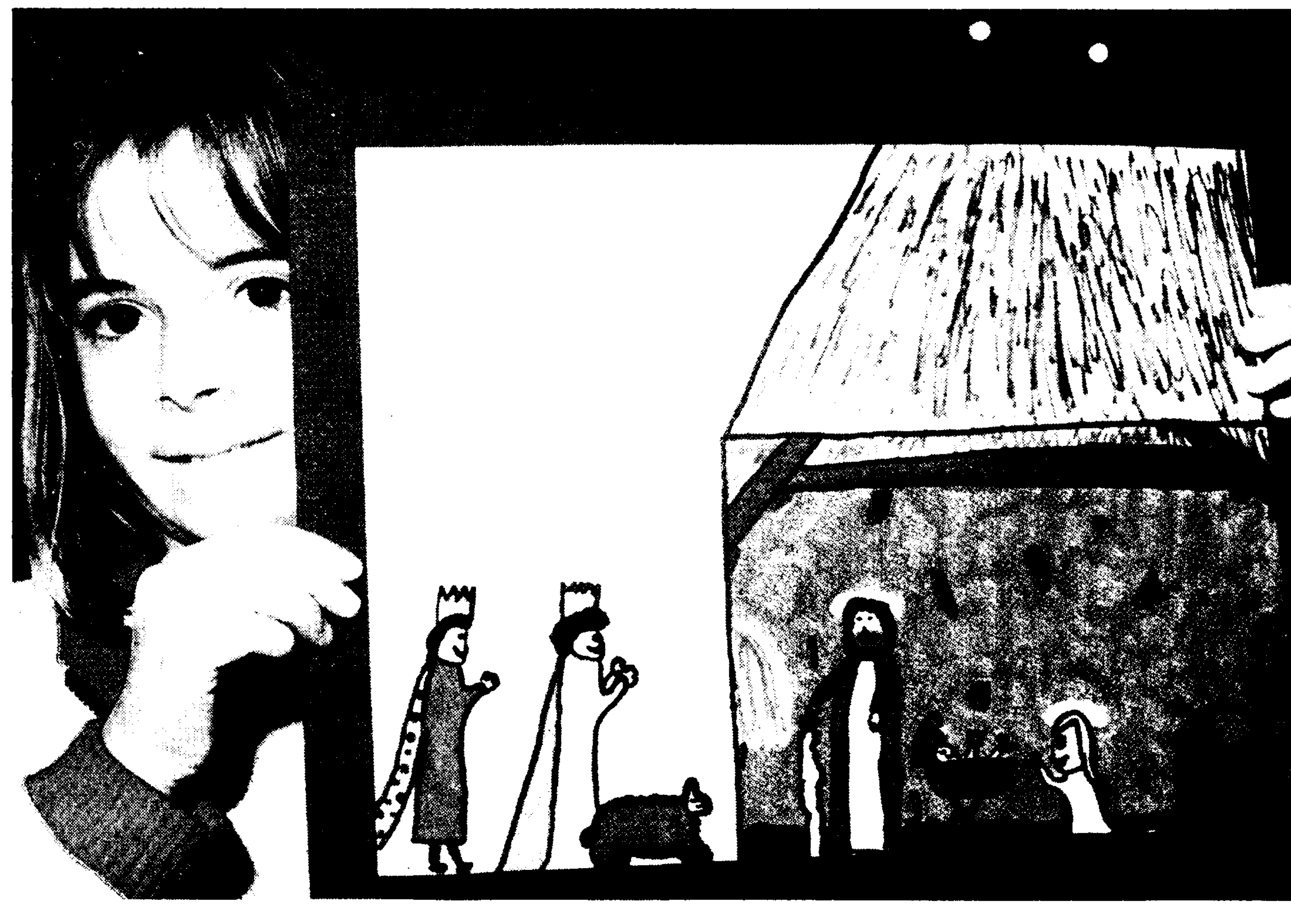
imburgs agblad

VenDorie !

Woensdag 24 december 1986 — 68e jaargang nr. 303

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad b.v., postbus 3100, 6401 DP Heerlen, telefoon 045-739911 – Hoofdredaktie: B. Romijn - R. Brown. Adj.-hoofdredakteur: J. Ros — Losse nummers ƒ 1.25

De kerststal van Nadine

● Kerstmis, in de stal van Betlehem, gezien door de ogen van de 10-jarige Nadine Vrouenraets van de Heerlense Jan-Willem Berixschool. Speciaal voor de lezers van het Limburgs Dagblad maakte zij deze fraaie tekening. Overigens, Nadine vermeldt er niet bij waarom ze één der drie koningen buiten beeld heeft gehouden...

Foto: DRIES LINSSEN

VAN DE HOOFDREDACTEUR

Een politiek koudefront is het kabinet binnengedrongen. Premier Lubbers is volgens een opiniepeiling weliswaar nog koploper als vertrouwd politicus. Hij heeft niettemin in procenten ingeboet. Oppositieleider Wim Kok is tweede. Nu is het in alle peilingen, die verricht worden bijna een ijzeren wet dat degene, die in woorden messcherp te werk gaan tegen de baas van het spul, aan populariteit wint. Maurice de Hond, die zich tijdens de verkiezingen van de Tweede Kamer vergiste in het lijgeffect van de Partij van de Arbeid en aanvankelijk ook de winst van het CDA te laag inschatte, begon voorzichtig. De cijfers, die via de Hond voor de parlementsverkiezingen gehanteerd werden en die toen duidden op een politieke aardverschuiving naar rood, zijn rustiger. De knorrende geluiden bij het CDA Limburg komen voor een groot deel uit de plaatselijke politiek. Het geschuifel met namen en lijsten, telkens weer reden tot opwinding, bekent aanhoudend schrappen van de ledenlijst, bedanken voor de eer en onderlinge twisten. De Partij van de Arbeid, inmiddels geroutineerd in de oppositie, heeft het ook allemaal meegemaakt. Daar speelden de incidenten meer op landelijk niveau. Het verhaal van de lijsttrekker en de lijstduwer in de personen van Den Uyl en Wim Kok, het voorzitterschap van de socialisten en aanvaringen tussen scherp links en gematigd links in kernen van politiek onderscheid, vormden ook voor de PvdA lastige hindernissen om de equipe bij elkaar te houden. Het kabinet Lubbers II, een koppeling van een winnende partij (CDA) en een verliezende partij (VVD) is vanwege de gewijzigde getalsverhoudingen minder in balans dan tijdens de eerste periode met premier Lubbers. De CDA-kant van de wip is zwaarder. Goede Morgen, links haalt rechts in.

Het weer

Wolkenvelden en op de meeste plaatsen droog. Middagtemperatuur rond het vriespunt. Tot matig afnemende wind uit noordwest.

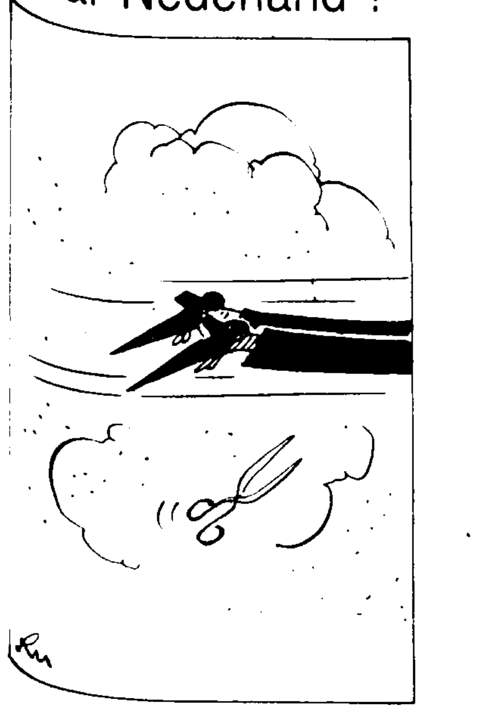
VANDAAG:
zon op: 08.47 onder: 16.31
maan op: 00.08 onder: 12.42

MORGEN:
zon op: 08.47 onder: 16.32
maan op: 01.26 onder: 12.53

Rokers

Burgemeester L. de Beij van De Wijk heeft een aantal van zijn ambtenaren flink de les gelezen, omdat het regelmatig een ongeoorloofde greep deed in de representatiedoos met rookwaren in de burgemeesterskamer. Voor de ambtenaren was het een ware sport om, als De Beij er niet was, even in diens kamer een sigaretje te pikken. De Beij ontdekte dat er op mysterieuze wijze sigaretten verdwenen, toen de bode er een vol pakje had neergelegd en een week later de helft weg was, terwijl hij en bezoekers niet hadden gerookt. De Beij maakt er overigens verder geen werk van. Geluk gehad: niemand van de rokers in De Wijk hoeft dus de wijk te nemen.

Supersnelle trein naar Nederland ?

...verklaar ik hierbij voor geopend!...

STUDENTEN NU OOK IN HOOFDSTAD PEKING DE STRAAT OP

Grotere onrust in China

PEKING – Enige duizenden studenten hebben gisteren in Peking gedemonstreerd voor meer democratie en vrijheid. Het was voor het eerst sinds het begin van de protestbeweging onder de Chinese studenten dat de hoofdstad het toneel was van een studentenbetoging. De politie greep niet in. De studentenonrust van de afgelopen tijd krijgt daarmee een nationaal karakter. Ook in Shanghai werd gisteren weer gedemonstreerd.

De studenten verzamelden zich gistermiddag in Peking op het grasveld van de Qinghua-universiteit. Zij zongen de Internationale en het nationale volkslied. Ook verklaarden zij zich solidair met de studenten die deze maand in Shanghai en Hefei hebben gedemonstreerd. Sprekers op de bijeenkomst beschuldigen de officiële Jeugdliga en de studentenvakbond ervan dat zij hen niet vertegenwoordigen. Er werd opgeroepen tot de oprichting van een nieuwe studentenbond.

In de redevoeringen tijdens de bijeenkomst op het terrein van de Qinghua-universiteit werd door sommige sprekers de instelling van een meerpartijensysteem en beëindiging van de corruptie bij de overheid geëist. Voor de bijeenkomst was er op de universiteit van Peking een muurkrant verschenen waarin de studenten gevraagd werd om te demonstreren vóór democratie en gerechtigheid.

De demonstratie in Peking volgde op een streng commentaar in het Volksdagblad dat ook de opening vormde van het televisiejournaal. In het hoofdartikel werd opgeroepen tot stabiliteit en eenheid en gewaarschuwd tegen „extremistisch gedrag".

Dinsdag betoogden in Shanghai opnieuw meer dan 2800 studenten ondanks een verbod op protestacties waarvoor geen vergunning is verleend. Politieagenten op motorfietsen deden geen poging de demonstranten te stoppen, maar wel voorkwamen zij dat omstanders zich bij de mars aansloten.

Enige studenten hadden maandagavond een ontmoeting met functionarissen van het stadsbestuur om de eisen van de demonstranten te bespreken. Volgens een bron heeft het stadsbestuur twee van de drie studenteneisen ingewilligd: een garantie dat geen vergeldingsmaatregelen tegen de demonstranten zullen worden getroffen en de erkenning dat de betogingen wettelijk waren.

V&D: valse cadeaubonnen in omloop

DEN HAAG – Bij de warenhuizen van Vroom & Dreesmann zijn sinds maandag valse cadeaubonnen van dit grootwinkelbedrijf aangeboden. In een 'Kommunikee' aan het persbureau ANP in Den Haag eisen 'Revolutionaire Cellen' de verantwoordelijkheid op voor het in omloop brengen van de valse bonnen.

Volgens de brief zijn de afgelopen weken ongeveer 16.000 cadeaubonnen van V&D verspreid met waarden van 25 en 50 gulden, tot een totaalbedrag van een half miljoen gulden. Via distributeurs in het hele land is geprobeerd deze valse bonnen zoveel mogelijk ten geschenke te geven aan mensen die moeten leven van een minimumuitkering of loon, bij wijze van 'kerstgratificatie', aldus de brief.

Inmiddels heeft V&D maatregelen getroffen om de valse bonnen te kunnen onderscheppen. „We hebben een extra controle ingelast. Dat betekent in de praktijk wel enige vertraging voor de klanten", aldus een woordvoerder.

Man dood na ontploffing in schuurtje

HEERLEN – Bij een ontploffing in een schuurtje achter een huis aan de Ridderweg in Heerlen is gisteren een 30-jarige inwoner van Landgraaf om het leven gekomen. De man was vermoedelijk bezig met laswerkzaamheden toen een enorme ontploffing de hele schuur met de grond gelijk maakte. Het slachtoffer werd zo zwaar verminkt, dat de politie geruime tijd nodig had om de man, een zeker K. J. te identificeren.

De politie kon gisteravond geen enkele zekerheid geven over de mogelijke oorzaak van het ongeval.

● Zie verder pagina 11

Kerstbestand in Sri Lanka

COLOMBO – Het regeringsleger van Sri Lanka en Tamil-guerrillastrijders zijn overeengekomen de strijd op Eerste Kerstdag te staken als een gebaar van goede wil. „Kerstdag is een dag van vrede en eenheid en wij moeten ervoor zorgen dat het niet tot gewelddaden komt", zo verklaarde minister Lalith Athulathmudali van nationale veiligheid. Een woordvoerder van de grootste Tamil-groepering LTTE (Bevrijdingstijgers van Tamil Eelam) zei het bestand te verwelkomen. Hij achtte het waarschijnlijk dat andere Tamil-groeperingen het voorbeeld van de LTTE zullen volgen.

Ambtsgebed: al dan niet omstreden formule?

Met grote belangstelling heb ik kennis genomen van de bijdrage van oud-burgemeester W. Heemskerk en oud-deken mgr. J. Joosten van Echt in het LD van 5 december jl. aan de discussie over het zgn. ambtsgebed. Graag wil ook ik een bijdrage aan deze publieke discussie leveren. Daartoe leg ik U een beschouwing voor die ik onlangs voor de Stadsgewestraad van Roermond over deze aangelegenheid heb geponeerd. Laat ik beginnen te stellen dat ik mij persoonlijk nooit aan het ambtsgebed gestoord heb, maar nu deze aangelegenheid door anderen om hen moverende redenen aan de orde wordt gesteld heb ik er behoefte aan mijn standpunt toe te lichten.

Het ambtsgebed heeft een historie die tenminste zo oud is als het Koninkrijk der Nederlanden en dat geldt ook voor de discussie over het al dan niet voortbestaan of het al dan niet invoeren van het ambtsgebed. Een lezenswaardige studie over dit onderwerp vormt het boek van mr. K. Groen 'Ambtsgebeden in Nederlandse openbare colleges'. Ik ontleen hieraan ook een aantal gegevens voor mijn betoog.

Uit deze studie blijkt onder meer dat het ambtsgebed minstens zo vaak omstreden was en afgeschaft werd door verschillen van opvatting tussen protestanten en katholieken, als tussen gelovigen en niet-gelovigen. Aan die studie ontleen ik ook het gegeven dat in het Christelijk geloof onderscheid wordt gemaakt tussen het inwendige gebed en het uitwendige gebed. Het uitwendige gebed is de natuurlijke vrucht van het inwendige en heeft slechts waarde, in zover het een uitdrukking van het laatste is.

Daarbij is de intentie van degene die het gebed uitspreekt een wezenlijk element bij de bepaling van de waarde van het gesprokene. Het uitspreken van het ambtsgebed in een openbare vergadering houdt de getuigenis naar buiten in, dat men zich bij de beraadslagingen wenst te doen leiden door de geboden van God en bij het licht daarvan zijn besluiten wenst te nemen. Als die intentie er niet achter zit wordt het ambtsgebed tot een formule en een formaliteit.

Kennelijk wordt die openbare getuigenis als wezenlijk ervaren bij het invoeren van het ambtsgebed, want bij mijn weten bestaat niet of nauwelijks de gewoonte de vergaderingen van colleges van B en W of van het dagelijks bestuur van de Stadsgewestraad met gebed aan te vangen.

In een mono-religieuze samenleving kan men er alle begrip voor opbrengen dat men ook in aangelegenheden van openbaar bestuur aan het gebed een gezamenlijke kracht ontleent en dat gebed uitdrukkelijk daarbij betrekt. Minder vanzelfsprekend wordt dat in een meer geseculariseerde samenleving en zoals ik hierboven al aangaf verwerd het ambtsgebed daar al menigmaal van steen der wijzen tot steen des aanstoots.

Op dat moment vind ik dat wij uitdrukkelijk in herinnering moeten roepen de ontstaansgeschiedenis van de staat der Nederlanden, die nu juist is geworteld in een strijd om vrijheid van godsdienst voor ieder individu en het uitgangspunt van een scheiding van zaken die des staats en die des kerks zijn. Die uitgangspunten houden naar mijn overtuiging in dat op het moment dat het ambtsgebed in een bestuurslichaam niet meer door allen met overtuiging gedeeld wordt, en voor sommigen tot een formaliteit, ja zelfs tot een controverse wordt, de meerderheid niet alleen uit respect voor de uitgangspunten van ons staatsbestel en voor de legitieme afwijkende opvatting van collega-raadsleden, maar ook uit respect voor het gebed zelf en voor de intenties die daarin tot uitdrukking komen, van het uitspreken van een ambtsgebed zou moeten afzien.

Dat betekent naar mijn mening ook dat deze aangelegenheid zich principieel niet leent voor het gebruikelijke tellen van voor- en tegenstanders. U stelle zich voor dat bij een verschuiving in de samenstelling van de raad 51% Boeddhist of Mohammedaans zou blijken en die meerderheid daaraan het recht zou ontlenen tegenover 49% Rooms-Katholieken met een uit die religie voortkomend ritueel de vergadering te openen. Ik zeg dit niet om te prikkelen, slechts om te verduidelijken dat de normale democratische besluitvormingsprincipes niet passen bij deze aangelegenheid. Hier geldt: of allemaal, of niet. En nu een aantal onzer om hen moverende, respectabele redenen hun bezwaren hebben kenbaar gemaakt, is er naar mijn opvatting maar één oplossing passend.

HERTEN — Drs. C.J.J.S. Majoor, burgemeester Herten.

Geest en materie twee gescheiden grootheden

Bij deze wil ik even reageren op de brief van inzender Hamer (LD 10/12). Daarin worden namelijk enkele krasse beweringen gelanceerd ten aanzien van de wetenschap die mijn inziens enige aanmerking behoeven. Ik kan me zeer wel voorstellen dat het voor een religieus mens nogal schokkend moet zijn, te ervaren dat de gedachten, het geheugen, ja zelfs het gevoel van de mens, dus datgene wat men 'geest' pleegt te noemen, louter en alleen het produkt van de hersenen zou zijn; een lichaamsfunctie dus. Dit druist natuurlijk compleet in tegen de godsdienstige visie waarin geest en materie twee gescheiden grootheden zijn, verenigd in de mens.

Toch wijst alles erop dat het (onder-)bewustzijn inderdaad door chemische en fysische processen in de hersenen functioneert. Een aanwijzing hiervoor is bijvoorbeeld alleen al het gemak waarmee dit bewustzijn langs fysieke of chemische weg te beïnvloeden is, bv. door een slag op het hoofd, het gebruik van drugs enzovoorts en tevens het feit dat deze hersenactiviteiten electronisch te meten zijn. Van enige magische krachten in de hersenen is dus geen sprake. Nu staat het iedereen vrij, er een eigen mening op na te houden, ook t.a.v. wetenschappelijke ondervindingen, maar dit verandert niets aan bewezen feiten; de wetenschap in dit verband van dwalingen te beschuldigen lijkt mij enigszins aanmatigend, te meer daar de wetenschap haar stellingen op feiten baseert terwijl elke godsdienst dit doet aan de hand van dogma'.

Dit moet natuurlijk tot de nodige controverses leiden, getuige bv. het historisch lot van mensen als Charles Darwin en Galileo Galilei, welke laatste zelfs de brandstapel riskeerde voor beweringen die tegenwoordig, bij wijze van spreken, de paus himself niet eens meer in twijfel zou trekken. Tenslotte wil ik nog met klem benadrukken dat het allerminst mijn bedoeling is met dit schrijven religieuze mensen te kwetsen, net zo min als het de intentie van enige wetenschapper is, tijdens zijn streven naar kennis zo veel mogelijk heiligenhuisjes omver te trappen. Ik denk echter dat ik namens veel rationeel ingestelde mensen spreek als ik zeg dat van het negeren of zelfs het ontkennen van feiten nog nooit enig heil is uitgegaan.

LANDGRAAF — Paul Grzezik

in gesprek

Voor de lezersrubriek 'in gesprek' ziet de redactie gaarne ingezonden brieven van lezers tegemoet. Deze dienen beknopt te zijn geformuleerd. Nodeloos lange brieven worden ingekort.

Gepubliceerde brieven vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. In alle gevallen worden die brieven zonder meer terzijde gelegd die bij inzending niet zijn vergezeld van naam en adres van de inzender.

Christendom en Kerk

Ik wil even terug komen op het artikel van inzend(st)er C. van Dijk, Brunssum, (LD 17/12) over christendom en Kerk. Wat betreft diens inleiding over Christendom en Jodenvervolging heeft hij/zij gelijk. Echter, uit zijn schrijven lijkt het mij dat hij geen christen is. Onder andere is datgene christendom wat wordt samengevat als 'volgelingen van Christus die erkennen dat hij de Messias is'. Inzend(st)er noemt Hem enkel de Jood Jezus of de man uit Nazareth; bij ons christenen heet dat eerbiedig Onze Heer Jezus (Christus).

Inderdaad er zijn in deze wereld talloze on-christelijke handelingen, bedreven door zg. christenen. Echter, de visie van inzender dat de Kerk en de man, de „Jood Jezus uit Nazareth" nauwelijks nog iets met elkaar te maken hebben, acht ik absoluut niet juist. Hij zegt voorts dat 90 % gelovigen op grond daarvan geen contact met deze instelling hebben behalve voor traditionele familieplechtigheden. Dit laatste is wel juist, maar de reden ervan klopt niet.

De reden is het materialisme dezer tijd, tenminste in de rijke industrielanden. Zó, dat er voor Onze Heer Jezus Christus en Gods Tempel geen liefde meer is en er weinig solidariteit en naastenliefde in de samenleving bestaan – door het materialistische uitgangspunt. Nu wort grotendeels de god Mammon aanbeden en zo lijkt de hedendaagse Kerk tweederangs geworden.

Dat geldt voor bemiddelden, maar ook voor onbemiddelden. In een tijd van absolute armoede zoals in de jaren 30-40 en begin 'vijftig, bezat het grootste deel der bevolking hetzelfde. Er was geen overdreven luxe en er was goed sociaal contact onder elkaar. Mijn ouders praten nu nog ongeacht de moeilijke jaren 1930 en 1940 van een prachtige samenleving en naastenliefde. Deze is echter in de jaren vanaf 1960 verdwenen. De god Mammon zorgt dat er a) echtscheiding en abortus bedreven worden, dingen die allesbehalve getuigen van liefde in het gezin; b) ruzies in de families optreden over het ouderlijk bezit en c) dat sex-exploitatie vrije kans krijgt.

Maar dit geldt ook voor andersdenkenden, daar hoeft men geen christen voor te zijn. Nogmaals, men erkent meestal God in tijden van nood, ziekten en gevaar. Zo zijn wij nu en zo waren de Joden vanaf 1200 jaar voor Christus in het Oude Testament. En als ieder zichzelf eerlijk beoordeelt dan hadden wij een betere wereld, want in de hedendaagse Kerk wordt genoeg gesproken over naastenliefde in de zin van een echt christen. Echter, ik betreur dat er zijn die geen kerkbezoek en God noch gebod kennen. Zelf heb ik, met de overige 10 %, geen problemen aan- en met de boodschap van onze kerkelijke leiders.

Overigens, **niemand** is onfeilbaar. Laten we trachten godvruchtig te leven. Ik wens **allen** een Gezegend en Zalig Kerstfeest toe. En laten we in deze dagen de armen in onze samenleving niet vergeten.

SCHAESBERG — J. Smeets

● Hoogmoed

Mevrouw Tine Halkes, oud-docente Feminisme te Nijmegen reageerde aldus op het recente artikel van kardinaal Simonis in het blad: „Ik ben niet van plan mij te laten bepalen door iedere kardinaal die meent een stukje te moeten schrijven". Einde citaat. Welk een ontstellende hoogmood spreekt uit deze woorden. Vroeger, toen er nog Catechismusles bestond, leerden wij dat HOOGMOED de eerste is der zeven hoofdzonden. Ook Tine Halkes zal moeten „worden als de kinderen..." Dat heeft de Heer zèlf ons voorgehouden. Daar helpt geen wáánwijsheid noch een verknepen bekje.

HEERLEN — Karel van Soest

● Adventsbrief 4

De brief van inzender L. Cordewener in deze rubriek (LD 8/12) roept ook bij mij een aantal vragen op. Met een paar bijbelcitaten meent hij te moeten bewijzen dat Jezus Christus niet God is. Het getuigenis van Zijn leerlingen, die dagelijks met Hem omgingen aanvaardt hij niet en ook niet dat de leerlingen in Hem geloofden. Heeft inzender Cordewener er weet van, dat er in de Bijbel méér staat dan de twee citaten die hij aanhaalt, en dat geloof niet een kwestie is van rationele bewijzen, maar juist een kwestie van geloven in Christus. Ik hoop voor de inzender dat hij op zijn weg mensen ontmoet in wie hij kan geloven en dat hij niet alles rationeel bewezen wil zien.

In zijn verwarde verhaal vindt hij dan een zin van de bisschop over het menselijk geweten en daar hangt hij dan een heel verhaal aan op over bewapening. Ik vraag mij dan af, of hij nog ooit kennis heeft genomen van het feit, dat én de paus én de bisschop en overigens vele andere bisschoppen in de wereld zich gekeerd hebben tegen de ongelimiteerde wapenwedloop in de wereld ten koste van de armen. Tot zover kan ik met de inzender meevoelen, maar dan komt de klap op de vuurpijl. Hij zegt: „Het is te hopen dat het 'vrijheids- en gelijkheidsideaal van deze verschoppelingen van onderdrukking en uitbuiting in Haïti en overal ter wereld het hun aangedane onrecht bloedig zullen wreken".

Met wapens? Voelt de inzender niet, dat dit dan weer in tegenstelling is met zijn ontwapeningsideaal? Signaleert hij niet de overeenkomst met marxistische landen waar men met de mond de ontwapening predikt en tegelijkertijd tegenstanders van het regiem op bloedige wijze uitschakelt? Natuurlijk bezondigen niet alleen marxistische regimes zich aan dat laatste, maar er lopen genoeg activisten rond d... breed uitmeten. Mijn vraag i... inzender zich in het vervolg ... der kan oriënteren over een ... werp, zoals de adventsbrief ... bisschop; dan ontstaat er mis... een degelijker verhaal.

KERKRADE — drs. P. J. F...

● Popmuziek

Wat mij in de Limburgse k... vrijwel altijd opvalt is de ne... benadering van het popge... Jullie hebben dan weliswa... poppagina maar het enige... daarin is de concertagenda. ... regio toch belangrijke gebe... sen zoals de concerten van ... Tua Nua, The Gun Club en N... del Army etc. lees je geen en... censie. En is er een recensie, ... die altijd negatief.

Zo stond er maandag een sti... over de Grote Prijs. Ik kri... sterk de indruk dat de schrij... aanwezig was in Amsterd... geen naam- of bronvermeld... louter kritiek, daar waar P... toch overwegend enthousia... geerde. Vergeet niet dat je ... maken hebt met amateurgr... die vaak slechts sinds enkele... den samenspelen en waarvan... verwachten kunt dat zij ee... nieuwing voor het popgebeu... tekenen. (Al moet het na... groep Serious Desire een v... eigen geluid). De overige re... als die er waren, stonden bol v... negativisme. Zoals bijvoorbee... Country, Matt Bianco, Pink ... Werchter, daar waar met n... publiek toch enthousiast rea... en dat is toch het belangrijks...

Zo gauw er echter een of ande... zachte Duitse kwezel of led... freak zijn kwek opentrekt zij... fuitingen nauwelijks te besch... Met name het circus omtrent ... Thomas' gang. Uit ervaring w... dat groepen zoals Serious ... Fatal Flowers, Six Plysz T... Reinders enzovoorts, de jo... een prima avond kunnenbe... Dus jongerencentra, kom op ... die mensen eens. Oh ja, ik b... midden dertiger die al divers... mingen van muziek heeft ... maakt. En mocht het dan nie... maal vernieuwend zijn wat ... maakt wordt, het is wel leuk e... gaat het toch om.

BUCHTEN — W. A...

Oplossing van gisteren

- m s - - m ...
- e t a g e r
- t a l r i j k
- g l - e e - ...
r e l - s l a ...
- z e e - - r
g e n t i a a ...
- l - s o n d

De jacht op het proletarisch konijn

De brief van inzender Bemelmans (LD 10/12) over bestrijding van werkloosheid is in zijn eenvoud een toonbeeld van de smerigste soort huichelarij die men zich maar kan voorstellen. Een schoolwerkje zoals dat slechts geschreven kon worden door één kapitalist (cq. iemand die in geen geval zijn wortels heeft in de arbeidsklasse) die de ander tegemoet snelt.

Deze man heeft daadwerkelijk de euvele moed om het zo voor te stellen alsof ik zou hebben geschreven dat de jeugdige leden der arbeidersklasse nog even zouden moeten wachten (even?) tot de oudere generatie het pad voor hen vrij laat. Tegenover deze verzonnen tegenstander met hervormingsplannen die niet bestaan, heeft inzender zich opgeworpen als pleitbezorger voor de jeugd (VERONICA zou er nog wat van kunnen leren). En in de hoop uit deze groep werken steemvee te recruteren gaat hij zo ver om niet slechts de jeugd als voertuig voor zijn ambities te gebruiken, maar ook nog eens de oudere generatie als zondebok te gebruiken.

Hoewel de redactie van het LD bij tijden bezwaren heeft geuit tegen politiek getinte rubrieken in dit kader, ben ik van mening, dat niemand ooit een plaats in de maatschappij zal vinden zonder dat hij een keuze heeft gemaakt. En om mijn visie over deze zaak te verduidelijken, kan ik dus slechts het volgende zeggen: ik ben uit innerlijke overtuiging, bittere noodzaak en begrip voor het wetenschappelijk socialisme communist geworden.

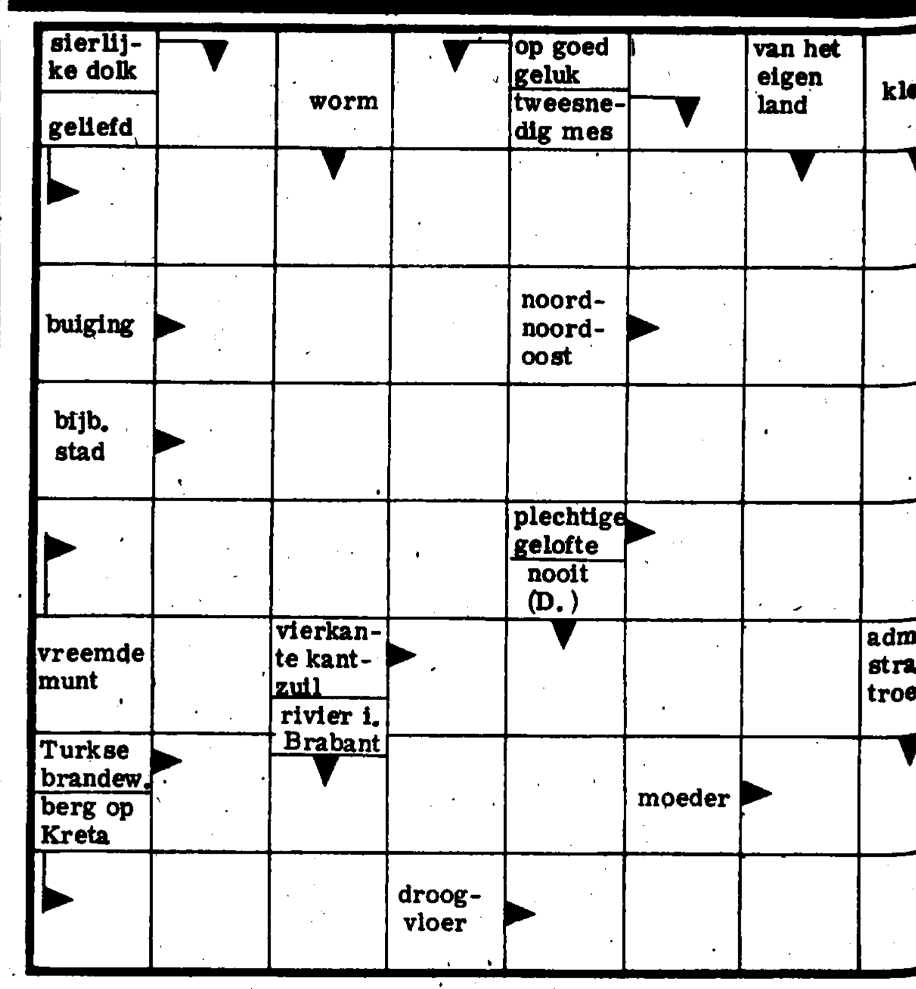
Dat betekent dat ik sta voor een samenleving die aan eenieder maatschappelijk nuttig werk kan verschaffen dat voor iedereen bevredigend is. Een dergelijk maatschappij kan en is mogelijk, en eens zal ze ook hier werkelijkheid zijn. We zouden echter nooit welvaart en een werkelijk bevredigend maatschappelijk bestaan kennen, zolang de huidige samenleving bestuurd zal worden door liberale adelaars en fascistische hyena's, voor wie de wereld slechts een plaats is voor de jacht op het proletarische konijn.

Wat de woorden van inzender betreft: „De kruistochten worden niet gevoerd door de overheid, maar door die mensen met dezelfde denkbeelden als inzender, C. Vroomen" wil ik zeggen: ik geef volmondig toe dat ik (en vele anderen met mij) een kruistocht voer. Een kruistocht tegen onwetendheid, uitbuiting en de uitbuiters zelf.

HEERLEN — C. Vroomen

NASCHRIFT REDACTIE: Klein misverstandje: de redactie van dit blad is niet tegen politiek getinte stukjes, maar tegen pure partij-politieke propaganda in deze rubriek. Voor 't overige mag er véél.

puzzel van de dag

de hellegathonden

c. Standaard Uitgeverij Antwerpen Weesp

panda en de diepgravers

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad
Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemond
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen rek.no. 63 36 90 ...
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886
Bijkantoren:
Brunssum 045-...
Geleen 0449...
Hoensbroek 045-...
Kerkrade 045-452932...
Maastricht 043-...
Schaesberg 045-...
Roermond 0475...
Sittard 0449...
Valkenburg 0440...
Telex:
redactie
overige afdelingen
Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal
per maand

recept

h. meijer

Voorgerechten met groenten en fruit

KRULANDIJVIE MET FRUIT EN MANGOSAUS

Benodigdheden voor 4 personen (koud voorgerecht): 1 krop krulandijvie, 1 banaan, 1 sinaasappel, 1 peer, 1 mandarijn, evt. ananas, kiwi of andere exotische vruchten, 1 mango (goed rijp), 2 eetlepels mayonaise en 2 eetlepels sinaasappelsap.

Krulandijvie wassen en in een vergiet laten uitlekken. Fruit schoonmaken en in stukjes snijden. Mango schillen en vruchtvlees in parten van pit afsnijden, in mengbeker doen met mayonaise en sinaasappelsap. Pureren en op smaak brengen met zout en peper. Krulandijvie in stukken scheuren en over 4 bordjes verdelen. Het fruit verdelen over de bordjes en netjes rangschikken. Mangosaus over de salade scheppen en direct opdienen.

AVOCADOPASTEITJES

Benodigdheden voor 4 personen (warm voorgerecht): 4 pasteibakjes, 2 avocado's, 2 eetlepels zure room, citroensap, zout en peper, 25 g geraspte pittige kaas.

Pasteibakjes warm en knapperig maken in de oven. Intussen avocadovruchtvlees fijnprakken in een kom samen met citroensap, zure room, zout en peper. Warme pasteibakjes vullen met dit mengsel en bstrooien met geraspte kaas. Pasteibakjes even onder de grill zetten voor een bruin korstje. Meteen opdienen!!

'Ik blijf vechten voor de vrijheid van iedereen'

SACHAROV WEER TERUG IN MOSKOU

● 'Bedolven' onder de media beantwoordt de Russische kerngeleerde Andrej Sacharov (rechts) in Moskou de vele vragen van journalisten na aankomst uit Gorki, waar hij zeven jaar in ballingschap leefde. Ook de straf van zijn vrouw Jelena Bonner, die in 1984 tot vijf jaar binnenlandse verbanning werd veroordeeld, werd kwijtgescholden.

MOSKOU – De dissidente Russische kerngeleerde Andrej Sacharov is gisterochtend teruggekeerd naar Moskou na bijna zeven jaar binnenlandse verbanning in de voor buitenlanders gesloten stad Gorki. Sacharov werd vergezeld door zijn vrouw Jelena Bonner, die in 1984 tot vijf jaar binnenlandse verbanning werd veroordeeld. Ook haar straf is kwijtgescholden.

Het echtpaar werd bij aankomst op het Moskouse Jaroslavski-station overspoeld door westerse journalisten. Sacharov kreeg vorige week dinsdag persoonlijk van partijleider Michaïl Gorbatsjov te horen dat zijn verbanning voorbij was. De partijleider deed tijdens een telefoongesprek een beroep op de natuurkundige en Nobelprijswinnaar voor de vrede zijn werk aan de Academie van Wetenschappen te hervatten.

Sacharov wilde eerst niet reageren op vragen van de ongeveer 200 aanwezige journalisten, maar verklaarde later dat hij zijn strijd voor de mensenrechten zal voortzetten. „Wij vechten voor de vrijheid, voor de vrijheid van iedereen", aldus een vermoeid uitziende Sacharov. Hij noemde de dood van Anatoli Martsjenko eerder deze maand in de gevangenis van Tsjistopol een „tragische zaak". De natuurkundige, die zei eerst te willen uitrusten, onthulde dat hij zijn werk aan de Academie van Wetenschappen zal hervatten.

De nu 65-jarige academicus, die aan de wieg van de Russische waterstofbom stond, is hét symbool voor de strijd voor de mensenrechten in de Sovjetunie geworden. Sinds januari 1980 bevond hij zich in binnenlandse ballingschap in Gorki, ongeveer 400 kilometer ten oosten van Moskou. Aanleiding voor zijn verbanning was Sacharovs protest tegen de inval van Sovjet-troepen in Afghanistan. Mevrouw Bonner werd in augustus 1984 naar Gorki verbannen wegens „het belasteren van de Sovjet-staat".

Sacharov riep de Sovjetregering ertoe op alle politieke gevangenen in de Sovjetunie vrij te laten en „beslissende maatregelen" te nemen om een einde te maken aan de „tragedie" in Afghanistan. De oproep tot vrijlating van de gevangenen zei hij ook direct te hebben gedaan in zijn telefoongesprek met Sovjet-leider Michaïl Gorbatsjov vorige week.

„Uiteraard ben ik zeer opgewonden. Onze vrijlàting werd mogelijk dankzij een geweldige internationale verdediging. In de afgelopen zeven jaar hebben mijn wetenschappelijke collega's mij verdedigd, hoge politici en andere belangrijke personen verdedigden mij, gewoon vrienden verdedigden mij, kinderen verdedigden mij en tenslotte verdedigde mijn vrouw mij. Juist door deze verdediging is onze vrijlating mogelijk geworden".

Bommelding bij Makro

AMSTERDAM – De Makro-vestiging in Duivendrecht is gistermorgen enige uren ontruimd geweest als gevolg van een bommelding door onbekenden. De ongeveer 1000 op dat moment aanwezige bezoekers werden rustig naar buiten geleid, aldus een bekendmaking van de rijkspolitie: het Makro-personeel was goed voorbereid op zo'n „calamiteit". Er werd geen bom gevonden.

De Makro in Best werd vorige week getroffen door een bommelding. Die kwam kort na de brandstichtingen in de filialen te Duiven (bij Arnhem) en Duivendrecht (bij Amsterdam). De Makro in Duiven werd geheel verwoest. De schade daar bedroeg enkele tientallen miljoenen guldens. De schade in Duivendrecht bleef beperkt tot enige tienduizenden guldens.

De actiegroep RaRa stelde zich verantwoordelijk voor beide branden. Het ging om een protest tegen de belangen van Makro-eigenaar SHV in Zuid-Afrika. RaRa stichtte vorig jaar ook al brand in de vestiging in Duivendrecht. Die brandde toen wel (net als in Duiven nu) tot de grond toe af.

Wie achter de bommeldingen zit, is de rijkspolitie niet bekend. Zij laat niets los over het onderzoek naar de brandstichtingen vorige week.

Ministerie geeft 30.000 huishoudens huur terug

DEN HAAG - Het ministerie van volkshuisvesting zal 30.000 huishoudens in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht voor in totaal 25 miljoen gulden aan teveel betaalde huur teruggeven. Dat komt neer op gemiddeld 800 gulden per woning. De afdeling rechtspraak van de Raad van State heeft twee Haagse huurders in het gelijk gesteld. Zij hadden aangevoerd dat het ministerie destijds de huurprijzen niet volgens de wet vaststelde.

De meeste betrokken huurders krijgen hun geld volgend jaar terug, een deel zal tot 1988 of wellicht 1989 moeten wachten. Staatssecretaris Heerma schrijft de Tweede Kamer dat voor elke woning en voor elke huurder de juiste huur moet worden berekend. Doordát die huur te hoog was, is vaak ook te veel huursubsidie uitgekeerd. Deze rekenarij vergt veel tijd, aldus Heerma.

Het gaat om nieuwbouwwoningen in de vier steden die de laatste jaren als vervanging voor oude wijken gebouwd zijn. Voor die woningen gelden „vergelijkingshuren", huurprijzen die niet al te veel afwijken van de huren die de bewoners daarvoor in de sloopbuurten betaalden.

Hoewel de afdeling rechtspraak alleen uitspraak heeft gedaan over twee woningcomplexen in Den Haag, wil Heerma dat oordeel van toepassing laten zijn op alle woningen met vergelijkingshuren, dit in tegenstelling tot zijn voorganger Brokx.

Voormalig staatssecretaris Brokx heeft er alles aan gedaan te veel ontvangen huur – door woningbouwverenigingen – niet te hoeven terugbetalen. Precies een jaar geleden deed hij dat wel bij 4.500 woningen in Den Haag, Utrecht, Nijmegen en Delft. Toen deed de afdeling rechtspraak van de Raad van State ook een uitspraak als zij nu heeft gedaan.

Staatssecretaris Heerma schrijft in zijn brief aan de Kamer dat hij een voorstel zal indienen om het bij wet mogelijk te maken de huurprijzen van de 34.500 woningen op 1 juli 1988 een extra huurverhoging op te leggen.

Volgens voorzitter B. Houthoff van het Stedelijk Overleg Stadsvernieuwing in Den Haag is dit een truc om het geld dat nu wordt terugbetaald opnieuw binnen te halen. Houthoff kondigde gisteren dan ook aan onmiddellijk weer naar de Raad van State te gaan als Heerma zijn voornemen uitvoert.

Als eerste vliegtuig non-stop de wereld rond

Voyager geland

EDWARDS – Het Amerikaanse experimentele vliegtuig Voyager is gistermiddag geland op de luchtmachtbasis Edwards in Californië. Het is daarmee het eerste toestel dat een non-stopvlucht rond de wereld heeft gemaakt zonder te landen en bij te tanken. De historische vlucht van circa 42.000 kilometer werd volbracht in negen dagen, een dag minder dan was voorzien. Duizenden toeschouwers waren getuige van de landing van het tweemotorige vliegtuigje dat de afgelopen dagen wisselend werd bestuurd door de piloten Dick Rutan en Yeana Yeager.

De 49-jarige Rutan en de 34-jarige Yeager hebben 216 uur doorgebracht in de lucht. De Voyager legde de 42.000 km af met een snelheid van ongeveer 160 km uur. De vlucht zou volgens plan pas op kerstavond eindigen maar krachtige rugwind dreef de snelheid van de Voyager het grootste deel van de reis op.

Het toestel vormde, met een cockpit ter grootte van een telefooncel en een spanwijdte van een Boeing 727, praktisch een vliegende brandstoftank. De Voyager begon zijn vlucht met 5.300 liter brandstof. Er restte bij landing volgens de vluchtleiding nog genoeg om door te kunnen vliegen naar New York en de helft van de Atlantische Oceaan te halen.

De twee uiterst vermoeide vliegers bleven na de landing nog op het toestelletje zitten om zeker te zijn dat hun benen hen konden dragen na de reis, waarbij de ene vlieger op de bodem lag en probeerde te slapen als de andere het toestel bestuurde. Maar piloot Rutan, die 80 procent van de vlucht het toestel bestuurde, begon al snel met een inspectie van de Voyager, waarbij vooral de vleugelpunt aandacht kreeg die bij de start schade opliep toen hij de grond raakte onder het gewicht van de brandstof.

Enkele uren vóór de landing viel door een defect aan de sproeier de achtermotor van de Voyager uit, die tijdens de vlucht de normale aandrijving was. De piloten schakelden de voorste motor in en wisten kort daarop weer de hoofdmotor aan de praat te krijgen. De Voyager is door het gebruik in de constructie van nieuwe kunststofmaterialen extreem licht; 843 kg.

Kabinet eens met voorstellen voor belastingstelsel

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – Het kabinet vindt dat de voorstellen van de Commissie-Oort ter vereenvoudiging van het belastingsstelsel in hoofdlijnen moeten worden ingevoerd. Verbeteringen zijn weliswaar mogelijk, maar aan de plannen mag niet teveel worden gesleuteld, want anders valt de stevigheid van het bouwwerk weg. Per saldo zullen de voorstellen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het streven van de regering om allerlei regels te verminderen.

Dat schrijven de bewindslieden van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in een rapport dat gisteren naar de Tweede Kamer is gestuurd. Tevens zijn adviesaanvragen uitgegaan naar de Stichting van de Arbeid, de Sociaal-Economische Raad en de Emancipatieraad. Het kabinet is graag bereid om zijn standpunt overeenkomstig deze adviezen en nog te voeren discussies bij te stellen. Maar de vereenvoudiging mag niet in gevaar komen en de financierbaarheid moet verzekerd blijven.

Kern van de voorstellen van de Commissie-Oort is het samenvoegen van de loon- en inkomstenbelasting met de premies voor de volksverzekeringen tot één simpele belastingheffing. Dat betekent 3 miljoen minder aparte aanslagen premieheffing. Verder dienen tal van aftrekposten te worden geschrapt en moet het mes in de tweeverdienersregeling worden gezet. Over de eerste 45.000 gulden belastbaar inkomen zal in het voorgestelde systeem 40 procent worden geheven. Daar zijn loonbelasting en sociale premies bij inbegrepen. Wie meer verdient krijgt een aanslag inkomstenbelasting.

Wat betreft de schrapping en vermindering van vele aftrekposten vindt de regering dat in het bijzonder aandacht moet worden geschonken aan de financiële gevolgen hiervan voor het midden- en kleinbedrijf. Verder wenst het kabinet dat de toptarieven van de loon- en inkomstenbelasting nader bekeken worden. De voorstellen van de Commissie-Oort leiden niet tot een verlaging van deze tarieven en dat wordt, mede vanwege het feit dat die internationaal gezien zeer hoog zijn, ongewenst geacht.

NOS-banden in Suriname in beslag genomen

Van onze correspondente

PARAMARIBO – Op last van de top-militair luitenant Laurens Neede zijn alle 24 filmbanden van de NOS-televisie, alle geluidsbanden die voor de gezamenlijke radio-omroepen waren gemaakt en het fotomateriaal van het ANP en de Brabants Pers in beslag genomen. Dit gebeurde toen een groep Nederlandse journalisten gisteravond per KLM-vlucht vanaf het vliegveld Zanderij vertrok, nadat zij twee weken in Suriname hadden gewerkt. De autoriteiten op het vliegveld gaven geen reden voor de inbeslagname. Gesteld werd dat het materiaal „eerst moest worden bekeken, waarna het mogelijk zou worden vrijgegeven".

De KRO-televisieploeg was nog niet door de controle heen, zodat niet bekend is of ook zij hun filmmateriaal, dat voor de gezamenlijke omroepen werd gemaakt, moesten afstaan. De Nederlandse journalisten noemden de gang van zaken „een belachelijke vertoning". Overigens vonden de zaken in alle vriendelijkheid plaats. NOS-verslaggever Hugo van Rijn verklaarde dat alle opnamen met toestemming van de militaire autoriteiten zijn gemaakt. De televisiebeelden zijn bovendien reeds per satelliet vanuit Cayenne in Frans Guyana doorgestraald en de afgelopen dagen op de Nederlandse televisie uitgezonden. Hoofdredacteur Peter Brusse van het NOS-journaal zal protesteren bij de Volksmobilisatie, de politieke organisatie van de militairen in Suriname.

Chaos door treinstaking

PARIJS – De staking bij de Franse spoorwegen dreigt zich te verscherpen. De werkgevers zijn bereid de lonen met gemiddeld 1,7 procent te verhogen plus een aantal premies te verstrekken. Zij weigeren echter te praten over verbetering van de werkomstandigheden en het carrièrebeleid.

Niet alleen bij de SNCF werd gestaakt, ook de meeste bestuurders van de Parijse ondergrondse legden, voor de tweede achtereenvolgende dag, het werk neer. Forenzen waren daardoor aangewezen op busvervoer en op eigen vervoer, waardoor op de wegen naar Parijs rijen files tot een lengte van 30 kilometer ontstonden.

Betico Croes overleden door hersenletsel

UTRECHT – Het overlijden van de Arubaanse politicus Betico Croes op 26 november dit jaar in een Utrechts verpleeghuis is het gevolg geweest van complicaties als gevolg van ernstig hersenletsel dat hij had opgelopen bij een auto-ongeluk eind 1985, zo heeft de Utrechtse hoofdofficier van justitie, mr. A. Herstel, gisteren bekendgemaakt.

Het Utrechtse openbaar ministerie had na het overlijden van de politicus een onderzoek gelast, omdat de artsen geen verklaring van een natuurlijke doodsoorzaak kondèn afgeven als gevolg van het ongeluk, aldus mr. Herstel.

Geen gratie Artukovic

BELGRADO – Het collectieve presidentschap van Joegoslavië heeft besloten geen gratie te verlenen aan de in mei ter dood veroordeelde oorlogsmisdadiger Andrija Artukovic (86). Dat heeft het staatspersbureau Tanjug gisteren gemeld.

Artukovic was schuldig bevonden aan de moord op honderdduizenden joden, Serven, Kroaten en zigeuners tijdens zijn ministerschap van binnenlandse zaken van het in de Tweede Wereldoorlog onafhankelijke Kroatië. In Zagreb zetelde toen een regering die met Hitler-Duitsland samenwerkte.

Onder een valse naam vluchtte Artukovic na de oorlog naar de Verenigde Staten. Na herhaalde uitleveringsverzoeken van de kant van Joegoslavië zette de Amerikaanse regering hem in februari op een vliegtuig naar Belgrado.

Na het afwijzen van zijn gratieverzoek staan Artukovic geen rechtsmiddelen meer open. Men beschikt niet over aanwijzingen over de vraag wanneer het doodvonnis voltrokken wordt.

Topfiguren Slavenburg voor rechter

DEN HAAG – De Hoge Raad heeft de bezwaren van twee topfiguren van de voormalige Slavenburg's Bank tegen hun berechting afgewezen. De beschikkingen van ons hoogste rechtscollege van 16 december, waarbij de bezwaren tegen de kennisgeving van verdere vervolging worden verworpen, zijn gisteren door de verdediging bekend gemaakt.

Dit betekent dat R.S., drs. H. G. en mr. M. V. in 1987 voor de Rotterdamse rechtbank terecht zullen moeten staan. Zij worden ervan verdacht feitelijk de zwartgeldpraktijken bij de bank te hebben geleid. De rechtbank in Rotterdam sprak in april de vierde verdachte, P.S., ex-voorzitter van de raad van bestuur, vrij van dit feit. Het openbaar ministerie heeft hier beroep tegen aangetekend.

Eerste MX-raketten operationeel

WASHINGTON – De Amerikaanse luchtmacht heeft gisteren de eerste 10 MX-raketten officieel in operationele staat verklaard. Dat betekent dat de VS hun eerste nieuwe type intercontinentale op land gestationeerde raketten sinds 1970 in gebruik hebben genomen.

PUNT UIT

Maniak

● De rechtbank in Den Haag heeft gisteren de 31-jarige Delftenaar P. S. wegens het telefonisch lastig vallen van vrouwen veroordeeld tot twaalf maanden gevangenisstraf. De rechtbank achtte bewezen dat S. een van zijn slachtoffers zo onder druk had gezet dat zij ontucht pleegde met haar 13-jarige zoon. Hij zou de dochter van het slachtoffer hebben bedreigd. Andere slachtoffers dwong hij tot zelfbevrediging via de telefoon. Er was vijftien maanden tegen hem geëist.

Fraude

● *De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst FIOD heeft een belastingfraude van ettelijke tonnen aan het licht gebracht. Dat verklaarde gistermorgen persofficier van justitie te Groningen, mr M.H. Sererein. De 43-jarige K. S. uit Veendam blijkt de afgelopen vijf jaar onder meer veel te weinig inkomsten bij de belasting te hebben opgegeven. S. was in die jaren eigenaar van supermarkten in Veendam en Nieuwe Pekela. Hij liet verschillende werknemers zwart werken, waardoor hij ook de loonbelasting ontdook. Ook verzuimde hij een deel van de omzetbelasting op te geven.*

Vuurwerk

● **Het vuurwerkteam van het korps controleurs gevaarlijke stoffen heeft gistermorgen in samenwerking met de gemeentepolitie in Leiden 3.000 kilogram vuurwerk in beslag genomen. Het ging om normaal vuurwerk dat echter was bestemd voor de illegale handel. Het vuurwerk zat in twee bestelauto's die verder waren geladen met kaas- en groenteschaven. De twee bestuurders van de bestelauto's zijn voor verhoor aangehouden; hun voertuigen met de gevaarlijk lading zijn in beslag genomen. De partij vuurwerk zou op de markt verkocht moeten worden.**

Kerstgroet

● De Nederlandse ambassadeur bij de Heilige Stoel, baron Jan Joseph van Voorst tot Voorst, heeft gisteren samen met zijn gezin bij een bezoek aan paus Johannes Paulus II een Kerstgroet overgebracht 'van de koningin en alle Nederlanders'.

Bacterie

● *Uit een uitvoerig onderzoek van de Rijkskeuringsdienst van Waren is gebleken dat baby- en kindershampoo en babybadschuim van het merk Sebamed is verontreinigd met de bacterie pseudomonas aeruginosa. Die bacterie kan ontstekingen aan ogen en of oren veroorzaken. Het ministerie van WVC komt met de aanbeveling deze produkten niet te kopen en eventueel reeds geopende flacons niet meer te gebruiken. Baby- en kindershampoo is verkrijgbaar in flacons van 150 miligram en babybadscuim in flacons van 200 miligram. De importeur van deze uit West-Duitsland afkomstige produkten is dringend verzocht de verdachte flacons uit de handel te nemen en te vernietigen. Volgens het ministerie is hiermee een begin gemaakt.*

Misbezoek

● **Nadat in België de afgelopen twaalf jaar het bezoek aan de zondagse mis met bijna de helft was teruggelopen, tonen de jongste statistische gegevens voor het eerst weer een geringe toeneming. Maar het misbezoek komt in zijn totaliteit toch niet uit boven 23,8 procent van de rooms-katholieken. Het aantal kerkelijke doopplechtigheden en huwelijken vertoont nog steeds een dalende lijn.**

Levenslang

● In Israël zijn gisteren drie jonge Palestijnen tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld wegens de moord op Elie Amedi, een student aan de Talmudschool, in Jeruzalem op 15 november. De drie, Omar Najief Hazan, zijn broer Hamzi Najief Hazan en Sammmir El Hadj Mahroub, verklaarden dat zij niet speciaal Amedi hadden willen doodsteken, maar 'gewoon elke jood' en dat zij hun daad niet betreuren.

Ontucht

● *De 31-jarige dansschoolleraar R. J. uit Volendam is gisteren door de Amsterdamse rechtbank veroordeeld tot vijftien maanden gevangenisstraf voor het plegen van ontucht. Zijn slachtoffers – in sommige gevallen meisjes jonger dan zestien jaar – waren bijna allemaal leerlingen van zijn dansschool.*

Marjanne Sint, enige kandidaat voor voorzitterschap van PvdA:

'Ik geloof in zakelijke oppositie'

Van de redactie binnenland

AMSTERDAM – „Als je al bepaalde punten in je partijprogramma ononderhandelbaar verklaart, dan moet je je goed realiseren welke prijs je ervoor moet betalen en je afvragen of je dat wel wilt. Ik ga mee met de evaluatiecommissie van de PvdA die zegt dat in principe het programma in zijn totaliteit onderhandelbaar dient te zijn."

Er komt geen radicale taal uit de mond van Marjanne Sint, de enige kandidaat voor het voorzitterschap van de Partij van de Arbeid. Ze formuleert behoedzaam. Haar standpunten munten uit in pragmatisme.
„Ik hou er niet zo van om te filosoferen over een linkse meerderheid als die in de verste verten niet in zicht is. Het is een hypothetische vraag, waarmee ik niet uit de voeten kan."

'Partij volgt niet klakkeloos de publieke opinie'

„Ik geloof zelf in een zakelijke manier van oppositie voeren, van politiek bedrijven. Als je die benadering kiest, dan ontkom je wat gemakkelijker aan het je afzetten tegen een partij en bloc, of dat nou het CDA is of de VVD. En dan kun je misschien ook wat gemakkelijker gebruik maken van de spanningen die er in het CDA en tussen CDA en VVD zitten. Die zitten er heel duidelijk."
„Ik denk dat er in het CDA heel verschillende vleugels zijn, dat de partij een stuk minder eensgezind is dan wij wel eens geneigd zijn aan te nemen. Wat de komende jaren betreft, denk ik dat het CDA en de PvdA op sociaal-economisch terrein wat dichter bij elkaar liggen dan PvdA en VVD. Op het terrein van zeg maar de persoonlijke vrijheden liggen PvdA en VVD weer wat dichter bij elkaar. Het eerste terrein weegt doorgaans zwaarder, als het gaat om de vorming van een kabinet."

Andere stijl

Geen radicale taal, geen verrassende analyses. Brengt de nieuwe lente een geheel ander geluid dan haar voorganger Max van den Berg?
„Laat ik om te beginnen dit zeggen. Ik heb Max twee jaar in het partijbestuur meegemaakt en ook daarvoor wel. Toen al vond ik dat zijn reputatie en hoe hij werkelijk is niet in lijn met elkaar zijn. Ik heb de indruk dat hem een aantal beelden is opgeplakt, bij voorbeeld dat hij alleen maar een eigen lijn volgt, niet luistert."
„Dat heb ik nooit zo ervaren. Ik vond hem een heel stuk aardiger en toegankelijker dan uit zijn beeld bleek. Het is voor mij niet zo gemakkelijk om te zeggen, hoe ik van hem zal verschillen. Ik zit er nog niet. Max had zijn zwaartepunten op andere terreinen. We kwamen elkaar niet zoveel tegen. Ik heb eigenlijk altijd heel goed met Max samengewerkt. Maar ik zal ongetwijfeld een andere stijl van werken hebben, omdat ik een ander persoon ben."

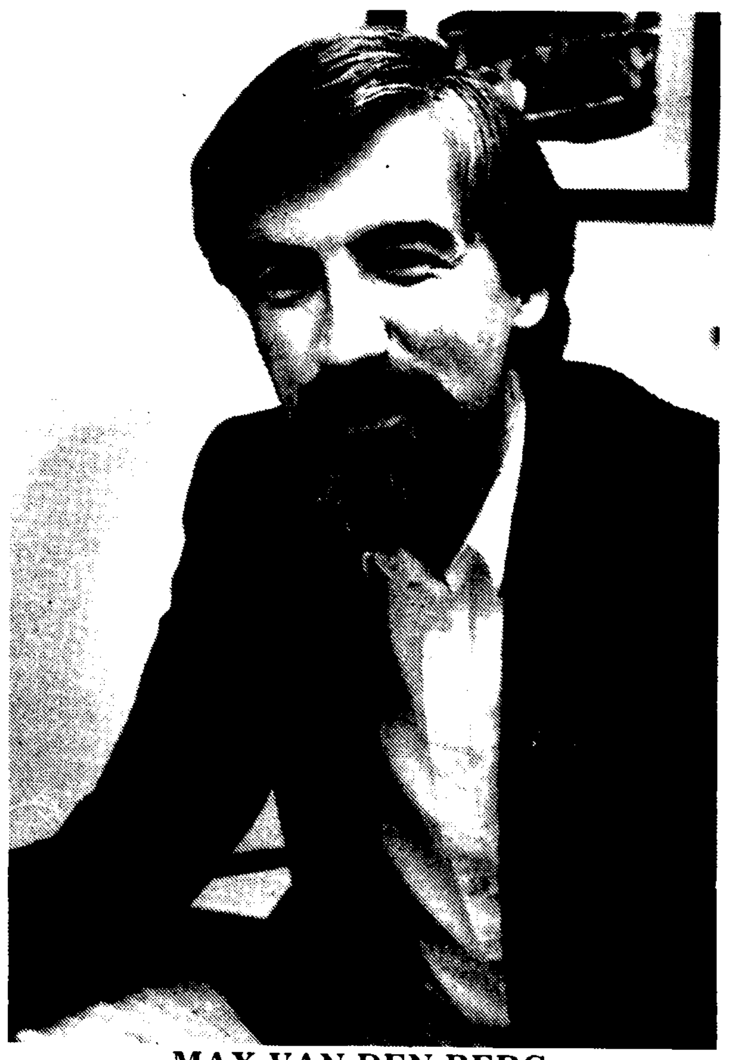
De verhouding tussen partijbestuur en Tweede Kamerfractie was onder Van den Berg niet altijd optimaal. Sint maakt niet de indruk het conflict te zoeken: „Het partijbestuur en de fractie opereren elk vanuit een eigen verantwoordelijkheid. De fractie heeft niet alleen staatsrechtelijk, maar ook feitelijk een andere positie, als gekozen volksvertegenwoordiging. Het kan ter plekke nodig zijn in samenwerking met andere partijen compromissen te sluiten, of te beslissen in zaken die niet in het verkiezingsprogramma zijn geregeld."
„Het partijbestuur opereert veel meer vanuit de partij en in contact met de partij. En als het goed is ook veel meer op de middellange en lange termijn. Nou, daar kan een zekere spanning tussen ontstaan. Anderzijds ga ik ervan uit dat bestuur en fractie zover op de hoogte zijn, over en weer, van wat er gaande is, dat er niet nodeloos verschillen worden geschapen. Maar het kan voorkomen.".

DRS MARJANNE SINT
...ik word geen voorzitter als Rooie Vrouw...

WIM MEIJER
...afstand tussen kader en kiezer groter...

MAX VAN DEN BERG
...aantal beelden opgeplakt..?

Geen waakhond

Sint wijst nadrukkelijk het beeld van waakhond van de fractie af. Dat wil niet zeggen dat ze altijd zal zwijgen, bij voorbeeld als Kombrink roept dat de koppeling tussen lonen en uitkeringen maar moet worden losgelaten.

„Daar zou ik wel wat van zeggen ja. Als daar in het partijbestuur heel duidelijk anders over wordt gedacht, dan denk ik dat ik dat niet zonder meer zou accepteren. Het hangt er natuurlijk ook van af hoe die discussie vervolgens in het partijbestuur loopt. Er zijn natuurlijk nogal wat fractieleden lid van het partijbestuur."
Aanvankelijk was kamerlid Pronk ook een gegadigde voor het voorzitterschap. Sint is daar uiterst formeel over: „Het is reglementair niet uitgesloten, maar het ligt in de partij kennelijk heel moeilijk. Als ik daar zelf over nadenk: het lijkt mij een hele zware combinatie om het beide goed te doen."
Ook over de taakopvatting van het voorzitterschap houdt Sint er heel bescheiden, voorzichtige opvattingen op na.

„Wim Meijer heeft laatst een verhaal gehouden over partij en samenleving. Een van de dingen die hij signaleerde en dat sprak mij nogal aan, was dat hij zei: tussen kader en partijtop is de afstand vandaag de dag vrij klein. Maar er is nogal wat afstand tussen kader en kiezer. Als die constatering juist is, is dat tegelijk heel gevaarlijk.".
Zij haast zich echter om uit te leggen dat daarmee niet gezegd is dat de partij klakkeloos de publieke opinie zal volgen. Bij voorbeeld als het volk om hoger loon vraagt in plaats van arbeidstijdverkorting. „De partij is geen actiegroep. Alleen dat deel van de kiezers dat betaalde arbeid heeft, zal vragen om hoger loon. Er zijn meer belangen in het geding waarin een politieke partij een afweging dient te maken. Het belang van diegenen die geen betaalde arbeid hebben weegt minstens even zwaar."
„Het is niet automatisch zo dat de PvdA een standpunt heeft in het verlengde van de vakbeweging. De PvdA heeft zich uitgesproken voor een 32-urige werkweek in 1990. Dat halen we niet. Het gaat een hele andere kant uit. Afgaande op de cao-besprekingen mag je blij zijn als je in 1990 op 36 uur zit. Wij hier in de grafische industrie zitten wel al op 36 uur."

Imago

Sint heeft het imago van een hardwerkende carrièrevrouw. Ze maakt die reputatie waar, als haar gevraagd wordt naar de uren die ze zelf als manager maakt. Zestig, zeventig uur?

„Nou, zeventig haal ik niet. Maar ik zie wel gebeuren dat veel mensen in werkelijkheid een stuk langer werken dan die 36 uur. En dan komt er natuurlijk niet veel terecht van die herbezetting. Er is bijna een klimaat geschapen, waar je voor je goede fatsoen het bijna niet kunt maken om na 36 uur de deur achter je te sluiten."

Het komt niet vaak voor, maar als we het hebben over de mogelijkheid van part-time werken in topfuncties, wordt ze even fel. „Het kàn. Het kan absoluut. Het is een mentale kwestie, een kwestie van instelling dat het in het bedrijfsleven zo weinig gebeurt. Bij de overheid gebeurt het wel dat mensen met topfuncties vier dagen per week werken. Het is een kwestie van willen en je organisatie erop afstemmen."
Sint mag dan geen vleugel in de partij willen representeren, feit is dat ze via de Rooie Vrouwen actief geworden is in de PvdA. „Ik heb mijn wortels in de Rooie Vrouwen. Ik heb mijn politieke vorming eruit meegekregen. Mijn denken is erdoor beïnvloed. Maar voorzitter als Rooie Vrouw, zo wil ik mezelf niet neerzetten. Ik word geen voorzitter als Rooie Vrouw, maar als PvdA-lid. In die zin vind ik het goed om enige afstand te bewaren."

'Afstand'

„De voorzitter moet in de eerste plaats bindend zijn voor de partij zelf. Ik vind dat ik niet tot een vleugel zou moeten behoren. En verder wil ik stimuleren en bewerkstelligen dat de partij op een aantal inhoudelijke vraagstukken verder komt. Organisatorisch ervoor zorgen dat de partij open genoeg is, genoeg contacten heeft om voldoende voeling te hebben met wat er in de samenleving gaande is, om zo tot die nieuwe voorstellen en beleidslijnen te komen."

Een snelle carrière

Van de redactie binnenland

Ze maakte snel carrière. Na de hbs-a en de studie economie aan de Universiteit van Amsterdam, ging Marjanne Sint in 197[illegible] werken bij het ministerie van Economische Zaken, vervolgens bij het toenmalige ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk. Ze was 30 jaar, toen ze in 1979 het bedrijfsleven in ging. Bij het uitgeversconcern VNU Business Publications werd ze redacteur economie, na een jaar hoofdredacteur en weer een jaar later manager (officieel: uitgeefster).

Haar loopbaan in de politiek ging minstens zo rap. Toen ze de overstap maakte naar het bedrijfsleven werd ze actief in de PvdA, vooral bij de Rooie Vrouwen. In 1983 werd ze lid van het partijbestuur. Dat hield ze naast haar drukke baan twee jaar vol. Nu is ze tijdens het congres van [illegible] tot 4 april de enige kandidaat voor het voorzitterschap van die partij.
Het wordt weer tijd dat de PvdA regeringsverantwoordelijkheid gaat dragen, zegt Sint, en hoedt zich nadrukkelijk voor opvallende uitspraken.

Tsjaad: Libië gebruikt gas en napalm

Van de redactie buitenland

N'DJAMENA – De regering van Tsjaad heeft Libië beschuldigd van het gebruik van napalm en strijdgas bij nieuwe gevechten in het noordwesten van het land.

In een verklaring van het Tsjadische opperbevel stond dat drie Libische troepenmachten maandagochtend de stad Zouar aanvielen en dat de hevige strijd nog voortduurt. Voorts werd in N'Djamena gemeld dat de leider van de voormalige Tsjadische rebellen en bondgenoot van Tripoli, Goukouni Weddeye, in Libië wordt onderworpen aan „morele en fysieke marteling" om zijn troepen op te dragen de wapens neer te leggen.
Volgens het Tsjadische leger heeft Libië, „nu het het strijdgebied niet meer beheerst", zijn luchtmacht ingezet, die met napalm en strijdgas Zouar heeft bestookt. Ook in Enneri-Meski, in het oosten van het strijdgebied Tibesti, vonden schermutselingen plaats tussen Tsjadische patrouilles en Libische eenheden, zo meldde de zender radio Tsjaad.
Op 11 december drongen rond 2.000 man Libische troepen met steun van tanks van Sovjet-makelij het Tibesti-gebergte binnen. In Tripoli wordt tegengesproken dat Libische troepen zijn betrokken bij gevechten in Tsjaad, een naaste bondgenoot van Frankrijk.

Altijd gerstepap, nooit vlees of fruit en 35 graden onder nul

Met 24 jaar in een Siberisch werkkamp

MOSKOU – In het werkkamp met streng regime van Labytnangi, pal aan de Poolcirkel in West-Siberië, is de 24-jarige Serafim Jevsjoekov de enige 'politieke'. De gewetensbezwaarde deelt zijn barak met 25 'gewone' criminelen, allen veroordeeld tot langdurige straffen. Behalve door het isolement lijdt Serafim in Labytnangi het meest door kou en honger, zegt zijn zus Ljoedmila, die hem onlangs heeft bezocht. Het kostte Ljoedmila en haar moeder 56 uur om vanuit Moskou bij het met prikkeldraad en wachttorens omgeven houten kamp te komen. Aan het begin van deze maand kregen zij bericht dat zij op 10 december van hun jaarlijkse recht op een lang bezoek gebruik konden maken. Maar alleen op die dag.

Ljoedmila gelooft niet dat deze datum bij toeval is gekozen: die dag voorkomt dat de twee vrouwen naar de traditionele bijeenkomst op het Poejskinplein kunnen gaan, zoals zij elk jaar doen op de internationale dag van de Rechten van de Mens. Dit jaar moest een officiële 'bijeenkomst voor de vrede', met muziek en spandoeken, de dissidenten op het plein vervangen.

De Jevsjoekovs proberen al negen jaar vergeefs de Sovjetunie te verlaten. Zij betalen een hard gelag voor hun streven. De 54-jarige vader, Serafim Jevsjoekov, wordt al vijf maanden vastgehouden in een psychiatrisch hospitaal zonder dat de artsen de familie willen inlichten over hun diagnose of de hem voorgeschreven behandeling. Jevsjoekov heeft in de jaren '50 als piloot van Aeroflot nog deelgenomen aan de eerste vlucht op de lijn Parijs-Moskou.

Dienstweigering

Serafim junior heeft geen beter lot getroffen. In 1980 werd hij wegens dienstweigering veroordeeld tot tweeëneenhalf jaar werkkamp. In april van dit jaar werd hij opnieuw gearresteerd en voor hetzelfde delict nogmaals veroordeeld, nu tot drie jaar kamp met streng regime.

In deze tijd van het jaar daalt de temperatuur in Labytnangi tot 35 graden onder nul, en er waait onophoudelijk een ijzige wind. Elke ochtend om zes uur staan de gevangenen op. Na het appèl en het ontbijt – gerstepap – volgt een werkdag van acht uur 's morgens tot vijf uur 's middags. De dag wordt onderbroken voor een middagmaal van opnieuw gerstepap en soms een stuk gezouten vis. Serafim is ingezet bij bouwwerkzaamheden in het kamp. Na het werk volgt het avondeten: thee met brood, nooit fruit of vlees, en gemiddeld eens per maand een ui. Daarna kunnen de gevangenen zich wassen, televisie kijken of kranten lezen. Boeken zijn verboden en kranteabonnementen moeten door de familie van de gevangenen worden betaald. Eens per week gaan de mannen in bad.

Het leven in het kamp is bijzonder hard voor de jonge Jevsjoekov, enerzijds door zijn lengte van ruim twee meter, anderzijds door zijn politieke opvattingen. Zijn kleding wijkt af van de norm. Er was in zijn maat geen zwart katoenen uniform met een gecapitionneerd winterjasje te vinden. En ondanks de koude loopt Serafim rond met zomerlaarzen, want ook winterlaarzen in zijn grootte bleken niet voorhanden.

Tijdens de eerste zes maanden van zijn gevangenschap heeft Serafim al twee keer in de isoleercel gezeten. Tweemaal tien dagen volgens de kampdirectie, tien en 25 dagen zegt hijzelf. In die cel krijgt een gevangene maar om de dag eten, aldus Ljoedmila.

En het is daar zo koud dat iemand alleen maar kan overleven door zijn lichaam dag en nacht tegen een pijp te persen die langs de vloer loopt en waardoor lauw-warme lucht stroomt.

Het is moeilijk bezoeken af te leggen aan een kamp dat zo ver weg ligt. Gevangenen hebben per jaar theoretisch recht op twee bezoeken van enkele uren, en een bezoek van één à drie dagen. Serafims moeder en zus mochten twee dagen en twee nachten met hun broer doorbrengen. Op het terrein van het kamp is een speciale barak voor bezoekers. In dat gebouw bevinden zich vijf kamers, toiletten en een keuken. Bezoekende familieleden delen een kamer waarin twee bedden, een tafel en twee stoelen staan. Het eten moeten zij zelf meebrengen. Tijdens de bezoekdagen woont de gevangene bij zijn familie in de barak.

Op die manier brachten Serafim, zijn moeder en Ljoedmila 48 uur door in kamer nummer 5, waarvan de ramen uitkeken op een houten gebouw en prikkeldraad. „De hele nacht kon je de waakhonden horen blaffen," herinnert zich de jonge vrouw.

Zij heeft er geen idee van wanneer haar broer zal worden vrijgelaten. Maar de onderdirecteur van het kamp, luitenant-kolonel Borodin, liet de twee bezoekers weten dat de gevangene niet op vrije voeten komt 'voordat zijn instelling is veranderd'.

Treurige oogst

'Helft automobilisten onder invloed alcohol', een verbijsterende krantekop van vorige week. Treurige oogst van een controle in de buurt van Alkmaar. Een van de vele die halverwege deze decembermaand in ons land werd gehouden. Maar we rijden al veel langer 'vrolijk' rond. 'Geen alcohol bij snelverkeer'. Gortdroge ernst van de jaren '50. Tien jaar later gevolgd door het warmhartelijke 'Glaasje op, laat je rijden'. Nu zet sarcasme de toon, in het gevecht tegen de bierkaai dat 'Alcomobilisme' is gaan heten: 'Proost, daar ga je'. Een nieuwe waarschuwing aan dovemansoren, want wie zich bedwelmt bekijkt het niet nuchter. Die neemt zonder nadenken een snelheid voor zijn rekening die twintig keer hoger is dan hij als nuchtere voetganger baas kan. Drank blijft meer kapot maken dan ons lief is. Bij alcomobilisme, dronken rijden, zit het venijn in de staart. Mensen dronken al vóór het wiel werd uitgevonden. De auto is pas een eeuw oud, maar de combinatie alcohol/verkeer eist nu meer levens dan welke enge volksziekte ooit. We blijven ons 'vrolijk' dood rijden. Artikel 26 van de Wegenverkeerswet (WVW) bepaalt dat wie met meer dan 0,5 promille alcohol in z'n bloed 'sturend' op de weg wordt aangetroffen, een misdrijf pleegt. Politie en justitie noemen zoiemand een 'zes-en-twintiger'. Wie gepakt wordt krijgt straf. Niet voor de grootte van het-stuk-in-zijn-kraag, maar omdat hij lak had aan de verkeersveiligheid van anderen. Maar: 'Als de drank is in de man, is de wijsheid in de kan'. Wat zijn de oorzaken, de gevolgen van dronken rijden? Is het te voorkomen? Te genezen? Met wetenschapper P. Noordzij en jurist H. Wooldrik op rondreis door rijdend dronkemansland.

Koning Alcohol en zijn onderdanen zijn oude bekenden

● *Bosting op een autosnelweg: twee doden. Niet zelden worden zulke ongelukken veroorzaakt door rijden onder invloed.*

Nuchter reisje door rijdend dronkemansland

Van onze verslaggevers

Gezellig, de feestdagen staan, evenals de auto, voor de deur. Maar wie gezelligheid niet los kan zien van een goed glas wijn, een serie blonde rakkers of een stevige neut, wordt als een op het spek gebonden kat. Wie zo 'gezellig' meedoet, denkt niet meer na. Hij kruipt ontspannen achter het stuur.

Drank is een middel tot ontsnapping. Dat ontdekken mensen op steeds jeugdiger leeftijd. Het drankgebruik steeg sinds 1960 per hoofd tot het drievoudige. Gemiddeld drinkt nu iedereen boven de vijftien jaarlijks duizend glazen wijn, bier of gedistilleerd. En bekend is dat elk glas evenveel alcohol bevat. De alcohol die de vijftien procent niet-drinkende 15-jarigen laat staan, verdwijnt in het keelgat van de tien procent 'zware drinkers'. Boven op hun eigen duizend glazen.

Al sinds de eeuwwisseling gaat het alcoholgebruik gelijk op met de stijging van inkomen. De wel drinkende 15-jarigen die van huisuit meegenieten, houden er dan ook een opvallend 'volwassen' drinkgedrag op na. Vijftien, twintig pilsjes op een avond zijn geen uitzondering. Zij hoeven niet op een droogje te zitten. Jong geleerd... In 1990 rijdt een nieuwe generatie, met een in drie jaar opgebouwde alcoholgewenning, zonder veel pardon beneveld rond.

Een somber toekomstbeeld? Koning Alcohol en zijn onderdanen zijn oude bekenden. Het is maar de vraag of die groeiende macht gebroken kan worden. De ontwerpnota Alcohol en Samenleving van WVC, een eerste aanzet tot een ander alcoholbeleid, spreekt van een 'zorgwekkende' ontwikkeling in het vaderlandse drankgebruik. De deze maand gehouden controles in Alkmaar, het Gooi, Tilburg en Waalwijk, waarbij een derde tot de helft van de aangehouden automobilisten, ook alcomobilisten bleken te zijn, wijzen eerder op een 'rampzalige' ontwikkeling. Nederland 'hijst' zich een ongeluk, zo blijkt.

Aan kop

Nederland ligt wat wetenschappelijk speurwerk betreft aan kop. Om die reden werd Amsterdam uitverkoren voor de tiende internationale conferentie over Alcohol, Drugs en Verkeersveiligheid (T86). Die eer viel ons vooral toe vanwege onze vergaande kennis over de invloed van 'andere stoffen', naast alcohol, in het verkeer. Een 'hot item' op de T86. Behalve de Verenigde Staten, Australië en Canada namen nog 20 landen deel, waaronder voor het eerst vijf Oostbloklanden. Het enige deelnemende land uit Afrika was Zambia.

Drs Piet Noordzij van de dienst sociaal wetenschappelijk onderzoek (DWSO) van de Leidse rijksuniversiteit, startte in 1983 de voorbereidingen. Kort daarvoor verscheen zijn rapport 'Alcoholgebruik van automobilisten', vervolg op een reeks onderzoekingen van 1970 tot en met 1977. Dat rapport is de neerslag van een onderzoek naar het rij- en drinkgedrag van automobilisten in 32 gemeenten. Globale conclusie: hoe later op de avond, hoe zatter en jonger de automobilisten.

Noordzij: „Op een conferentie kwamen een paar dingen als een paal boven water te staan. Nergens bekijkt een dronken rijder het risico waarmee hij anderen opzadelt; de tolerantie ten aanzien van alcohol in de Oostbloklanden is groter dan elders, hogere promillages, mildere straffen; de Nederlandse situatie lijkt het meest op die van Amerikanen, Australiërs en Canadezen, inclusief de ervaringen met onderzoek naar invloed van drugs en medicijnen. Belangrijkste conclusie: internationaal komt de nadruk op sanctie, bestraffen, te liggen. Wat niet voorkomen kan worden zal moeten worden genezen."

Voor wie wil voorkomen, maat wil houden, heeft Noordzij een ezelsbruggetje. „Wie zich houdt aan elk uur een glas kan redelijk veilig een auto besturen. Al kunnen dan toch vermoeidheid en al-of-niet-gegeten-hebben een rol spelen. Medicijngebruik of het roken van een stickie verhoogt niet het alcoholpromillage, maar beïnvloedt wel degelijk het rijgedrag." Het gebruik van de gele sticker is volgens hem een enorme flop geworden.

MR. WOOLDRIK
...wij mikken op de grote middenmoot...

Wat dat medicijn-en-drugsgebruik, al of niet in combinatie met alcohol, betreft, ziet Noordzij volop werk voor wetenschappers. Dat is als het ware een volle fruitmand waaruit het maar toetasten is. Van talloze stoffen is de werking onbekend, nog daargelaten in combinatie met alcohol. Over een werkbare manier om dergelijke stoffen aan te tonen, zoals nu de blaasproef alcohol aantoont, durft hij nauwelijks te denken.

Controle

Hoe ziet Noordzij de oorzaken van het probleem? „Wat alcohol in een mens veroorzaakt is heel nauwkeurig bekend. De kern van het probleem is, dat bepaalde groepen van mensen onder invloed gaan sturen. We moeten te weten komen welke leef-, drink- en rijgedragspatronen zulke groepen vertonen. Pas dan is het probleem zelf aan te pakken." Hij ziet controle als beste manier om alcomobilisme te bestrijden. „Totale onaangekondigde controle in een bepaald gebied waarbij elke automobilist moet blazen. Dat kan een hanteerbare methode zijn," zegt Noordzij, al is hij zich ervan bewust da het inzetten van voldoende politiemensen een utopie is.

Op de T86 werden ook andere alternatieven aangedragen, zoals zelftesters in auto's, training van horecapersoneel en het brandmerken van automobilisten die al eerder 'door het lint' gingen, met een speciaal kenteken op hun auto. Mentaliteitsombuiging, sociale controle of een lik-op-stuk-beleid?

Noordzij: „Nu slippen nog automobilisten door de mazen van het net omdat de politie-agent bij aanhouding eerst een praatje maakt en zelf bepaalt of hij de vraag stelt 'hebt u gedronken?'. Met andere woorden, het moet voor een dronken bestuurder niet mogelijk zijn de politie met een vlotte babbel en een koffieboontje tussen de kiezen in het ootje te nemen. „Altijd blazen," zegt Noordzij, die wel verwacht dat de nieuwe blaasapparatuur de bloedproef op den duur overbodig zal maken.

Australië en de Verenigde Staten hakken het langst met dat bijltje van totale controle. Als hier het gebruik van zeer gevoelige 'blaasinstrumenten' ook standaard is geworden, ontstaat er meer ruimte om te controleren. Wat ook een slok op een borrel zou schelen is, dat het aantal werkelijke alcomobilisten en hun slachtoffers boven tafel komen. Voor verzekeringsmaatschappijen kan dat grote gevolgen hebben.

Bloedtest

In Amerika, Australië en Engeland wordt elk verkeersslachtoffer, dood of levend, een bloedtest afgenomen. Cijfers in die landen bewijzen dat alcomobilisme daar meer levens eist, uitgaand van een vergelijkbaar drink-en-rijpatroon, zoals wij dat kennen. Slachtoffers van medicijn- en drugsgebruik worden daar, vaker dan bij ons, aangetoond door speeksel en urineproeven. Al is er op dat gigantische gebied nog geen sprake van uniformiteit van onderzoek.

In eerder genoemde WVC-ontwerpnota Alcohol en Samenleving wordt het aantal doden in 1984 op 225, het aantal gewonden op 5000 geschat. De nota geeft 'humanitaire redenen' op voor het niet nemen van bloedmonsters van verkeersdoden en -gewonden. In werkelijkheid biedt onze wettelijk gekoesterde bloedproefprocedure die ruimte niet. De betrokkene moet bij vol bewustzijn toestemming geven voor bloedafname. Jazeker, móet.

Zelfs al is verdenking van drankmisbruik sterk, als iemand bewusteloos is, gaat het feest niet door. Het is merkwaardig, maar het enige antwoord op dit verzoek is 'ja'. Want zegt hij 'nee', dan komt een 'hulpofficier van justitie' hem 'bevelen' bloed af te staan. Wie dan niet meewerkt is een bloedproefweigeraar. Iemand waar justitie weinig consideratie mee heeft, omdat zijn weigering een heel hoog alcoholpromillage kan verdoezelen.

Het heeft een mooie kant dat de wet zo zorgvuldig omspringt met onze lichamelijke integriteit wanneer wij tijdelijk of blijvend 'niet thuis' zijn. Maar aan de andere kant is de kort voor zijn verscheiden 'rondom dronken' bestuurder, die een volle bus met kleuters van een viaduct liet tuimelen, voor de wet geen alcomobilist. Hij is, ook niet postuum, op zijn daad aan te spreken. De kleutertjes die het overleven zijn voor hun revalidatie dus aangewezen op het nationale waarborgfonds.

Drankwetgeving

De Amsterdamse officier van justitie, mr H. Wooldrik, vindt onze drankwetgeving streng, ondanks onze zachtzinnige wetstraditie. Zeker ten opzichte van andere Westeuropese landen. In het arrondissement Amsterdam werden per jaar 8000 drankzaken behandeld. Dat aantal groeit. Zo'n tien jaar geleden gingen de westerse landen over tot een minder vage drankwetgeving. Onze novemberwet maakte al in 1974 van dronken rijden een misdrijf. Al valt er tot een promillage van 1.3 te schikken, mits er sprake is van een blanco strafblad. „Wij mikken op de grote middenmoot, niet op zware drinkers," zegt Wooldrik, die verder opmerkt dat een derde van alle behandelde misdrijven tot het hoofdstuk 'drankzaken' behoort.

Waarbij opgemerkt dat niet alleen 'onder invloed van alcohol gereden' (oiag), maar ook het 'weigeren van de bloedproef' en 'doorrijden na een aanrijding' (donar), in de dranksfeer worden gepleegd. Opmerkelijk is het volgens Wooldrik, dat de uitslag van het gerechtelijk laboratorium nooit via een contra-expertise werd aangevochten. Hij betreurt het onvermijdelijk harder optreden van de politie. „Toch een bedreiging voor de rechtsstaat," zegt hij.

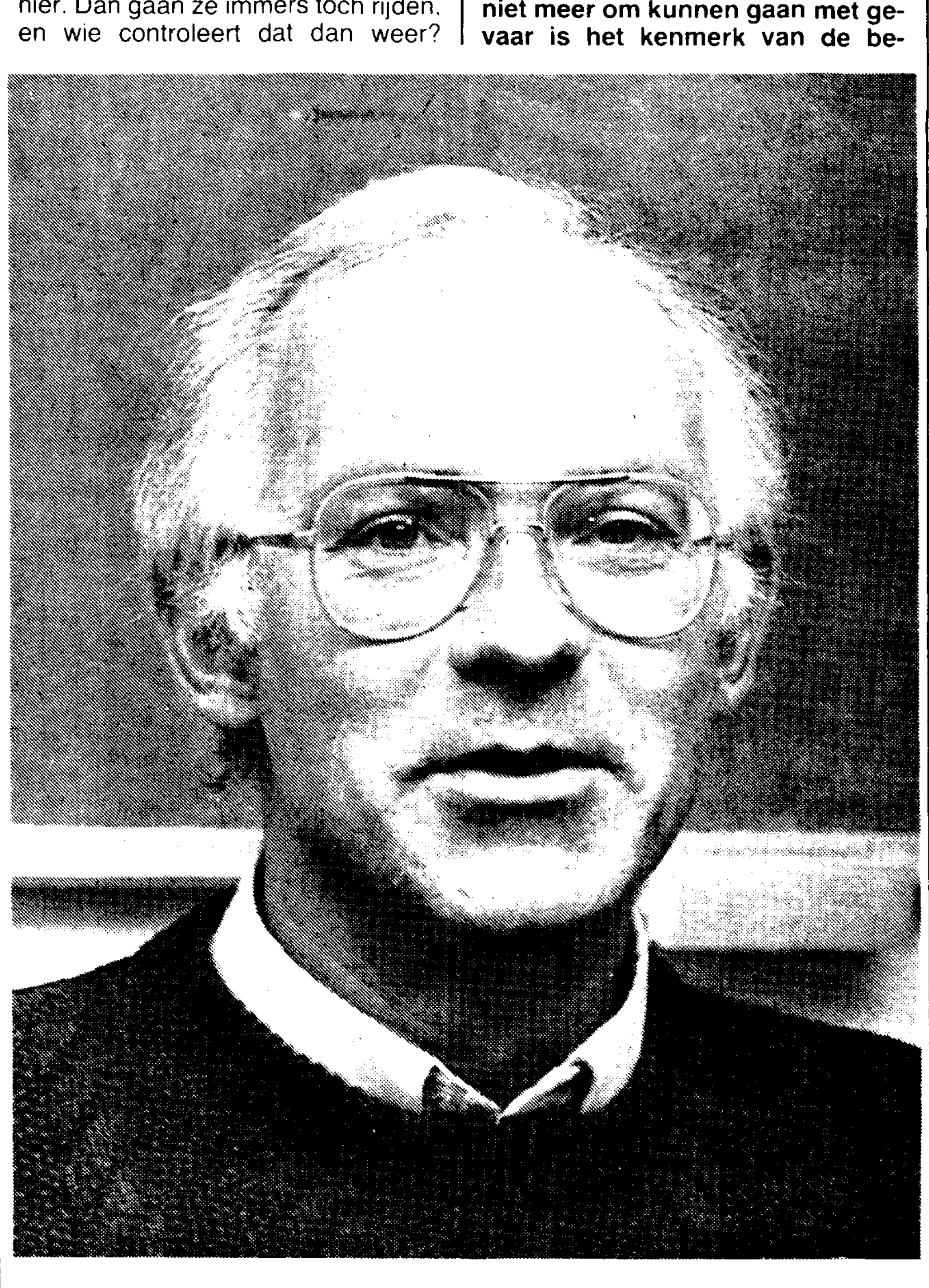
Dat de bloedproef helemaal zal verdwijnen betwijfelt Wooldrik. „Ongetwijfeld zal de nieuwe blaastest ruimte scheppen voor meer controle, maar wat doen we met alcomobilisten die te dronken zijn om te blazen? Het rijbewijs afpakken, waar iedereen nu voor pleit, is niet de juiste manier. Dan gaan ze immers toch rijden, en wie controleert dat dan weer? Iemand kan tegen het vonnis van de politierechter in beroep gaan en nog vier maanden ongestoord doorrijden. Tussen delict en uitspraak zit dan een periode van ruim een jaar. Dat is onaanvaardbaar, dus niet uitvoerbaar. Ik ben voor onmiddellijke inname van het rijbewijs voor de duur van een week, voorafgaand aan berechting. Kort en hevig, misschien brengt dat een schok teweeg."

„Zonder een maatschappelijke consensus (instemming met een gedragsregel), zie ik geen verbetering. Wat heeft het Romeinse rijk doen instorten? Die maatschappij was democratisch en goed geordend, maar kennelijk toch te kwetsbaar om te kunnen overleven." Vergroten van de pakkans door intensiever controleren gaat, volgens Wooldrik, justitie zwaar belasten. Nu al duurt het een half jaar tot negen maanden voordat een 'zes-en-twintiger' voor komt.

Snelrecht is in zijn ogen een bedenkelijk alternatief. „We zullen tot een andere mentaliteit moeten komen. Als ik straks thuiskom en tegen mijn zoon van twaalf zeg: 'haal jij eens een pilsje voor je vader', besef ik dat ik dat eigenlijk niet moet doen. Maar tot welke leeftijdsgrens bescherm je kinderen tegen oprukkend drankgebruik? Tot ze twaaf zijn, veertien, zestien jaar?"

'Nat gaan'

Niet het zich bedwelmen, maar het niet meer om kunnen gaan met gevaar is het kenmerk van de beschonken brokkenmaker. Wie ondanks de geringe pakkans 'nat' gaat, voor de politierechter belandt, heeft in veel gevallen een aanrijding gehad. Dat is vaker dan zig-zag rijden de reden van aanhouding. Berouw komt na de zone. Bittere tranen bij onherstelbaar veroorzaakt of zelf ondervonden leed. Krokodilletranen als het rjbewijs wordt afgenomen of als er gevoelige boetes of celstraf worden uitgedeeld.

WETENSCHAPPER NOORDZIJ
...altijd blazen...

Uitersten: iemand die met twee glazen sherry op (0.60 promille) duidelijk pech heeft en iemand die onverzekerd en nog in een proeftijd met 3 promille alcohol in zijn bloed een aanrijding met letsel en schade veroorzaakt. Alles daartussen komt voor.

Op een doorsnee zitting van de politierechter in het arrondissement Amsterdam worden op een morgen 25 zaken behandeld. Twintig daarvan hebben met drank te maken. Van de vijftien echte zes-en-twintigers hebben er negen een promillage van 2.00 tot 2.88. Een man met 2.18 promille gaat na een ongeluk vrijuit, omdat hem bloed werd afgetapt toen hij bewusteloos was. Het onderzoek wordt verondersteld niet te hebben plaatsgevonden. Een andere man met 2.88 promille is onvindbaar. Hij krijgt een nieuwe oproep.

De zeven die overblijven krijgen allemaal een boete van duizend gulden, drie weken cel, waarvan een deel voorwaardelijk. Ze zijn gemiddeld vijf maanden hun rijbewijs kwijt. Bij een voorwaardelijke straf komt automatisch een proeftijd van gemiddeld twee jaar. Ook nu houdt de rechter rekening met persoonlijke omstandigheden, zoals hoge leeftijd, lage inkomsten, een overwonnen probleem, maar ook met een strafblad in de 'dranksfeer'. De overige zes-en-twintigers op deze zitting bleven onder de 2.00-grens. Maar geen van hen had een lager promillage dan 1.18. Meer dan dubbel te veel. Onder hen ook enkele vrouwen: zij scoren zelden hoog. Voor deze categorie werden boetes van 600 tot 1500 gulden opgelegd, vergezeld van voorwaardelijke straffen. De uitspraak van de rechter was ook nu lager dan de eis van de officier. Hij eist lang niet altijd wat de wet voorschrijft.

Uitschieters zijn twee heren die elk drieduizend gulden boete opgelegd krijgen. Behoud van rijbewijs moet uit de lengte of uit de breedte komen. Beiden hebben een 'breed' inkomen: ze kunnen de lengte gemakkelijk betalen. Die 'regeling' lukt alleen onder verzachtende omstandigheden. Zonder uitzondering zijn alle verdachten op deze zitting geschrokken van hun promillage en allemaal kunnen zij hun rijbewijs niet missen.

Op de wekelijkse zittingen van de politierechter hoor je alcomobilisten vaak zeggen dat ze best in staat waren te rijden. Dat ze 'onsportief' door de politie werden gepakt toen ze de kroeg uitkwamen. Een televisiepresentator in het Gooi beweerde, gaand van A naar B, door suikerziekte te zijn overvallen, wat zijn promillage fors had doen stijgen. De man, die zei een geheimzinnige ziekte te hebben waardoor zijn bloed spontaan alcohol aanmaakte, spande de kroon.

Schoonpraten

Zelden geeft een automobilist toe te hebben gedronken wat zijn promillage aantoont. Wooldrik: „Je wordt cynisch door die op niets gebaseerde excuses. Een enkele keer denk je 'hé, dat is origineel', zoals die man die zei op doktersvoorschrift Melisana, een kalmeringsmiddel (met een beetje alcohol), te gebruiken. We berekenden dat hij honderden liters van dat spul had moeten innemen om aan dat promillage te komen."

Schoonpraten is een ding, verdoezelen een ander. Op het ontwerp van 'Alcohol en Samenleving', waarvan onlangs de definitieve versie verscheen, heeft Wooldrik fundamentele kritiek. „Het is vooral een commercieel stuk, al mogen we blij zijn met een poging tot een ander alcoholbeleid. Geld, daar gaat het over. Over de enorme bedragen die worden uitgegeven aan de gezondheidszorg, revalidatie en verzekeringen. Niet over de werkelijke oorzaak: dat er gewoon te veel gedronken wordt, dat drank te gemakkelijk te verkrijgen is."

„Maar ja, doordrinkend Nederland steunt de economie meer dan stevig met drankverkoop en accijnzen. Ik verwacht dan ook niet dat de overheid drank moeilijker verkrijgbaar maakt. Hoogstens wordt drankreclame aangepakt en de accijns verhoogd. Want horeca en middenstand aanpakken zou op zeer grote weerstand stuiten. Het is bekend dat sportverenigingen drijven op de bieromzet in de kantines. Het wordt hooguit moeilijker, maar niet onmogelijk gemaakt. Het publiek zal gewoon een beetje meer moeten 'bloeden', financieel."

Somber

Het gerechtelijk lab in Rijswijk verwerkt per jaar 40.000 bloedmonsters van automobilisten en dat worden er steeds meer, zolang de bloedproef gehandhaafd blijft. Een verkeerd soort aderlating die niet wordt opgelost door er een financiële aderlating voor in de plaats te stellen. Als er geen breed offensief vanuit de samenleving komt, zie ik de toekomst wat drankgebruik en automobilisme betreft somber in."

Kerst-rendez-vous
bij Woonkultuur
op vrijdag 26, zaterdag 27 en zondag 28 december
woonkultuur
zutendaal
Iedere zondag open van 10 tot 18 uur
Levering franco aan huis zonder grenskosten.
Ook tweede kerstdag open van 10 tot 18 uur.
15 jaar

RENTE STIJGT

(Van onze redactie economie)

AMSTERDAM – De rente in Nederland stijgt. De meeste banken hebben de zogenaamde opslagrente met een half procent verhoogd tot 1 procent. Dat betekent dat 'rood staan' weer duurder is geworden, want begin december werd al een opslag van 0,5 procent ingevoerd. Dit geldt alleen maar voor meestal zakelijke rekening-courant kredieten (doorlopend krediet). Persoonlijke leningen en bijvoorbeeld autofinancieringen vallen hier niet onder.

Inmiddels hebben de Westland-Utrecht Hypotheekbank en de Friesch-Groningsche Hypotheekbank hun tarieven aan de geldmarktrente aangepast en verhoogd met respectievelijk 0,1 en 0,2. Het gaat hier, aldus een woordvoerder, om een „waarschijnlijk tijdelijke hobbel". De handelsbanken hebben deze verhoging van de hypotheekrente vooralsnog niet gevolgd. Maar de ABN bijvoorbeeld sluit niet uit dat dit wel gebeurt als de rente verder omhoog gaat.

De rentestijging wordt veroorzaakt door de stijging van de korte tarieven in West-Duitsland. Omdat de geldhoeveelheid daar veel meer groeit dan was overeengekomen en gevaar voor inflatie dreigt, heeft de Bondsbank in Frankfort begin deze maand besloten de kredieten voor banken duurder te maken. Deze kredietverlening is immers een van de oorzaken van de toegenomen geldhoeveelheid. De hogere rente betekent dat de Duitse mark tegenover andere munten aantrekkelijker wordt, want beleggers in marken verdienen dan meer.

Om nu de koers van de gulden ten opzichte van de Duitse mark te handhaven, verhoogde de Nederlandsche Bank de rente op speciale beleningen aan de banken in drie stappen tot 6 procent. De banken moeten af en toe geld bij de centrale bank in Amsterdam opnemen om in hun behoefte aan geld te voorzien. Door de tarieven te verhogen, hoopt de Nederlandsche Bank de gulden „op peil" te houden. Verder heeft de Bank veel marken verkocht om de koers via de wet van vraag en aanbod naar beneden te drukken.

Deskundigen zijn nog altijd van mening dat de rente in Nederland te hoog is. Op de Dag van het Aandeel, eind november, zei Amrobank-bestuursvoorzitter Nelissen dat er nog wel twee procent af kan. Weliswaar is de rente vooral de laatste twee jaar aanzienlijk omlaag gegaan, maar dat neemt niet weg dat de zogenaamde reële rente nog altijd hoog is. De reële of werkelijke rente is het in rekening gebrachte rentetarief minus de inflatie (geldontwaarding). Omdat de inflatie tot vrijwel nul is gezakt, is de reële rente van nu ruim 6 procent historisch gezien hoger dan ooit.

Commissie-Zegveld: méér communicatiemogelijkheden

Koppeling van kabelnetten belangrijk voor economie

(Van onze Haagse redactie)

DEN HAAG – De kabelnetten van de lokale televisie en die van de PTT moeten op elkaar aangesloten worden om maatschappelijke en economische ontwikkelingen en werkgelegenheid te bevorderen. Koppeling van de afzonderlijke kabelnetten is goedkoper en vergroot de communicatiemogelijkheden. Dat is van groot belang voor een land als Nederland met zijn internationale handel en open economie.

Tot deze conclusie, die gisteren bekend gemaakt is, komt de commissie-Zegveld die de mogelijkheden onderzocht in opdracht van de ministeries van verkeer en waterstaat en economische zaken. De Europese Commissie deelt deze inzichten en wil alle kabelnetten in Europa op elkaar afstemmen.

Steeds meer bedrijven gebruiken computers voor het uitwisselen van informatie en diensten. De behoefte aan communicatiemogelijkheden groeit daardoor. De kabelnetten van de PTT en de lokale televisie ontwikkelen zich mede door die vraag steeds meer in dezelfde richting. Al in het jaar 2000 is het goedkoper één 'geïntegreerd' net aan te leggen met een kabel die geschikt is voor verkeer in twee richtingen, dan twee afzonderlijke netten, aldus de onderzoekers.

Er zijn gigantische investeringen nodig om te komen tot één netwerk. Plotselinge vervanging leidt tot enorme kapitaalsvernietiging. Daarom pleit de commissie voor geleidelijke invoering: bij voorbeeld over twintig jaar.

Op den duur moet het nieuwe net in handen komen van de PTT. In die overgangsperiode moeten alle investeringen gericht zijn op het uiteindelijk doel: één net. Intensiever gebruik van de bestaande netten is goed om investeringen te stimuleren. Exploitanten van kabeltelevisie moeten daarvoor meer mogelijkheden krijgen, aldus de commissie.

Het rijk moet samenwerking tussen PTT en kabel-exploitant op lokaal niveau stimuleren. Een overkoepelende organisatie zorgt voor onderlinge afstemming van die plaatselijke netten. Het rijk moet voorschotten, leningen, exploitatiegaranties en startsubsidies beschikbaar stellen. Daarmee is jaarlijks zo'n 65 miljoen gulden gemoeid.

Importverbod op aramidevezel van Akzo/Enka

Supervezel mag VS niet binnen

ARNHEM – De Amerikaanse markt blijft voorlopig verboden gebied voor de door Akzo/Enka ontwikkelde supervezel „Twaron". Een hof van beroep in de Verenigde Staten heeft deze week de beslissing bevestigd van de International Trade Commission (ITC), die Akzo/Enka begin dit jaar verbood om aramidevezel in Amerika te importeren. Volgens de ITC pleegt het Nederlandse concern bij de produktie van die vezel inbreuk op een belangrijk octrooi van het Amerikaanse chemieconcern Dupont de Nemours, aldus een woordvoerder van Dupont-Nederland.

Het door de ITC uitgevaardigde importverbod voor aramidevezels, vervaardigd volgens een door Dupont gepatenteerd proces, blijft volgens de woordvoerder staande zolang er tussen Enka/Akzo en Dupont geen licentieovereenkomst wordt bereikt. Dupont heeft volgens de woordvoerder al verscheidene keren getracht om met Akzo/Enka tot een regeling inzake de aramidevezels te komen.

Dupont ontwikkelde enige jaren geleden, ongeveer gelijk met het Nederlandse concern, ook een aramidevezel die onder de naam „Kevlar" op de markt wordt gebracht. Sindsdien zijn beide concerns in tal van landen in een ingewikkelde octrooistrijd gewikkeld. Over en weer verwijten Akzo/Enka en Dupont elkaar inbreuk op octrooirechten. De uitspraak van de ITC kwam tot stand na een klacht van Dupont.

Het importverbod is inmiddels van kracht en zal in oktober 1990 aflopen. Een woordvoerder van Akzo/Enka bevestigde dinsdag de uitspraak van het Amerikaanse hof maar wilde verder geen commentaar geven. Het is volgens hem nog niet bekend of Akzo/Enka tegen de uitspraak in beroep gaat bij het Hooggerechtshof in de VS. De produktie van „Twaron" in de Enka-fabrieken in Emmen is volgens hem inmiddels van start gegaan.

Intercai Geleen gaat fusie aan

GELEEN – Ingenieursbureau Intercai in Geleen gaat per 1 januari a.s. fuseren met Onak in Zelhem (Gelderland). Beide bureaus geven onder meer adviezen over kabeltelevisiesystemen. Intercai heeft – met nevenvestigingen op Schiphol en in Eindhoven – heeft 45 mensen in dienst en Onak vijf. De fusie heeft niet de oprichting van één nieuwe onderneming tot gevolg; de huidige activiteiten van Onak worden ongewijzigd voortgezet.

Volgens de directies van beide bureaus ontstaat door de samenwerking een uitwisseling van kennis. Tevens kunnen beide bureaus elkaars activiteiten over een groter gebied verspreiden. Intercai is erg actief in het westen en zuiden van Nederland; Onak is vertegenwoordigd in het oosten en noord-oosten. Door de samenwerking ontstaat een landelijke verdeling van de activiteiten tussen beide bureaus.

Intercai geeft – behalve op het gebied van kabeltelevisie – allerlei adviezen voor telecommunicatieprojecten: telefonie, lokale computernetwerken, videotex etc. De adviezen hebben betrekking op technische en organisatorische aspecten. Ook deze diensten hoopt Intercai nu in het noorden en oosten van het land aan de man te kunnen brengen.

Ford en Nissan praten over samenwerking

DETROIT – De Amerikaanse autofabrikant Ford Motor Co. voert besprekingen met het Japanse Nissan over een joint-venture (gezamenlijke onderneming) voor de produktie van V-8 en V-6 motoren in de Verenigde Staten in de jaren '90. Dit heeft het handelsvakblad American Metal Market-Metalworking News gemeld. Een woordvoerder van Ford wilde geen commentaar geven op het bericht. Het vakblad baseerde zich op industriële zegslieden in New York, die verklaarden dat – als Nissan besluit in zee te gaan met Ford – het merendeel van de produktie van de joint-venture door Ford gebruikt zal worden voor personenauto's en lichte vrachtwagens.

● **Gisteren is in het Amsterdamse RAI-gebouw de beurs Kerstflora 1986 voor het publiek geopend. Enkele medewerkers pootten voor de opening nog eventjes de laatste bloemen. De beurs, waar duizenden bloemen in fraaie lentekleuren zijn tentoongesteld, is tot en met 28 december geopend.**

DOLLARKOERS ZAKT VERDER

AMSTERDAM – Evenals maandag is de koers van de dollar dinsdag gezakt. Aan het slot van de handel op de wisselmarkt in Amsterdam werd een koers genoteerd van 2,2235 gulden tegen 2,2410 op maandag. De officiële middenkoers bedroeg 2,2310 tegen 2,2450 gulden. De banken verlaagden hun balietarieven met twee cent tot 2,17 gulden (aankoop) en 2,29 gulden (verkoop).

Toen de handel op de wisselmarkt van New York begon werd gezegd dat de dollar aan het begin van het jaar verder zal zakken in koers omdat het tekort op de Amerikaanse handelsbalans groot zal blijven. „Waarom dan wachten met het verkopen van dollars", zo vroeg een geldhandelaar zich af.

Benoemingen

HEERLEN – Met ingang van 1 januari a.s. is mr. H. Dumont benoemd tot directeur van de stichting Beheer Pensioenfondsen AZL. Vanaf die datum zal de directie bestaan uit Dumont en drs. W. Schlösser. De stichting is een organisatie met een volledig dienstenpakket voor het beheer en de administratie van pensioenfondsen.

Mr. E. Rongen, directeur van DSM Limburg, is benoemd tot bestuurlid van de christelijke werkgeversorganisatie NCW. Rongen was al voorzitter van de beleidsgroep onderwijszaken van het NCW.

Opel blijft grootste op Nederlandse markt

RÜSSELSHEIM – Met een omzet van ruim 1,45 miljoen gulden, een stijging van 5,4 procent, heeft het Westduitse autoconcern Opel in 1986 een record behaald. In Nederland heeft het bedrijf al sinds 18 jaar het grootste aandeel in de automarkt en dit is in 1986 zo gebleven. Dit jaar verkocht Opel in Nederland circa 87.000 auto's.

Opel heeft hoge verwachtingen van de Omega, waarvan er al 30.000 zijn verkocht. De produktie van de Omega zal in 1987 worden verhoogd naar 1.140 exemplaren per dag. In totaal wil Opel volgend jaar 170.000 Omega's afleveren.

BEURS-OVERZICHT

Zwakjes

AMSTERDAM – Hoewel de Amsterdamse beurs dinsdag een iets grotere omzet boekte dan maandag (ƒ 650 miljoen) was de affaire toch niet om over naar huis te schrijven. Veel handelaren hielden het wel voor gezien, hadden vrij of keken de kat uit de boom in verband met de valutaire ontwikkelingen. De stemming was overwegend gedrukt voor de aandelen en nauwelijks prijshoudend voor de obligaties.

De Friesch Groningsche Hypotheekbank bereikte via een verlies van ƒ 1,70 een triest dieptepunt van ƒ 11,80. KLM was met ƒ 0,70 verlies op ƒ 39,50 ook zwak en verder kwamen over de hele linie verliezen van enkele guldens voor. Uitzondering vormde HBG met ƒ 7 winst op ƒ 115 terwijl ook Nijverdal-Ten Cate vast was met een herstel van ƒ 2,70 op ƒ 131,70.

Op de lokale markt klommen de certificaten Bredero ƒ 11 naar ƒ 95, terwijl voor Van Schuppen ƒ 13 meer werd betaald op ƒ 28.

De handel schrompelde in de middag steeds verder in. Woensdag wordt slechts tot kwart over een gehandeld waarna de beurs in het oude jaar alleen nog volgende week maandag en dinsdag haar poorten opent.

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op dinsdag om 14.30 uur bij de fa Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt ƒ 27.970-ƒ 28.470, vorige ƒ 28.350-ƒ 28.850, bewerkt verkoop ƒ 30.070, vorige ƒ 30.450.

ZILVER: onbewerkt ƒ 350-ƒ 420, vorige ƒ 355-ƒ 425, bewerkt verkoop ƒ 460, vorige ƒ 470.

Advieskoersen

AMSTERDAM – Advieskoersen buitenlands bankpapier van gisteren:

Amer.dollar	2.17	2.29
Brits pond	3.06	3.36
Belg. frank (100)	5.25	5.55
Duitse mark (100)	111.00	115.00
It. lire (10.000)	15.30	17.30
Port. esc (100)	1.25	1.75
Can. dollar	1.56	1.68
Franse fr. (100)	33.00	36.00
Zwits. fr. (100)	133.00	137.50
Zweedse kr. (100)	30.75	33.75
Noorse kr. (100)	28.00	31.00
Deense kr. (100)	28.00	31.00
Oost.schill (100)	15.87	16.37
Spaanse pes (100)	1.55	1.80
Griekse dr. (100)	1.20	1.80
Finse mark (100)	44.00	47.00
Joeg. dinar (100)	0.25	0.65
Iers pond	2.92	3.22

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM – Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag.

Amer. dollar	2.22975-23225
Brits pond	3.2125-2175
Duitse mark	113.025-075
Franse frank	34.370-420
Belg. frank	5.4315-4365
Zwits. frank	135.255-305
Japanse yen	137.000-100
Ital. lire	16.275-325
Zweedse kroon	32.455-505
Deense kroon	29.825-875
Noorse kroon	29.645-695
Canad. dollar	1.62175-62425
Oost. schill	16.0530-0630
Iers pond	3.0750-0850
Spaanse pes	1.6670-6770
Gr. drachme	1.5500-6500
Austr.dollar	1.4575-4675
Hongk.dollar	28.55-28.80
Nieuwz.dollar	1.1600-1700
Antill.gulden	1.2300-2600
Surin. gulden	1.2350-2750
Saoedi rial	59.35-59.60
Ecu gulden	2.3470-3520

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM – De jongste ANP-CBS-indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):

Algemeen	283.4	280.7
Algemeen-lokaal	293.2	288.9
Internationals	272.8	271.8
Industrie	279.4	274.9
Scheep- en luchtv	216.4	213.5
Banken	378.3	374.1
Verzekering	644.5	637.6
Handel	315.5	314.3
CBS-oblig. index	114.4	114.0
Rendem.staatslen.	6.39	6.44
waarvan 3-5 jaar	6.24	6.35
waarvan 5-8 jaar	6.47	6.49
waarvan 5 langste	6.44	6.46
Rendem. BNG-len.	6.92	6.92
Rendem. banklen	–	
Rendem. pandbr	6.39	6.39

Avondkoersen Amsterdam

AMSTERDAM – In het telefonisch avondverkeer kwamen dinsdagavond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de laatste notering van dinsdagmiddag)

Akzo 158.50 159.40 (159.20)
Kon. Olie 210.60 211.20 (211.00)
Philips 43.60 43.80g.l. (43.70)
Unilever 522.00 525.50 (524.50)
KLM 39.10 39.40 (39.50)

NEW YORK Dow Jones

NEW YORK – De beursgemiddelden van gisteravond te New York luiden volgens de Dow Jones Index (achtereenvolgens 30 fondsen industrie, 20 spoorwegen en overig transport, 15 nutsbedrijven, gevolgd door het gezamenlijke gemiddelde

Begin	1924.21	829.46	211.60	751.80
Hoogst	1933.77	835.15	212.00	755.59
Laagst	1902.28	816.25	208.60	741.96
Slot	1914.37	824.13	209.70	747.24
Winst verlies	- 11.81	6.78	2.13	5.49

beurs van amsterdam

Binnenl. aandelen

AEGON	86,50	87,40
Ahold	116,20	115,40
Akzo	161,10	159,20
A.B.N	529,50	526,00
Alrenta	141,30	141,20
Amev	74,90	74,00
Amro-Bank	90,20	89,70
Ass. R'dam	122,00	123,50
Bols	168,00	166,50
Buhrm.Tet.	58,00	58,00
Dordtsche P.	198,60	198,80
Elsevier	254,50	254,00
Fokker	56,10	57,30
Friesch Gr.H.	13,50	11,80
Gist Broc. c	49,20	43,30
Heineken	182,00	180,00
Hol.Bet.Gr.	108,00	115,00
Hoogovens	46,40	46,30
Hunter Dougl.	64,30	64,00
Int.Muller	70,00	69,50
KLM	40,20	39,50
Kluwer	261,00	261,00
Kon.Ned.Pap.	166,00	164,00
Kon. Olie	211,00	211,00
Nat. Nederl.	82,50	80,90
N.M.B.	193,50	193,00
Nedlloyd Gr	176,60	177,00
Nijv. Cate	129,00	131,70
Oce v.d.Gr.	477,00	477,00
Ommeren Van	36,70	36,50
Pakhoed Hold.	69,90	70,30
Philips	44,30	43,70d
Robeco	95,70	95,30
Rodamco	138,50	138,50
Rolinco	84,60d	84,00
Rorento	49,90	49,80
Stork VMF	28,00	27,50
Unilever	523,50	524,50
Ver.Bezit VNU	352,00	351,00
Wessanen	83,00	83,50

Binnenl. aandelen

ACF-Holding	63,00	62,50
Ahrend Gr. c	135,00	135,50
Asd Rubber	10,80	10,60
Amst.Rijtuig	810,00	810,00
Ant. Verff.	280,00	-
Audet	197,90	196,80
Aut.Ind.R'dam	112,50	110,00
BAM-Holding	98,00	97,00
Batenburg	94,00	94,00
Beek. Van	111,70	111,70
Beers' Zonen	240,00	239,00
Begemann	36,00	33,00
Belindo	420,50	420,00
Berkel's P.	18,60	19,00
Blyd.-Will.	48,50	48,40
Boer De, Kon.	195,00	195,00
Borsumy Wehry	141,00	141,00
Boskalis W.	8,60	8,60
Boskalis pr	7,20	7,00
Braat Bouw	235,50	235,50
Bredero	96,00	105,00
Bredero c	84,00	95,00
Br. Molijn c	5,10	4,90
Burgman H.	2950,00	2995,00
Calve-Delft c	722,00	722,00
Calve pref c	3690,00	3660,00
Centr.Suiker	64,80	64,00
C.S.M. cert	64,80	63,60
Ceteco	237,50	238,00
Ceteco cert.	239,00	239,00
Chamotte Unie	10,30	10,10
Cindu-Key	83,00	83,50
Clamindo	415,00	418,00
Cred.LBN	76,10	76,50
Datex Hold.	56,90	56,20
Desseaux	180,00	180,00
Dordtsche pr.	192,80	192,50
Dorp-Groep	307,00	310,00
Econosto	112,80	112,70
EMBA	770,00	770,00
Enraf-N.c	49,50	50,00
Eriks hold.	257,00	255,50
Furness	30,00	30,50
Gamma Holding	349,00	348,00
Gamma pref	25,20	25,20
Gelatine D.	225,00	220,00
Gerofabriek	110,00	105,00a
Geveke El	117,00	118,00
Geveke T H	40,40	41,00
Giessen-de N.	89,00	91,00
Goudsmit Ed.	186,50	189,00
Grasso's Kon.	92,00	94,00
Grolsche B. c	107,50	108,00
GTI-Holding	135,90	136,00
Hagemeyer	77,60	77,10
Hoek's Mach.	180,00	182,00
Holdoh Hout	400,00	400,00
Holec	32,70	32,50e
Holl.Am.Line	960,00	935,00
H.A.L. Tr. b	947,00	925,00
Heineken Hld	160,50	160,00
Holl.Sea S.	2,80	2,78
Holl. Kloos	300,00	295,00
Hunter D.pr.	4,50	4,50
ICA Holding	36,00	36,00
IGB Holding	29,50	29,50
IHC Caland	16,50	16,70
Industr. My	141,00	140,50
Ing.Bur.Kondor	428,00	428,50
Kas-Ass.	68,20	68,80
Kempen & Beg.	180,00	182,00
Kempen & Co	390,00	386,00
Klene's Suik.	1030,00	1030,00
KBB	132,20	132,50
KBB (cert.)	131,30e	130,50
KBB (pref.)	31,50	31,50
Kon.Sphinx	71,50	71,00
Koppelpoort H.	340,00	335,00
Krasnapolsky	139,00	139,00
Landre & Gl.	665,00	660,00
Leidsche Wol	86,00	89,00
Macintosh C.	88,00	89,00e
Maxwell Petr.	487,00	487,00
Medicopharma	69,80	70,00
Meneba	58,50	58,00
MHV Amsterdam	7,70	9,00
Mocara Enim	910,00	908,00
M.Enim OB-cert	11700,00	11800,00
M.Enim WI-cert	2600,00	2500,00
Moolen en Co	82,50	81,00
Mulder Bosk.	59,00	56,00
Multihouse	24,70	24,00
Mynbouwk. W.	285,00	300,00b
Naarden Int.	90,00	90,00
Naeff	225,00	-
NAGRON	52,00	51,50
NBM Bouw	10,40	10,55
NEDAP	329,50	327,00
Ned.Springst	15500,00	15500,00
Norit	335,00	332,00
Nutricia	270,00	269,00
Orco Bank c	96,50	95,70
OTRA	417,00	419,00
Palthe	97,80	97,80
Pont. Kon.	83,50	83,50
Porcel. Fles	133,00	131,00
Pronam	105,00	105,00
Proost en Br.	50,00	50,40
Ravast	47,50	46,50
Reesink	52,80	53,30
Riva	69,00	69,00
Riva (cert.)	69,80	69,00
Rommenholler	3190,00	3190,00
Samas Groep	109,50	110,00
Sanders Beh.	400,00	397,00
Sarakreek	33,10	33,50
Schuitema	970,00	970,00
Schuttersv.	113,00	113,00
Smit Intern.	29,30a	29,30
Sporth.Centr.c	135,00	134,50
St.Bankiers c.	47,80	47,10
Telegraaf De	313,00	310,00
Text.Twenthe	138,00	130,00
Thomass.Dr.-V.	39,80	39,80e
Tulip Comp	56,70	56,20
Tw.Kabel Hold	79,00	78,70
Tw. en Gudde	101,50	100,50
Ubbink	194,50	195,00
Ver.Glasfabr.	175,00	175,00
Verto	41,00	40,80
Volker Stev.	23,30	23,50
Vredestein	31,20	31,20
VRG Gem.Bez	133,00	136,00
Wegener's	111,00	109,00
Westhaven Asd	260,00	261,00
Wolters Samsom	127,30	126,70
Wyers	60,90	60,80

Beleggingsinstellingen

ABN Aand.f.	345,00	339,00
ABN Beleg.f.	53,70	53,10d
Alg.Fondsenb.	239,00	239,50
America Fund	272,50	271,00
Amro Neth.F.	70,60	70,10
Amvabel	109,00	108,50d
Bemco Austr.	70,00	70,00
Bever Belegg	30,00	30,00
BOGAMIJ	156,00	156,00
Chemical Fund	18,70	18,50
DP Am. Gr F	21,70	21,90
Eng-Holl B.T.I	1080,00	1080,00
Equity Mort.F.	64,50	63,70
Eurinvest(I)	75,00	65,00
Eur.Ass. Tr.	11,00	11,00
Hend.Eur.Gr.F.	221,00	221,00
Holland Fund	66,10d	66,50
Holl.Pac.F.	69,50	69,50
Interbonds	578,00	573,00
Intereffekt	33,00	32,70
Japan Fund	33,80	33,30
MK Int.Vent.	64,00	64,00
Nat.Res.Fund	1015,00	1013,00
NMB Dutch Fund	35,60	35,50
Obam. Belegg.	187,50	186,00
OrcoAust.M.F.	12,60	12,20
Oreur.Ned.p.	46,00	46,00
Rentalent Bel.	1244,30	1239,50
Rentotaal NV	27,50	27,40
Rolinco cum.p	101,50	101,50
Sci Tech	15,00	15,00
Technology F.	29,80	29,60
Tokyo Pac. H.	170,20	170,20
Trans Eur F.	62,80	62,60
Transpac F	410,00	412,00
Uni-Invest	166,00	166,00
Unico Inv.F	79,30	79,30
Unifonds	31,80	31,80
Venture F.N.	45,00	46,00
VIB NV	83,60	83,50
Viking Res.	33,50	34,00
WBO Int.	78,80	78,70
Wereldhave NV	179,00	179,50

Buitenlandse obligaties

8¾ EEG84(I)	108,40	108,00
3½ EngWarL	36,30	36,50
7¾ EIB 72	100,30	100,20
5¾ EIB 65	99,10	99,00
4 Norsk Hyd37	95,00	95,00b
6¼ Rothmans	123,00	-

Orig. n.amerik. aandelen

Allied Signal Ind	43,00	42,50
Amer. Brands	44,80	44,10
Amer. Expres	59,80	59,50
Amer. Motors	3,00	3,00
Am.Tel.& Tel.	25,30	25,25
Ameritech	137,70	138,00
Amprovest Cap.	176,50	176,50
Amprovest Inc.	320,00	320,00
ASARCO	14,20	14,60
Atl. Richf.	60,10	61,60
BAT Industr.	4,60	4,60
Bell Atlantic	72,50	72,50
Bell Res.Adlr	4,30	4,35
Bell South	59,60	59,60
Bethl. Steel	6,30	6,40
Boeing Comp.	53,20	54,25
Burroughs	83,10	83,50
Chevron Corp.	46,00	46,50
Citicorp.	54,80	54,30
Colgate-Palm	43,20	42,70
Control Data	26,80	26,40
Dow Chemical	61,00	61,00
Du Pont	88,00	88,00
Eastman Kodak	68,90	69,35
Exxon Corp.	73,30	73,25
First PacInt	0,84	-
Fluor Corp	12,20	12,00d
Ford Motor	58,20	57,60
Gen. Electric	88,40	87,30
Gen. Motors	66,60	66,20
Gillette	50,50	50,20d
Honeywell	60,80	59,50
Int Bus Mach	124,40f	122,25
Intern.Flavor	38,80	38,10d
Intern. Paper	74,70	75,00
ITT Corp.	52,50	53,70
Litton Ind	76,60	76,30
Lockheed	50,50	50,40
LTV Corp.	1,65	1,65
Minnesota Mining	116,00	117,00
Mobil Oil	40,50	40,25
N.Am.Phill.	40,20	40,60d
Nynex	67,70	67,90
Occ Petr.Corp	28,20	28,30
Pac. Telesis	57,00	56,10
Pepsico	27,80	26,50d
Philip Morris C.	72,80	73,50d
Phill. Petr.	11,20	11,50
Polaroid	69,50	67,70
Quaker Oats	44,00	45,00d
RJR Nabisco	50,90	50,30
Saralee	35,00	35,00d
Schlumberger	33,60	33,25d
Sears Roebuck	41,50	41,50
Southw. Bell	114,20	114,20
Tandy Corp.	42,50	42,10
Texaco	36,20	36,40
Texas Instr.	121,50	120,00
Union Carbide	22,40	22,90
Union Pacific	65,00d	65,50
USX Corp	21,80	21,80
US West	56,20	56,00
Warner Lamb.	58,50	58,70
Westinghouse	60,00	59,70
Woolworth	40,20	39,10
Xerox Corp.	62,10	62,50

Certificaten buitenland

AMAX Inc.	29,50	29,50
Am. Home Prod.	171,30	168,50d
Am. Motors	7,20	7,20
ATT Nedam	58,00	56,30
ASARCO Inc.	30,10	-
Atl. Richf.	135,70	137,40
Boeing Corp.	120,20	121,00
Burroughs	186,00	184,50
Can. Pacific	27,80	27,00
Chevron Corp.	102,50	103,00
Chrysler	89,00	87,50
Citicorp.	122,30	120,70
Colgate-Palm.	98,00	96,00
Control Data	55,00	54,50
Dart & Kraft	111,00	111,50
Dow Chemical	134,60	134,40
Eastman Kodak	154,00	156,00
Exxon Corp	164,00	
Fluor Corp.	29,00	28,50h
Gen. Electric	198,50	195,10
Gen. Motors	149,00	149,50
Gillette	116,00	112,00
Goodyear	95,00	95,00
Inco	26,00	25,70
I.B.M	286,00	275,00d
Int. Flavors	87,00	86,50
ITT Corp	117,00	122,00
Kroger	66,00	66,00
Lockheed	111,00	112,00
Merck & Co	259,50d	263,00
Minn. Min.	250,00	250,00d
N.Am.Philips	88,90	89,50
Pepsi Co	64,00	60,00
Philip Morris C	166,00	164,00
Phill. Petr.	24,00	24,50
Polaroid	149,50	146,50
Procter & G.	179,50	179,00d
Quaker Oats	185,00d	196,00
Schlumberger	74,60	73,20
Sears Roebuck	94,50	94,50
Shell Canada	40,80	40,40
Sperry Corp.	161,00	-
Tandy Corp	94,50	93,00
Texas Instr.	268,00	267,50
Union Pacific	144,10	145,00
USX Corp	48,00	48,20d
Varity Corp	6,20	6,20
Westinghouse	133,20	133,00
Woolworth	90,00	87,00
Xerox Corp	137,00	137,00

Certificaten buitenland

AEG Telef.	13,00a	-
Deutsche B.	823,00	824,00
Dresdner B.	407,00	407,00
Hitachi (500)	900,00	900,00
Hoechst	268,80	269,00
Mits El.(500)	400,00	400,00d
Nestle	9550,00	-
Siemens	742,00	739,00

Warrants

Ahold	1720,00	1697,00
Akzo	61,00	60,00
Amer. Express	49,00	-
AMRO warr	32,30	32,20
Asia Pac Gr F.	3,80	3,80
Bever Bel.	2,05	2,05a
Bogamij	51,00	45,00a
Bredero	27,30	27,00
Falcons Sec	9,90	9,60
Honda motor co.	795,00	790,00
K.L.M. B	360,00	340,00
K.L.M. 85-92	181,00	176,00
MK Int. Vent.	8,80	8,50

slotkoersen/optiebeurs

Nat Nederl. 76	3220,00	3180,00
Nat Nederl. 78	2920,00	2790,00
Philips Gem B	40,00	38,00
Philips 85-89	240,00	243,00
St Bankiers a	18,10	19,00
St Bankiers b	15,10	15,50
Tulip Comp.	83,50	82,50

Euro-obligaties & conv.

10¼ Aegon 85	106,80	106,80
11½ Aegon84	107,15	107,15
15¾ Aegon82	103,25	103,25
Aegon warr.	17,00	16,80
13Amev 85	99,25	99,25
13Amev 85	101,00	101,00
10 Amev85	109,75	109,75
11 Amev 86	99,25	99,75
14¼ Amro87	100,90	101,00
13 Amro-Bank82	114,30	114,30
10¾ Amro 83	105,80	105,80
10½ Amro 86	99,80	100,00
5¾ Amro 86	99,25	99,25
Amro Bank wr	106,00	106,00
Amro zw 86	70,25	69,80
9 BMH ecu 85-92	104,00	104,00
11 CC Rabo83	111,60	111,60
9 CCRabo 85	106,20	106,20
7 CCRabo 84	108,70	108,70
11 DSM 84	106,50	106,25
10½ EEG-ecu 84	102,50	102,50b
9¾ EIB-ecu 85	109,50	109,50
12½ HIAirl.F	95,50	95,50
12¾ HIAirl F	107,00	107,00
HollAirl warr.	60,00	60,00
KLM warrant	3,00	2,00
12 NIB(A)85-90	100,00	100,00
12 NIB(B) 85-90	110,00	110,00
11¼ NGU 83	111,75	111,75
11¼ NGU 84	108,75	108,75
10 NGU 83	109,00	109,00
8¾ Phil. 86	103,20	103,20
6¾ Phil.83	98,00	98,20
14¼ Un.Becumy 86	101,10	101,50
12¼ Unil.	96,75	96,75
4¾ Akzo 69	206,00	204,50
5½ Amro 69	390,00	-
5¾ Gist 69	495,00	447,00
5¼ Hoog.68	107,50	105,00
idem uitgel.	495,00	447,00

Binnenland (niet officieel genoteerd)

Breev. aand.	10,00	9,50
Breev. cert.	9,00	8,50
Rademakers	14,00	23,00a
RSV. cert	4,20	4,20
7½ RSV 69	56,50	55,50

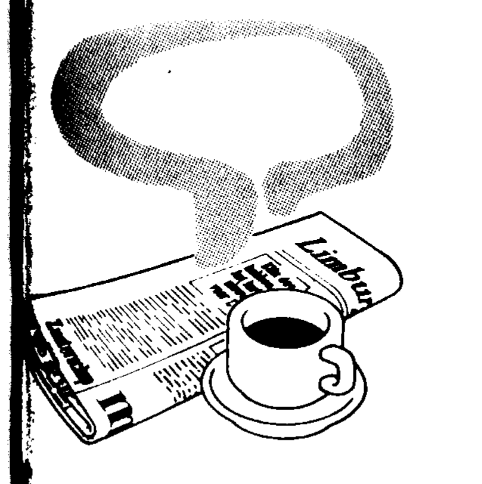
Parallelmarkt

Inv. Mij Ned.	76,00	75,30
Alanheri	15,30	15,20
Asd Opt Tr	52,50	52,00
Crown v G	133,00	133,00
De Drie Electr	25,20	26,50
Dentex Groep	30,50	30,50
DOCdata	90,00	90,00
Geld Pap c	90,00	90,00
Hes Beheer	289,00	295,00
Infotheek Gr	14,70	14,80
Melle	243,00	241,00
Pie Med	21,20	21,50
Polynorm	104,20	103,80
Text Lite	11,70	10,90

OPTIEBEURS

abn	p	jan	540,00	[illegible]	12,50	[illegible]
akzo	c	jan	150,00	246	12,50	[illegible]
akzo	c	jan	160,00	327	4,10	3,2
akzo	c	jan	[illegible]	164	[illegible]	[illegible]
akzo	c	apr	170,00	185	5,30	4,6
akzo	p	jan	160,00	133	2,80	2,9
akzo	p	apr	160,00	134	6,00	6,5
amro	c	apr	95,00	[illegible]	4,00	[illegible]
p fl	c	mrt	320,00	340	7,00a	5,5
d fl	c	mrt	230,00	325	2,00	1,9
d fl	p	mrt	220,00	329	3,00	2,5
goud	c	feb	420,00	167	5,50	4,7
gist	c	jan	45,00	318	4,50b	[illegible]
gist	c	jan	50,00	408	1,50	0,4
gist	c	jan	54,00	200	0,60	0,3
gist	c	apr	45,00	370	7,80	4,0
gist	c	apr	50,00	422	4,10	2,1
gist	c	apr	55,00	189	2,40	1,1
gist	c	jul	50,00	135	5,70	3,2
gist	p	jan	45,00	824	0,40	2,0
gist	p	jan	50,00	768	2,00	6,6
gist	p	jan	52,00	300	3,00b	8,5
gist	p	apr	40,00	665	1,00a	1,70
gist	p	apr	45,00	592	2,00	4,00
gist	p	apr	50,00	356	4,00	7,50
hoog	c	apr	55,00	527	2,00	2,00
klm	c	jan	40,00	503	1,50	1,40
klm	c	apr	45,00	302	1,80	1,50
klm	c	apr	50,00	162	0,90	0,70
klm	p	jan	40,00	290	1,50	1,50
klm	p	jan	45,00	465	4,80	6,00
klm	p	jan	50,00	139	10,00a	10,60
klm	p	apr	40,00	709	2,60b	3,20
klm	p	jul	45,00	149	6,20	6,60
nla	c	mei	135,00	1000	2,40a	2,40
nlr	c	mei	110,00	500	1,30a	1,30
nlt	c	mei	107,50	1000	1,80a	1,70
nlt	c	aug	107,50	250	2,00a	1,60
nlx	c	mei	105,00	500	1,40a	1,30
natn	p	apr	80,00	137	2,30	2,70
phil	c	apr	50,00	194	1,30a	1,20
phil	c	o91	55,00	283	8,60	8,50
phil	p	jan	40,00	140	0,20	0,40
phil	p	jan	45,00	140	1,70	1,80
phil	p	apr	45,00	146	3,50	3,80b
olie	c	jan	210,00	460	3,80	4,00
olie	c	jan	220,00	321	0,80	0,80
olie	p	jan	210,00	162	2,40	2,40
unil	p	apr	500,00	160	7,90	7,60

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg
Woensdag 24 december 1986 ● Pagina 9
LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTIE: B. ROMIJN - R. BROWN. ADJ.-HOOFDREDAKTEUR: J. ROS.
EF-EDITIEREDAKTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555;
CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

neeuw

Nou wat wil je nog. Een dag oor kerst ligt er sneeuw in onze geving. Weliswaar niet zoer dat we de ski's van zolder nnen halen en naar de unssummerheide kunnen an om een rondje te 'langlaun', maar er ligt sneeuw en het et er allemaal mooi uit. Een antal kinderen in de Schaesergse wijk 't Eikske vond de witte deken' dik genoeg om er et de slee op uit te gaan. Of het 'gesmeerd' liep, weten we iet. De jongelui op de slee lien zich daar niet over uit, die achten ook: „We hebben neeuw en dat is al heel wat." elijk hebben ze. Overigens ziet et er dus naar uit, dat we op erste kerstdag nog eens extra neeuw krijgen, maar ...... die neeuw gaat gelijdelijk over in egen en de vrije dagen daarna al het dus wel regenen. Mocht U dus willen wandelen (als U aar tenminste tijd voor hebt), oe dat dan nog vandaag. Nu an het nog!

Raar

● Een rare week is het, neemt U at nu maar van ons aan. Als je p dinsdagmiddag al zaterdaggevoelens hebt, nou dan omt er een raar weekje hoor. Dat kan ook niet anders als aan e echte zaterdag twee zondaen voorafgaan. Feitelijk mag e dan ook al op dinsdag een zaterdaggevoel hebben. Goed, we husselen de hele zaak deze week eens aardig door elkaar, maar oe vieren dan ook kerstfeest en U moet even onthouden dat dat op donderdag en vrijdag gebeurt. Overigens houdt U nu en zogenoemde 'zaterdagkrant' in Uw handen (qua ombang), maar 't is – zoals U zelf kunt zien – een woensdagkrant.

Stal

● Wie een levende kerststal wil zien moet naar Bocholtz gaan. De KPJ zorgt daar jaarlijks voor een fraaie levende kerststal. Begin december beginnen de jongeren al met de voorbereilingen voor de stal die in het centrum van het plaatsje, aan de Wilhelminastraat, te vinden is, onder de poort van een boerderij. De leden van de KPJ beelden de kerstfiguren uit, Jozef, Maria, herders etc. Natuurlijk moet er ook een kindje in de kribbe liggen en ook daarvoor wordt gezorgd. De volgende babys zullen 'meespelen': In de kerstnacht (van 24.00 tot 2.00 uur) Kirsten van der Linden, op eerste kerstdag van 15 tot 16 uur Annemiek Vincken en tijdens de gezinsmis, die door de ele vereniging wordt bijgewoond, op eerste kerstdag mag ester Beckers in de kribbe liggen. Afgaande op deze namen wordt het kindje Jezus in Bocholtz dus door een meisje uitgebeeld. Maar ach, op die leeftijd is dat verschil natuurlijk weg te cijferen.

Kerstmis

● U kunt vandaag nog boodschappen doen, tot vier uur zijn de winkels nog open. Maar daarna begint het kerstfeest. Dan moet de kamer in een feestelijke sfeer gehuld worden. Haard of kachel aan, de kerstboom brandt en op diverse plekken staan kaarsen. In huis ruikt het naar soep en naar wijn (dat hoort met kerst). Op de tv is een speciaal kerstprogramma en buiten sneeuwt het nog een beetje. De ballen in de boom glinsteren en in de verte hoor je de klokken luiden van de kerk waar om twaalf uur de nachtmis is. Onze man van Papemig verheugt zich helemaal op zo'n begin van de kerstdagen. Wij wensen U ook zo'n begin toe en nog twee heel gezellige en feestelijke kerstdagen daarna.

Hongaren wachten in Heerlense cel op uitwijzing

HEERLEN – Twee Hongaren, die een jaar geleden naar Nederland kwamen, wachten nu al bijna drie weken in een Heerlense cel op hun uitwijzing naar hun vaderland. Ze wachten nu op een 'laissez passer', een pasje waarmee ze naar Hongarije kunnen terugkeren. Het kan nog wel een maand duren voordat ze kunnen vertrekken.

Op 10 december vorig jaar vroegen de twee Hongaren, de 20-jarige Kare. Szabo en de 22-jarige Ferenc Meszarof een verblijfsvergunning in ons land. Die vergunning werd geweigerd. Het tweetal spande daarop een kort geding aan tegen de Staat der Nederlanden, maar dat kort geding werd verloren. Een derde Hongaar die eveneens naar Nederland kwam heeft een verblijfsvergunning voor één jaar gekregen, omdat hij inmiddels getrouwd is met een Nederlandse vrouw. De twee jonge mannen zitten in Heerlen in een politiecel omdat ze in deze gemeente onderdak hadden gevonden bij een Heerlense familie.

Het kan nog wel even duren voordat de twee Hongaren terug kunnen naar hun land. „Dat soort procedures neemt nog wel enige tijd in beslag. Ik denk dat ze pas over een maand weg kunnen, maar ik hoop natuurlijk voor hen dat het eerder kan", aldus een woordvoerder van de Heerlense gemeentepolitie. Ze moeten al die tijd hier in de cel blijven en mogen geen bezoek ontvangen.

„Onvoldoende aanwijzingen van schuld"

'Hoofdverdachte' drug-toko buiten vervolging gesteld

HEERLEN – De man die maanden lang door het Openbaar Ministerie is afgeschilderd als de spil van een groots opgezette heroine- en cocaine-handel die vanuit Heerlen en een Belgische plaats opereerde is door datzelfde Openbaar Ministerie buiten vervolging gesteld. Dat is meegedeeld aan de advocaat van de hoofdverdachte F. H., mr. Doedens in Utrecht.

F. H. zou enkele jaren lang in het zogenoemde topkader van 'Toko-Besar' hebben gefunctioneerd. Zijn directe handlanger, die 'de luitenant' werd genoemd, is veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf jaar. F. H. werd overigens niet gelijktijdig met de dertig verdachten in april gearresteerd. Hij verbleef toen namelijk in Indonesië waar hij volgens de politie een hotel exploiteerde. Met de arrestatie van de groep 'Toko Besar' zou volgens officier van justitie mr. Marquart Scholtz toentertijd veertig procent van de Heerlense heroinehandel uitgeschakeld zijn.

Bij aankomst in Nederland werd F. H. aangehouden, maar al snel daarna werd hij in vrijheid gesteld. 12 december kreeg de advocaat van de hoofdverdachte de mededeling dat het onderzoek was afgesloten. En nu is hij er dan van in kennis gesteld dat zijn cliënt buiten vervolging is gesteld omdat er onvoldoende aanwijzingen zijn van schuld.

Eerste woning voor Hoensbroekse Tamils

HEERLEN – Gisteren overhandigde wethouder J. Zuidgeest de sleutel van een woning aan het Morgenhof op de Heerlerbaan aan vier Tamils. Het is de eerste van tien huizen die Heerlen beschikbaar stelt voor de opvang van in totaal 39 Tamils. Ook de gemeenten Kerkrade en Brunssum hebben woningen ter beschikking gesteld. Landgraaf overweegt dat nog te doen.

Het gaat om Tamils die anderhalf jaar geleden in hoeve 'Lotbroek in Hoensbroek werden gehuisvest en deze zomer naar een bungalowpark in Voerendaal verhuisden. Bij hun vertrek uit Hoensbroek beloofde de gemeente Heerlen dat zij naar de Oostelijke Mijnstreek konden terugkeren als de nieuwe opvangregeling van Tamils in werking zou treden.

Gisteren was het dan zover. De eerste vier 'Hoensbroekse' Tamils konden een eengezinswoning in Heerlen betrekken. Eind januari zullen alle tien beschikbare woningen, verspreid over de hele stad, door Tamils zijn bewoond.

De kosten van de huisvesting en voeding worden door het Rijk vergoed via een speciaal voor de Tamils in het leven geroepen opvangregeling, die in de plaats is gekomen van de gehate 'bad, bed en broodregeling'. In totaal krijgt de gemeente per Tamil 1090 gulden per maand. 645 gulden daarvan is bestemd voor de huisvesting. De rest, 445 gulden, krijgen de Tamils zelf als huishoudgeld in handen.

Regeling

De nieuwe regeling geldt in principe tot eind volgend jaar. Tegen die tijd moet een nieuwe algemene regeling voor alle asielzoekers het leven hebben gezien. De Tamil-asielzoekers – in heel Nederland zijn dat er zo'n duizend, van wie 350 in Zuid-Limburg vertoeven – kunnen in ons land blijven, zolang er nog geen definitieve uitspraak over hun vluchtelingenstatus is.

De vier, die gisteren naar de Morgenhof verhuisden, zeiden blij te zijn met hun nieuwe huis. In Voerendaal en in mindere mate in Hoensbroek leefden zij erg geisoleerd van de Nederlandse samenleving. Een aantal van hun nieuwe buren die bij de sleuteloverhandiging aanwezig waren, zei geen bezwaren te hebben tegen de komst van de Tamils.

Ook wethouder Zuidgeest was gisteren een tevreden mens. Hij legde uit dat Heerlen in nauwe samenwerking met de woningverenigingen de tien woningen uit humanitaire overwegingen ter beschikking had gesteld. Het blijft bij tien woningen omdat er nog veel te veel Heerlenaren zijn die op zoek zijn naar een geschikte woning. Vandaar dat hij zijn tevredenheid uitte over de solidariteit van de buurgemeenten. Alle in Voerendaal verblijvende vluchtelingen kunnen in de Oostelijke Mijnstreek blijven.

● *Vier Tamils krijgen van Wethouder Jos Zuidgeest de sleutel voor hun nieuw onderkomen, een eengezinswoning aan de Morgenhof in Heerlen.*

Gemeente Heerlen komt met reddingsplan

ACTIVITEITEN INPOET GERED

HEERLEN – Alle activiteiten die tot aan het faillissement vanuit het vormingscentrum Inpoet aan de Akerstraat in Heerlen werden uitgevoerd, kunnen doorgaan. Het college van B en W heeft een reddingsplan opgesteld, dat, mits de raad ermee instemt, een voortzetting van de activiteiten garandeert. Het werk van Inpoet wordt voorgezet onder de hoede van de stichting Zymose. Dat is een op 1 januari in het leven te roepen stichting, waarin drie grote Heerlense welzijnsstichtingen gaan samenwerken. De hele reddingsoperatie gaat Heerlen per jaar ruim een ton kosten. In het eerste jaar komen daar nog enkele tienduizenden guldens bij aan incidentele uitgaven. Voor acht van de tien mensen die bij Inpoet werkten is al ander werk gevonden.

De vertegenwoordigers van de verschillende activiteiten werden gisteren ingelicht door de wethouders. Gisteravond leek het erop dat zij met de plannen instemden. De bezetting van het gebouw die pal na het bekend worden van het faillissement begon wordt volgens een woordvoerder op zijn laatst vanochtend opgeheven. Tot half januari zal het pand dan waarschijnlijk dicht blijven. Na gekregen toestemming van de raad kan dan vanaf dat tijdstip weer worden doorgegaan.

Kern van plan is de aankoop door de gemeente van het pand aan de Akerstraat. Eigenaar Stienstra bv ontvangt daarvoor, behalve een luttele 5000 gulden, geen geld, maar vier panden: twee in het centrum van Heerlen en twee in Hoensbroek.

De gemeente verkoopt vervolgens het aldus verworven pand aan de nieuwe stichting Zymose voor 425.000 gulden. In het pand zullen een groot aantal instellingen onderdak bevinden. Twee daarvan zijn nu nog in de Luciushof gevestigd. Ook zal Zymose een eigen ruimte krijgen aan de Akerstraat. Deze activiteiten komen in het kantoorgedeelte van het pand aan de voorkant. Daarvoor moet wel worden verbouwd. De gemeente neemt dat voor haar rekening.

Het achtergedeelte zal Zymose gaan verhuren aan de huidige gebruikers: het filmhuis en het new wafe café. Ook de fietsenwerkplaats, een belangenorganisatie van uitkeringsgerechtigden en een fotogroep blijven hun ruimtes houden. Al deze instellingen kunnen de eerste jaren rekenen op een tegemoetkoming in de huur van de gemeente. Het new wave-café zal bovendien aanspraak kunnen maken op begeleiding en een bijdrage in de kosten van een betere geluidsisolatie. Het filmhuis krijgt toch de beschikking over een rijkssubsidie van 20.000 die eerst in de failliete boedel van Inpoet dreigde te verdwijnen.

Inpoet had ook nog het goedlopende ambachtshuis in Beersdal onder haar hoede. Dat blijft gewoon voortwerken, maar nu onder de vleugels van EWOM, dat min of meer gelijksoortige activiteiten uitvoert.

Om al die plannen te verwezenlijken moet Heerlen ook nog de inventaris van het failliete Inpoet redden.

Daarvoor zal Heerlen 26.000 gulden op tafel leggen. Daarnaast reserveert de gemeente gelden voor de salarisdoorbetaling van het personeel, hoewel Zuidgeest, die samen met zijn college H. Savelsbergh de afgelopen weken tientallen gesprekken over deze zaak heeft gevoerd, van mening is dat het ministerie van onderwijs daarvoor de verantwoordelijk draagt.

Hub Gilissen maakte herder

Bijzondere 'trouwe wacht' in Klimmen

KLIMMEN – De kunstenaar van Klimmen en omstreken, noemen ze hem zo langzamerhand. Worstmaker en traiteur Hub Gilissen van slagerij Weerts aan de Putweg. Dit jaar heeft Gilissen een herdersbeeld geboetseerd, dat tot en met nieuwjaar in de etalage van de slagerij staat. Een herder, zittend op een rotsblok, terwijl een lam tegen hem aanleunt. En dat alles 'simpelweg' opgebouwd uit varkens- kalfs- en rundvet.

Het schitterende beeld weegt bijna 90 kilo en meet 1.35m. „Het merendeel is rundvet, dat is droog en hard. Het varkensvet is bedoeld om het beeld wit te krijgen. Ik heb er 11½ uur aan gewerkt", vertelt Gilissen, die anderhalf jaar geleden op de slagersvakbeurs SLAVAKTO tot kampioen van Nederland werd gekroond met een beeld van een mijnwerker. „De beelden die ik maak, zijn niet te koop. Ik maak ze met liefde en probeer ze zo lang mogelijk goed te houden." Gilissen wil het beeld eventueel wel verhuren aan andere slagerijen en het zelf gebruiken als versiering bij het afleveren van koude buffetten. „Zoiets blijft de mensen langer bij dan het buffet zelf. Gisteren kwam een mevrouw de winkel binnen, die spontaan een bloemstukje bracht omdat ze het beeld zo mooi vond. Met zoiets ben ik heel erg blij. Wat ik volgend jaar ga maken? Daar heb ik nog geen idee van."

● *Het 1.35 meter hoge herdersbeeld, dat Hub Gilissen uit Klimmen maakte ter gelegenheid van kerst 1986.*

Verkiezing Provinciale Staten

JAN DE WIT LIJSTTREKKER VOOR SP

HEERLEN – Jan de Wit uit Heerlen is gekozen tot lijsttrekker van de SP bij de Provinciale Statenverkiezingen van volgend jaar. De Wit, sinds 1982 raadslid voor de SP in Heerlen, was ook bij de vorige Statenverkiezingen lijsttrekker voor zijn partij. De SP behaalde toen niet voldoende stemmen om een statenzetel te bemachtigen. De Wit wordt op de lijst gevolgd door Guus Janssen, Venlo; Moniek van Wunnik, Maastricht; Paul Geurts, Horst; Ad Baggerman, Kerkrade; Frits Beulen, Landgraaf; Jacqueline van Riet, Venray; Peter van Zutphen, Heerlen; Sjef Theunissen, Maastricht en Wilma Colberts, Tegelen.

● *Jan de Wit, provinciale lijsttrekker voor de SP.*

Nabij sporthal in Landgraaf

VROUW BEDREIGD MET ALARMPISTOOL

LANDGRAAF – Op de parkeerplaats naast sporthal In de Benden in Landgraaf is maandagavond om twintig voor elf een 37-jarige vrouw door een onbekende man aangevallen en met een pistool bedreigd.

De vrouw wilde net in haar auto stappen toen de man haar van achteren vastgreep en haar een hand op de mond drukte. De vrouw zag nog dat het een man was met een bivakmuts op, ongeveer 1.80 meter lang. Hij had een pistool bij zich, waarschijnlijk een alarmpistool. Op een gegeven moment wist de vrouw zich enigszins aan de greep van de man te ontworstelen. Toen ze het daarna op een gillen zette, verdween de onbekende al schietend. De politie vermoedt te maken te hebben met een poging tot aanranding. Eventuele getuigen worden verzocht contact op te nemen met de politie van Landgraaf ☎ 328333.

Auto uitgebrand

HOENSBROEK – Aan het Wolfshoofdplein in Hoensbroek is gistermiddag een personenauto geheel uitgebrand. De oorzaak was kortsluiting. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor.

Granaat ontploft

HEERLEN – De angstige nachten van de familie Karabini zijn voorbij. Maandag bracht een ploeg van het Explosieven Opruiming Commando van de Koninklijke Landmacht de granaat, een Brisant 76 mm, in de tuin van het gezin Karabini tot ontploffing. Daarvoor werd de granaat, die in de oorlog door de geallieerden werd gebruikt, ingegraven. De omwonenden ondervonden nauwelijks overlast. De granaat was vorige week woensdag door de kinderen van Karabini op de Brunssummerheide gevonden en mee naar hun huis genomen aan de Italiëlaan in Vrieheide.

Vrouw gewond na ongeluk

LANDGRAAF – Een 36-jarige vrouw uit Brunssum is maandagmiddag gewond geraakt bij een ongeluk op de kruising Brunssummerweg-Debetslaan in Landgraaf. De vrouw reed ommestreeks kwart voor drie op de Brunssummerweg en kreeg op genoemde kruising geen voorrang van een personenauto die de kruising wilde oprijden. De vrouw moest met diverse verwondingen in het ziekenhuis te Brunssum worden opgenomen.

Inbrekers betrapt

KERKRADE – De 28-jarige Y.S. uit Brunssum en de 26-jarige A.D. uit Landgraaf zijn door de politie in de kraag gegrepen even nadat ze in een woning in Kerkrade hadden ingebroken. Eén van de twee werd met een electrische wekker en een spaarvarken in de handen betrapt.

Aangehouden op A-76

Politie laat duo weer lopen

HEERLEN – De twee mannen die dinsdagavond door de politie van Heerlen werden aangehouden op de autoweg A-76, ter hoogte van de Heerlense wijk Welten, zijn gisteren weer vrijgelaten. De politie hield het tweetal aan omdat een van hen als 'vuurgevaarlijk' bekend staat. In de auto werd inderdaad een gaspistool gevonden. De politie zag gisteren echter geen nadere aanleiding om het tweetal nog langer vast te houden en daarom is het vrijgelaten.

Mein Prinz,

ein gesegnetes, friedvolles Fest wünsche ich Dir!
Bitte nicht traurig sein, meine Gedanken sind immer bei Dir!

Ich liebe Dich

Proficiat
MARLENE
met het zien van Sara
wenst je
Men, Harry, Vera, Thea, Huub, Frits, Gertie, Tamara, Joke, Philip en Mirjam.

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat na een werkzaam leven in Gods vrede is overleden, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, bet-overgrootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Angela van Schayk-Ludwig

weduwe van

Christiaan van Schayk

Zij overleed in de gezegende ouderdom van 99 jaar in het bejaardencentrum Ter Eyck, voorzien van het h. sacrament der zieken.
Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Heerlen: **Enne Zeelen-van Schayk**
Heerlen: **Sjef Heijnen**
Schaesberg: **Ithy Coenen-van Schayk**
Heerlen: **Maria Erkens-van Schayk**
Eindhoven: **Heinz van Schayk**
Loek van Schayk-van de Berg
Heerlen: **Angela Janssen-van Schayk**
Cor Janssen
U.S.A.: **Hans van Schayk**
Heerlen: **Claire Peters-van Schayk**
Theo Peters
En al haar kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Ludwig
Familie Van Schayk

Heerlen, 23 december 1986
Corr.adres: Sint Barbarastraat 24, 6415 RV Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 27 december as. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Heerlen-Schandelen, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Akerstraat (ingang Groene Boord).
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Het rozenkransgebed tot intentie van moeder wordt gebeden tweede kerstdag om 18.00 uur in het bejaardencentrum Ter Eyck.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4, Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.
Voor vervoer kerk-begraafplaats v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na meer dan 60 jaar lief en leed gedeeld te hebben, is onverwacht van ons heengegaan, in de leeftijd van 83 jaar, voorzien van het h. oliesel, mijn dierbare man, onze lieve vader, schoonvader, opa, overgrootvader, zwager en oom

Giel Derrez

echtgenoot van

Anna van Weers

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Brunssum: **A.M.A. Derrez-van Weers**
Luik: **M. Hanson-Derrez**
R. Hanson
Kinderen en kleinkinderen
Familie Derrez
Familie Van Weers

6441 VD Brunssum, 22 december 1986
Europalaan 159

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 27 december as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Geest te Brunssum, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats te Rumpen-Brunssum.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Enige en algemene kennisgeving

†

Je hebt nu rust gevonden
al is vol droefheid ons hart
Je lijden moeten zien
niet afdoende kunnen helpen
dat was onze smart

Na een leven, getekend door liefde, eenvoud en hulpvaardigheid, is, na een moedig gedragen ziekte, kalm en vredig van ons heengegaan, mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Thei Willems

echtgenoot van

Tilla Peters

Hij overleed, op de leeftijd van 78 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Berg a/d Maas: **T. Willems-Peters**
Harie Willems
Mien Willems-van Mölken
Bianca
Annie Meex-Willems
Thei Meex
Erwin, Wendy
Marij Pepels-Willems
Ger Pepels
Cindy, Robert
Familie Willems
Familie Peters

6129 AC Berg a/d Maas, 22 december 1986
Marijkelaan 16

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 27 december om 10.30 uur in de H. Michaëlkerk te Berg a.d. Maas.
Vrijdag, tweede kerstdag, tijdens de h. mis om 10.30 uur zal hij bijzonder herdacht worden in voornoemde kerk.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
De overledene ligt opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis Sittard. Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

---

†

Tot onze grote droefenis is geheel onverwacht van ons heengegaan, mijn lieve man, mijn zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Wiel Vreuls

echtgenoot van

Gaby Korvorst

Hij overleed in de leeftijd van 69 jaar, voorzien van het h. oliesel.
Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Nieuwenhagen: **G. Vreuls-Korvorst**
Nieuwenhagen: **G. Janssen-Vreuls**
J. Janssen
Angelique en verloofde
Familie Vreuls
Familie Korvorst

6391 KT Landgraaf, 23 december 1986
Heigank 114

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 27 december as. om 11.00 uur in de parochiekerk van Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Vader wordt bijzonder herdacht in de h. mis van 11.30 uur op vrijdag 26 december (2e kerstdag) in voornoemde parochiekerk.
Vader is opgebaard in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat na een langdurige ziekte, maar na een liefdevolle verzorging in de St. Jankliniek te Geleen, van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Pierre Cramers

echtgenoot van

Marie Nijsten

Hij overleed toch nog onverwacht, gesterkt door de h. sacramenten, op de leeftijd van 73 jaar.

Geleen: **M. Cramers-Nijsten**
Geleen: **Toos en Frans**
Limbricht: **Jan en Helga**
Monique, Chantalle
Stein: **Hub en Thea**
Gislaine
Geleen: **José en André**
Rogér
Familie Cramers
Familie Nijsten

22 december 1986
Portonnekuilstraat 8, 6163 BP Geleen

Liever geen bezoek aan huis.
De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 27 december as. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Engelbewaarder aan de Heidestraat te Lindeheuvel-Geleen, waarna aansluitend crematie in het crematorium Nedermaas aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijke condoléance, achter in de kerk, vanaf 10.00 uur.
Pap zal bijzonder worden herdacht tijdens de h. mis van 2e kerstdag om 11.30 uur.
Pap is opgebaard in de rouwkamer van het ziekenhuis te Geleen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Niemand leeft voor zichzelf,
niemand sterft voor zichzelf.
Wij leven en sterven
voor God, onze Heer;
aan hem behoren wij toe.

Onverwacht overleed op 78-jarige leeftijd, nog voorzien van het h. oliesel, onze dierbare vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Pierre Goertz

weduwnaar van

Hubertine Paggen

Onderscheiden door de Bond van oud-strijders
Wij vragen u voor hem te bidden.

De bedroefde familie:
St. Joost: **Rita Peeters-Goertz**
Maria-Hoop: **Jean Goertz**
Mia Goertz-Klompen
Moordrecht: **Léon Goertz (passionist)**
Koningsbosch: **Mia Wilms-Goertz**
Pierre Wilms
Immenhausen (W-Dld.): **Nelly Claessen-Goertz**
Joep Claessen
Lies Lennartz-Goertz
Maria-Hoop: **Lei Lennartz**
en zijn kleinkinderen
Familie Goertz
Familie Paggen

6105 CN Maria Hoop, 22 december 1986
Vlaskuilseweg 1

De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 27 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de Moeder der H. Hoop te Maria Hoop.
Samenkomst in de kerk.
Vader werd in stilte begraven.

In plaats van kaarten
Dankbetuiging

Voor uw blijken van medeleven en belangstelling, ons betoond bij het overlijden van

Joseph Pluymaekers

betuigen wij u allen langs deze weg onze hartelijke dank.

Heerlen: **Fam. P.M. Pluymaekers-Vroomen**
Fam. L. Müller-Pluymaekers
Fam. H. Pluymaekers-Willems
Fam. J.H. Pluymaekers-Thissen
en kleinkinderen

De zeswekendienst zal gehouden worden in de kerk van de H. Drievuldigheid te Schaesbergerveld, Heerlen, op zondag 28 december om 10.00 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij afscheid genomen van onze goede vader, schoonvader, opa, overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Karel Knubben

weduwnaar van

Emilie Heumakers

Hij werd 81 jaar en is voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Rhoden: **Roos en Henk Haagen-Knubben**
Brunssum: **Mia en Jo Eidams-Knubben**
Brunssum: **Ger en Marie-Jose Knubben-Pelzer**
Albany-Aust.: **Theo en Pauline Knubben-Bond**
En zijn kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Knubben
Familie Heumakers

Brunssum, 23 december 1986
Bejaardenhuis De Kruisberg
Corr.adres: Kruisbergstraat 80, 6444 BJ Brunssum

Gelegenheid om van onze overledene afscheid te nemen, dagelijks in de rouwkapel van het ziekenhuis te Brunssum van 17.30 tot 18.30 uur.
Vrijdag, tweede kerstdag, zal tijdens de h. mis van 11.30 uur de overledene worden herdacht in de hierna te noemen kerk.
In de St.-Vincentiuskerk te Rumpen-Brunssum zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op zaterdag 27 december as. om 11.00 uur.
Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof aldaar.

Wegens sterfgeval is

Drogisterij M. Eidams-Knubben

Rumpenerstraat 96 te Brunssum

zaterdag 27 december de gehele dag gesloten

Enige en algemene kennisgeving

Bedroefd, maar met grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest is, geven wij kennis dat heden, door een noodlottig ongeval, van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Bertha Zeegers

weduwe van

Pierre Mullenders

Zij overleed in de leeftijd van 67 jaar.

Meerssen: **Leon Mullenders**
Mariet Mullenders-Pluymaekers
Anouk - Joyce
Meerssen: **Arno Mullenders**
Juliette Mullenders-Canna
Björn - Kim
Mheer: **Truus Clairbois-Mullenders**
Jo Clairbois
Familie Zeegers
Familie Mullenders

Meerssen, 22 december 1986
Corr.adres: Volderstraat 71
6231 LB Meerssen

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden zaterdag 27 december om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Joseph-Arbeider te Meerssen.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
De overledene wordt herdacht vrijdag, 2e kerstdag, om 10.00 uur in de parochiekerk.
Bezoek rouwkapel Timmermans, Volderstraat 22, Meerssen, van 18.00 tot 19.00 uur.

Volstrekt enige en algemene kennisgeving

Met droefheid delen wij u mede dat van ons is heengegaan, onze zus, schoonzus en tante

Theodora Groteclaes

geboren te Meerssen, 17 augustus 1912
overleden te Berg en Terblijt, 23 december 1986

Op verzoek van Dora, hartelijk dank aan de verzorgsters van Fonterhof, voor de zeer liefdevolle verpleging.
Ook onze dank aan al degenen die door hun belangstelling een grote steun voor haar waren.

Familie Groteclaes

Corr.adres: J. Leerschool,
v. Alphenstraat 17, 6416 EC Heerlen

De eucharistieviering zal plaatsvinden op zaterdag 27 december om 12.00 uur in de basiliek van het H. Sacrament van Meerssen, waarna aansluitend de crematie zal volgen in het crematorium te Heerlen.
Geen condoleren.

---

27 december is het een jaar geleden dat mijn dierbare echtgenote, onze lieve moeder

Lieske Dols-Dohmen

plotseling is overleden. Uw uitingen van vriendschap gedurende het voorbije jaar, waren voor ons een grote steun, waarvoor wij u dankbaar zijn.

Piet Dols
en kinderen

Op zaterdag 27 december om 19.00 uur willen we Lieske tijdens de eucharistieviering in onze parochiekerk te Sweikhuizen gedenken. Gaarne nodigen wij u hierbij uit.

Diepontroerd, de volle kerk, de vele bloemen en condoléances. Een mooier afscheid van en voor mijn lieve man, onze zorgzame vader en opa

Antonius Hubertus Faarts

hadden wij ons niet kunnen wensen.
De vele blijken van uw medeleven bij het overlijden, alsmede uw aanwezigheid bij de begrafenis waren voor ons hartverwarmend en wij willen u daarvoor van harte bedanken.

O. Faarts-Boumans
Kinderen en kleinkinderen

Margraten, december 1986

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 28 december as. om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Margraten.

Dit sterven is zo moeilijk te verwerken
Zijn leven was ons allen zoveel waard
Ik vind geen woorden om het u te zeggen
Hoe wij hem missen, allemaal.

Graag willen wij u langs deze weg bedanken voor alle medeleven, betoond in welke vorm dan ook, bij de crematie van mijn echtgenoot, vader en opa

Hendrik Wijnholds

Mevr. Wijnholds
Kinderen en kleinkinderen

Uw welgemeende medeleven, bezoek, brieven en bloemen na het overlijden van mijn vrouw, mijn moeder, schoonmoeder en onze oma

Troutje Friesen-Robertz

was voor ons een grote steun.
Hiervoor onze hartelijke dank.

Piet Friesen
Heinz en Marianne
Friesen-Coolman
en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 27 december 1986 om 19.00 uur in de St.-Gregoriuskerk te Brunssum.

---

†

Het leven is gelijk de zon;
zij gaat soms op,
zij gaat soms onder.
Er zijn momenten
dat je dit haat;
maar vergeet nooit:
je kunt niet zonder.

Marianne is vannacht in het De Weverziekenhuis gestorven na een ged... dig gedragen lijden. Vol stilte heeft zij, omringd door haar naaste fami... afscheid genomen van het leven, liefdevol bijgestaan door haar echt... noot.

Marianne Nijssen-Hupperetz

echtgenote van

Wilfred Nijssen

op de leeftijd van 29 jaar.

Vijlen: **Wilfred Nijssen**
Diana en Suzanne
Familie Hupperetz-Schwanen
Familie Nijssen-Haenen
Oma Nijssen

22 december 1986
Corr.adres: Hans Geerkens, Vijlenstraat 61a, 6294 BA Vijlen

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op zaterdag as. om 11... uur in de parochiekerk van St. Martinus te Vijlen, waarna aansluitend ... begrafenis plaatsvindt op het kerkhof bij de kerk.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoléance.
Op vrijdagmorgen om 10.15 uur zal in voornoemde kerk een rozenkra... gebed worden gehouden, met aansluitend h. mis ter intentie van de di... bare overledene.
Marianne is opgebaard in de rouwkapel Sjalom aan de Hilleshagerwe... Mechelen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar van 11.00 tot 12.00 ... en van 17.00 tot 19.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven d... annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar met grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest... berichten wij u dat God heden tot Zich heeft genomen, na een geduld... gedragen ziekte, in de leeftijd van 66 jaar, mijn goede vrouw, onze lieve... zorgzame moeder, schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante... nicht

Annie Förster

echtgenote van

Guus Bresser

Wij bevelen de ziel van de overledene in uw gebeden aan.

Eygelshoven: **G. Bresser**
Eygelshoven: **J. Bresser**
N. Bresser-Heesakkers
Tom
Nunspeet: **M. Greven-Bresser**
H. Greven
Petra, Ronald
Groningen: **W. Bresser**
Familie Förster
Familie Bresser

6471 HM Eygelshoven, 22 december 1986
Kommerveldlaan 60

De h. eucharistieviering vindt plaats op zaterdag 27 december om 11... uur in de parochiekerk van de H. Pastoor van Ars te Eygelshoven, waar... de crematie in alle stilte zal plaatsvinden.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar de familie overtuigd is van uw medeleven is er geen condoleren.
De overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de h. mis van v... dag 26 december om 11.30 uur in voornoemde kerk.
Bezoek rouwkapel Lückerheideklíniek te Chevremont van 18.00 ... 19.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce ... zodanig te willen beschouwen.

In plaats van kaarten

Voor uw gewaardeerde blijken van deelneming bij het plotselinge overl... den en de begrafenis van

Frens Lanckohr

betuigen wij u bij deze onze oprechte dank.

Familie Reinders
Familie Lanckohr
Familie Vorage
Familie Wetzelaer

Kerkrade, december 1986

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 27 dece... ber as. om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvang... te Kerkrade-Terwinselen.

Voor uw deelneming en medeleven welk... mochten ontvangen bij de ziekte, het overlijd... de begrafenis van onze dierbare en zorgzame

Johannes Wilhelmu... Louvenberg

betuigen wij aan allen onze hartelijke dank.

Kinderen en kleink...

Oirsbeek, december 1986

De plechtige zeswekendienst zal gehouden wo... op zondag 28 december 1986 om 11.00 uur in de ... Lambertuskerk te Oirsbeek.

OVERLEDEN

† **Wim Römers**, 24 jaar, Geleen, Jupiterstra... De plechtige eucharistieviering zal plaats... ben vrijdag, tweede kerstdag, om 14.00 uur in ... parochiekerk van St. Augustinus te Lutterade... leen.

† **Frans Rutjes**, 56 jaar, echtgenoot van ... Janssen, Grevenstraat 57, Schaesberg. De p... tige uitvaartdienst zal gehouden worden ... woensdag 24 december om 12.00 uur in de dek... le kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Sch... berg, Hoofdstraat.

† **Marie Bout**, oud 77 jaar, Maastricht, verple... niek Klevarie. De uitvaartdienst zal geho... worden heden woensdag 24 december om 14.3... in de Kruisherenkerk aan de Kommel te ... tricht.

† **Harrie Close**, oud 72 jaar, echtgenoot van ... Seegers, Maastricht, Kasteel Terworm... 15 h. De uitvaartdienst zal gehouden worden ... dag 27 december om 13.00 uur in de parochie... van St.-Antonius van Padua. Er is geen condol...

† **Jeanne Haenen**, oud 64 jaar, weduwe van ... van de Weerdt, Eijsden. De uitvaartdienst ... plaatshebben vrijdag (2e kerstdag) 26 dece... om 11.45 uur in de parochiekerk van Maria te... melopneming te Maria-Dorp, Eijsden. Er is ... condoleren.

† **Martin Piters**, oud 80 jaar, echtgenoot van ... nes Beckers, Heer-Maastricht, Kruisstraat 4... eucharistieviering zal gehouden worden op ... dag 27 december om 11.00 uur in de parochie... van St.-Petrus-Banden te Heer. Gelegenhei... condoleren in de kerk va. 10.30 uur.

Honderd kilo vuurwerk aan huis bezorgd

MAASTRICHT – 'Onderdelen en reclamemateriaal' stond op een in Groningen verzonden pak dat een te goeder naam en faam bekend staande vervoersonderneming dezer dagen in Maastricht afleverde bij twee broers van 25 en 27 jaar. In werkelijkheid vormden de 'onderdelen' echter een geselecteerde collectie vuurwerk. In totaal honderd kilogram voor de prijs van 2800 gulden...

Bij toeval stootte de Maastrichtse politie op deze hoogstgevaarlijke partij toen zij in de woning van beide broers een onderzoek instelde omdat het tweetal betrokken leek te zijn bij het doorsluizen van door anderen gestolen spullen.

Dat betrof onder meer een groot aantal audiovisuele apparaturen die de afgelopen maanden waren gestolen in de Maastrichtse woonwijken Heugem, Heugemerveld, Heer, De Heeg en Wittevrouwenveld. De totale waarde bedroeg circa 30.000 gulden. Op een enkel video-apparaat en enkele banden na bieken alle toestellen in België aan de man te zijn gebracht.
In een ander 'circuit' handelde het om schoenen voor een totaal van achtduizend gulden, gestolen in een zaak in de Maastrichtse binnenstad. Slechts één paar kon boven water worden gehaald. De rest zou zijn doorverkocht aan afnemers elders in het land.
Toen de politie bij de twee broers binnenstapte, waren deze bezig de tientallen stuks Gronings vuurwerk in kleine pakketjes te verdelen, bestemd voor verkoop. De partij werd onmiddellijk in beslag genomen en het nader onderzoek overgedragen aan het korps Controleurs Gevaarlijke Stoffen.

Voorwaardelijke celstraf tegen ex-wethouder Stein

Forse geldboete geëist in volmachtenaffaire

door math wijnands

MAASTRICHT – Officier van justitie mr. Van Hilten heeft gisteren voor de rechtbank in Maastricht een geldboete van 00 gulden geëist tegen ex-wethouder en huidig raadslid (CDA) Harie van M. uit Stein. Daarnaast vorderde de officier een voorwaardelijke gevangenisstraf van een maand met een proeftijd van twee jaar. De politicus stond terecht in de ruchtmakende volmachtenaffaire, die tijdens de verkiezingstijd in zijn woonplaats speelde. Hij wordt ervan verdacht opzettelijk gebruik te hebben gemaakt van volmachten met valse handtekeningen.

De vraag waar gisteren alles om draaide was: 'wist de wethouder destijds dat er valse handtekeningen onder die volmachten stonden?' Dat kon tijdens de vorige zitting op 25 november niet vastgesteld worden, omdat de belangrijkste getuige toen niet aanwezig was. Gisteren was hij er wel.

Het ging om een kantonnier van de gemeentelijke plantsoenendienst. Hij had niet alleen zelf twee volmachten ondertekend, maar ook nog eens twee formulieren namens zijn vrouw. Deze was hiervan niet op de hoogte.
Van M. ontkende steeds dat hij wist dat de kantonnier zonder medeweten van zijn vrouw getekend had. Tegenover de rijksrecherche had de man bekend dat hij de handtekeningen in de woonkamer van huize Van M. had gezet en in het bijzijn van de ex-wethouder. Onder ede herhaalde de kantonnier die verklaring. „De wethouder vroeg me of mijn vrouw ook wilde tekenen. Ik heb hem de persoonsgegevens verstrekt, die hij zelf invulde. Daarna heb ik met de meisjesnaam van mijn vrouw getekend waar hij bij zat. Na het tekenen heeft hij de formulieren weer in ontvangst genomen. Dat er fraude mee gepleegd zou worden wist ik niet. Door de hele affaire ben ik behoorlijk aangeslagen en voel me dan ook besodemieterd", aldus de werknemer van de gemeente.
Zijn vrouw verklaarde tegenover rechtbankpresident mr. Hermesdorf nergens van geweten te hebben. De derde getuige, eveneens kantonnier, bevestigde bij deze handeling in de woonkamer aanwezig te zijn geweest. Maar hij had niets gezien en gehoord, omdat hij in gesprek was met de echtgenote van Van M.

„Blijkbaar vormt Zuid-Limburg een gunstig klimaat en voedingsbodem voor het ronselen van volmachten. Dat is in het verleden vaker gebleken. De affaire in Stein heeft tot heel wat discussies in juridische vakbladen en zelfs tot Kamervragen geleid. De overheid zal nu de Kieswet herzien om dit soort praktijken tegen te gaan. In dit geval is er sprake van opzettelijke valsheid in geschrifte. Verdachte heeft als ex-wethouder en dus als ambtenaar misbruik gemaakt van valsheid in geschrifte. Daardoor kan de strafmaat met eenderde verhoogd worden", aldus officier mr. Van Hilten.

De raadsman van Van M., mr. Marshall, vond dat zijn cliënt ten onrechte aan de schandpaal werd genageld. „De bedoeling van deze zaak is om jurisprudentie te verkrijgen, zodat de Kieswet veranderd kan worden. Deze discussie hoort niet op dit forum thuis, maar in de Tweede Kamer. Van M. is het slachtoffer van een moraliserend volksgericht. Ik heb nog geen enkel bewijs gehoord over die valse handtekeningen. Alleen maar details uit de Kieswet. De ex-wethouder wist niets af van die valse handtekeningen en daarom is slechts vrijspraak op zijn plaats", aldus mr. Marshall.
Uitspraak dinsdag 6 januari om 9.30 uur.

● *De ravage achter het huis aan de Ridderweg, na de ontploffing in het schuurtje, waarbij een 30-jarige man uit Landgraaf om het leven kwam.*

Oorzaak ontploffing niet bekend

Vervolg van pag. 1

HEERLEN – De politie van Heerlen weet nog niet zeker wat de oorzaak is geweest van de enorme ontploffing gistermiddag in de schuur achter het woonhuis aan de Ridderstraat in Heerlen. Volgens de omwonenden zou de man bezig geweest zijn met lassen en daarbij butagas hebben gebruikt, maar de politie bevestigde dat bericht niet. „We weten echt nog niet wat de oorzaak is geweest. Er wordt een onderzoek ingesteld en het kan nog wel enkele dagen duren voordat we enige zekerheid hebben", aldus een woordvoerder.

Om half drie vloog het schuurtje met een enorme klap uit elkaar. Het stenen gebouwtje werd volledig met de grond gelijk gemaakt. Van het schuurtje bleef niets over. Bewoners van huizen op een afstand van vijftig meter vertelden dat ze dachten dat de ontploffing bij hen achterom plaatsvond. Ruiten van woningen sneuvelden en lampen vielen van het plafond. Van één huis in de buurt werd de achterdeur ontwricht.
Enkele mensen renden direct naar de plaats van het ongeluk. Eén van hen vertelde dat er nog geen brand was na de eerste ontploffing. Toen men echter aankwam op de plaats des onheils volgden er nog enkele kleinere explosies, waarna er wel brand uitbrak. De brandweer bluste die brand.
Het slachtoffer, de 30-jarige K. J. uit Landgraaf bleek de klusjesman te zijn van de familie waar het schuurtje eigendom van was. Er was niemand thuis op het moment van de ontploffing. Het stoffelijk overschot van de klusjesman was dermate verminkt, dat de politie niet direct de identiteit kon vaststellen.
De politie gaf gisteravond nog niet de volledige naam van het slachtoffer bekend, omdat nog niet alle familieleden van hem op de hoogte waren gesteld van het tragische ongeval.

Geen verplaatsing vanuit Heerlen

Drughandel Maastricht 'geïnternationaliseerd'

MAASTRICHT – In Maastricht neemt het aantal bij hulpverleningsdiensten geregistreerde drugsverslaafden minder snel toe dan enkele jaren geleden. De handel in verdovende middelen treedt echter duidelijker naar buiten en krijgt steeds meer internationale trekken. Gevolg daarvan is dat veel Belgische druggebruikers in Maastricht komen kopen. Anderzijds is tot nog toe uit niets gebleken, dat heroïneprostitutie en drugshandel zich op grote schaal vanuit Heerlen en Maastricht zouden verplaatsen.

B. en W. van Maastricht zeggen dit alles in antwoord op schriftelijke vragen van de CDA-raadsleden drs. J. Hoogma en S. Vels, die daartoe aanleiding hadden gevonden in een brief van ondernemers uit het stadsdeel Wyck. Deze signaleerden toenemende overlast van druggebruikers- en dealers in de omgeving van het NS-station.

Zes doden

Van 1 januari tot 1 november van dit jaar zijn in Maastricht zes personen dood aangetroffen als gevolg van druggebruik. Drie van hen waren afkomstig van elders. In die zelfde periode belandden 23 personen na het gebruik van harddrugs in het ziekenhuis. Alhoewel deze cijfers reden tot bezorgdheid geven, menen B. en W. op gezag van deskundigen toch te kunnen concluderen, dat de groep bij het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs ingeschreven heroïnegebruikers geleidelijk bezig is zich te stabiliseren.
Het afgelopen jaar heeft de Maastrichtse gemeentepolitie zich voornamelijk toegelegd op het bestrijden van overlast als gevolg van druggebruik,zoals winkeldiefstallen en inbraken in auto's. Het Maastrichtse college zal de gemeenteraad binnenkort voorstellen de plaatselijke Algemene Politie Verordening aan te vullen met de bepaling dat zogenoemde coffeeshops gesloten kunnen worden, los van strafrechtelijk optreden.

Aanrijdingen met dodelijke afloop

Groot verschil in vonnissen

MAASTRICHT – Conform de eis van de officier van justitie heeft de rechtbank te Maastricht een 23-jarige inwoner van die stad wegens schuld aan een dodelijk verkeersongeval veroordeeld tot negen maanden gevangenisstraf waarvan drie voorwaardelijk en twee jaar ontzegging van de rijbevoegdheid. Als bestuurder van een personenauto had de man op 2 juni met hoge snelheid een voetganger geschept op een met lichten beveiligde oversteekplaats aan de Prins Bisschopsingel. Op weg naar het ziekenhuis overleed het slachtoffer aan zijn verwondingen.
De rechtbank volgde de officier ook in het bestraffen van een inwoner uit Gulpen, die eveneens betrokken was geweest bij een ongeval met dodelijke afloop. Op de Pesakerweg in zijn woonplaats was de man met zijn auto tegen een boom geknald, waarop de wagen in brand vloog.
Zelf slaagde de bestuurder er op het nippertje in zich te redden. Zijn mede-inzittende lukte dat niet en kwam om het leven.

Evenals officier mr. J. Oosterhof achtte ook de rechtbank geen sluitende bewijsstukken geleverd voor dood door schuld. Wel voor roekeloos rijden, daarenboven onder invloed. Het leidde tot een tweeledig vonnis met geldboeten tot een totaal van 1500 gulden en zes maanden voorwaardelijke ontzegging van de rijbevoegdheid met een proeftijd van twee jaar.

'Bondsreglementen apert onduidelijk'

Fanfare St Joseph krijgt alle gelijk

VALKENBURG – De fanfare St Joseph is volledig in het gelijk gesteld door de president van de rechtbank te Roermond in haar kort geding tegen de R.K. Limburgse Bond van Muziekgezelschappen. Het betekent dat de deelname van de fanfare aan het bondsconcours van 19 oktober te Kerkrade geldig is en dat zij terecht aanspraak maakt op de daar behaalde prijzen.

Zoals bekend was dat een eerste prijs met promotie en lof der jury in de eerste afdeling. St Joseph behaalde 325 punten. Tevens houdt de Broekhemse fanfare het recht om deel te nemen aan het Limburgse kampioenschap.

Dwangsom

De Limburgse muziekbond dient de uitspraak van de rechtbank onmiddellijk te accepteren op straffe van een dwangsom van 5000 gulden per dag, zolang dat niet gebeurt. De Bond kan nog beroep gaan bij het gerechtshof in Den Bosch, maar ook als dat gebeurt dient de Bond zich aan de uitspraak te houden. Tevens is de bond veroordeeld tot het betalen van de kosten van het geding, die rond 1800 gulden hebben bedragen.

Volgens de rechtbank heeft de Limburgse bond ten opzichte van de fanfare niet zorgvuldig gehandeld. „Op grond van eigen falen, c.q. van de commissie van toezicht had de bond achteraf niet mogen terugkomen op de concoursuitslag," zo luidt onder andere de conclusie.

Dat eigen falen betreft het feit dat de commissie van toezicht van de muziekbond verzuimd heeft op grond van de ingezonden ledenlijst bezwaar te maken tegen deelname aan het concours door de fanfare.

Zelfs toen de fanfare in Kerkrade op het podium verscheen is verzuimd om in te grijpen. Pas achteraf is gemeld dat St Joseph met twee ongerechtigde leden aan het concours deelnam. De president van de rechtbank vindt dat het nemen van maatregelen achteraf niet had mogen gebeuren.

De rechtbank concludeert verder dat het concoursreglement apert onduidelijk is. De onduidelijkheden zijn sinds de wijziging op 18 december 1982 blijven voortbestaan. Het nalaten van een aanpassing van het reglement aan wat nu precies bedoeld wordt kan niet aan de fanfare in rekening worden gebracht. In het oordeel van de rechtbank speelt tevens mee dat de Muziekbond zelf niet consequent is in het toepassen van het reglement, doelend op het feit dat de voorgeschreven degradatie van de fanfare ongedaan is gemaakt. „Het reglement geeft noch het bestuur van de Bond noch de Commissie van Toezicht de vrijheid om deze dispensatie te verlenen."

Weer kerstspel in kerk Wittem

WITTEM – In de kerk van het Redemptoristenklooster in Wittem wordt op Eerste Kerstdag opnieuw een kerstspel uitgevoerd door jeugdtoneelvereniging Het Klimroosje. Opgevoerd wordt dit jaar het toneelstuk 'Hoe Sem en Levi een verlosser vonden' van Huub van Dalsum. De regie is in handen van pater Stefan de Smet en de uitvoering begint om drie uur. Het jongste kind uit Partij-Wittem fungeert als Kerstkind; dit jaar is dat Jenny Dumont-Beckers.

Het kerstspel in de streekkerk Wittem trekt jaarlijke vele bezoekers uit de hele provincie. Het is al de ...ste achtereenvolgende keer, dat ...n in Wittem op Eerste Kerstdag ... toneelspel presenteert.

Duiven maand in hok

HEERLEN – De Limburgs Land- en Tuinbouwbond, de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging en de Wildschadecommissie vragen de duivenhouders hun dieren gedurende de maand januari binnen te houden. Volgende maand wordt namelijk een gerichte actie gehouden om het aantal verwilderde duiven drastisch te verminderen. Zoals de laatste jaren gebruikelijk wordt naast de ophokregeling van januari in de zaaiperiode in het voorjaar nogmaals een beroep gedaan op de duivenhouders om de dieren binnen te houden.

Hartelijk dank voor de vele gelukwensen ter gelegenheid van mijn 700 jarig bestaan.
Voor de zóveelste maal heeft Limburg mij verblijd en ontroerd.
Hadding gout!
Toon

Toon bedankt Limburg

● Toon Hermans heeft zijn 70ste verjaardag – en het feest daaromheen! – inmiddels achter de rug. Hij is nu ook door de stapel post heen die hij ontving in het kader van de Limburgs Dagblad-actie 'Toon uw sympathie voor Toon'. Vele honderden brieven en kaarten (of waren het er duizenden?) kreeg hij thuisbezorgd. Omdat hij al die LD-lezers niet persoonlijk kan bedanken, liet hij gisteren een brief ter redactie bezorgen waarin hij alle sympathisanten zeer hartelijk bedankt. En natuurlijk kon hij het niet nalaten om ook in dát tekstje een geintje te maken...

Treinverkeer met Kerstmis en Nieuwjaar

UTRECHT – De treinen in Nederland rijden tijdens Kerstmis en Nieuwjaarsdag volgens de zondagdienstregeling. Daarbij gelden wel beperkingen, maar op alle trajecten rijdt tenminste eenmaal per uur een trein, zo heeft NS bekendgemaakt.

Op Oudejaarsdag wordt na ongeveer 20.00 uur de treindienst in het gehele land stopgezet, maar de nachttreinen beginnen tussen een en twee uur weer te rijden.

Op vrijdag 2 januari laat NS een aantal forensentreinen uitvallen, omdat er op die dag nog veel mensen vrij zijn.
De Meerman's kaart, de Gezinskaart en de Dalurenkaart zijn tot en met 2 januari onbeperkt geldig, maar houders van de 60-Plus kaart kunnen op maandag 29 december en vrijdag 2 januari geen keuzedagen opnemen, aldus NS.

NS adviseert reizigers goed te letten op de voetnoten in het spoorboekje, want er zijn in die periode nogal wat uitzonderingen van toepassing.

Dankbetuiging

Daar het mij onmogelijk is een ieder te bedanken voor de blijken van medeleven die ik mocht ontvangen bij de begrafenis van mijn lieve vrouw

Clara Meex

betuig ik hierbij mijn hartelijke dank.

Z. Penders

Elsbeek 21, Geleen

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van deelneming en tekenen van vriendschap bij het overlijden en de begrafenis van mijn allerliefste zoon, broer, oom en vriend

Hendrik Boerboom

betuigen wij allen onze oprechte dank.

N. Boerboom-Krotwaar
Familie en vrienden

De zeswekendienst wordt gehouden op zondag 4 januari 1987 om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Johannes de Doper te Eygelshoven.

De plechtige eerste jaardienst voor mijn innig geliefde man, onze goede en zorgzame vader en opa

Jozef Gerard Smeijsters

zal plaatsvinden op 26 december, tweede kerstdag om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide.

L. Smeijsters-Rothkrans
Kinderen en kleinkinderen

Voor de talrijke blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve vrouw, onze dierbare moeder en oma

Maria Reumkens-Robroek

zeggen wij bij deze onze hartelijke dank.

A. Reumkens
Kinderen en kleinkinderen

Ubach o. Worms, december 1986

De plechtige zeswekendienst wordt opgedragen op zaterdag 27 december om 19.00 uur in de St.-Jozefkerk te Waubach.

Man had 30 kilo doping in rugzak

AKEN – Een dertigjarige Zweed is in de Akense binnenstad betrapt met dertig kilogram amfetamine. Het is volgens de Akense douane de grootste vangst die zij ooit heeft gedaan. Het spul vertegenwoordigt een waarde van twee miljoen mark. De vangst vond afgelopen weekeinde plaats, zo is gisteren duidelijk geworden.

Volgens de Akense douane is de man in het bezit van een vliegbrevet en staat een privé-vliegtuig van hem geparkeerd op een Westduits vliegveld. Of hij zijn vliegtuig gebruikte voor zijn smokkelpraktijken is niet duidelijk. De Zweed is ingesloten.

OVER 'PROBLEMEN' BIJ CHAUFFEURS VSL

Vervoersbond FNV niet eens met CNV-kritiek

HEERLEN – De vervoersbond FNV is 'onaangenaam verrast door de onterechte verwijten van het CNV over 'fouten van chauffeurs' van het VSL in Heerlen. De Heerlense CNV-afdeling schreef verleden week een brief aan de VSL-directie dat de rijtijden op de nieuwe routes op papier zijn uitgedokterd waarbij onvoldoende rekening is gehouden met de verkeersdrukte en -lichten. De reiziger wordt, volgens het CNV, daardoor geconfronteerd met te gehaaste en te nerveuze chauffeurs. De vervoersbond FNV heeft die kritiek als grievend ervaren voor de VSL-chauffeurs. „De FNV ziet dat (de kritiek. red) niet als een ondersteuning van de chauffeurs omdat de schuld van de knelpunten bij de verkeerde wordt gelegd en er bovendien geheel niet aan de oplossingen wordt gewerkt." De vervoersbond CNV heeft overigens op korte termijn een gesprek over de klachten met de VSL-directie.

In een persbericht zegt de FNV dat de problemen worden veroorzaakt door de bezuinigingen van de overheid op het openbaar vervoer. „Die bezuinigingen brengen de buslijnen in gevaar en maken de dienstroosters krapper." Verder zegt de bond dat veel knelpunten door het werk van FNV'ers weggegewerkt zijn. Uitgelegd wordt verder dat door de bezuinigingen bij de de streekvervoersbedrijven totaal geen rek meer in de dienstroosters zit. De rijtijden zijn opnieuw gemeten en gedeeltelijk herzien. Aan andere knelpunten wordt gewerkt, meldt de FNV. Het publiek kan er zeker van zijn, zo wordt de brief besloten, dat de service aan de reizigers hoog in het vaandel heeft staan.

Dat hebben de CNV-chauffeurs trouwens ook. Zij blijven wel van mening dat de rijtijden op de nieuwe routes te krap zijn bemeten. De Vervoersbond CNV heeft de VSL-directie daarom nu opheldering gevraagd over het aanvragen van de een ontheffing van de bepalingen van het rijtijdenbesluit. De ontheffing betreft de duur van de diensten en pauzes. De rijksverkeersinspectie heeft de ontheffing al enige tijd geleden verleend, maar de chauffeurs zijn daar pas onlangs van op de hoogte gesteld. Te laat om nog beroep tegen het verlenen van de ontheffing in te dienen. De vervoersbond wil nu bekijken of alsnog bezwaar kan worden ingediend. Het is lang niet zeker of dat laatste ook gebeurt. De VSL-directie heeft inmiddels het CNV uitgenodigd voor een gesprek om over de gerezen problemen te praten.

Overigens is volgens CNV-districtsbestuurder A. Gelderblom een deel van de problemen te wijten aan het functioneren van de VSL-ondernemingsraad. De raad heeft volgens de districtsbestuurder ingestemd met het dienstrooster, terwijl zij wist dat veel chauffeurs grote bezwaren hadden tegen de inhoud ervan.

BIOSCOPEN

● HEERLEN

Royal: kerstavond gesloten. Running Scared, dag. 16 18.30 en 21 uur. De Speurneuzen, dag. 14 uur. **Rivoli:** Howard, een beest van een held, dag. 14.30 uur. Ferris Bueller's day off, dag. 16.15, 18.15 en 20.30 uur. **Maxim:** Ruthless People, dag. 15 18 en 20.15 uur. **H5: Kerstavond gesloten.** Flodder, dag. 14 16.15 18.45 en 21.30 uur. Asterix, dag. 14.15 16.30 18.30 en 20.30 uur. Labyrint, dag. 14.30 16.30 18.30 en 21 uur. The Mission, dag. 16.30 en 21 uur. Santa Claus, dag. 14.30 en 16.30 uur. Tuff turf, dag. 19 en 21 uur. Laatste eenhoorn, dag. 14.30 uur. **Passage theater:** New wave Hookers, dag. doorlopend vanaf 14 uur. **De Spiegel:** Abel, vrij za zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Top Gun, do t/m di 20.30 uur. Hot Bubblegum in de bocht, do t/m di 22.45 uur. Taran en de toverketel, vrij zo 18 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: Karate Kid 2, za 20.30 uur, zo 18 en 20.30 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Kerstavond gesloten. Crocodile Dundee, dag. 14.30 18.15 en 20.30 uur. Howard the Duck, dag. 14.30 uur. Jumpin' Jack Flash, dag. 18.30 en 21 uur. Down and out in Beverly Hills, dag. 14.30 18.30 en 21 uur. De Speurneuzen, dag. 14 en 16 uur. Ferris Bueler's day off, dag. 18.30 en 21 uur. **Festival: Kerstavond gesloten.** Flodder, dag. 14.15 17 en 21.15 **uur. Palace 1: Kerstavond gesloten.** Ruthless people, dag. 17.30 en 20.30 uur. Asterix, 14.30 uur. **Studio: Kerstavond gesloten.** Ruthless people, dag. 16 19 en 21.45 uur. De troetelbeertjes, dag. 14 uur. **Palace 2:** Pruimebloesem, dag. doorl. v.a. 13.30 uur. **Filmhuis:** Tess, do t/m di 20 uur, vrij 14.30 uur. **Ciné-K:** Oblomov, wo t/m di 20.15 uur.

● *De kerk van Wijnandsrade met daarvoor de vijvers, een fraai en romantisch stukje van de gemeente Nuth.*

Mening inwoners kleinere kernen gemeente Nuth

„Die herindeling was een grote flop....."

NUTH – „Een flop", zo noemt Math Marell uit Wijnandsrade de herindeling, waardoor dit kerkdorp bij Nuth kwam. Marell werkt al achttien jaar als beheerder in het gemeenschapshuis en was voor de herindeling lid van een raadscommissie. Hij kent elke heg en steg en inwoner van het dorp met zijn schitterende kasteel.

Marell licht toe waarom hij de herindeling een flop vindt: „Ambtenaren zijn zo maar op bepaalde posities geplaatst, zonder dat ze de kans kregen zich fatsoenlijk op het veel omvangrijker wordende werk voor te bereiden. Ik moet zeggen dat oud-burgemeester Rutten destijds de orde nog goed heeft weten te bewaren. Voor de herindeling werd het plaatselijk beleid gekenmerkt door politieke belangengroepen. Daarin is niets veranderd. De verschillende partijen in de raad hebben vertegenwoordigers uit de verschillende kerkdorpen, waarop ze hun inspanningen toespitsen."

Afstand

De afstand van de mensen tot de beleidsmakers is groter geworden, constateert Marell. „Vroeger klampte je de wethouder of burgemeester aan op straat. Als je dan wat vroeg, werd dat vaak snel geregeld. De mensen voelen zich nu in de steek gelaten door de politiek." Wijnandsrade heeft er alles aan gedaan zelfstandig te blijven. „De burgemeesters Teheux (nu Simpelveld red.) en Cortenraedt haalden de onderste steen boven om zoveel mogelijk woningbouw te plegen. Met 1500 inwoners zou Wijnandsrade zelfstandig kunnen blijven, maar later zijn die normen weer bijgesteld." De bevolking groeide vanaf 1966 tot 1981 van 1117 naar 1700 inwoners. Tevergeefs, want het rustieke dorp kwam toch bij Nuth.

„Voor de belangenbehartiging van Wijnandsrade een slechte zaak", vindt de beheerder van het gemeenschapshuis. De raad is te ambtelijk geworden. (Nuth heeft nogal wat ambtenaren in de raad. Red.) „Het ontbreekt aan zakelijke lieden." Wijnandsrade was ten tijde van de herindeling een financieel kerngezonde gemeente. „Maar Groot-Nuth, ik vraag me overigens af, wanneer er echt een Groot-Nuth komt, zit krap bij kas. Het onderhoud in Wijnandsrade laat te wensen over. Kijk maar naar de wegen en niet te vergeten de vijver rond het kasteel. Het is er vuil en de vijver is zowat dichtgeslibt."
Dat de raadsvergaderingen straks na de uitbreiding van het gemeentehuis allemaal in Nuth worden gehouden, vindt hij geen goede zaak. „Het vervreemdt de mensen in de kerkdorpen nog verder van de politiek." Tot slot doet Marell de gemeente een aardige suggestie aan de hand. „Waarom het kasteel Wijnandsrade niet gekocht en verbouwd tot gemeentehuis? Het zal ongeveer een ton of zeven à acht moeten kosten. Veel goedkoper dan de bijna vijf miljoen voor de uitbreiding in Nuth. En veel fraaier."

Waken

Waken, dat is het stopwoord in Schimmert, een van de drie kerkdorpen die bij de gemeente Nuth werden gevoegd. „Daarvoor is het voor de Schimmertse gemeenschap van levensbelang contact te houden met de beleidsmakers", zegt kapper Ton Banser, die voorzitter is van de plaatselijke ondernemersvereniging.

Banser heeft daar op dit moment wel vertrouwen in. Begrijpelijk, want Schimmert mag zich in de gelukkige omstandigheid prijzen een wethouder, Maurice Kerkhofs, uit haar midden in het college te hebben. En Kerkhofs is een man met hart voor de Schimmertse zaak. Daarbij komt dat de eveneens uit Schimmert afkomstige CDA-fractievoorzitter Huub Wiekken Fons Heuts, die vrijwel zeker naar de provincie vertrekt, als wethouder zal opvolgen. En daarmee krijgt Schimmert beide wethoudersposten in handen. Banser zegt te hopen dat vooral de woningbouw in Schimmert voldoende aandacht krijgt, want die is de afgelopen jaren hopeloos achter gebleven.
Banser ziet de toekomst verder met optimisme tegemoet. Vijf jaar geleden was die stemming in Schimmert heel anders. Banser: „Schimmert was mordicus tegen indeling bij Nuth. De bevolking voelde zich meer betrokken bij Beek. Maar ja, indeling bij Beek zou natuurlijk de weerstand binnen die gemeente tegen de komst van de oost-westbaan versterken-...Schimmert is geografisch een eiland en is doodgewoon door annexatie bij Nuth gekomen." Valkenburg was voor de plaatselijke politiek een aanvaardbare tweede keus destijds, vooral met het oog op de ontwikkeling van het toerisme. „Kijk, Nuth heeft op dat gebied weinig te bieden. Er wordt geen stimulerend beleid gevoerd. Gelukkig heeft de gemeente ook dit jaar geen toeristenbelasting ingevoerd."

En wat zegt Banser van de nieuwe burgemeester, mevrouw Ellie Coenen: „Oud-burgemeester Rutten laveerde overal tussendoor. Zij pakt de zaken concreet aan. Ze biedt een stukje duidelijkheid en dat moet toch iedereen aanspreken."

Vijf jaar na herindeling

HEERLEN – Op 1 januari aanstaande is het precies vijf jaar geleden dat Zuid-Limburg gemeentelijk werd heringedeeld. De Oostelijke Mijnstreek kreeg acht gemeenten, dat waren er voor 1 januari 1982 nog 21. Zeer ingrijpende veranderingen werden op die beroemde nieuwjaarsdag 1982 van kracht. De gemeente Hoensbroek werd opgeheven en kwam bij Heerlen, twee nieuwe gemeenten ontstonden, namelijk Onderbanken en Landgraaf.
De bedoeling van de gemeentelijke herindeling was onder meer dat de gemeenten meer bestuurskracht zouden krijgen en een financieel betere positie. Daarnaast zouden grotere gemeenten ook beter voor de burgers kunnen zorgen.
Vijf jaar na dato kijken we eens wat er is terechtgekomen van die herindeling en met name inventariseren we reacties op die operatie van 1 januari 1982.

KERST '86

HOENSBROEK
● De muzikanten van de fanfare St. Gabriël brengen in de kerstnacht kerstliederen ten gehore in de straten van de Christus Koningparochie.

● Het gemengd kerkelijk zangkoor St. Jozef Mariarade brengt op hedenavond om 23 uur, samen met het strijkorkest Musica Mosa uit Landgraaf, een kerstoratorium ten gehore in de H. Hartkerk te Mariarade. Aansluitend vindt de nachtmis plaats.

SIMPELVELD
● Het Limburgse mannenkoor Cantus ex Corde, onder leiding van Ton Thissen verzorgt op tweede kerstdag een kerstconcert in de kapel van de Medische Missiezusters te Imstenrade.
Dit kerstconcert, dat om 16 uur start, omvat onder meer gezangen uit de Byzantijnse ritus, kerstliederen uit diverse Slavische landen en streken, evenals Nederlandse en Duitse kerstliederen en Oosteuropese volksliederen. Kaarten zijn voor *f* 10,- verkrijgbaar bij: hotel-café Bellevue (Hulst-Simpelveld) en bij J. Heuts, St. Remigiusstraat 39 (Simpelveld ☎ 045-441915). Zaterdag 27 december zingt het koor om 19 uur tijdens de dienst in de St. Pauluskerk te Vaals en zondag 28 december om 11.30 uur in de parochiekerk te Nieuwenhagen.

BOCHOLTZ
● De fanfar St. Cecilia brengt in de kerstnacht weer haar muzikale vredesboodschap. Men start om 0.00 uur aan de Wilhelminastraat en om 6 uur hoopt men in de Julianastraat te arriveren.

HEERLEN
● In de Stadsschouwburg wordt op eerste Kerstdag de Heerlense Kerst-Inn gehouden. Van 11 tot 21.30 uur wordt er in de grote foyer een non-stop programma voorgeschoteld met muziek, zang en dans. In de grote zaal wordt van 15.30 tot 17.15 uur geconcerteerd. In de kleine foyer wordt om 13 uur het kerstdiner gegeven om om 18.30 staat de koffietafel klaar. Voor de jongste bezoekers is ér tot 19 uur een kindercrèche in de bovenste gallerij en achter in de grote foyer is een knutselhoek ingericht. Om 14, 15 en 16 uur geeft het theater Piepmuis uit Hulsberg een voorstelling en in de bestuurskamer wordt vanaf 15 uur een schaaksimultaan gehouden.

● Het Mannenkoor St. Pancratius geeft op tweede kerstdag om 12.30 uur een koffieconcert in de Stadsschouwburg. De entree bedraagt *f* 6,50. Kinderen en paspoorthouders genieten korting.

NUTH
● In café Grijzegrubben geeft toneelvereniging St. Donatus op tweede kerstdag om 20 uur een voorstelling van het blijspel 'Dat kent devan komme'. De entree bedraagt vijf gulden.

VAESRADE
● Op kerstavond wordt op zeven plaatsen in het dorp kerstmuziek gespeeld door de drumband van schutterij St. Martinus. Men begint om 19.15 uur op de hoek Rozenstraat-Provincialeweg.

SCHAESBERG
● De harmonie St. Michael Eikske geeft op kerstavond om 22.30 uur een concert in de parochiekerk. Aansluitend vindt de nachtmis plaats.

● Na het opluisteren van de nachtmis in de kerk van de H. Familie, brengt een combo van de fanfare Aloysiana op verschillende plaatsen in Schaesberg kerstliederen ten gehore.

● Op tweede kerstdag van 15 tot 16.30 uur vindt in de Petrus en Paulus-kerk een kerst-inn plaats voor en door leerlingen van de basisscholen. Medewerking verlenen De Schaesbergse Rakkertjes en Les Fleurs Chantantes. Iedereen is welkom.

● *Een overzicht van de Kerkraadse Jeugdplay-in van vorig jaar.*

160 Kerkraadse muzikanten vormen één orkest

Jeugdplay-in in Wijngrachttheater

KERKRADE – Zaterdag 3 januari wordt in het Wijngrachttheater in Kerkrade voor de vierde achtereenvolgende keer de zogenoemde Kerkraadse Jeugdplay-in gehouden. Ruim 160 jonge muzikanten van tien Kerkraadse harmonieën en fanfares werken een dag lang onder deskundige leiding als totaal en in groepen aan de voorbereiding van een avondconcert in het Wijngrachttheater.

Het voor die dag geformeerde harmonie- en fanfare-orkest staat onder leiding van Alex Schillings, de dirigent van de harmonie Sint Jozef Kaalheide. Zijn harmonie, maar ook de harmonie Pancratius (Nulland) en Sint Aemiliaan (Bleijerheide) dragen zorg voor de organisatie. De repetitie begint 's morgens om tien uur. Die duurt tot ongeveer zeven uur 's avonds. Na een gezamenlijk diner begint 's avonds om 20.00 uur de eenmalige uitvoering.

OOSTELIJKE MIJNSTREEK JOURNAAL ☎ REDACTIE: 739282

Schaesberg

● Het missiecomité Schaesberg en de Wereld kon dit jaar *f* 21500,- overmaken aan de plaatselijke missionarissen. Iedere dinsdag en donderdag van 10 tot 12 en van 14 tot 17 uur houdt het comité een verkoop van tweedehands goederen in haar gebouw aan de Wachtendonckstraat.

Nieuwenhagen

● Voor de woensdagmiddagclub in wijkcentrum de Kleikoel zoekt het Open Jeugdwerk enkele vrijwilligers. Men kan zich aanmelden via ☎ 311738.

Nuth

● De plaatselijke IKV-kern neemt op 27 december deel aan de vredeswake in Woensdrecht. Men vertrekt om 9 uur aan de Markt in Nuth. Men kan zich nog als deelnemer aanmelden via ☎ 045-241253.

Merkelbeek

● De toneelvereniging Merkelbeek voert op tweede kerstdag om 20 uur in de Henkhof het blijspel 'In hoeger kringen' op.' De entree bedraagt *f* 3,50.

Kerkrade

● Het afsprakenburo van het Kerkraadse Sint Jozef-ziekenhuis is vandaag, volgende week woensdag 's middags en vrijdag 2 januari gesloten. Spoedgevallen kunnen natuurlijk altijd terecht.

● In het gemeenschapshuis Terwinselen wordt op 1 januari een nieuwjaarsfrühschoppen gehouden. Het wordt een feestelijk treffen voor de inwoners van Terwinselen. Voor de muzikale omlijsting zorgen de 'Winseler Musikanten' onder leiding van Jos Schleepen. De entree is vrij en het frühschoppen begint om 11.00 uur.

● Zaterdag is er in het Cultureel Centrum Aen de Wan aan de Einsteinstraat in Maastricht en zondag is er in café Rolduc in Kerkrade weer een maandelijks computertreffen. Vooral jonge computerliefhebbers zijn van harte welkom. De bijeenkomsten beginnen op beide plaatsen om 11.00 uur en duren tot 16.00 uur. Het bestuur kan nog enkele medewerkers gebruiken, zowel voor de organisatie als voor de afdeling soft- en hardware.

WEEKEND DIENSTEN

Diensten voor doktoren, tand en apothekers tijdens de kerst en het weekeinde daarna.

APOTHEKEN

BRUNSSUM. Bel TIGH ☎ 7114
HEERLEN. Bel TIGH ☎ 711400
LANDGRAAF. Tot en met Kerstdag Meiser, Kerkstraat Ubach over Worms ☎ 313633. tweede Kerstdag Lempers, straat 5, Schaesberg ☎ 310777. spoedgevallen dag en nacht opend.
KERKRADE - EIJGELSHO Smithuis, Van Gronsveldstra Chevremont ☎ 454000.
KERKRADE-WEST. Ke West, Akerstraat 79 ☎ 415440. spoedgevallen dag en nacht opend. Snijders Kerkrade Kampstraat 114, ☎ 420777. D nacht geopend.
BLEIJERHEIDE. Bleijer Bleijerheidestraat 52, ☎ 46092 terdag van 10.30 tot 16 uur en z van 12 tot 13 uur en van 18 tot Voor spoedgevallen dag en nac opend.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ. ken, Dr. Ottenstraat 9, Simpelv 441100. Zaterdag van 11 tot 15 u van 22 tot 22.30 uur. Zonda 13.30 tot 15 uur en van 22 tot uur.
HOENSBROEK. Voor spoed len bellen TIGH ☎ 711400.
NUTH. Voor spoedgevallen apotheek (bgg TIGH ☎ 711400).

TIGH - HEERLEN. ☎ 711400

(Informatie over avond- en einddiensten van artsen, tand apothekers en het Groene Kruis

GROENE KRUIS

HEERLEN. Wachtdienst spoedgevallen zaterdag en z van 7 tot 23 uur en tijdens werk van 19 tot 23 uur ☎ 711400.
SIMPELVELD-NUTH-VOEREN DAAL. Wachtdienst voor sp vallen 24 uur per dag ☎ 04405-
BRUNSSUM-SCHINVELD-JABEEK. Wachtdienst voor sp vallen 24 uur per dag ☎ 259090.
HOENSBROEK-MERKELBEE INGELRADE. Wachtdienst spoedgevallen 24 uur per d 225588.
KERKRADE. Voor spoedgeval de dienstdoende verpleegku bereikbaar onder ☎ 452095.
EYGELSHOVEN-LANDGRAAF Wachtdienst voor spoedgevall 323030.

ARTSEN

HEERLEN. Voor spoedge TIGH (brandweercentrale) bell 711400.
BRUNSSUM-HOENSBROEK. spoedgevallen eigen huisarts be
KERKRADE-WEST. Voor sp vallen eigen huisarts bellen.
SCHIMMERT. Voor spoedge eigen huisarts bellen.
KERKRADE-OOST. Van Woe 24 december 18 uur tot 1e ke 16 uur Limpens, St. Pieterstraat 452630. Daarna tot 2e kerstdag Hanssen, B. Pothaststraat 452879. Daarna tot zaterdag Vluggen, Bleijerheiderstraat 452913. Van zaterdag 12 uur tot dagmorgen 10 uur Weverling, straat 4 ☎ 452176, daarna tot dagmorgen 8 uur Van Dam, traat 65 ☎ 452879.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ. de kerstdag Schiffelers, Mr.Dr weinweg 50, Eys ☎ 04451-1500. na Scheijen, Schoolstraat 43 choltz ☎ 441213.
SCHAESBERG. Tijdens de Ke gen tot zaterdag Pieck, Pasweg 311322. Van zaterdag 0.00 tot uur Eussen, Brikkebekker 320660 en van zondag 0.00 u 24.00 uur Ypma, Schumanstr ☎ 320660 .
UBACH over WORMS-NIEUHAGEN. 24/25 december J. schaap, Nieuwenhagerstraat Ubach over Worms ☎ 315349. december F. Sluysmans, Bo 22, Nieuwenhagen ☎ 311347 en december J. Snijders, Heigank Nieuwenhagen ☎ 311515.
VOERENDAAL. Praktijk Raa plein 4 ☎ 753366.

TANDARTSEN

HEERLEN-HULSBERG-VOER DAAL. Eerste Kerstdag Haag Burg. Waszinkstraat 41, Heerl 611632. Tweede Kerstdag H Vlotstraat 6, Heerlen ☎ 7 Weekeinde Beekman, St. Ant weg 8, Heerlen ☎ 713714 (bgg ☎ 711400).
KERKRADE-UBACH O WORMS-SCHAESBERG-NIEUWENHAGEN-EIJGELSHOVEN. Bos, Oranjestraat 10, Kerkrad 452500. Spreekuur van 11.30 tot uur en van 17 tot 17.30 uur.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ-GU PEN-VAALS-WIJLRE-WITTEM. Tijdens de Kerstdagen Coenen, Laevenstraat 21, Ransdaal ☎ 0 1927. Daarna Curfs, Rijksweg Gulpen ☎ 04450-3098. Spree van 12.30 tot 13.00 uur.
BRUNSSUM-SCHINVELD-NUT HOENSBROEK-SCHINNEN. dens de Kerstdagen J. Kouters verlaan 12, Brunssum ☎ 25 Daarna G. Schols, Kerkstraat Brunssum ☎ 252483. Spreekuur 11.30 tot 12 uur en van 17.30 to uur. Bij geen gehoor T.I.G. 711400.

HULPDIENST SOS, dag en bereikbaar, ☎ 719999.
Acute hulppost Welterhof He 24 uur bereikbaar, ☎ 718180.
Patiënten gezondheidszorg H broek–Noord kunnen dag en bellen, ☎ 214821.

Geslachtsziektenbestrijding: 24-uurs infolijn ☎ 740136.

TV WOENSDAG

...ederland 1

...30 -09.35 Nieuws voor doven en ...chthorenden
...00 -13.05 Nieuws voor doven en ...chthorenden
...00 **Leven met borstkanker.** Infor...atieve serie over borstkanker.
...30 **Seabert.** Amerikaanse teken...mserie. Afl.: De schildpadstropers.
...45 **Kuifje.** Tekenfilmserie.
...55 **De Grote Meneer Kaktus ...how.** Kinderprogramma.
...20 **Club Veronica.**
...30 **Als je begrijpt wat ik bedoel**
...ederlandse animatiefilm uit 1983 ...aar een verhaal van Marten Toon...r. Als een pleegvader ontfermt ...eer Bommel zich over een jonge ...elbast, een draakje dat bij boos...eid opzwelt tot gigantische afmetin...en en veel schade berokkent. Heer ...ommel ontfermt zich over het dier, ...et alle gevolgen vandien.
...00 **International Week Magazine.** ...ctualiteiten uit binnen- en buiten...nd.
...30 **Journaal**
...46 **Veronica Sport.** Sportmagazi... gepresenteerd door Simone Wie...el.
...08 **Family Ties.** Amerikaanse co...edyserie met Michael Gross, Mere...h Baxter Birney, Michael J. Fox, ...a. Afl.: Kerstverhaal. De Keatons ...adden een ski-weekeind gepland, ...aar door het slechte weer gaat dit ...et door. Een oud foto-album van de ...uders zorgt voor de nodige aflei...ng.
...30 **Cursus Tekenen en schilde...n.** Les 2: Kleur.
...00 **Countdown special: The ...inces Trust**
...egistratie van een popconcert in ...onden t.g.v. het 10-jarig bestaan ...an het fonds (The Princes Trust) dat ...rins Charles in 1976 opgerichtte ...et als doel het verlenen van steun ...n het geven van advies aan de ...ugd. Met o.a. Tina Turner, Eric ...lapton, Phil Collins, Sting, Mark ...nopfler, Paul Young, Joan Armatra...ing en Level 42.
...00 **Journaal**
...28 **Filmpje van de Nederlandse ...andwonden Stichting**
...33 **Tineke.** Gevarieerd praatpro...amma gepresenteerd door Tineke ...e Nooy.
...20 **Nieuwslijn-special: God only ...nows**
...ocumentaire samengesteld aan de ...and van beelden over de viering van ...et kerstfeest in Parijs, Belfast, Ne...erland, El Salvador en New York.
...15 **Miami Vice**
...merikaanse politieserie met Don ...ohnson en Philip Michael Glaser. ...fl.: Gevaarlijke minnaar. De Ier ...ean Carroon wordt verdacht van ...apensmokkel. Zijn geliefde wordt ...iervan op de hoogte gesteld.
...00 **RUR.** Jan Lenferink praat met ...rie gasten uit de wereld van kunst, ...ultuur, sex en wetenschap.
...45 **Journaal**
...50 -23.55 **Nieuws voor doven en ...chthorenden.**

...ederland 2

...00 -13.05 **Nieuws voor doven en ...echthorenden**
...30 **Punky Brewster.** Amerikaanse ...eugdserie. Afl.: Punky's kerstka...ootje.
...55 **Max Laadvermogen.** Afl. 13: Elektriciteit.
...10 **Hoe weeg je een olifant.** Afl. 4: Kinderen bedenken een geïllustreerd ...edicht.
...30 **Hamm en Hoppa.** Afl.: Pop...orn.
...45 **Achterwerk in de kast.** Kinder...rogramma.
...00 **Moeroen Boechstansangoer** ...fl.: Op het puntje van Moeroen's ...eus zit een vreselijke rode vlek.
...05 **De grote dikke beer vertelt.** ...ekenfilmpje van de auteur en illu...strator Janosch. Vandaag: Vaarwel ...arkentje!
...20 -17.30 **Pol.** Kinderserie. Afl.: ...ijn om weer thuis te zijn.
...15 -18.20 **Nieuws voor doven en ...echthorenden**
...30 **Sesamstraat.** Kinderprogram...ma.
...45 **Jeugdjournaal**
...00 **Journaal**
...12 **Politieke Partijen.** Uitzending ...an het Gereformeerd Politiek Ver...ond (GVP).
...22 **Van Gewest tot Gewest.** Re...gionaal magazine met vanavond (on...der voorbehoud) de volgende onder...werpen: 1. Stichting Kinderboek. 2. De Wilg, vormingscentrum voor ver...standelijk gehandicapten. 3. Wester...schelde, vuilste rivier van Europa.
...00 **Wie, wat, waar en hoe laat?** ...ubriek over evenementen op het ...ebied van kunst, cultuur, recreatie ...n toerisme.
...20 **Avondvoorstelling: Horowitz ...n Moskou**
...rogramma over de terugkeer naar ...e Sovjetunie van de pianist Vladimir ...orowitz, na ruim 60 jaar, en zijn op...treden in de zaal van het Moskouse ...onservatorium.
...10 **IJsvrij.** Korte dramatische film ...an Jindra Markus. Met o.a. Thea ...ont, Hanneke van der Velden en ...iem Vroom. Drie mensen, twee le...aren, die erg verschillend zijn van ...karakter, en de vrouw van één van ...en, zijn samen tijdens een middag ...svrij. Ganzen geven signalen voor ...ie daar gevoelig voor is.
...30 **Journaal**
...45 -22.50 **Nieuws voor doven en ...echthorenden**
...00 **Kerstnachtdienst** vanuit de ...rote of Sint-Vituskerk te Naarden.
...58 -00.00 **Bericht van de Wilde ...anzen**

...uitsland 1

...00 **Nieuws**
...05 **Overzicht van het kerstpro...gramma**

10.15 **Hört's zu, wia's singa und spuin.** Folkloristisch programma met volksmuziek uit Beieren.
11.00 **Die unsterblichen Tucks**
(Tucks everlasting). Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Frederick King Keller. Met: Margaret Chamberlain, Paul Flessa, Fred A. Keller, e.a. Rond de eeuwwisseling ontmoet de kleine Winnie Foster in een afgelegen bosgebied de teruggetrokken levende familie Tuck. De Tucks zijn onsterfelijk geworden, sinds ze onwetend uit een toverbron hebben gedronken. Die onsterfelijkheid is echter eerder een last dan een lust voor de Tucks.
13.00 **Die Bergauer Krippe.** Kerstvertelling.
13.45 **Gerechtigkeit und Liebe.** Programma t.g.v. de 80e verjaardag van kardinaal Höffner.
14.30 **Wir warten aufs Christkind**
Kerstprogramma voor de kinderen. 1: Der Schluckauf, speelfilm van Hansjörg Martin. 2. Samstag im Paradis, tekenfilm. 3. Das Weihnachtstelefon, kerstvertelling. 4. Die Weihnachtsmänner.
16.45 ■ **Eine Weihnachtsgeschichte**
(Scrooge). Engelse speelfilm uit 1951 van Brian Desmond Hurst. Met: Alastair Sim, Mervyn Johns, Michael Horder e.a. Ebenezer Scrooge is een hardvochtig zakenman in het Victoriaanse Engeland. Voor de minderbedeelden heeft hij geen cent over. Wanneer hij zich op kerstavond weer eens van zijn slechtste kant laat zien, krijgt hij een ongewoon lesje, dat hem grondig zal bekeren.
18.00 **Protestantse kerkdienst**
18.30 ●● **Salzburger Adventsingen**
A Liacht is aufkemma, een oratorium van Tobias Reiser.
19.57 **Programma-overzicht**
20.00 **Nieuws** (TT-ondertiteling).
20.10 **Das unverhoffte Glück**
(Protektion). Blijspel naar het toneelstuk van George Davis. Regie: Franz Josef Wild. Met: Harald Leipnitz, Gerlinde Locker, Jürgen Schmidt e.a. IJdelheden, eerzucht en carrièredrang zijn de belangrijkste zaken in het sociale leven aan het hof van vorst Von Trawein. De beambte Behrmann, een competente, goedmoedige knorrepot, moet daar allemaal niets van hebben. Temidden van het archiefstof in de keldergewelven wacht hij op zijn kans.
22.05 **Menschen und Schicksale am Yangtze.** Drie-delige documentaire serie. Afl. 1: De gele monnikken zingen weer. Reportage over de effecten van het Chinese liberaliseringsbeleid t.o.v. religieuze en etnische minderheden.
22.50 **Kleinseitner Geschichten**
Tsjechische tv-films naar de vertellingen van Jan Neruda. 1. Der Bettler. 2. Der Wassermann. Met o.a. Milan Simacek, Josef Somr en Josef Kemr.
23.55 -01.30 **Plechtige nachtmis**
vanuit de Sint Pieterskerk te Rome met paus Johannes Paulus II.

Duitsland 2

09.45 **Kerstprogramma-overzicht**
10.00 **Heute**
10.05 **Zeugen des Jahrhunderts.** Michael Albus in gesprek met Joseph Kardinal Höffner t.g.v. zijn 80ste verjaardag.
11.05 **Mainau und Reichenau - die ungleichen Schwestern.** Reportage over deze twee zeer verschillende eilanden in de Bodensee.
11.35 ●● **Nostalgie in Noten**
Bekend en onbekend werk uit grootvaders muziekverzameling gespeeld door de Bamberger Symphoniker o.l.v. Horst Stein, m.m.v. Mihaela Martin, viool, Martina Schucan, cello en Delia Stegarescu, cembalo.
12.35 **Heute**
12.40 **Lottotrekking**
12.50 **Alle Jahre wieder.** Tekenfilm.
13.10 **Die Fahrt nach Sano Jago**
Ein Weihnachtstraum. Tsjechische tv-film. Met: Marek Tapak, Eva Hoska, Jozef Kroner e.a.
14.25 **Der Waschbär Rascal.** Tekenfilmserie. Afl.: Jessicas Geheimnis.
14.50 **Ein Spaziergang durch Disneyland:** Märchen, Wunder, Abenteuer. Reportage van een rondgang door Disneyland. Deel 1.
15.20 ●● **Heinz Rühmann liest Geschichten zur Weihnacht.** In de St. Michaelis Kirche te Hamburg leest Heinz Rühmann o.a. 1. Advent, van Rainer Maria Rilke. 2. Die Weihnachtsgeschichte, uit het Lukasevangelie. 3. Worüber das Christkind lächelt, van Karl-Heinrich Waggerl. Muzikale omlijsting door het St. Michaelis Chor Hamburg o.l.v. Günter Jena (orgel).
16.05 **Heute**
16.10 **Der Waldbauernbub**
Kerstverhaal naar Peter Rosegger. Met o.a. Martin Löschberger, Harald Gauster, Florentin Groll, e.a.
17.40 **Zauber der Verwandlung:** Bilderbücher zum aufstellen, klappen, drehen und verwandeln. Reportage over beweegbare prentenboeken die de speelperioden van onze grootouders en overgrootouders overleefd hebben.

18.10 **Hoffnungsspuren.** Serie. Vanmiddag: Ein fernes Leben. Met o.a. Günther-Maria Halmer, Suzanne Geyer en Hannelore Hoger.
18.55 **Programma-overzicht**
19.00 **Heute**
19.10 **Die Reportage: Schöne Bescherung!** Reportage over de drijfveren van Duitsers om de kerstdagen op Gran Canaria door te brengen.
20.00 ■ **Ist das Leben nicht schön?**
(It's a wonderfull life). Amerikaanse komische speelfilm uit 1947. Met: James Stewart, Donna Reed, Lionel Barrymore, e.a. Regie: Frank Capra. Op kerstavond in het kleine stadje Bedford Falls, wenst George Bailey dat hij nooit was geboren. Buiten zijn schuld, maar wel onder zijn verantwoordelijkheid, is het sociale bouwfonds van het stadje volledig failliet. In de hemel trekt de levensmoede Georg aandacht. Men stuurt de engel Clarence om hem te redden.
22.05 **Dein Licht sei meine Weihnachtswonne**
Rechtstreekse protestantse kerkdienst vanuit de Lutheran Church of the Redeemer (Erlöserkirche) te Jeruzalem. Predikant: Johannes Friedrich.
23.05 ●● **Christoph von Dohnanyi** dirigeert het Cleveland Orchestra in de Jahrhunderthalle Hoechst. Symfonie nr. 4 in A gr.t. (Die Italienische), van G.F. Mendelssohn.
23.35 -01.00 **Baby Hamilton**
oder 'Das kommt in den besten Familien vor'. Komedie van Anita Hart en Maurice Braddel. Met o.a. Wolfgang Kieling, Xenia Pörtner en Andreas Seyferth. Op een nacht vindt men in de tuin van de Hamiltons een baby in een wasmand met het volgende briefje: Ik wil dat mijn kind bij de vader is. Dit veroorzaakt grote nervositeit bij de heer des huizes en zijn drie zoons.

● *ALASTAIR SIM als Scrooge in "Eine Weihnachtsgeschichte" - Duitsland 1, 16.45 uur.*

Duitsland 3/WDF

15.30 **Teletekstoverzicht**
15.55 **Die Bibel** für Kinder erzählt. Serie bijbelverhalen voor de kinderen, afl. 4.
16.00 **Weihnachtshistorie.** Historia der freudenreichen Geburt Gottes und Marien Sohnes Jesu Christi, van Heinrich Schütz (1585-1672). Het Dresdner Kreuzchor en de Capella Fidiciana o.l.v. Martin Flämig m.m.v. solisten.
16.45 **Alle Jahre wieder.** (Herh.)
18.00 **Eine Weihnachtsgeschichte.** Kerstvertelling.
18.15 **De Regensburger Domspatzen zingen kerstliederen**
19.00 **Aktuelle Stunde.** Regionaal magazine met nieuws en sport.
19.45 **Raamprogramma van de regionale studio's.**
20.00 **Nieuws en weerbericht**
20.10 **Frohe Weihnachten**
(Merry Christmas). Amerikaanse tv-film van Don Taylor. Met Dick van Dyke, Mariette Hartley, Martha Byrne e.a. Een succesvol manager wordt met zijn neus op de feiten gedrukt wanneer zijn collega plotseling door een hartinfarct wordt getroffen.
21.40 **Das Weihnachtsoratorium,** van J.S. Bach. Kantate nr. 1. De Regensburger Domspatzen en het Collegium St.-Emeram o.l.v. Hans-Martin Schneidt.
22.10 **Nieuws**

Duitsland 3/SWF

14.35 **Weihnachten.** Drieluik van Felix Timmermans geïllustreerd door Leopold Mimler. 1. Middenstuk.
15.00 **Der kleine Lord**
(Little Lord Fauntleroy). Amerikaanse speelfilm uit 1936 van John Cromwell. Met: C. Aubrey Smith, Freddie Bartholomew, Dolores Costello Barrymore, e.a. Na zijn vaders dood blijft Ceddie Errol alleen met zijn moeder achter, ofschoon van adel, heeft zijn vader hun niets kunnen nalaten, want bij het huwelijk met Ceddie's moeder werd hij onterfd. Het blijkt dat Ceddie de laatste levende erfgenaam is.
16.30 **s'Weggetaler-Kripple.** Het kerstverhaal naverteld door Sebastian Blau. Muziek: Rolf A. Wilhelm.
16.45 **Still, still, still....**Kerstconcert met Julia Migenes.
17.45 **Lieder und Geschichten unterm Christbaum.** Amusementsprogramma b.g.v. Kerstmis.
18.45 **Ein Weihnachtstraum**
19.20 **Berliner Philharmoniker**
en het RIAS-kamerkoor o.l.v. Hans-Martin Schneidt m.m.v. solisten: werken van Bach. 1. Cantate 'Tönet ihr Pauken! Erschallet Trompeten!'. (BWV 214). 2. Concert in d kl.t. voor twee violen en orkest. (BWV 1043) 3. Aria uit de cantate 'Jauchzet Gott in allen landen' (BWV 51) 4. Suite nr. 2 in b kl.t. voor fluit en orkest. (BWV 1067) 5. Cantate-fragment 'Nun ist das Heil und die Kraft'. (BWV 50).
20.40 **Südwest aktuell**
20.45 **Das Turmengele**
TV-spel naar de roman van Tony Schumacher. Met: Christine Schöck, Cornelia Glogger, Sabine Wackernagel, e.a. Angelika is in alle opzichten een voorbeeldig meisje. Haar moeder laat haar naar school gaan om voor onderwijzeres te leren. Zodoende komt ze in contact met de beste families van de stad. Wanneer haar moeder sterft verandert alles in het leven van Angelika. Zij blijft echter dromen van een leven in luxe.
22.15 **Die roten Schuhe**
(The red shoes). Engelse speelfilm uit 1948 van Michael Powell. Met: Adolf Wohlbrück, Moira Shearer, Marius Goring, e.a. Ballet-impresario Lermontov heeft de grootste talenten van zijn tijd onder contract. Iedereen moet zich aan zijn ijzeren discipline onderwerpen. Als de prima-ballerina van de troep aankondigt te willen trouwen, ontslaat hij haar op staande voet. Dit is voor de jonge Victoria de kans van haar leven.
00.20 -00.25 **Nieuws**

België/TV 1

15.55 **Een kerstverhaal**
(A Christmas Carol). Engelse tekenfilm van George Stephenson naar het verhaal van Charles Dickens.
17.05 **Internationaal Festival van jongenskoren.** N.a.v. het St. Cecilia-feest in de Musikvereinsaal in Wenen. M.m.v. Winchester Cathedral Choir en de Wiener Sängerknaben. Werken van Britten, Mendelssohn, Head, Schubert, Brahms, Strauss en Kodaly. (Eurovisie).
17.45 **Jan zonder Vrees.** Tekenfilm naar Constant de Kinder. Afl. 3.
17.55 **Nieuws**
18.00 **Tik Tak.** Kleuterprogramma. Afl. 47 (herh.)
18.05 **Plons.** Kinderprogramma. Afl.: Plons en de witte duif. (herh.)
18.10 **Zeppelin.** Informatief kindermagazine. Presentatie: Felix.
18.35 **Dirk van Haveskerke.** Dertiendelig Vlaams jeugdfeuilleton. Afl. 4: Als de kat van huis is. (herh.)
19.00 **Jukebox.** Muzikaal intermezzo.
19.05 **Mijn pappie is enkel een foto.** De waarachtige smartlap gezongen door de vooraanstaanden van het genre. Met: Tina Rosita, Paul Severs e.a.
19.40 **Mededelingen en programma-overzicht**
19.45 **Kerstboodschap door Z.K.H. koning Boudewijn**
Aansl.: **Nieuws**
20.10 **De boot naar Spanje**
Tv-film met Gaston Berghmans, Leo Martin e.a. Film over twee ouder wordende mannen die nog steeds Sinterklaas en Piet willen spelen, ofschoon niemand er meer in gelooft.
21.05 **Return to Glory.** Documentaire over de restauratiewerken van de Sixtijnse kapel.
21.55 **Uitzending door derden.** Sfeerprogramma rond kerstmis.
23.15 **Nationale Loterij-uitslagen**
23.17 **Maria door een doornwoud trad.** Oude Nederlandse kerstliederen in bewerkingen van H. Roelstraete, Vic Nees, H. Meina, P. Schollaert, uitgevoerd door het BRT-Koor o.l.v. Vic Nees en het Kinderkoor Mia Vinck.
23.55 -01.30 **Middernachtmis** vanuit de abdij van St. Maurice in Zwitserland.
Aansl.: **Coda.**

België/TV 2

19.00 **Zonen en dochters** (Sons and Daughters). Australische tv-serie. Afl. 217: Wayne wordt door Patricia aangespoord om Paul te vernederen.
19.23 **Intermezzo.** Jan de Maeyer, Engelse hoorn en Godelieve Verstraelen, piano. Nocturne, August de Boeck. (herh.)
19.25 **Oshin.** Japanse serie, afl. 31
19.40 **Mededelingen en programma-overzicht**
19.45 **Kerstboodschap** door Z.K.H. koning Boudewijn (met ondertiteling). Aansl.: **Journaal**
20.10 **Kijk uit!** Verkeerstips.
20.15 **Kwidam.** Telefoonspelletje met Marleen Gordts.
20.20 **La Casse-noisettes.** Ballet van Tsjaikovsky naar het sprookje van Hoffman. Muzikale leiding: Franz Allers.
21.20 **Lovestory**
Amerikaanse speelfilm uit 1969/70 van Arthur Hiller. Met: Ryan O'Neil, Ali McCraw e.a. Het liefdesverhaal van de zoon uit een steenrijke familie en de dochter van een banketbakker. Jenny en Oliver overwinnen deze moeilijkheden, maar dan blijkt dat Jenny ongeneeslijk ziek is. (Originele versie met Frans/Nederlandse ondertiteling).
23.00 -00.40 **De Pink Panther slaat weer toe**
(The Pink Panther strikes again). Engelse speelfilm uit 1976 van Blake Edwards. Met: Peter Sellers, Herbert Lom e.a. Dreyfuss, vroeger chef van Clouseau, is ontsnapt uit een inrichting voor geesteszieken en wil hem nu vermoorden, anders zal de wereld vernietigd worden. (Originele versie met Nederlandse ondertiteling).

België/RTBF 1

15.15 **Teletekst**
15.30 **Ecran des vacances.** Tekenfilmprogramma.
16.20 **Disney world.** Une aventure Americaine, documentaire serie.
16.35 **Les Schtroumpfs.** Tekenfilm.
17.00 **Nouba nouba.** Gevarieerd kinderprogramma met tekenfilms.
18.00 **Carrefours.** Gevarieerd vooravondprogramma met nieuws, spelletjes en informatie.
19.00 **Ce Soir.** Regionaal magazine.
19.27 **Quick et Flupke.** Tekenfilm.
19.30 **Kersttoespraak** door Z.K.H. koning Boudewijn.
19.40 **Journaal**
20.10 **10e Festival International du Cirque de Monte-Carlo**
21.00 **Alice aux pays des merveilles** (Alice in Wonderland). Amerikaanse tekenfilm van Walt Disney uit 1950.
22.15 **Agatha Christie - Un Noël pas comme les autres.** Engelse tv-film van Brian Farnham. Met o.a. Nicholas Farrell en Ann Thornton.
23.10 **Ivan Rebroff en concert. Russische en Duitse melodieën en operettefragmenten.**
23.55 -01.15 **Nachtmis** vanuit de St. Mauritius kerk in Wallis.

België/RTBF 2

19.30 **Journaal** (met gebarentaal)
20.00 **1830 - Chronique imaginaire d'une révolution.** Documentaire serie over de onafhankelijkheidsstrijd van België. Afl. 4.
20.45 **Concert** door het gitaartrio Rafaël Fays en het koor Les Rossignols Polonais.

SSVC

14.00 **Nieuws en weerbericht**
14.30 **A song for Christmas.** Zangwedstrijd.
15.05 **5 Weeks in a balloon.** Film uit 1962 over een ballonvaart over Oost-Afrika, tegen het eind van de negentiende eeuw.
16.40 **Birthday time/Tickle on the tum.** Kinderprogramma's.
17.05 **Scragtag & his teetime telly-/Birthday time.** Kinderprogramma's.
17.25 **Blue Peter.** Kinderprogramma.
17.55 **The sounds of Christmas.** Muziek b.g.v. Kerstmis.
18.45 **Nieuws en weerbericht**
19.00 **Coronation Street.** Tv-serie.
19.25 **In private, in public.** Een kijkje in het (privé-)leven van de prins en prinses van Wales.
20.20 **Jim Davidson in Germany special. Amusementsprogramma met Jim Davidson en de Engelse militairen in Duitsland.**

21.10 **Hart to Hart.** Amerikaanse avonturenserie met Robert Wagner en Stefanie Powers. Afl.: A Christmas Hart.
22.00 **Nieuws en weerbericht**
22.20 **Rising damp.** De lange filmserie van deze komische tv-serie met in de hoofdrol Leonard Rossiter.
23.55 -00.50 **James Galway's Christmas Carol.** Kerstmuziek.

SKY Channel

07.30 **The DJ Kat show.** Amusementsprogramma met tekenfilmpjes, tv-series, muziek en spelletjes. Aansl.: **Bailey's bird.** Tv-serie.
08.30 -13.10 ●● **Sky Trax,** met om:
08.30 First run
09.15 The Coca-Cola Eurochart Top 50 Show
10.15 The Pat Sharp show
10.50 Canada calling
11.20 Monsters of Rock
12.10 Heartline
13.10 **Skyways.** Australische serie.
14.00 **City lights.** Interviews met bekende sterren door Brian Lenehan.
15.00 -17.00 ●● **Sky Trax,** met om:
15.00 The Pat Sharp show
15.30 Popformule
16.15 Young, free and single.
17.00 **The DJ Kat show.** Amusementsprogramma voor het hele gezin. Aansl.: **Bailey's bird,** serie.
18.00 **I dream of Jeannie.** Comedyserie met Larry Hagman en Barbara Eden.
18.30 **Hazel.** Comedyserie met Shirley Booth. Afl.: Champagne Tony.
19.00 **Hogan's heroes.** Comedyserie met Bob Crane, Werner Klemperer en John Banner. Afl.: Bombsight.
19.30 **Scrooge.** Musical/speelfilm naar Charles Dickens' A Christmas Carol. Met o.a. Albert Finney en Alec Guinness.
21.35 **The deputy.** Westernserie met James Fonda en Allen Case. Afl.: The Orphans.
22.05 **Shell International Motor sports 1986.** Gevarieerd auto- en motorsportmagazine.
23.10 **Roving report.** Actualiteiten.
23.40 ●● **Sky Trax** - Pop Formule.
00.25 -01.00 ●● **Sky Trax** - Young, free and single.

TV 5

16.05 **Les artisans de Noël.** Reportage.
16.50 **La dame du désert.** Sprookje op muziek.
18.00 **Récréation.** Jongerenprogramma.
18.40 **Des chiffres et des lettres.** Spelprogramma.
19.00 **Miroir '86.** Showprogramma met een groot feest van Romaanse cultuur.
20.45 **Veillée de Noël.** Showprogramma met Rolf Liebermann en gasten, o.a. Peter Ustinov en Anne-Marie Blanc.
21.50 **Chants de Noël.** Gospels en negro-spirituals.
22.00 **Nieuws**
22.30 **Belphegor.** Tv-serie met René Dary, Juliette Gréco en Yves Regnier. Afl. 1: Het Louvre.
23.35 **Chants de Noël.** Gospels en negro-spirituals.
00.00 **Kerstwensen**

Music Box

01.00 07.00, 12.00 en 18.10 **The Nino Show**
02.00 08.00, 14.00 en 19.00 **The Amanda Redington Show.** Amanda presenteert de beste videoclips.
03.00 09.00, 15.00 en 20.00 **The Martin Buchanan Show**
04.00 10.00, 16.00 en 21.10 **The Timmy Mallet Show**
05.00 11.00, 17.00 en 22.00 **The Simon Potter Show**
06.00 en 00.00 **The Shadow**
13.00 **Super Channel for children**
13.10 **The power hour.** Popmuziek met Amanda en Dante.
18.00 **This is Super Channel**
21.00 **Super Channel Sport**
23.00 **Rox Box.** Hardrockmuziek gepresenteerd door Ray Cokes.

FilmNet

07.00 **Ben and Charlie.** Western met o.a. George Eastman en Marisa Mell.
09.00 **Captain Future.** Tekenfilm voor jong en oud.
11.00 **Going Ape!** Komedie met Tony Danza, Danny De Vito, e.a.
13.00 **Hanky panky.** Komische thriller met Gene Wilder, Gilda Radner en Richard Widmark.
15.00 **It happened one Christmas.** Kerstfilm met o.a. Marlo Thomas, Orson Welles en Wayne Rogers.
17.00 **Neighbors.** Komedie met John Belushi en Dan Aykroyd.
19.00 **It came upon the midnight clear.** Avontuurlijke kerstfilm met Mickey Rooney, Scott Grimes en Annie Potts.
21.00 **The big chill.** Drama met Tom Berenger, Jeff Goldblum en Kevin Kline.
23.00 **Sunday Lovers.** Komedie met Roger Moore, Lino Ventura, Gene Wilder en Ugo Tognazzi.
01.00 **Villain.** Actiefilm met Richard Burton, Ian McShane en Nigel Davenport.
03.00 **Red light sting.** Thriller met Farrah Fawcett, Beau Bridges.
05.00 **The big chill.** (Zie 21.00 uur).

RTL-Plus

09.15 -ca.09.45 **Wallstreet Final**
16.00 **Musicbox.** Hits en clips.
17.00 **Jetzt is Feierabend.** Gevarieerd programma met om:
17.01 Gewinn zu beginn
17.05 Aschenputtel. Assepoester. Duitse sprookjesfilm uit 1955 van Fritz Genshow. Met o.a. Rita-Maria Novotny, Maria Axt, Rüdiger Lichti, Herbert Weissbach en Fritz Genschow.
18.20 **RTL-Spiel**
18.25 **Die Heiligen drei Könige**
18.30 **Unterm Christbaum**
18.45 **Der Adventskalender bei RTL-PLus**
18.53 **7 Vor 7 - Die Bilder des Tages.** Nieuws, sport en weerbericht.
19.00 **Die Hirten**
19.05 **Der 24. Dezember - Ja und?**
19.25 **Worüber das Christkind lächeln musste**
19.30 **Princess Daisy.** Amerikaanse serie met Merete van Kamp, Lindsay Wagner, Stacey Keach, Claudia Cardinale en Ringo Starr. De Russische vorst Stash Valensky wordt verliefd op de actrice Francesca. Hij trouwt met haar en zij krijgen een tweeling. Een van de twee heeft een geestelijke afwijking. De vorst vertelt dit niet aan zijn vrouw. Hij zegt dat een van de twee gestorven is. Als zij dit ontdekt, vlucht zij met haar twee dochters naar Amerika. Hierbij verongelukt Francesca. De tweeling wordt naar hun vader teruggestuurd.
20.15 **Knecht Ruprecht**
20.20 **Leise rieselt der Schnee**
21.05 **RTL-Spiel**
21.10 **Felix kam wieder**
21.15 **Yesterday.** Canadese speelfilm uit 1981 van Larry L. Kent. Met o.a. Claire Pimpare, Vincent van Patten, Eddie Albert en Nicholas Campbell. Montreal -1967. De jonge Amerikaan Matthew leert Gabrielle kennen. De haat tussen de twee slaat om in liefde. Opeens is Gabrielle in verwachting. Zij verzwijgt dit echter tegen Matthew. Als hij van school af moet, moet hij kiezen of hij in Canada blijft, of terug gaat naar Amerika, om zijn vaderland te dienen in Viëtnam.
22.50 **Wo wohnt Gott?**
22.55 **Venezianische Odyssee.** Special over Venetië.
23.30 **Der Millionen Dollar Coup.** Spaanse speelfilm uit 1975.
00.55 **Weerbericht**
01.00 **Horoskoop**
01.05 -01.10 **Betthupferl**

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

■ = zwart/wit programma
●● = stereo of 2-kanaaltoon

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 5l, 53 en 57
Nederland 2: 31, 54, 56 en 60
Duitsland 1: 9, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29 en 37
Duitsland 3 (WDF): 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40 en 46.
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8.
België/RTBF 2: 28 en 42.
RTL Plus: 7 en satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Music Box: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Kabel- en CAI-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
ROZ: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 38 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)

RADIO

Radio 1

7.03 De rode draad. 7.33 De rode draad, vervolg. 12.56 Mededelingen voor land- en tuinbouw. 13.07 TROS Aktua. 13.20 Het Journalistenforum. 14.05 TROS Klantenservice. 16.05 Tijdsein. 18.45 Waar waren we ook al weer? Een zendingsverhaal. 18.58 Metterdaad hulpverlening. 19.02 Ronduit in hartje Amsterdam. 20.02 Kerst in de lichtstad. 21.32 In mensen een welbehagen, vanuit de St.-Michaëlskerk in Zwolle. 23.05 Bij dagen en bij nachten. 0.02 Kerstnachtviering. 1.30 Klassieke (Kerst)nachtmuziek. 3.02 Concert in de Kerstnacht. 4.02 Nachtlicht. 5.02 Tussen licht en donker. (6.02 In 't voorbijgaan).

Radio 2

7.03 Ook Goeiemorgen. 9.03 Muziek terwijl u werkt, non-stop muziek. 11.03 Kletskop. 12.03 Will wil wel. 14.03 Terug in de tijd. 15.03 Nederland Muziekland. 17.03 Rozegeur en prikkeldraad. 18.03 Hier en Nu. 18.30 Praline. 18.54 In 't voorbijgaan. 19.00-07.00 Zie Radio 1.

Radio 3

7.03 Ronduit Music-Time. 9.03 Muziek motief. 9.57 EO-Metterdaad Hulpverlening. 10.03 Gospelsound. 11.03 Country Trail. 12.03 Ronduit op 3. 13.03 Toga Party. 14.03 De Wilde Wereld. 17.03 Ronflonflon. 18.03 De Avondspits. 19.02 Frontlijn. 21.02 Backline. 22.02 Gonzo Radio. 23.02-24.00 Heartlands.

Radio 4

8.02 Het levende Woord. 8.10 Preludium. 8.45 Te Deum Laudamus. 9.15 Onder de hoogtezon. 10.00 Kamermuziek uit de Italiaanse barok. 10.30 Orkestpalet: Een pastoraal concert. 12.00 Vladimir Ashkenazy dirigeert de symfonieën van Sibelius (3): Philharmonia Orkest. 12.35 Promenade: Komposities van Carl Maria von Weber. Uitgev. o.l.v. Peter Keuschnig. 13.02 Lunch Concert. 14.00 Songs of Praise. 14.30 Solisten. 15.00 In de kaart gespeeld. 17.00 't Is een wonder. 18.02 Het betere werk. 19.00 Radio Kamer Orkest: oude muziek. 20.02 Christmascaroline, met o.a. het Colorado Strijkkwartet, het St.-John's College Choir en om 23.00 Zeg, luister 's. hoorspelmagazine: Een opdracht voor Kerst.

Radio 5

9.02 NOS-Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Taalrevue. 10.00 De duvel is oud. 11.00 TROS Postbus 270 - Mieke Telkamp. 12.00 Het oog van de naald. 13.10 NOS Midweekmagazine. (Met om 13.13 Midweek actueel. 13.20 Randstad en Regio. 13.45 Wereldwijzer. 14.30 Frontaal. 15.00 Meer over minder). 16.00 TROS Schlagerfestival. 17.00 TROS Huiswerklijn. 17.41 Basicode 3. Overheidsvoorlichting: 17.46 Tekst en uitleg, uitzending van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. 17.56 Mededelingen. 18.10 Basicode 3 - Extra. 18.20 Uitzending van D'66. 18.30 Tempo Doeloe. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers (19.00 Marokkaans. 19.50 Spaans. 20.00 Grieks). 20.30 Medelanders Nederlanders: Vergiler (Belastingen). Programma bestemd voor Turken. 20.55 Medelanders Nederlanders: Issiz misin? (Ben jij werkeloos), programma bestemd voor Turken.

ROZ

07.15-07.59 Ochtendeditie: nieuws, aktualiteiten, weerbericht en muziek. 08.05, 09.02, 10.02, 11.02 en 12.02 ROZ-Nieuws. 12.05-12.59 ROZ-tussen de middag: weerbericht, achtergronden van het nieuws, agenda en muziek. 13.05, 14.02, 15.02, 16.02 en 17.05 ROZ-Nieuws. 18.02 Regionaal weerbericht. 18.05 ROZ-Aktueel. 18.20-18.59 Radio Muskiet: reportages en interviews.

BRT 2

5.30 Goede morgen, morgen. Lichte muziek en de juiste tijd. 8.12 Servicetelefoon. Een programma waarin luisteraars de meest uiteenlopende vragen kunnen stellen. 10.03 Met de deur in huis. (met om 10.30 Het schurend scharniertje). 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1986. 13.10 Made in Germany. Duitse schlagermuziek gepresenteerd door Harrie Cremers. 14.00 Vrijaf. Jong geluid voor de schoolvrije middag. 17.00 Focus. 17.10 Radio Twee. Swingende eigentijdse popradio. 22.05 Radio Tropical. Afrikaanse en Latijns-Amerikaanse muziek. 23.30-02.00 Twee tot twee. Easy listeningmuziek.

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofrühstück. Muziek in kerstsfeer. 7.10 Adventskalender. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.10 Presseschau. 8.30 Für die Kranken. 9.05 Musikexpress. 10.00 Weihnachtlich aufgelegt. 12.00 Musik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.30 Presseschau. 13.00 Volkstümliche Weihnacht. 14.05 Weihnachtsbasar. 17.05 Vor der Bescherung. Non-stop muziek. 18.40 Orgel en koormuziek in kerstsfeer. 20.05-22.00 Festliche Weihnacht.

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen, Deutschland! 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Liederlotto. 12.00 Mahlzeit. 14.00 Viva -, das Leben findet täglich statt. 15.00 Ententanz. 16.00 RTL-Musikduell. 17.50 Sportshop. 18.00 RTL-Tagesthemen. 18.08 Prima. 19.00 Luxemburg 1331. 22.00-01.00 Traumtänzer - Musik zum Träumen.

TV 1e KERSTDAG

Nederland 1

09.30 -09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
11.00 Omroepparochie. Viering van de dagmis in de kerk van St.-Franciscus Xaverius te Amersfoort. Voorgangers: omroeppastores Harry Kuipers en Adri Verweij.
11.55 Kersttoespraak en zegen Urbi et Orbi. Door Paus Johannes Paulus II vanaf het balkon van de St.-Pietersbasiliek te Rome.
12.30 Kerstzang uit Polen. Vanuit de kerk van de Omroepparochie 't Zand in Amersfoort zingt het gemengd Pools koor Harmonia een serie traditionele kerstliederen.
13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
15.30 Heidi in de stad
(Heidi in town). Jeugdfilm naar de roman van JohannA Spyri. Met Kathia Polletin, Kathia Böhm, Brigitte Horney, e.a. Heidi is in Frankfurt aangekomen en woont bij de Familie Sesemann. Zij beleeft er veel leuke avonturen, maar gaat ook steeds meer verlangen naar opa en de bergen.
17.15 Kinderkrant. Kleuterprogramma
17.30 Journaal
17.35 Ronduit kerstspecial
Jongerenprogramma. Gasten: o.a. Mr. Joseph Luns, Majoor Bosshardt, Eva den Hartog en het Amerikaans Jongerenkoor de Continental Singers. Presentatie: Jan van den Bosch.
18.30 Cursus Statistiek. Les 4: Kansrekenen (herh).
19.00 Familie Robinson. Tekenfilmserie. Slotaflevering.
19.24 Liefde kent geen kleur
Metterdaad-documentaire over een hulpverleningsproject aan zwarte en blanke gehandicapten in Namibië.
20.00 Journaal
20.10 Opofferende liefde
(A lesson in loving). Amerikaanse film uit de serie 'Faith for Today' van Garry Havnes. Met: Richard Hatch, Laurie Walters, Lee Meriwether en Mel Ferrer. Mike en Sherry Thomson krijgen een kind dat een bindweefselziekte heeft. Hun relatie wordt op de proef gesteld.
21.25 Vrije Gevangenen. Aandacht voor Galina Barats-Kokken, een Russische christin die in 1983 tot 16 jaar strenge regime concentratiekamp werd veroordeeld.
21.30 Kerstconcert
Jaarlijks concert vanuit de Doelen te Rotterdam. M.m.v. de koren Deo Cantemus en Songs of Praise en solisten. Muzikale leiding: Arie Pronk.
22.45 Kalevi's kerstfeest. Het levensverhaal van de Fin Kalevi Lehtinten, de zoon van een Olympisch kampioen.
23.15 Journaal
23.20 -23.25 Nieuws voor doven en slechthorenden

Nederland 2

13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
13.20 Het gebochelde paardje
Reportage van een ballet van Rodion Sjitsjedrin naar een sprookje van P.P. Jersjov. Uitgevoerd door het Academische Stanislawski en Nemirowitsj-Dantsjenko Muziektheater te Moskou. M.m.v. Vladimir Kirillov, Margaretha Drozdova en Vjatsjeslav Sarkisian.
14.55 ●● Eurovisie Kerstconcert 1986. Het Concertgebouworkest o.l.v. Bernard Haitink. Symfonie no. 5, Mahler.
(Gelijktijdige uitzending via Radio 4).
16.25 Strawberry Ice. Canadese ijsshow m.m.v. de schaatsers Toller Cranston, Peggy Fleming, Sarah Kawahara e.a.
17.00 ●●Max en de maximonsters
(Where the wild things are). Korte fantasie-opera van Oliver Knussen, gebaseerd op het befaamde geillustreerde kinderboek van Maurice Sendak. Met: Karen Beardsley, Mary King e.a. M.m.v. de London Sinfonietta o.l.v. Oliver Knussen.
17.45 Paspoort voor Turken. Informatief programma voor Turken in Nederland.
18.15 Nieuws voor doven en slechthorenden
18.20 Paspoort voor Joegoslaven. Informatief programma voor Joegoslaven in Nederland.
18.30 Sesamstraat. Kinderprogramma.
18.45 ■ Chuckle heads. Slapstickfilmpje.
19.00 Journaal
19.05 Büch. Gevarieerd informatief programma over boeken gepresenteerd door Boudewijn Büch.
19.35 Trapito. Tekenfilm van Garcia Ferré.
20.40 De zoon van Louis Davids
Musical met Johan Ooms, Jenny Arean, Lex Goudsmit e.a. Toneelregie: Dimitri Frenkel FRank. Tv-Regie: Jop Pannekoek.
22.30 Journaal
22.40 -22.45 Nieuws voor doven en slechthorenden

Duitsland 1

10.00 Nieuws
10.05 Rafael Kubelik: Eine Begegnung. Orkestrepetities en interviews met Rafael Kubelik.
11.20 ●● Missa Sanctae Caeciliae van Haydn. Uitgevoerd door het Koor en Symfonie Orkest van de Beierse Omroep o.l.v. Rafael Kubelik m.m.v. solisten.
12.35 Geschichte des Alpinismus
Vijfdelige documentaire serie over de bergklimsport. Afl. 1: Montblanc, de weg naar de top.
13.20 Der kleine Vampir hat auch eine Mutter. Gesprek met schrijfster Angela Sommer-Bodenburg.
13.40 Stille Nacht im fremden Land. Reportage over Turken, die in Berlijn kerstmis vieren.
14.10 Eine Prinzessin verliebt sich
(The sword and the rose). Engelse speelfilm uit 1952 van Ken Annakin. Met: James Robertson Justice, Glynis Johns, Richard Todd e.a. In 1515 wordt prinses Maria Tudor verliefd op de jonge officier Charles Brandon. Op aandrang van haar broer Hendrik VIII trouwt ze echter met de oude Franse koning Lodewijk XII. Als deze sterft schijnt de weg voor haar geliefde vrij te zijn, maar een sterke rivaal wil haar veroveren.
15.40 Charles und Diana (1). Documentaire serie over het dagelijks leven van de Engelse koningskinderen.
16.25 ●● Leonard Bernstein dirigeert 'West Side Story'
Verslag van de productie van een grammofoonplaat.
17.55 Wanderungen durch die Mark Brandenburg
Vijfdelige drama-serie naar het werk van Theodor Fontane. Afl. 1: Am Ruppiner See. Met: Maren Kroymann, Wolf-Dietrich Berg, Hans-Werner Bussinger e.a. Fontane geeft voorbeelden van koningshuizen, regeringen en families, die zichzelf voor onvergangelijk houden, maar inmiddels geschiedenis geworden zijn.
18.55 Die Tintenfische aus dem 2. Stock. Vierdelige serie voor kinderen. Afl. 2: Alarmstufe Blau-Grün.
19.57 Programma-overzicht
20.00 Nieuws (TT-ondertiteling)
20.05 Kersttoespraak door de Bondspresident.
20.15 Wir sind keine Engel
(We're no angels). Amerikaanse speelfilm uit 1955 van Michael Curtiz. Met Humphrey Bogart, Peter Ustinov, Aldo Ray e.a. Drie ontsnapte gevangenen zoeken op kerstavond 1895 hun toevlucht in een huis op het Duivelseiland voor de kust van Frans-Guyana. De bewoner beheert op weinig gelukkige wijze de zaken van zijn neef. De drie sympathieke gevangenen verlenen hun gastheer en diens dochter de helpende hand.
22.00 Menschen und Schicksale am Yangtze. Driedelige documentaire serie. Afl. 2: Maar in het ravijn waakt de draak. Reportage over het wel en wee die de grillige rivier met zich meebrengt voor de bewoners in het hart van China.
22.45 Nieuws
22.50 Herschel und die Musik der Sterne
Tv-spel van Percy Adlon. Met: Josef Meinrad, Rolf Illig, Edgar Selge en Karin Anselm. In 1792 brengt Haydn een bezoek aan de torenhoge telescoop van de astronoom Herschel. Wat hij zich voorstelde als een gezellig gesprek tussen de amateur-componist uit op een diepgaande botsing tussen zijn traditionele wereldbeeld en de kosmische ervaringen van de broers en zus Herschel.
00.30 Nieuws
00.35 -00.40 Nachtgedanken met Hans Joachim Kulenkampff

Duitsland 2

09.45 Programma-overzicht
09.53 Heute
09.55 ●● Hector Berlioz: Te Deum. Vanuit de St. Albans Abbey te Herfordshire. European Community Youth Orchestra o.l.v. Claudio Abbado m.m.v. Martin Haselböck, orgel, Francisco Araiza, tenor, London Symphony Chorus, London Philharmonic Chorus, The Woodborn Singers e.a.
10.45 Kerstviering vanuit de Alten Pfarrkirche te Gries/Bozen met pater Dr. Robert Gamper OSB.
11.55 Urbi et Orbi. Kerstzegen en -toespraak van de Paus vanuit Rome (Eurovisie-uitzending).
12.30 Heute
12.35 Karpfen - Kuchen - Krippenbauer. Poolse kerstnachtgebruiken tussen de Oostzee en de Karpaten. Presentatie: Günter Schubert.
13.05 Der Schneemann. Tekenfilm.
13.30 Booker: Kinderjahre eines Sklavenjungen. Televisiefilm met o.a. Shavar Ross, Shelley Duvall en C.C.H. Pounder. Booker T. Washington werd een van de grote leiders van de Amerikaanse negerslaven. In zijn jeugd wilde hij dolgraag leren lezen, maar dat was voor slaven ten strengste verboden. Zijn vastberadenheid doet hem uiteindelijk slagen.
14.30 ■ Der Heuschreck und die Ameise. Animatiefilmpje.
14.40 ●● Goldener Tanzschuh '86
Heide Keller en Hans-Jürgen Bäumler presenteren wereldsterren uit de internationale dans- en kunstschaatswereld, zoals o.a. Andrea en Horst Beer, Bill en Bobbie Irvine en Claudia Leistner. Gasten: Edda Moser en Margot Werner. M.m.v. het Orkest Hugo Strasser.
16.20 Heute
16.22 Lili
Amerikaanse komische speelfilm uit 1952. Met: Leslie Caron, Mel Ferrer, Jean Pierre Aumont, e.a. Regie: Charles Walters. De 16-jarige Lili wordt door een rondtrekkend artiestengezelschap opgenomen. Ze klampt zich vast aan Marc, een goochelaar, maar deze kan haar niet de liefde geven die ze verwacht. Paul, de poppenspeler, waar ze samen een act mee doet, trekt zich aanvankelijk terug achter een masker van onverschilligheid.
17.40 Mino. TV-serie naar motieven van de roman 'Il piccolo Alpino' van Salvatore Gotta. Met: Guido Cella, Mario Adord, Pierre Cosso, e.a. Afl. 1.
18.56 Programma-overzicht
19.00 Heute
Aansl.: **Toespraak van de Bondspresident**
19.20 Jakob und Adele. Duitse tv-serie. Afl.: Haus mit hellen Fenstern. Met o.a. Carl-Heinz Schroth, Brigitte Horney en Almut Eggert.
20.20 Der Unfried
Televisiefilm naar de roman van Ludwig Ganghofer. Met: Christine Neubauer, Fred Stillkrauth, Gerd Fitz e.a. Een boer slijt zijn dagen sinds de dood van zijn vrouw samen met zijn zoon en knecht. Ofschoon hij geen goed huwelijk had, voelt hij zich eenzaam. Op een dag komt er een jonge vrouw op de boerderij, die of de zoon of de vader denkt te kunnen inpalmen. (TT-ondertiteling).
22.00 Heute
22.05 Die oberen Zehntausend
(High society). Amerikaanse muzikale komedie uit 1956. Met: Bing Crosby, Grace Kelly, Frank Sinatra, e.a. Regie: Charles Walters. Twee gebeurtenissen houden de mensen in Newport bezig: het jazzfestival en het huwelijk van de schatrijke Daisy Cord met de rijke George Kittredge. Kort voor hun huwelijk duikt Daisy's eerste man op. Ogenschijnlijk lijkt het festival de aanleiding voor zijn bezoek, maar Daisy weet wel beter.
23.45 -00.45 Frank Sinatra in concert. Hoogtepunten uit een Gala-avond te Milaan.

de gelijknamige roman van Hedwig Courths-Malher.
20.25 Kirche im Koffer. Filmportret van een pater die de zielzorg voor circuslieden op zich nam.
21.10 Südwest aktuell
21.15 Die heimliche Ehe. Komische Italiaanse opera van Domenico Cimarosa.
23.50 ■ Der Unsichtbare
(The invisible man). Amerikaanse speelfilm uit 1933 van James Whale. Met: Claude Rains, Gloria Stuart, William Harrigan, e.a. In de dorpsherberg van Iping neemt een zonderling zijn intrek. Hij draagt altijd handschoenen en een donkere bril. Zijn gezicht gaat schuil achter verbandwindsels. Wanneer hij zich voor de ogen van de argwanende politie ontdoet van zijn vermomming lijkt het alsof hij in het niets oplost.
01.00 -01.05 Nieuws

België/TV 1

10.00 Protestantse eredienst vanuit de St.-Mauritiuskerk te Amsoldingen, Zwitserland (Eurovisie).
11.00 Eucharistieviering vanuit de St.-Frontkathedraal te Périgueux, Frankrijk (Eurovisie).
11.55 Urbi et Orbi. Pauselijke zegen en kerstwensen vanaf het St.-Pietersplein in Rome.
12.30 Metropolitan Centennial Gala. Muzikaal programma van Kirk Browning t.g.v. de 100e verjaardag van het Metropolitan Opera House. Fragmenten uit Tosca, Le mariage de Figaro, Lucia di Lammermoor, Die Walküre, La Flûte Enchantée e.v.a.

● V.l.n.r. *ALDO RAY, PETER USTINOV en HUMPHREY BOGART in de Amerikaanse komische speelfilm "Wir sind alle keine Engel" (We're no angels) - Duitsland 1, 20.15 uur.*

Duitsland 3/WDF

15.30 Teletekstoverzicht
15.55 Die Bibel - für Kinder erzählt (5).
16.00 Prinz Bajaja. Kinderfilm.
17.15 Frau Not. Tsjechische poppenfilm.
17.30 Farbenspiel in Licht und Glas. Reportage over meester-glasblazers in de DDR.
17.45 Alles ist möglich, Alles ist wahr. Het Evangelie naar Timmermans.
18.30 Astronomie ohne Fernrohr. Documentaire serie over de kennis van het heelal in de pré-historie en oudheid. Afl. 2: Mathematica in steen gehouwen.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en sport.
19.45 Raamprogramma van de regionale studio's.
20.00 Nieuws en weerbericht
20.05 Kersttoespraak van de Bondspresident
20.15 Giustino. Opera van G.F. Händel.
22.35 Das Weihnachtsoratorium, J.S. Bach. Kantate nr. 2, uitgevoerd door de Regensburger Domspatzen en het Collegium St. Emeram o.l.v. Hanns-Martin Schneidt.
23.05 -23.10 Nieuws

Duitsland 3/WDF

13.30 Die heilige Stunde. Drieluik van Felix Timmermans geillustreerd door Leopold Mimler. 2. Linker vleugel.
14.00 Königliche Abend-Musique
Composities van Frederik de Grote vanuit de galerie van het slot Charlottenburg.
15.10 ■ Das Lied der Bernadette
(The Song of Bernadette). Amerikaanse speelfilm uit 1943 van Henry King. Met: Jennifer Jones, William Eythe, Charles Bickford, e.a. Als de kleine Bernadette tijdens het sprokkelen even uitrust, ziet ze in een grot de verschijning van een lieve dame, die haar opdraagt de volgende dag terug te keren. Het nieuws gaat als een lopend vuurtje door het stadje. Een dag later ontdekt men naast de grot een bron met wonderbaarlijke krachten.
17.40 Die kleine Meerjungfrau. Sprookje van Hans Christian Andersen.
18.10 Ein Chirurg erinnert sich. Serie van Bruno Voges. Afl. 1: Die Entscheidung.
19.00 Die Bettelprinzess. Serie naar

14.15 De tien geboden
(The ten commandments). Amerikaanse speelfilm uit 1957 van Cecil B. de Mille. Met: Charlton Heston, Yul Brynner, Anne Baxter e.a. Het kind Mozes groeit op aan het hof van een Egyptische farao.
(Originele versie met Nederlandse ondertitels).
17.45 Jan Zonder Vrees. Tekenfilmpje van J. Cassiers naar Constant de Kinder. Afl. 4.
17.55 Nieuws
18.00 Tik Tak. Kleuterprogramma.
18.05 Plons. Kinderprogramma.
18.10 Het middagmaal. Hongaarse tekenfilm van Varga Csabo.
18.15 Ivanhoe. Tekenfilmversie van het boek van Sir Walter Scott.
19.05 Kwizien. Tips voor koken en lekker eten. Presentatie: Etienne Cocquyet. Vandaag: Cocktails.
19.25 Uitzending door derden. Programma van de Agrarische TV- en Radio-Omroep.
19.40 Mededelingen en Vanavond
19.45 Nieuws
Aansl.: **Kerstboodschap van Z.K.H. koning Boudewijn.**
20.15 Kunst-zaken
20.25 Hoger Lager. Spelprogramma gepresenteerd door Walter Capiau.
21.20 Panorama. Jaaroverzicht.
22.50 Hotel. Amerikaanse serie van george Stanford Brown, naar de bestseller van Arthur Hailey. Vandaag: Uitreisvisum. (Passports). Met: James Brolin, Connie Selleca, Shari Belafonte e.a.
23.40 -00.00 Nieuws en Coda: 'Kerstliedje' van J. van Hoof, uitgevoerd door Koen Crucke, zang en Marc Matthijs, piano.

België/TV 2

19.00 Zonen en dochters (Sons and daughters). Australische tv-serie, afl. 218: Fiona, Bryl en Jill nemen een lifter mee.
19.23 Intermezzo: Walter Boeykens, klarinet en Robert Groslot, piano. Canzonetta, opus 19, Pierné (herh.)
19.25 Luister met je ogen. Serie lessen over communicatie met gehoorgestoorden. Les 13 (herh.)
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Nieuws
20.10 Juke Box. Muzikaal intermezzo.
20.15 Kwidam. Telefoonspelletje met Marleen Gordts.
20.20 -22.35 De mysteriespelem
(The Mysteries). Driedelige serie van Derek Bailey. Middeleeuwse mysteriespelen zoals ze in de straten van York opgevoerd werden in de 15e eeuw, vertolkt door The National Theatre Cottesloe Company o.l.v. Bill Bryden. Deel 1: Het begin (The nativity). Van het scheppingsverhaal tot de geboorte van Christus.

België/RTBF 1

10.00 Protestantse eredienst
11.00 Plechtige eucharistieviering
11.55 -12.30 Urbi et Orbi. Pauselijke zegen en kersttoespraak rechtstreeks vanuit Rome.
14.15 La dernière Licorne
(Tha Last Unicorn). Amerikaanse tekenfilm uit 1982 van Arthur Rankin jr. en Jules Bass.
15.45 3e Internationaal Festival van de Dans in Spa.
17.30 Nouba nouba. Gevarieerd kinderprogramma.
18.00 Atlanta avril '86. Reportage van de toernee van het jeugdorkest van de Franse gemeenschap in Atlanta, USA.
19.00 Ce soir. Regionaal magazine.
19.27 Cleuf et Flupke. Tekenfilm.
19.30 Journaal
20.10 Carçon!
Franse speelfilm uit 1983 van Claude Sautet met Yves Montand, Nicole Garcia, Jacques Villeret e.a.
21.55 Hommage aan Gene Kelly
23.05 Journaal
23.30 -23.40 Protestantse uitzending

België/RTBF 2

19.00 Le coeur et l'esprit. Katholieke uitzending.
19.30 Kersttoespraak van Z.K.H. koning Boudewijn (met ondertiteling).
19.40 Journaal (met gebarentaal)
20.10 Permeke. Belgische speelfilm uit 1985 van Henri Storck en Patrick Conrad. Met: Ilse Uitterlinden, Paul Steenbergen, Roger Avermaete, Hélène Ballinga en Hugo Claus.
21.00 -21.55 Varietés. Concert van Jean-Michel Jarre in Houston.

SSVC

11.00 Christmas morning service. Kerstviering vanuit Londen.
12.00 The Commander-in-Chief's Christmas Message. Kersttoespraak van generaal Sir Martin Farndale, opperbevelhebber van de Engelse troepen in Duitsland.
12.05 Birthday Time Christmas Show. Kinderprogramma.
12.30 Christmas Morning with Noel. Kerstprogramma met Noel Edmonds.
14.25 The legend of the lone ranger. Western.
16.00 The Queen. Kerstboodschap van H.M. Koningin Elizabeth II.
16.10 Roland Rat - The series. Gevarieerd programma in kerstsfeer.
16.35 Superted. Kinderprogramma.
16.40 Supergran. Tv-serie.
17.30 Jim'll fix it for Christmas. Gevarieerd amusementsprogramma in kerstsfeer.
18.15 Nieuws en weerbericht
18.25 Top of the pops Christmas Party
19.25 Superman II
Amerikaanse speelfilm met in de hoofdrollen Terence Stamp en Christopher Reeves.
21.20 The Yarwood Chat Show. Amusementsprogramma.
22.10 Just another day. Eastenders. Blik achter de schermen van deze tv-serie.
22.50 -00.10 The Christmas Tree. Ontroerende speelfilm met in de hoofdrollen Anna Massey en Simon Callow.

SKY Channel

07.30 The DJ Kat show. Gevarieerd programma voor het hele gezin, met tekenfilmpjes, tv-series, spelletjes, muziek en een aflevering van 'Skippy'.
08.30 -13.10 ●● Sky Trax, met om:
08.30 Pop formule
09.15 The Nescafe UK Network Top 50 Show
10.15 The Pat Sharp Show
10.50 UK Despatch
11.20 First Run
12.10 The Coca-Cola Eurochart Top 50 Show. Een overzicht van de Europese hitlijsten.
13.10 Skyways. Dramatische tv-serie met Tony Bonner, Tina Bursill e.a.
14.00 Young musicians. Jonge muzikanten zingen religieuze en traditionele kerstliederen uit de hele wereld.
15.00 -17.00 ●● Sky Trax, met om:
15.00 The Pat Sharp Show
15.30 Canada Calling. Nieuwtjes uit de Canadese pop- en muziekwereld
16.00 The great video race
17.00 The DJ Kat Show. Amusementsprogramma voor het hele gezin, gepresenteerd door DJ Kat en Linda de Mol. Met tekenfilmpjes en een aflevering van 'Skippy'.
18.00 The Queens Christmas Day Message
18.15 I dream of Jeannie. Komische tv-serie met Larry Hagman en Barbara Eden.
18.45 Hazel. Komische tv-serie. Met o.a. Shirley Booth en Don Defore. Afl.: Just 86 shopping minutes to X-Mas.
19.15 Hogan's heroes. Komische tv-serie. Afl.: Look at the pretty snowflakes.
19.45 Mork and Mindy. Komische tv-serie met Robin Williams en Pam Dawber. Afl.: Report Orson.
20.15 The flying nun. Komische serie met Sally Field. Afl.: Wailing in a winter wonderland.
20.45 Jukebox. Showprogramma met beroemde orkesten en vocalisten uit het tijdperk van de bigbands. Met o.a. Bob Crosby, Helen Forrest, Herb Jeffries, Jack Leonard, The Modernaires, Helen O'Connell, e.a. Stergast: Betty Hutton.
21.45 The Ford Ski Report
22.45 Italian football. Hoogtepunten uit de Italiaanse voetbalcompetitie.
23.45 ●● Sky Trax - The great video race.
00.45 -01.00 The Queens Christmas Day Message (herh.)

Music Box

01.00 07.00, 12.00 en 18.00 ●● The Nino Firetto Show
02.00 08.00, 14.00 en 19.00 ●● The Amanda Redington Show. Amanda presenteert videoclips.
03.00 09.00, 15.00 en 20.00 ●● The Martin Buchanan Show.
04.00 10.00, 16.00 en 21.00 ●● The Timmy Mallett Show
05.00 11.00, 17.00 en 22.00 ●● Simon Potter. Nieuwe videoclips en de elpee- en compact-disc hitlijsten.
06.00 en 00.00 ●● The Shadow. De mysterieuze man heeft weer enkele muzikale verrassingen in petto.
13.00 Private Eyes
23.00 ●● Off the wall. Popmuziekprogramma.

FilmNet

07.00 Bolero. Romantisch drama met o.a. Carole Lombard en George Raft.
09.00 The little train. Tekenfilm voor jong en oud.
11.00 It came upon the midnight clear. Avonturlijke kerstfilm met o.a. Mickey Rooney, Scott Grimes en Annie Potts.
13.00 It happened one Christmas. Kerstfilm voor het hele gezin. Met Marlo Thomas, Orson Welles, Wayne Rogers, e.a.
15.00 Romantic comedy. Komedie met Dudley Moore, Mary Steenburgen en Frances Sternhagen.
17.00 All that jazz. Musical-drama met Roy Scheider en Jessica Lange.
19.00 Seems like old times. Komedie met Goldie Hawn, Chevy Chase, Harold Gould, e.a.
21.00 Terms of endearment. Ontroerend drama met Shirley MacLaine, Debra Winger en Jack Nicholson.
23.00 48 Hrs. Politiethriller met Nick Nolte, Eddie Murphy, Annette O'Toole en Frank McRae.
01.00 Missing in action. Actiefilm met Chuck Norris, Emmeth Walsh en Lenore Kasdorf.
03.00 Tickle me. Amerikaanse muziekfilm met Elvis Presley.
05.00 Not now darling. Komedie David Croft en Leslie Philips.

TV 5

16.05 Si Versailles m'était co
Franse speelfilm van Sacha Gui 1953. Met o.a. Sacha Guitry, M Auclair en Edith Piaf. Deel 2.
17.35 L'école des fans. Kin presenteren sucessen van hun detten. Vandaag: Nana Mousko
18.00 Récreation. Jeugdprogram
18.40 Des chiffres et des let Spelprogramma.
19.00 Grand échiquier. Talksho
22.00 Journaal
22.30 L'arge vermeil. Tv-serie Roger Kahane, met Danielle rieux, Renée Faure, Annette Po e.a. Deel 1.

RTL-Plus

16.00 Gewinn zu Beginn
16.05 Knight rider. Amerika avontureserie met David Ha hoff. Afl.: Eine schöne Bescher
16.50 RTL-Spiel
16.55 Klassik in der Scheune. 1. Reportage van een klassiek cert dat door Christoph Eschen en Justus Frantz werd gegev een grote schuur in Hassel Werken van Ravel, Schubert, winsky en Mozart.
17.25 RTL-Spiel
17.30 Niemals van Wilhelm B Filmpje met karl Michael Vogler
18.45 Ein Spruch van Joseph herr von Eichendorff.
18.53 7 vor 7 - Die Bilder des T Nieuws en weerbericht.
19.00 Karlchen - der RTLümmel Dienst
19.05 Wer die Welt nicht von auf... van Christian Morgenstern
19.10 Kronen, Könner, Kava Interview met Maria Schell en familieleden.
19.30 Princess Daisy. Amerika tv-serie uit 1983 van Waris Hus Met o.a. Merete van Kamp, Li Wagner, Stacy Keach en Cl Cardinal. Deel 2.
20.15 RTL-Spiel
20.20 Popeye und 'Alle Jahre der'. Tekenfilmpje.
20.25 Die Weihe der Nacht Friedhelm Hebbel.
20.28 Filmvorschau
20.30 Für alle Kinder dieser W Reportage van het UNICEF-ga het Congresgebouw in Den H gehouden t.g.v. de 40e verjaa van het kinderhulpfonds van de enigde Naties. Met Peter Us Charles Aznavour, Udo Jürgens mara Lund, e.a.
22.00 Die Sterne von Eger
Hongaarse speelfilm uit 1968 Zoltan Varkonyi, over het wed ren van twee kinderen ten tijde de Turkse overheersing in Hon in de zestiende eeuw. Deel 1.
23.15 Rock me Amadeus. Rep ge van een open-air concert van co in Salzburg.
00.00 Weerbericht
00.05 Horoskop
00.10 -00.15 Betthupferl

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

■ = zwart/wit programma
●● = stereo of 2-kanaaltoon

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 5l, 53 en 57
Nederland 2: 31, 54, 56 en 60
Duitsland 1: 9, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29 en 37
Duitsland 3 (WDF): 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40 en 46.
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8.
België/RTBF 2: 28 en 42.
RTL Plus: 7 en satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet.
Music Box: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Kabel- en CAI-abonnees:
voor kanalen zie schema exploitant

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zender Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
ROZ: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz). FM 22, 36 en (93,7-97,5 en 97,9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49 m (6090 kHz)

RADIO

Radio 1

7.03 Auto in? AVRO aan! (7.15-7.30 Jeugdradiojournaal. 7.33 AVRO's Radiojournaal. 7.51 economisch commentaar E. Peereboom. 8.30 Financ. nws. 8.35 AVRO's Sportpanorama). 9.05 Kerstvitaminen. (9.50-10.00 Snotneus Ahoy). 12.05 AVRO Magazine. 12.56 Mededelingen voor land- en tuinbouw. 13.00-13.15 Kersttoespraak H.M. de Koningin. 14.05 Koperen Ko en Nikkelen Nelis. 15.05 Van horen en zien. 16.05 Echo-magazine. 18.05 Man en paard. 18.30 Derde Wereld. 19.02 KRO's Country Time. 19.55 Maria ter Steeg. 20.02 Voor wie niet kijken wil. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 True Light. (met om 0.02 stof tot nadenken).

Radio 2

07.03 Te Deum Laudamus. 9.03 Kerstfeest: God heeft de mensen lief. 9.30 Allemaal een mandarijn, kerstgesprekken. 10.03 Plein Publiek. 12.30 Middagpauzedienst. 13.03 Kersttoespraak van H.M. Koningin Beatrix. 13.15 Hier en Nu. 13.30 Voor mensen met een beetje goede wil. 16.03 De Wereld zingt Gods lof. 17.03 Hollandse hits. 19.00 Zie Radio 1.

Radio 3

7.03 De Havermouthshow. 9.03 Kerstmorgen met Ad Roland. 12.03 50 Pop of een envelop. (13.00-13.15 Kersttoespraak van H.M. Koningin Beatrix) 14.03 De Nationale Hitparade van 1986. 18.03 De Avondspits: Erelijst 86. 19.02 De Softsoulshow met Ferry Maat. 21.02 De CD en L.P. Top 25.

Radio 4

8.02 Jauchet, Frohlocket. 9.00 En allen die ervan hoorden. 10.00 Kerkdienst vanuit Hilversum. 11.00 Gezegend kerstfeest. 12.30 Kerstverhaal. 13.00 Kersttoespraak H.M. Koningin Beatrix. 13.17 Tidings of comfort and joy. 14.00 Kerstmetrominium. 15.00 Eurovisie Kerstmatinee 1986. Concertgebouw Orkest; Symfonie no. 5, Mahler. (gelijktijdige uitzending op tv, Ned. 2). 17.00 Klassieke muziek. 18.02 De beweging. 20.02 De wandelende tak: Snorrebotten. 20.30 Het Concert: Radio Kamerorkest met fluit. Nwe. muziek. 21.30 Met Pierre op lokatie. De Blechband. 23.00-24.00 Muziek van nu.

Radio 5

09.02 NOS-Sportief. 09.25 Waterstanden. 09.30 De verleiders. Afl. 4: Het effect. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 De 50+ Seniorenshow. 12.05 Op de eerste rang. 13.00 Kersttoespraak H.M. Koningin Beatrix. 13.15 Kruispunt. 13.25 Da Capo. 14.00 Seniorenshow, vervolg. 15.00 Zin in muziek op 5. 15.20 Iets nieuws beginnen. 15.40 O Kwadraat. 16.00 Zo kan het ook. 16.30 Een leven lang. 17.00 Het Kerstbestand van 1914, Verbroedering aan het Westelijk Front. 17.36 Marktberichten. 17.41 Scheepspraat. 17.56 Mededelingen. 18.10 Lezen voor de lijst. 18.40 Turks programma. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers (19.00 Turks. 19.20 Marokkaans. 19.50 Spaans. 20.00 Portugees/Kaapverdiaans). 20.30-21.15 Kuasa Allah Didalam Kelemahan-nja (De Macht van het kleine), kerstfeestviering door Molukse Christen Jongeren Vereniging.

ROZ

11.02-13.00 Kerstmis in Limburg. Muziekprogramma. 18.02-19.00 Het geheim: Een programma rondom kunst.

BRT 2

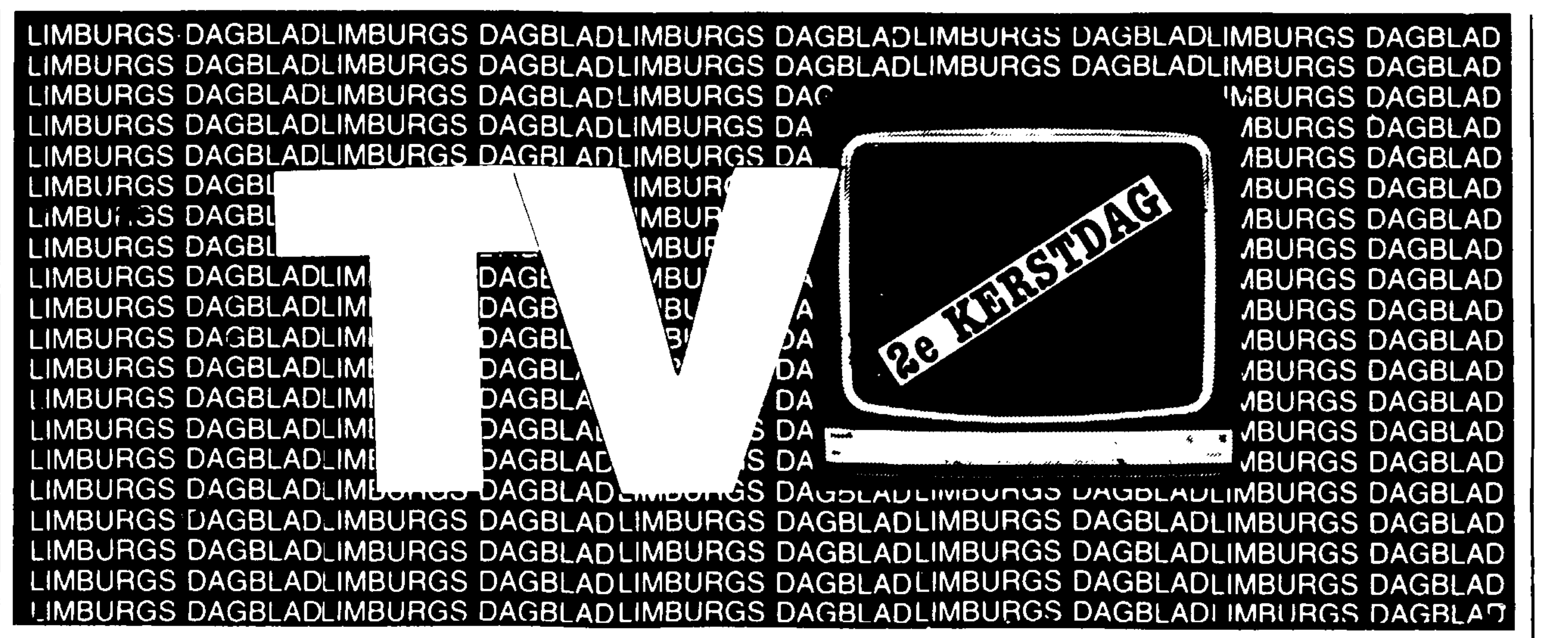
6.30 De eerste ronde. Muziek, spelletjes en de juiste tijd. 8.00 Kersttoespraak van Z.K.H. Koning Boudewijn (herh.) 9.00 Kunstkrant. De culturele actualiteit in en om Gent. 9.10 E3-E5. 10.03 Parkeerschijf. Veel muziek en allerlei tips (met om 10.30 in het spionnetje - cursiefje). 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1986. 13.10 De middagpost. Programma over het het wel en wee van radio en tv (met om 13.30 Het schurend scharniertje). 14.00 Hitbox. Top 30-hits van gisteren en morgen. 17.00 Radio twee. (met om 17.10 Poptelefoon en om 19.10 Funky town). 22.05 Boem, Boem. Zwarte en blanke pop van vroeger en nu. 23.30-02.00 Twee tot twee. Easy listening muziek.

Belg. Rundfunk.

6.30 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 9.05 Musik zum Fest. Nonstop muziekprogramma. 10.00 Rechtstreekse reportage van de eucharistieviering in de Pfarrkirche te Elsenborn. 11.00 Feestelijke koormuziek. 12.00 'Urbi et Orbi' Kersttoespraak en zegen door Paus Johannes-Paulus II. 12.40 Volkstümliche Weihnacht. 14.05 Literarische Weihnacht (Freddy Derwahl). 15.00-17.00 Grüsse unterm Weihnachtsbaum. 17.00 Musik am Kamin. 18.40-20.00 Konzertabend: Frohe Weihnacht.

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen, Deutschland! 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Liederlotto. 12.00 Mahlzeit. 14.00 Viva, das Leben findet täglich statt. 15.00 Ententanz. 16.00 RTL-Musikduell. 17.50 Sportshop. 18.00 RTL-Tagesthemen. 18.08 Prima. 19.00 Luxemburg 1331. 22.00-01.00 Traumtänzer. Musik zum Träumen.

Nederland 1

09.30 -09.35 Nieuws voor doven en slechthorenden
13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
14.00 RVU Revue. Gevarieerd programma met o.a. beelden uit RVU-series die het afgelopen jaar uitgezonden zijn.
14.30 Romeo en Julia op het ijs (Romeo and Juliet on Ice). IJsshow gebaseerd op Shakespeare's toneelstuk en Prokofjev's muziek. Uitgevoerd door het Londens Symfonie Orkest o.l.v. André Previn. Met: Dorothy Hamili, Toller Cranston, Brian Pockar, e.a. Choreografie: Rob Iscove.
15.35 Het circus is weer in de stad! Kerstcircus Bassie en Adriaan vanuit de Kursaal te Oostende (België). M.m.v. het BRT Omroep Orkest o.l.v. Lou Roman.
16.25 Mask. Serie. Afl.: Toeta Froeta. Venom steelt een oude steen uit het graf van de Egyptische Toetifon die een gouden scarabee bevat met het geheim van het leven.
16.45 TROS Pop Formule 110. Popmuziek vanuit discotheater 'Escape' te Amsterdam. Presentatie: Linda de Mol en Jeroen Soer.
17.30 Journaal
17.41 TROS Sport. Sportmagazine.
18.15 De mooiste foto's maak je zelf. Achtdelige cursus basisfotografie. Deel 5: Vakantie en vrije tijd.
18.30 Cursus Biotechnologie. Les 2b.
19.00 Calimero. Tekenfilmserie.
19.05 Knight Rider
Amerikaanse avonturenserie met David Hasselhoff, Edward Mulhare, Patricia McPherson en Peter Parros. Afl.: De gijzeling (Sky Night). Als Bonnie's vliegtuig wordt gekaapt en de passagiers worden vastgehouden, gebruikt Michael Knight zijn supercar in alle opzichten.
20.00 Journaal
20.18 Dossier Verhulst
Twaalfdelige Nederlandse dramaserie geschreven door Hans Keuls. Met o.a. Derek de Lint, Petra Laseur, Dolf de Vries en Liz Snoyink. Afl. 8: De koude douche. Peter en Roel verzinnen een mogelijkheid om de relatie tussen Eric en Lucy te verbreken. Na een verontrustend telefoontje keert Nicole meteen naar Nederland terug.
21.15 De eerste de beste extra. Gevarieerd amusementsprogramma waarin mensen proberen records te verbreken en daarmee in het Guinness Book of Records te komen.
21.45 De zilverzwendel
(Silver Bears). Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Ivan Passer. In de hoofdrollen o.a. Michael Caine, Cybill SHepard, Louis Jordan en Stephane Audran. Een beruchte goksyndicaat in Las Vegas, onder leiding van onderwereldbaas Joe Fiore, tracht op illegale wijze grote sommen geld onder te brengen.
23.35 James Last plus Astrud Gilberto. Optreden van het orkst van James Last met als soliste Astrid Gilberto, i.h.k. van de 'Platentiendaagse'.
00.00 Journaal
00.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
00.10 -02.10 TROS Pop Formule Presenteert: het Diamond Awards Festival
vanuit het Sportpaleis te Antwerpen. Met: Sandra, Human League, Paul Young, The Stranglers, Ultravox, Billy Ocean, Duran Duran, Spandau Ballet, e.v.a.

Nederland 2

13.00 -13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden
14.00 TROS Sport extra: Oud tegen nieuw. Hoogtepunten van het traditionele slot van het tennisjaar om de VGNN-trofee. Met o.a. Tom Okker, Michiel Schapers en Menno Oosting. Commentaar: Fred Racké.
14.30 Sport in de USA. Hoogtepunten van Amerikaanse sportwedstrijden, zoals de Stanley-Cup, de World Series, de Super Bowl en de NBA-Finals.
15.30 -18.10 Classic Aid Concert
Wereldwijd concert t.b.v. de vluchtelingenhulp. Presentatie: Cathérine Deneuve, Peter Ustinov, Gina Lollobrigida en dirigent Lorin Maazel.
18.15 Nieuws voor doven en slechthorenden
18.20 Paspoort voor Spanjaarden. Informatief programma voor Spanjaarden in Nederland.
18.30 Sesamstraat. Kinderprogramma.
18.45 ■ Chuckle heads. Slapstickfilmpje.
19.00 Journaal
19.12 KRO's Tekenfilmfestival
19.20 ●● De Zigeunerbaron
Operette van Johann Strauss, uitgevoerd door Opera Forum o.l.v. Wolfgang Schmid. Met: Hartmut Singer, Günther George, Hans-Hermann Ehrich e.a. Tv-regie: John van der Rest. (Gelijktijdige uitzending in stereo via radio 4).
21.25 Thomas Merton
Biografie van een schrijver, Trappist, mysticus, pacifist en criticus.
22.30 Journaal
22.45 ■ Singing is believing - Zingend geloven. Gospelprogramma vanuit de Geertekerk te Utrecht. Met: Marion Williams and her Stars of Faith; Prof. Alexander Brandford e.a.
23.28 Bericht van de Wilde Ganzen
23.30 Nieuws voor doven en slechthorenden
23.35 -01.15 Brothers by Choice
Canadese speelfilm uit 1986 van William Fruet. Met o.a. Yannick Bisson en Charley Higgins. Scott en Brett Forester zijn twee broers, die wat hun karakter betreft erg van elkaar verschillen. Maar dat niet alleen: Scott ervaart gevoelens van afwijzing omdat hij een geadopteerd kind is. Hij loopt weg van huis en Bret gaat hem achterna.

Duitsland 1

09.55 Nieuws
10.00 Die langen Wege. Filmportret over Carl Zuckmayer.
10.45 Der fröhliche Weinberg
Komedie van Carl Zuckmayer. Tv-regie: Harald Schäfer. Met: Günther Strack, Werner Rühl, Iris Stromberger-Schöpp e.a.
12.25 Geschichte des Alpinismus. Vijfdelige documentaire serie over de bergklimsport. Afl. 2: De Matterhorn, de grote uitdaging.
13.10 Regenbogen: Ich bin allein. Twee korte films van Peter Wehage en een gesprek met Berlijnse kinderen.
13.40 Von Null auf Hundert. Het einde van het feest voor de 100-jarige automobiel.
14.40 Charles und Diana (2). Documentaire over het dagelijkse leven van de Engelse koningskinderen.
15.25 Sail '86. Terugblik op de Windjammer-schow van 27 juli 1986.
16.10 ARD-Sportfest '86... auch ein Jahresrückblick. Met o.a. Franz Beckenbauer, Boris Becker en Steffi Graf.
17.55 Wanderungen durch die Mark Brandenburg
Afl. 2: Theinsberg und Ruppiner Schweiz. Vijfdelige drama-serie naar het werk van Theodor Fontane. Met: Hannes Stelzer, Jürgen Frohriep, Karl-Michael Vogler e.a. Met begrip, ironie en vrolijkheid beschrijft Fontane opniew een aantal opmerkelijke gebeurtenissen en ontmoetingen.
18.55 Die Tintenfische aus dem 2. Stock
Vierdelige serie voor de jeugd. Afl. 3: Das süsse Salz.
19.57 Programma-overzicht
20.00 Nieuws (TT-ondertiteling)
20.15 ●● Stars in der Manege
Circusgala ten bate van oude kunstenaars en journalisten in Circus Krone te München. Met Katharina Böhm, Marlene Charell, Karl Dall e.v.a.
22.05 Menschen und Schicksale am Yangtze (3). Driedelige documentaire serie. Afl.: Miljoenen zoeken een hoekje. Reportage over Shanghai, een metropool met 12 miljoen inwoners aan de monding van de Yangtze-delta.
22.50 Nieuws
22.55 Harry & Son
Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Paul Newman. Met in de hoofdrollen: Paul Newman, Robby Benson, Joanne Woodward e.a. De kraandrijver Harry woont sinds de dood van zijn vrouw alleen met zijn zoon Howard. Ze kunnen het zeer goed met elkaar vinden. Howard zit wel vol gekke ideeën, vindt zijn vader. Wanneer Harry om gezondheidsredenen zijn baan verliest en geen ander werk kan vinden, verslechtert hun relatie meer en meer.
00.50 Nieuws
00.55 -01.00 Nachtgedanken. Beschouwingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

09.55 Programma-overzicht
10.00 Heute
10.02 ●● La Gionconda
Opera van Amilcare Ponchielli, uitgevoerd door het orkest en koor van de Wiener Staatsoper o.l.v. Adam Fischer m.m.v. solisten.
11.50 Ballett der weissen Pferde
Vierhundert Jahre Spanische Hofreitschule. Reportage over de weg die paard en bereider te gaan hebben voordat een eenheid en perfectie in muzikale uitdrukking bereikt is.
12.40 Heute
12.45 Jungenstreiche: Zwei unzertrennliche Freunde. Tv-film met o.a. Aled Williams, Dominic Pitcher en Dyfan Antur Edwards.
13.35 Tanz zum Sieg. Reportage over de hoogtepunten uit de jeugdballetwedstrijd 1986 te München.
14.35 Circus
Amusementsprogramma vanuit de circuspiste, met dieren, clowns en acrobaten. Presentatie: Horst Jüssen.
16.05 Heute
16.10 Im Banne des Kalifen
(Arabian Adventure). Engelse speelfilm uit 1979. Met o.a. Christopher Lee, Milo O'Shea, Oliver Tobias e.a. Regie: Kevin Connor. In de stad Jadur is de slechte kalief Alcazar aan de macht. Om onoverwinnelijk te worden en over de hele aarde te heersen dient hij in het bezit te komen van de roos van Elil. De enige, die dat voor hem kan doen, is prins Hassan. De onbetrouwbare kalief belooft hem de hand van zijn stiefdochter Zuleira.
17.45 Mino. Tv-serie naar motieven van de roman 'Il piccolo Alpino' van Salvatore Gotta. Met: Guido Cella, Mario Adorf, Pierre Gosso, e.a.
18.56 Programma-overzicht
19.00 Heute
19.15 Engel. Reportage over engelbeeldjes van beeldhouwer Günther Oellers.
19.30 Sie werden es nicht für möglich halten: Zaubereien. Amusementsprogramma met Doris Gallart en Herbert Boetticher. Gasten: Siegfried & Roy, David Copperfield, Shimada, Mark Wilson e.v.a.
20.10 Meuterei auf der Bounty
(Mutiny on the Bounty). Amerikaanse speelfilm uit 1962. Met: Marlon Brando, Trevor Howard, Richard Harris, e.a. Regie: Lewis Milestone. In december 1787 vertrekt de Bounty vanuit Engeland naar Tahiti voor een bijzondere opdracht. Kapitein Bligh voert aan boord een onverbiddelijk regime. De schrik zit er bij de manschappen goed in. Bligh besluit een andere, snellere, route te kiezen. Deze tocht wordt een ware verschrikking.
23.00 Heute
23.05 ●● Liedercircus präsentiert: Grosse Rosinen
Herinneringen aan kroegen en salons omstreeks de eeuwwisseling. Toneelstuk vanuit het Festspielhaus Recklinghausen. Met: Formation Tanzschule Matthie, Recklinghausen, Uschi Flacke, Cornelia Froboess, Isabell Weicken, e.v.a. Muzikale leiding: Jürgen Knieper. Choreografie: Herbert F. Schubert.
00.35 -00.40 Heute

● *CHEVY CHASE (l.) en GOLDIE HAWN als Tony Carlson en Gloria Mundy in de Amerikaanse speelfilm "Foul play" - België/TV 1, 20.15 uur.*

Duitsland 3/WDF

15.30 Teletekstoverzicht
15.55 Die Bibel - für Kinder erzählt (6). Serie bijbelverhalen voor de kinderen.
16.00 Don Blech und der Goldenen Junker. Poppentheater van de Augsburgse Puppenkiste. Afl. 4: Ein Fest.
16.30 Die Zugmaus. Tekenfilm.
17.00 Sherlock Holmes: Das Spinnennest
(Sherlock Holmes and the spiderwoman). Engels-Amerikaanse speelfilm uit 1944 van Roy William Neill. Met: Basil Rathbone, Nigel Bruce, Gale Sondergaard e.a.
18.00 E.K. Atletiek 1986 in Stuttgart. Tienkamp en speerwerpen voor mannen (27 en 28 augustus 1986).
18.30 Astronomie ohne Fernrohr. Documentaire serie over de kennis van het heelal in de pré-historie en de oudheid. Afl. 3: Laten wij een toren bouwen.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en sport.
20.00 Nieuws en weerbericht
20.15 Der König ist tot - lang' lebe der König. Documentaire over de Europese vorstendynastieën.
21.00 Illusionen. Amerikaanse show met Shirley MacLaine en Gregory Hines.
21.50 Winter in Wien. Filmportret over Reinhold Schneider, die van november 1957 tot maart 1958 een uitgebreid dagboek bijhield tijdens zijn verblijf in Wenen. In april 1958 stierf hij.
22.35 Das Weihnachtsoratorium, van J.S. Bach. Kantate nr. 3. Uitgevoerd door de Regensburger Domspatzen en het Collegium St. Emeram o.l.v. Hanns-Martin Schneidt.
23.00 -23.05 Nieuws

Duitsland 3/SWF

13.25 Begegnung mit dem Heiligen. Drieluik van Felix Timmermans, geïllustreerd door Leopold Mimler. 3. Rechter vleugel.
13.50 Friedrich Gulda en de Münchner Philharmoniker. Pianoconcert nr. 20 en nr. 26 (KV 466 en KV 537), van W.A. Mozart.
15.00 ■ Helden aus der Hölle
(Three godfathers). Amerikaanse speelfilm uit 1936 van Richard Boleslawski. Met: Chester Morris, Lewis Stone, Walter Brennan, e.a. Vier bankrovers vluchten na een overval de woestijn in. Daar vinden zij een vrouw met een baby. Voordat de moeder sterft beloven de gangsters voor het kind te zorgen.
16.20 Weltstar aus Irland: Chris de Burgh, muziekspecial.
16.50 Das Rasthaus. Verkeersmagazine. Vandaag: 1. Rijden bij kou en sneeuw. 2. Voorwiel- of vierwielaandrijving. 3. Sneeuwkettingen. 4. Winterkamperen.
17.35 Peter und der Wolf. Muzikaal sprookje van Prokofjev op tekst van Loriot.
18.05 Ein Chirurg erinnert sich. Serie van Bruno Voges. Afl. 2: Zweierlei Diagnose.
19.00 Nieuwsoverzicht
19.02 Abendschau Blick ins Land
19.30 Griseldis. Serie naar de gelijknamige roman van Hedwig Courths-Mahler.
21.20 Nieuws
21.25 Ich stehe immer noch vor der Tür des Lebens
Filmimpressie van de Zwitserse schrijver Robert Walser, die in 1956 op 78-jarige leeftijd stierf.
23.25 Der Unsichtbare kehrt zurück
(The invisible man returns). Amerikaanse science-fiction film uit 1940 van Joe May. Met: Vincent Price, Sir Cedric Hardwicke, John Sutton, e.a. Wanneer een zekere Geoffrey Radcliffe onschuldig ter dood wordt veroordeeld krijgt hij hulp van dr. Frank Griffin, de broer van de ontdekker van het onzichtbaarheidsserum. Als vrijwillig proefkonijn profiteert Radcliffe van zijn onzichtbaarheid om zijn onschuld te bewijzen.
00.45 -00.50 Nieuws

België/TV 1

15.25 Het donkere kristal
(The dark crystal). Engelse speelfilm uit 1982 met Jim Henson en Frank Oz. De jonge Gelfling Jen is uitverkoren om het kristal zijn glans terug te geven en de macht van de wrede Skeksis te breken.
16.55 Terry en de wapensmokkelaars (Terry and the gunrunners). Nieuwzeelandse jeugdserie van Chris Bailey, gebaseerd op het gelijknamige stripverhaal van Stephen Ballantine en Bob Kerr. Met: Adrian Bell, Jennifer Duke, Philip Gordon e.a.
17.20 Dramarama: Emily, van Michael Kerrigan. Met: Judith Fellows, Brian Coburn, David Garlick e.a.
17.45 Jan zonder Vrees. Tekenfilm van J. Cassiers naar het boek van Constant de Kinder. Afl. 5.
17.55 Journaal
18.00 Tik Tak. Kleuterprogramma.
18.05 Klein, klein kleutertje. Van Rom, Sofie en Wannes. Presentatie: Francis Verdoodt (herh.)
18.20 De Snorkels. Amerikaanse tekenfilmserie over kleine wezentjes die onder water leven. Vandaag: All-star's zoetwateravontuur; Apartheid... da's vies.
18.45 Bingo! Wekelijks hitparadeprogramma met o.m. de internationale top 20, gebaseerd op de officiële SIBESA-gegevens. Verder met: de bingo-clip van de week; overzicht van de top 20; retroclip, prijsvraag en info-item. Presentattie: Bart Peeters en Paul de Groeve.
19.15 Uitzending door derden. Programma van de Liberale Radio- en TV-Omroep.
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Nieuws
20.10 Weerbericht
20.15 Foul Play
Amerikaanse komische speelfilm uit 1978 van Colin Higgings. Met: Goldie Hawn, Chevy Chase, Burgess Meredith, Rachel Roberts, e.a. Gloria Mundy neemt op een dag een lifter mee. Wanneer zij 's avonds met elkaar ergens afspreken, wordt hij vermoord. Hiermee begint voor haar een onwaarschijnlijk avontuur, waarbij zij in aanraking komt met huurmoordenaars die Paus Pius XIII willen vermoorden. (Originele versie met Frans-Nederlandse ondertiteling).
22.15 Première. Filmnieuws met Jo Röpcke.
23.05 -23.25 Nieuws en Coda: 'In mijn cylindrische zee brandt een centraal vuur', van Ben Klein.

België/TV 2

19.00 Zonen en dochters (Sons and daughters). Australische serie. Met o.a. Rowena Wallace, Pat McDonald en Peter Phelps. Afl. 219: Martins dochter doet een opzienbarende bekentenis.
19.24 Intermezzo: Jan de Maeyer, 'Oboe d'amore' en Godelieve Verstraelen, piano. 'Esquisse d'Espagne', Gustave Samazenich (herh.)
19.25 Oshin. Japanse serie. Met o.a. Ayako Kobayashi en Shiro Ito. Afl. 32. (herh.)
19.40 Mededelingen en programma-overzicht
19.45 Journaal
20.10 Weerbericht
20.15 Kwidam. Telefoonspelletje gepresenteerd door Marleen Gordts.
20.25 De koele krijger (Cold warrior). Engelse spionageserie van Andrew Morgan en Pennant Roberts. Met: Michael Demison, Dean Harris, Lucy Fleming e.a. Afl. 7: Een boodschap uit Trebizond (A message from Trebizond).
20.55 Europese culturen
Documentaire serie, afl. 7: Venetië.
21.50 -22.40 Stuart Burrows sings
Stuart Burrows ontvangt in de Singel te Antwerpen Rita Piron, sopraan; het Kinderkoor Mia Vinck en het Nationaal Orkest van België o.l.v. Robin Stapleton.

België/RTBF 1

15.15 Teletekst
15.30 Tekenfilmprogramma. Met o.a. De Smurfen en Gummi Bears.
16.20 Disneyworld. Une aventure Americaine. Documentaire serie, afl. 4.
16.35 La conquête du ciel
Zesdelige serie over de begintijd van de luchtvaart. Met: Bruni Pradal, Vania Vilers, Christine Laurent e.a.
17.30 Nouba nouba. Gevarieerd kinderprogramma.
18.00 Carrefours week-end
Gevarieerd vooravondprogramma met informatie over video, film en theatervoorstellingen; om 18.33 Micro-défi, spelprogramma.
19.00 Ce soir. Regionaal magazine.
19.27 Quick et Flupke. Tekenfilmserie.
19.30 Journaal
20.00 Grand écran - Clint Eastwood: De l'or pour les braves
(Kelly's heroes). Amerikaanse oorlogsfilm uit 1970 van Brian G. Hutton. Met: Clint Eastwood, Telly Savalas, Donald Sutherland e.a.
22.20 Special Madonna
Tv-special van een show die in Amerika werd opgenomen.
23.15 Journaal
23.40 -00.40 Rox Box. Gevarieerd jongerenprogramma door Ray Cokes, met hits, clips, reportages en interviews.

België/RTBF 2

19.30 Nieuws (met gebarentaal)
20.00 Un homme une ville: Julos Beaucarne en Tokio. Dubbelportret van de man en de stad.
20.55 Debat over de audio-visuele media met Michel Polac (onder voorbehoud).

SSVC

14.15 Nieuws en weerbericht
14.30 Birthday time cartoon show. Kinderprogramma.
14.45 Yogi bear's all star Christmas caper. Amusementsprogramma met tekenfilmpjes in kerstsfeer.
15.30 Chariots of fire. Speelfilm uit 1981 met Ben Cross en Ian Charleson over het waar gebeurde verhaal van Harold Abrahams en Eric Liddell die voor Engeland eer wisten te behalen tijdens de Olympische Spelen 1924 in Parijs.
17.05 The St Ivel Ice Gala. Opnamen van een show op het ijs met 's werelds bekendste kunstschaats(t)ers.
18.00 Nieuws en weerbericht
18.10 Christmas competition. Kort spelprogramma voor de kijkers.
18.25 Ark Royal - The Rock Show. Popspecial met wereldberoemde sterren opgenomen aan boord van het vliegdekschip HMS Ark Royal.
19.15 The Grumbleweeds party time. Amusementsprogramma met een overzicht van vijftig jaar tv-amusement.
20.05 Only fools and horses. Royal flush. Extra lange afevering van deze tv-serie.
21.20 Firefox. Spionagethriller met Clint Eastwood en Freddie Jones.
23.35 -00.30 Agatha Christie: The last seance. Dramatische speelfilm naar Agatha Christie, met in de hoofdrol Norma West.

SKY Channel

07.30 The DJ Kat show. Gevarieerd amusementsprogramma voor het hele gezin, met tekenfilmpjes, tv-series, spelletjes en muziek.
08.30 -13.10 ●● Sky Trax, met om:
08.30 First run.
09.15 Heartline.
10.15 Sky Trax from Germany.
11.20 Young, free and single.
12.10 Soft N romantic
13.10 Skyways. Dramatische tv-serie over het leven en werk van piloten.
14.00 City lights. Talkshow waarin Brian Linehan bekende persoonlijkheden uit de showbusiness ontvangt.
14.30 Fashion TV - FTV. Jeanne Beker presenteert een wervelend programma met mode en muziek.
15.00 -17.00 ●● Sky Trax - Here comes the weekend. Gevarieerd programma met Anthea Turner en Gary.
17.00 The DJ Kat show. Amusementsprogramma voor het hele gezin met tekenfilmpjes, tv-series, muziek en spelletjes. Presentatie: Linda de Mol en DJ Kat.
18.00 ■ Dennis. Komische tv-serie met Jay North als Dennis. Afl.: The fifteen foot Christmas tree Dennis and Christmas.
19.00 Hazel. Komische tv-serie met Shirley Booth. Afl.: It's a dog's world.
19.30 The new Dick van Dyke show. Komische tv-serie. Afl.: The jailbird.
20.00 The new candid camera. Komische taferelen opgenomen met de verborgen camera.
20.30 From here to eternity. Vervolgafleveringen op de Amerikaanse mini-serie van Buzz Kulik uit 1979, naar de bestseller van James Jones. In de hoofdrollen Barbara Hershey, William Devane, Don Johnson en Kim Basinger. Afl.: Hello, goodbye & farewell.
21.20 ■ The Untouchables. Detective serie met o.a. Robert Stack als Elliot Ness. Afl.: The night they shot Santa Claus.
22.15 ●● Sky Trax - Monsters of rock. Videoclips uit het hardrockgenre.
23.00 ●● Sky Trax - Here comes the weekend. Popmuziekprogramma.
00.00 -00.45 ●● Sky Trax - Young, free and single.

Music Box

01.00 07.00, 12.00 en 18.00 ●● The Nino Firetto Show
02.00 08.00, 14.00 en 19.00 ●● The Amanda Redington Show
03.00 09.00, 15.00 en 20.00 ●● The Martin Buchanan Show. Popmuziek en videoclips gepresenteerd door Martin Buachanan.
04.00 10.00, 16.00 en 21.00 ●● The Timmy Mallet Show. Popmuziek en videoclips.
05.00 11.00, 17.00 en 22.00 ●● The Simon Potter Show. Met o.a. Born in the USA.
06.00 en 24.00 ●● The Shadow. De mysterieuze man presenteert videoclips.
13.00 ●● First sight
23.00 ●● Boogie box

FilmNet

07.00 Barefoot in the park. Komedie met Jane Fonda, Robert Redford en Charles Boyer.
09.00 Run for life. Tekenfilm voor jong en oud.
11.00 Seems like old times. Komedie met Goldie Hawn, Chevy Chase, Charles Grodin en Harold Gould.
13.00 Tickle me. Amerikaanse muziekfilm met Elvis Presley, Jocelyn Lane, Julie Adams en Jack Mullaney.
15.00 Holiday Inn. Amerikaanse muziekfilm met Bing Crosby, Fred Astaire, e.a.
17.00 The ice pirates. Science-fiction speelfilm met Robert Urich, Mary Crosby en Michael D. Roberts.
19.00 Tank. Dramatische actiefilm met James Garner, Shirley Jones en G.D. Spradin.
21.00 Beverly Hills Cop. Komische speelfilm met Eddie Murphy, Lisa Eilbacher en Judge Reinhold.
23.00 The happening. Komedie met in de hoofdrollen Anthony Quinn, Faye Dunaway en George Maharis.
01.00 Shaft's big score. Thriller met in de hoofdrol Richard Roundtree.
03.00 The Heroin Busters. Actiefilm met Fabio Testi en David Hemmings.
05.00 The sorcerers. Horrorfilm met Boris Karloff, Catherine Lacey, Susan George en Ian Ogilvy.

TV 5

16.05 Pyjama de soirée. Televisiefilm van J.L. Mage.
17.00 Les papillons des dieux. documentaire over Chinese cultuur en tradities.
17.25 Les Petits Chanteurs de Lilles. Kerstliederen.
17.30 La mémoire des siecles. Serie. Afl.: Alexandre Dumas
18.00 Récréation. Jeugdprogramma
18.40 Des chiffres et des lettres. Spelprogramma.
19.00 Les enfants de cigalune. Muzikale komedie van Serge Danot
19.55 Les Petits Chanteurs de Lille. Kerstliederen.
20.05 Gaspard de la Meisje. Televisiefilm van Bernard Choquet over het leven van een alpinist.
21.50 Les Petits Chanteurs de Lille. Kerstliederen.
22.00 Journaal
22.30 Belphegor. Tv-serie Afl. 2 Het geheim van het Louvre

RTL-Plus

16.00 Klassik in der Scheune. Tweede deel van een klassiek concert dat door Justus Frantz en Christoph Eschenbach werd gegeven in een grote schuur in Hasselberg.
17.00 RTL-Spiel
17.05 Ein Lied hinterm Ofen zu singen. Filmpje.
17.10 Happy Birthday. Verjaardagen om in te bijten, o.a. 100 jaar kauwgom, 10 jaar peepshow, 30 jaar curryworst.
18.40 RTL-Spiel
18.45 Der Seufzer. Filmpje.
18.53 7 Vor 7 - Die Bilder des Tages. Nieuws en weerbericht
19.00 Karlchen - Der RTLummel vom Dienst.
19.05 Monolog des Bösen. Filmpje
19.10 Kronen, Könner, Kavaliere. Die Schell's, deel 2. Tv-portret van de familie Schell.
19.30 Princess Daisy. Amerikaanse filmserie uit 1983. Deel 3. Met o.a. Merete van Kamp, Lindsay Wagner, Stacey Keach en Claudia Cardinale
20.15 RTL-Spiel
20.20 Filmvorschau
20.30 Tausend Sterne leuchten
Duitse speelfilm uit 1959 van Harald Philipp. Met o.a. Toni Sailer, Maria Sebaldt en Harald Juhnke.
22.05 Dal-Ass. Talkshow met Karl Dall en gasten, o.a. Chris Howland, Bernie Paul en Gaby Baginski.
22.55 Sterne von Eger. Hongaarse speelfilm van Zoltan Barkonyi uit 1968. Deel 2.
00.10 Weerbericht
00.15 Horoskop
00.20 -00.25 Betthupferl

RADIO

Radio 1

7.03 Het Gebouw. (Met om 7.03 Actualiteiten uit Binnen- en Buitenland. 8.08 Het marathon-interview: Peter Flik interviewt vandaag Johnny van Doorn). 12.56 Mededelingen voor land- en tuinbouw. 13.08 Hier en Nu. 13.35 Kerk Vandaag, informatie over kerk en samenleving. 14.05 Thuis met Kerst. 16.05 Wie in 1986 in 't Nederlands wilde zingen, jaaroverzicht. 18.05 Op Tweede Kerstdagavond. 19.02 De burgemeester is jarig. 20.02 Water en vuur. (Met om 20.02 Kerstmuziek. 21.02 Musical Alpha en Omega. 22.02 Key-tour). 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Stemband. 2.02 Oh, wat een nacht. 5.02 Ook goeiemorgen.

Radio 2

7.03 Het levende Woord. 7.12 Ontbijtshow. 8.50 Pater Adri Maat. 9.03 Adres onbekend. 10.03 ●● In antwoord op uw schrijven. 11.03 ●● M.V. - Magazine. 11.50 Pater Adri Maat. 12.03 ●● Van Twaalf tot Twee bij kaarslicht. (13.03 Echo). 14.03 Kinderkerstmis. 15.03 ●● KRO Familiehoorspel. 15.30 Gerard de Vries draait op verzoek. 17.03 De Nederlandstalige top tien. 18.03 Minjon magazine. 19.00-07.00 Zie Radio 1

Radio 3

7.02 Ook goeiemorgen. 9.02 Goud van oud. 11.02 De top 100 1986. 18.03 De Avondspits. 19.02 Curry en van Inkel. 22.00-24.00 Countdown Cafe.

Radio 4

8.02 Vroeg Ochtendconcert. 9.00 Het Internationale Concertcircuit: Berlijns Filharmonisch Orkest met piano: Klassieke muziek. 10.20 Het Takacs Kwartet: moderne muziek. 10.45 l'Enfance du Christ, Berlioz. Uitgevoerd door Radio Filharmonisch Orkest m.m.v. Groot Omroepkoor en solisten. 12.20 Vioolsonates. 13.02 Operette: Pêle-mêle. 14.00 Orgelbespeling. Gewijde muziek. 14.45 Klein bestek. Nieuwe pianomuziek. 15.30 Concert in Heukelum. Nederlands Kodaly Kamerkoor met solisten: klassieke muziek. 16.30 Creme du Baroque. 18.00 Volkskerstzang Zaandam. 19.00 Wein, Weib und Gesang: Moderne pianomuziek. 19.20 Der Zigeunerbaron, operette van Strauss, uitgevoerd door Opera Forum m.m.v. solisten. (Zie eveneens NL 2). 21.20 Strauss in bewerking. 22.00-24.00 Tussen debuut en roem.

Radio 5

9.02 NOS-Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 je eigen bedrijf. 10.00 Meer dan Muziek. 11.00 Hobby-vitaminen. 12.05 Toegift. 12.15 Wijzer op 5 met de NOS-leerberichten en Ideeenbank. 13.10 Vrijzinnig Vizier. 13.30 De berg. 14.00 Staat de piek niet scheef? Mooi zo! 15.00 Sonja's Tip Tijd. 16.30 Welingelichte kringen. 17.56 Mededelingen en nieuws. 18.10 Belgie totaal. 18.20 Uitzending van het PSP. 18.30 Taal en Teken. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers (19.00 Turks. 19.20 Marokkaans. 19.50 Spaans. 20.00 Italiaans). 20.30 De Bijbel open. 21.00 De Schoolagenda. 21.15 Zicht op Israel. 21.40 Theologische verkenningen.

ROZ

11.03-12.59 Een Limburgse pelgrim naar St.-Jacob. Jacques keiren maakte een voetreis naar Santiago de Compostela. 18.03-18.59 Speulentere, licht informatief magazine met luisteraars. (043-435353).

BRT 2

5.30 Dag en dauw. Lichte muziek, verzoekplaten en de juiste tijd. 8.12 Happening. Brabants cultureel en artistiek affiche. 10.03 Platenpoets. Gevarieerde lichte muziek (met om 11.00 Het Weekendweerbericht door Armand Pien). 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1986. 13.10 Ha die Micha. Rechtstreeks uitgezonden liedjesprogramma, met Micha Marah. 14.00 De stemming. Muziek voor het weekeinde. 16.00 Abraham al gezien? Muziek voor de niet meer zo jonge luisteraars. 17.00 Focus. 17.10 Radio twee. Een radioblok voor wie jong en of jong van hart is. 22.05 Countryside. Folk-, country- en westernmuziek. 23.30-02.00 Twee tot twee. Easy listeningmuziek.

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.30 Nachrichtenmagazin. 7.45 Veranstaltungskalender. 9.05 Musikexpress. 10.00 Weihnachtlich aufgelegt. 12.00 Musik be Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.40 Volkstumliche Weihnacht. 14.05 Zwischen den Jahren. 15.00 It's Christmas. 17.05 Oldiekiste. 18.40-20.00 Konzertabend. Bekanntes aus Barock und Klassik.

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen, Deutschland! 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Liederlotto. 12.00 Mahlzeit. 14.00 Viva. 15.00 Ertentanz. 16.00 RTL-Musikduell. 17.50 Sportshop. 18.00 RTL-Tagesthemen. 18.08 Prima. 19.00 Luxemburg 1331. 22.00-01.00 Traumtänzer. Musik zum Träumen.

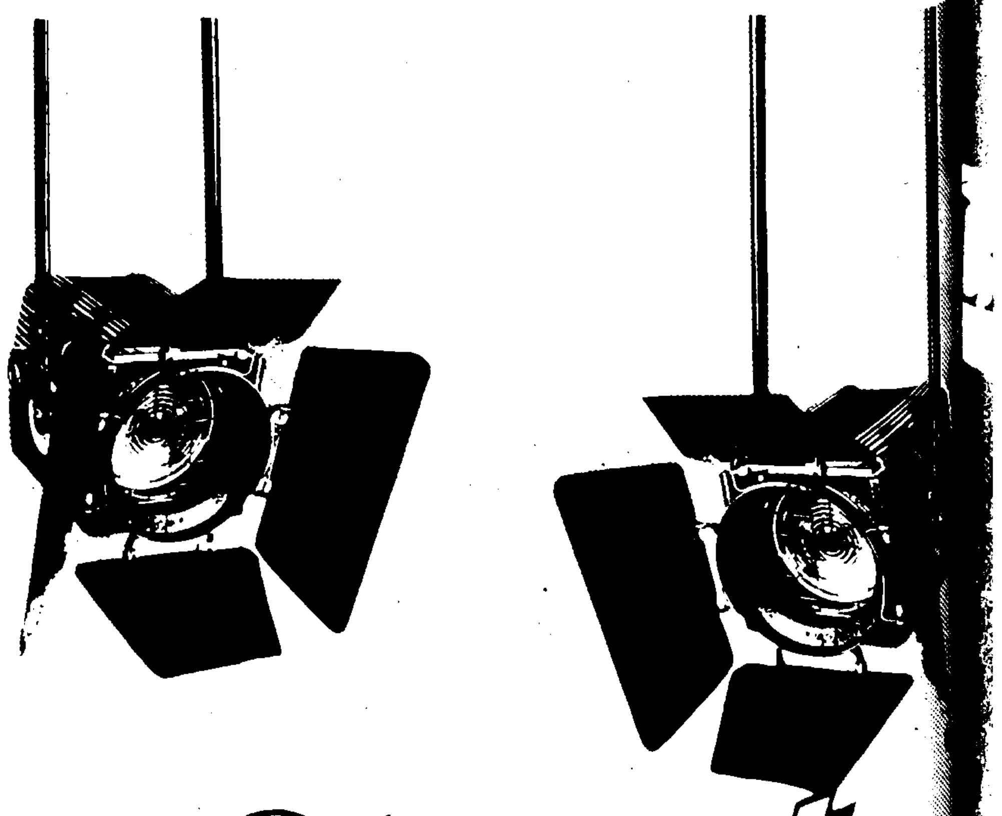

Silvio, de enige èchte kerstman!

(Van onze showpagina-redactie)

HEERLEN – SILVIO COMIS (37) uit Heerlen is het dus geworden! Hij werd door de jury in de nacht van maandag op dinsdag om half twee in de Diligence te Heerlen uitgeroepen tot de enige, èchte Limburgse kerstman. Dat gebeurde voorafgaande aan een zogeheten 'afvalrace' met elf kandidaten. Onder het spiedend oog van de jury betraden de kerstmannen in fraai uitgedost tenue de arresleee waarna (vaak onder oorverdovend lawaai) de bel werd geluid. Uiteindelijk waren er vijf finalisten, die mede gelet op het late tijdstip zeer toepasselijk het kerstlied 'De herdertjes lagen bij nachte' zongen. De jury, die de kandidaten beoordeelden, bestond uit Tony Willé, Thea Kuchnio, Frits van Duinen, de echte en de onechte kerstman, Wiel Janssen van het Casino Maasbracht en de kersverse Miss Limburg Internationaal '87, Georgette van Zeelandt uit Stein. Deze overhandigde winnaar Silvio Comis, van beroep bouwkundig ingenieur, een briefje van duizend gulden. De nu enige, echte Limburgse kerstman 1986, zal deze week ook acte de présence geven bij de prijsuitreiking van de LD-puzzel.

● *Finale-foto van de verkiezing van de enige, èchte Limburgse kerstman. De winnaar Silvio Comis (derde van links) temidden van zijn collega's met vóór hem de kersverse Miss Limburg Internationaal '87 en op de achterste rij de jury.*

Show

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS

Tel. 045-739273/739274

Grappen maken voor Jos Brink een uiterst serieuze zaak

'In het diepst van mijn ziel ben ik altijd kind gebleven!'

(Van onze rtv-redactie)

AMSTERDAM/HEERLEN – Jos Brink. Wie kent hem niet van het populaire TV-programma 'Wedden dat???' en van musicals als Amerika, Amerika, Evenaar, Madame Arthur, van zijn toneelstuk Een nieuwe dood, van langer geleden de cabaretgroep Tekstpierement, van zijn boeken, zijn optredens als quizzmaster en presentator. Tijdens een begin deze maand gehouden opinie-onderzoek kwam hij naar voren als de meest populaire Nederlander. Hij is er enerzijds trots op, maar relativeert anderszijds met: „De mensen moeten natuurlijk geen Heere Jezus van me willen maken. En als ze me thuis zouden zien, zouden ze wel anders oordelen. Daar scheld ik gewoon tegen de pannen en tegen de poezen. En tegen Frank".

Vierenveertig jaar geleden („ik ben net zo'n beetje door m'n midlifefase heen geworsteld") werd hij onder de rook van Rotterdam geboren. Hoewel hij nog steeds een bijzondere band zegt te hebben met het Rotterdamse publiek, voelt hij zich Amsterdammer in hart en nieren. In zijn plezierige woning in hartje Amsterdam, waarvan de gevel schuintjes tegen de aangrenzende is weggezakt, vertelt hij over zijn jeugd, over het lawaaierige gezin waaruit hij komt en over geloofszaken die hem bezighouden.

„Tegenwoordig krijgen kinderen videootjes en computertjes. Natuurlijk zijn ze daar blij mee. Ook al omdat ze er hun klasgenootjes mee de ogen kunnen uitsteken. En als je geen Nikes of Sportwear draagt, tel je gewoon niet mee. Nee, dan vroeger. Ik had als kind een houten treintje en een Maizena-doos. Droeg de kleren van mijn oudere broers zodra die aan herenkleding toe waren. Na mij, we waren met vijf jongens thuis, kregen mijn jongere broertjes die kleren weer om verder af te dragen. Als grootste attractie hadden we thuis een verkleedkist. Met hoeden en petten en van die dingen. Ik weet niet hoe ze daar aan kwamen, maar die kist werd door mij wel flink gefrequenteerd.

We hadden ook een poppenkast thuis. Die poppen heb ik nog steeds. Had m'n vader allemaal zelf gemaakt. Hij maakte ook zelf de verhalen. Zittend voor die poppenkast raakte ik eigenlijk voor het eerst onder invloed van die wonderlijke betovering van toneel en theater. Een soort van koorts, die me steeds weer overviel als mijn vader achter de kast kroop. Ik vond dat buitengewoon spannend".

Mankementen

„Ik ben geboren in Tuindorp-Vreewijk. Een dorp zo tegen Rotterdam aangeplakt. Nog niet zo lang geleden was ik er weer eens. Veel was hetzelfde gebleven. Ook de bomen waren nog hetzelfde. Ze waren alleen groter geworden. En nu liep ik in anderhalve minuut van huis naar school. Vroeger scheen je daar anderhalf uur over te doen. Ik vond het enig om die school weer op te zoeken. Toen ik er zo voor stond te kijken, kwam er een vrouw uit. Bleek de werkster te zijn. Ze vroeg of ik binnen wilde komen. Net of je dan zo terug in je jeugd stapt. Terwijl er in jezelf nog maar zo weinig van over is. Of je er van vervreemd bent. Oscar Wilde zei ooit: „Jeugd is een prachtig ding. Jammer, dat je het in je jeugd verknoeide".

Het is inderdaad zo dat het voorbij is voor je er erg in hebt. Dat je je dat vroeger niet realiseerde. Toch ben ik, maar dat geldt waarschijnlijk voor iedereen, in mijn diepste wezen altijd kind gebleven. Terugkijkend op m'n jeugd zou ik er zo weer in willen stappen. Ook in hetzelfde gezin. Ik heb daar veel aan gehad. Het was thuis altijd gezellig en lawaaierig. Ondanks dat we toch vrij streng werden opgevoed. Mijn ouders waren vrijzinnig gereformeerd. Zodoende bezocht ik ook de Zondagsschool. Dat was niet echt leuk, maar gelukkig had de juffrouw een stijf been. Dat vormde toch wel een attractie. Ik dacht dat God dat zo bedoeld had. De juffrouw van de eerste klas had trouwens een hoge schoen. Wat dat betreft ben ik met de nodige mankementen om me heen opgegroeid.

Ernstig

Van huis uit ben ik een vrij ernstig type. Grappen maken is een serieuze zaak. Zo iets krijg je, in mijn geval van pa, mee en kan je dan zelf verder ontwikkelen. Ik heb nog twee broers, die een zekere taalvaardigheid bezitten. Thuis werd en wordt nog steeds op een bepaalde wijze met elkaar omgesprongen. We verstaan elkaar onderling uitstekend. Toen Frank pas in de familie kwam, vond hij het een bijzondere ervaring zoals we met elkaar om gingen en spraken.

Hoewel mijn vader werkzaam was bij 's Rijks Belastingen heb ik totaal geen verstand van geld. Met schade en schande heb ik leren sparen om in elk geval mijn belasting op tijd te kunnen betalen. En om m'n vakantie te kunnen bekostigen. En voor de rest gaat alles op. Tot leedwezen van mijn vader. Frank heeft trouwens ook absoluut geen verstand van geld. Vergeet soms gewoon een nul. Hoewel dat kennelijk op sommige bedragen toch heel wat uit kan maken. Ik werk ook niet om er per se iets mee te verdienen. Het is ook niet echt werken wat ik doe. Nee; op kantoor zitten. Dat is echt werken. Dingen doen, die je worden opgedragen.

Een paar weken geleden ontving ik mijn salaris van 'Wedden Dat'. Daar had ik eigenlijk nooit meer zo bij stil gestaan, dat je daar ook nog voor werd betaald. Natuurlijk zijn daar destijds wel afspraken over gemaakt, maar ik ben nooit zo bezig met geld. Ik maak een uitzending en interesseer me achteraf voor de kijkcijfers. Nooit voor het geld, dat ik ermee heb verdiend. We gaan nu de Max Havelaar als musical doen. Op 15 oktober is de première. Ik schat die hele produktie op 2,5 miljoen, maar mijn kantoor heeft inmiddels becijferd dat het wel 2,8 miljoen is. Dat laatste bedrag zal vermoedelijk ook wel dichter bij de werkelijkheid liggen. Vandaar dat het maar goed is, dat anderen de zakelijke belangen behartigen. Anders zou het faliekant mislopen.

Hoe die nu op stapel staande musical eruit gaat zien? Ik vind hem in elk geval nu al prachtig. Zo werk ik ook. Zo in de trant van 'als ik het maar mooi vind'. En tot mijn lichte verwondering vinden de mensen het tot dusverre ook nog steeds prachtig wat ik allemaal doe. Wat dat betreft ben ik een reuze mazzelpik. 'Madame Arthur' bijvoorbeeld loopt nu in Amsterdam als een vrije produktie. Het best lopende stuk van dit moment. Uitverkochte zalen. Dat is toch wat anders dan wanneer het in een abonnementenreeks is opgenomen. Dan komen de mensen doorgaans toch wel, want ze hebben nu eenmaal voor dat abonnement betaald.

Niet ijdel

Opiniepeilingen hebben uitgewezen, dat Jos Brink wel een potje kan breken bij het Nederlandse publiek. Uiteraard streelt dat m'n ego, maar ik ben niet ijdel. Absoluut niet. Sta niet naast mijn schoenen, maar moet er juist stevig in staan. Want succes is net wind. Aan de top staan is niet moeilijk, maar er blijven. Voor hetzelfde gemak kun je toch ook eens ontzettend op je bek gaan. Je moet daarom ook zo uitkijken, dat de mensen niet een soort Heere Jezus van je gaan maken. Je apo[...] lische kwaliteiten toedichten. W[...] wat zouden ze schrikken als ze [...] thuis mee zouden maken. Dan [...] ik gewoon een lastig kreng. V[...] mezelf. En voor anderen. Want [...] kan genadeloos voeteren op de pa[...] nen, de katten Pim en Zwartje en [...] Frank. Die zeggen toch nooit wat [...] rug. Frank ook niet.

● JOS BRINK ...„Grappen maken is een uiterst serieuze zaak"....

Familie

Of ik de trots van de familie be[...] Kom nou. Zo werkt dat niet bij o[...] Natuurlijk zijn mijn vader en mo[...] der wel trots op me. Maar dat zijn [...] op al hun zoons. Mijn broers zegg[...] ook nooit dat ze zijn gaan kijke[...] hoewel ik weet dat ze het wel alt[...] doen. Maar daar praten we thuis [...] woon nooit over. Mijn moeder [...] trouwens een raar mens. Zo van [...] type manager. Altijd bezig. Alt[...] wel iets aan het organiseren. Ze r[...] de het gezin nogal. En nog. Ong[...] vraagd staat ze je altijd met goe[...] raad en daad terzijde. En vroeg[...] toen je van de armoe geen ont[...] ting had, stopte ze altijd wat in [...] koffer. Dat was in die begintijd e[...] welkom. Pa deed dat ook wel. Ma[...] weer heel anders. Die stopte je d[...] wat toe zo in de trant van 'niet o[...] praten'. En niet tegen moeder z[...] gen.

Druppeltje

En wij mensen krioelen maar d[...] elkaar heen, doen hautain tegen [...] deren, bijten elkaar de staartjes [...] om daarna op gemiddeld 72-jar[...] leeftijd te sterven. Het leven is [...] als een waterdruppeltje. Het spat [...] om later weer weg te vloeien in e[...] grote watervlakte alsof het er no[...] is geweest. Dan denk ik wel eens [...] mezelf, waarom maak je er in [...] tijd met elkaar niet iets van, waa[...] met plezier kan worden terug ge[...] ken.

Zelf zet ik aan het einde van e[...] dag voor het inslapen alle aard[...] dingen van die dag op een rij[...] Dat zijn er zoveel, dat ik al sl[...] voor ik aan het einde van dat ri[...] ben. Ik kan iedereen aanraden d[...] ook te doen. Want iedereen bele[...] zeker als je er voor open wilt st[...] toch wel elke dag fijne dingen".

● *BASSIE EN ADRIAAN*

...voor de kleine vriendjes met kerst...

Volop kerstcircus met Bassie en Adriaan

HEERLEN – Voordat de kinderidolen BASSIE EN ADRIAAN volgende week vrijdag aan hun nieuwe avonturenserie beginnen kan kijkend Nederland hen op tweede kerstdag nog eens in hun oorspronkelijke hoedanigheid bewonderen. Samen presenteren ze van 15.35 tot 16.25 uur op Nederland 1 hun BASSIE & ADRIAAN KERSTCIRCUS, daarmee de traditionele combinatie van Kerst- en circussfeer voortzettend.

Overigens treden deze gebroeders Van Toor niet alleen op als spreekstalmeester, maar brengen ze ook zelf een aantal programma-onderdelen in de vorm van liedjes, grappen en sketches. Het artiestenpakket is internationaal. Muziek is een onontbeerlijk element in het circus.

In het Kerstcircus Bassie & Adriaan wordt dat facet verzorgd door het orkest van de BRT onder leiding van Lou Roman.

TV met kerst in teken van muziek

(Van onze rtv-redactie)

HILVERSUM – Kerst 1986 staat, wat het televisie-aanbod betreft, vooral in het teken van de muziek. Een zeer belangrijke bijdrage wordt al op deze kerstavond geleverd door de 83-jarige Amerikaans-Russische pianist Vladimir Horowitz. Op deze woensdagavond zendt de NOS vanaf 20.20 uur een bijna twee uur durend programma uit over de terugkeer naar de Sovjet-Unie en het optreden in de grote zaal van het Moskouse conservatorium van deze 'laatste romanticus', zoals Horowitz ook wel wordt genoemd.

Maar er zit meer muziek in de beeldbuis tijdens de kerst. Kijkers kunnen dezelfde avond nog afstemmen op België 1 waar om 23.17 uur voorafgaande aan de nachtmis vanuit de abdij van Sankt Moritz in Zwitserland het programma 'Maria door een doornwoud trad' begint. Een programma vol Oud-Nederlandse kerstliederen die ten gehore worden gebracht door het koor van de Belgische omroeporganisatie BRT en het kinderkoor Mia Vinck vanuit de Sint Marcuskerk te Ukkel. Op het tweede net van de BRT is het vanavond laat vanaf 23.00 uur lachen geblazen bij de film 'De Pink Panther slaat weer toe' met Peter Sellers als inspecteur Clouseau.

Op eerste kerstdag laat de KRO al vroeg op de dag kerstzang uit Polen zien en horen. Meteen na de zegen 'Urbi et Orbi' van de paus (Nederland 1, 11.55 uur) trekt het Poolse koor Harmonia uit Cieszyn (Silezië) op. De groep bestaat uit muziekstudenten van de universiteit van Katowice. Op het andere net volgt om 14.55 uur het Eurovisie kerstconcert dat dit jaar verzorgd wordt door het Concertgebouworkest onder leiding van Bernard Haitink. Dit gezelschap laat Gustav Mahlers vijfde symfonie in vijf delen horen. Het geluid van deze uitzending is gelijktijdig in stereo te beluisteren via Radio 4.

Operette

De Katholieke Radio Omroep komt op tweede kerstdag uitgebreid aan bod op de televisie. Het grootste deel van de avond wordt op Nederland 2 opgeëist door Der Zigeunerbaron. Deze operette, die Johann Strauss na Die Fledermaus nog meer bekendheid gaf, wordt vertolkt door Opera Forum. Later op de avond neemt de IKON de uitzending van de KRO over met het pr[...] gramma 'Singing is believing'. D[...] is een in 1962 (!) door de VPRO in [...] Geertekerk te Utrecht opgenom[...] kerstprogramma dat echter dat ja[...] al op 1 december werd uitgezond[...] in verband met het overlijden va[...] koningin Wilhelmina. Aan het pr[...] gramma werkte onder meer de g[...] spelgroup Marion Williams and th[...] Stars of Faith mee.

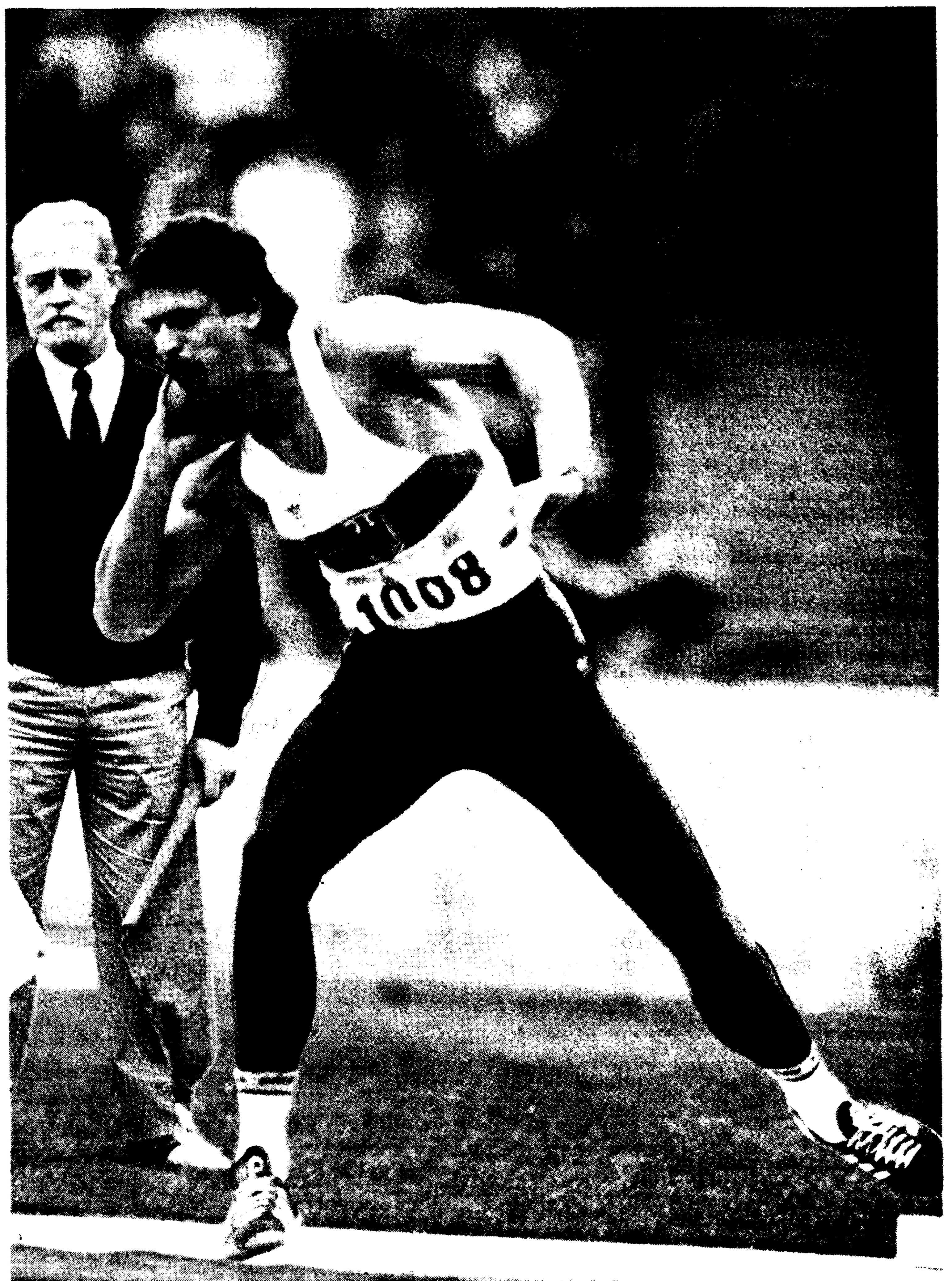
Popmuziek

Wie dan nog niet genoeg heeft van [...] het muziekgeweld tijdens de kers[...] dagen, kan uiteindelijk op vrijdag[...] nacht nog op Nederland 1 terech[...] waar even na twaalf uur het Di[...] monds Award Festival begint va[...] uit het sportpaleis te Antwerpen[...] Een programma, dat al eerder o[...] twee zaterdagavonden door de BR[...] werd uitgezonden. De Diamond[...] Awards, onderscheidingen voo[...] succesvolle hits van popgroepen[...] worden uitgereikt door Linda d[...] Mol. In dat programma ontvangt zi[...] onder meer Human League, Pau[...] Young, Billy Ocean, Duran Duran[...] en Chris Rea.

imburgs agblad

Woensdag 24 december 1986 ● Pagina 17

MOERS/KEULEN – Daley Thompson wordt anno 1986 met veel eerbied en respect als King Daley aangesproken. Een logisch gevolg van zijn successenreeks in internationale evenementen. Overeenkomstig de ontwikkeling van 1980 tot 1986 kwam, zag en overwon tienkamper Thompson. De voornaamste frustratie van aartsrivaal Jürgen Hingsen bestaat eruit dat hij er nimmer in is geslaagd om uit de schaduw van de steeds arroganter lijkende Thompson te treden. De twee meter lange Westduitser werd telkenmale naar de tweede rang verwezen. Afgescheept met EK-, WK- en Olympisch zilver. Door wat hijzelf noemt "pure burocratie" (nieuwe telling) werd hem tevens het wereldrecord afhandig gemaakt en geschonken aan Daley Thompson. „Eens zal ik hem kloppen", weet Hingsen nu echter zeker. „Na de EK in Stuttgart beseft Thompson hoe pijn het doet om te moeten vechten, hoe zeer het doet wanneer je 's nachts niet kunt slapen. Thompson grijnst niet meer. Dat is wat ik wilde bereiken. Ik wil serieus genomen worden. Nu weet hij dat hij ooit het onderspit zal moeten delven", begint de onverbeterlijk optimistische Jürgen Hingsen zijn relaas. Een verhaal over een atleet die het er moeilijk mee heeft om constant door de Westduitse pers met haar scherp gepunte potloden te worden afgeschilderd als een mislukkeling; over Hingsens stiekeme plannen om zich tot Amerikaan te laten neutraliseren, over de koude oorlog met Thompson en de inmiddels gesloten vrede. De psychologische strijdbijl is begraven, al woedt de sportieve oorlog in de atletiekarena zeker nog twee jaren voort.

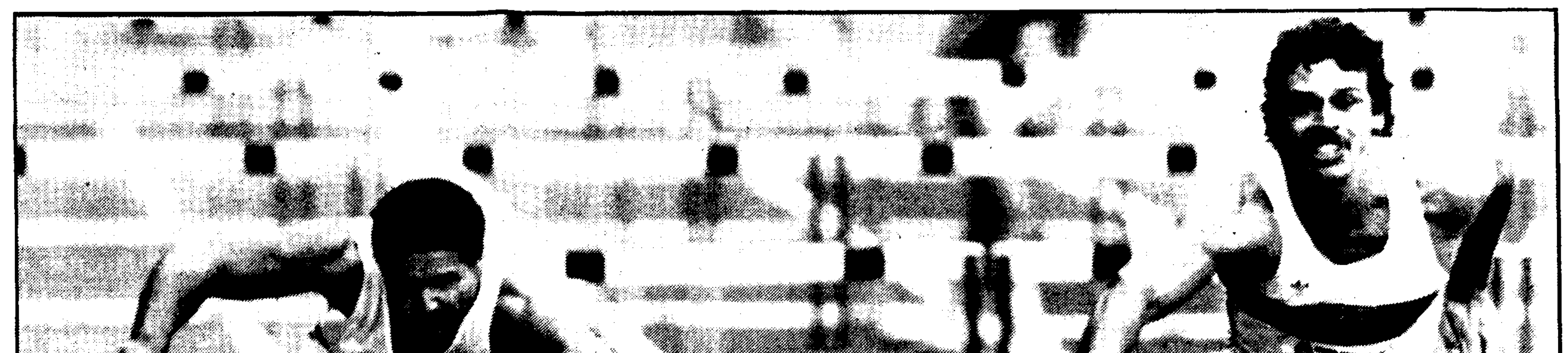

● *Jürgen Hingsen, kracht en souplesse. Met het kogelstoten kwam Hingsen in Stuttgart tot een nieuw persoonlijk record van 16.46 meter.*

Foto: THEO VAN DE RAKT

JÜRGEN HINGSEN: 'Thompson grijnst niet meer'

Het titanenduel Thompson-Hingsen was de laatste twee jaren meer dan ooit een begerenswaardig object voor de schrijvende pers. Niet in de laatste plaats omdat dergelijke confrontaties steeds zeldzamer worden. Wie durft er immers nog met een Carl Lewis te duelleren en wat is er overgebleven van de boeiende tweekamp tussen Steve Ovett en Sebastian Coe? Verbleekt door de tand des tijds. Het Grote Gevecht Hingsen-Thompson daarentegen is nog steeds zeer actueel. Jürgen Hingsen moet er zelf ook eens om lachen: "Ja, de legende duurt voort".

● *Het Grote Gevecht in beeld gebracht. Links Daley Thompson, rechts Jürgen Hingsen op de 110 meter horden. Een duel op het scherp van de snede.*

Thuis bij de kerstboom in Moers. Jürgen Hingsen en zijn blonde Amerikaanse vrouw Jeany. De laatste weken was er een en al bedrijvigheid in de woning. Er is immers gezinsuitbreiding op komst. „Begin februari word ik vader. Een totaal nieuwe ervaring. Wanneer het een zoon wordt hoop ik niet dat hij later in mijn voetsporen stapt. De tienkamp is immers te stressig", aldus Hingsen. De ogen fonkelen fel. Het geeft iets guitigs aan het gezicht van de atleet dat getekend is door de vele trainingsarbeid. Of zijn het de twijfels die hun sporen hebben achtergelaten?

Het huis is ingericht als zijn karakter: zonder tierelantijntjes. Jürgen Hingsen, een ongecompliceerde krachtmens. Hardwerkend, een tikkeltje eerzuchtig. Hij groeide op in het Roergebied in de buurt van Krefeld-Duisburg, waar men ellebogen moet hebben om iets te bereiken, waar de hemel door de constant rokende schoorstenen grauw is en waar men zelf vrolijk moet zijn om meer zin aan het leven te geven. Die omgeving had een grote invloed op Hingsen. „Doe het, doe het goed en vertel het aan iedereen", luidde het credo van de krachtpatser.

Die lijfspreuk loopt als een rode draad door de carrière. Van het moment dat hij als beginneling naar de Neue Ruhrzeitung stapte om melding te maken van zijn verspringoverwinning tot de meest recente Europese titelstrijd in Stuttgart.

Hingsen is echter voorzichtiger geworden. Vroeger had hij wat men noemt een 'Roerpotmond'. Een beetje 'Berliner'; eerst praten, dan denken. Nu legt hij elk woord op een weegschaaltje en laat zich niet meer zo denigrerend over kannibaal Thompson uit, als men het enige tijd geleden nog van hem gewend was. Toen nog deden beiden spottend over mekaar, gunden mekaar geen blik waardig en waren te beroerd om elkaar een hand te geven. In Stuttgart kwam er een einde aan die animositeit, die vijandige houding. „We zijn vrienden geworden, Thompson en ik. Na de eerste meerkampdag in Stuttgart konden we beide niet slapen. We hebben toen samen aan de bar gezeten, gepraat. Tot diep in de nacht. Thompson heeft altijd gedacht dat ik een Hollywood-Hingsen was. Die avond kwam hij erachter dat hij mij verkeerd had ingeschat".

Sindsdien is de relatie tussen het tweetal aanmerkelijk verbeterd. Er werd met mekaar getelefoneerd, trainingsfutiliteiten werden besproken en er werden over en weer grappen gemaakt. Een en ander resulteerde tijdens de Internationale Sportartikelenbeurs (ISPO) in Zürich in een heuse kroegentocht, waarna een algehele verbroedering volgde.

„Voortaan is het zo dat wanneer de naam Thompson genoemd wordt tevens de naam Hingsen valt en andersom ook. We weten dat wanneer het echt om de knikkers gaat alleen wij in aanmerking komen voor de hoofdprijs en daarom hebben we afgesproken om ons een zo goed mogelijke tienkamp als doel te stellen. Thompson heeft toen nog het voorstel gelanceerd om hem de wereld- en Olympische titel te schenken en om mij het wereldrecord over te laten. Maar daar ben ik niet ingetrapt. Ik heb gezegd dat ik het liever andersom zag", lacht Hingsen.

Vrede is getekend, maar tienkampoorlog in atletiekarena duurt voort

Reden tot lachen is er de laatste zes jaren amper geweest. Op sportief terrein moest Hingsen telkens het hoofd buigen voor de loopkwaliteiten van clown Thompson, een gekende publieksbespeler. „Mijn hoogtepunten waren de records. Op achtienjarige leeftijd het Duitse juniorenrecord, als negentienjarige het seniorenrecord en op 24, 25 en 26-jarige leeftijd respectievelijk mijn eerste, tweede en derde wereldrecord. Ik wil ook niet wegvlakken dat ik al zes jaar aan de top sta", vat Hingsen kort samen, die nogmaals met klem benadrukt mede-recordhouder te zijn. „Volgens de oude telling weliswaar en dat weten de meeste mensen niet meer". Zijn score daterend van Mannheim 1984: 100 meter 10.70; ver 7.76; kogel 16.42; hoog 2.07; 400 48.05; 110 horden 14.07; discus 49.36; polshoog 4.90; speer 59.86; 1500 4.19.75.

Dieptepunten zijn er in overvloed. Op diverse terreinen. „Slechts driemaal zilver en de Olympische boycot van 1980. Verder de affaire Los Angeles waar Thompson me in diskrediet bracht door te suggeren dat ik homofiel zou zijn: *Is the world's 2nd greatest athlete gay?* Tot slot zijn er nog de bovenbeenblessure van 1985 en de kritische noten in de media".

Vooral die laatste twee dingen hebben een grote invloed op Hingsen gehad. Sinds 1979 was hij volop in training. Spelen Moskou, EK Athene, WK Helsinki en Spelen Los Angeles. Jaren van arbeid en geen vakanties. Dat leidde onherroepelijk tot de blessure in 1985. Eerst waren het onschuldige onstekingen in het been, daarna verkrampingen. Dokter Klümper in Freiburg zette alleen in 1985 al 150 spuitjes.

„Ik heb doorgetraind voor de Europacup-finale. Ik wilde en moest erbij zijn, maar het werd een dramatische afgang. Na het onderdeel verspringen kon ik al stoppen. De pijn was ondraaglijk". De pers reageerde fel en haalde uit met koppen als: *"Flasche"*. Het boulevardblad Bild schreeuwde het hardst: *"Jürgen du bist ein Feigling"*.

„In Duitsland is het zo dat alles zwart-wit wordt gezien. De onterechte kritiek heeft er bij mij toe geleid dat ik vorig jaar rond kerstmis bijna de Amerikaanse nationaliteit had aangevraagd".

De Duitsers lieten Hingsen vallen als een baksteen en samen met zijn vriend en fysiotherapeut Hans Pfeiffer ging Hingsen op eigen kosten drie maanden naar Californië om aan zijn come-back te werken. In zijn bagage zat een artikel van het Duitse persagentschap DPA, waarin redacteur Quast ongemeen fel uithaalde naar de tienkamper. De story verscheen destijds op de burelen van elke Duitstalige krant. „Ik heb een fotocopie gemaakt en meegenomen naar Amerika. Daar heb ik het verhaal opgehangen in het krachthonk. Telkens als ik aan het eind van mijn latijn was heb ik naar het artikel gekeken en heb de laatste restjes energie uit mijn lichaam gepuurd. Ik wilde gaan bewijzen dat iedereen het mis had", bedoelde Hingsen het eerlijk.

Het seizoen 1986 gold als test voor de komende twee jaren, waarin de wereldkampioenschappen en Olympische Spelen het hoogtepunt vormen. „De tienkamp in Bernhausen was een generale repetitie. Ik wilde enkel weer de aansluiting verkrijgen bij de top en als dat lukte alles op Seoel zetten. Ik wilde slechts de finish halen, maar het ging zo goed dat ik er een van mijn vier beste tienkampen afwerkte. Daarna kwam de EK in Stuttgart. In eerste instantie ook bedoeld als test. Het vlotte uitstekend en na drie disciplines heb ik alles op één kaart gezet. Ik heb gevochten tegen Thompson, geleden en afgezien. Ondanks de tweede plaats was ik zeer content. Ik weet nu dat ik Thompson kan verslaan".

De Westduitse kranten presenteerden Hingsen daarentegen weer als de Grote Verliezer. Ze brachten de foto van Thompson-in-T-shirt, waarop schertsend stond geschreven: *"Die drei beliebtesten Söhne Deutschlands: Boris, Bernhard, Daley"*. „Het is en blijft moeilijk voor een Duitse topsporter om in Duitsland te wonen", verzucht Hingsen. Weer speelde hij met de gedachte om zijn vaderland adieu te zeggen. „Over een tragedie lacht men niet, maar in Duitsland wel", verwijt Hingsen de journalisten.

Momenteel zit Hingsen vol in de opbouwfase. „De WK in Rome is mijn grote doel. Het is mijn droom om wereldkampioen en tegelijkertijd wereldrecordhouder te worden. 9000 punten is de magische grens die ik me als doel heb gesteld. De sport moet evenwel plezierig blijven. Als ik er geen plezier meer aan beleef stop ik ermee".

In Stuttgart doorbrak Hingsen voor het eerst de hegemonie van Thompson, door de Brit tweemaal op achterstand te zetten. Een uiterst matige prestatie bij het polsstokspringen wierp roet in het eten (4.60 om 5.10). Op de andere technische disciplines was Hingsen echter heer en meester. „Met de medewerking van Dietmar Mögenburg, Dragan Tancic en de Olympisch kampioen gewichtheffen Horst Wilzen schaaf ik aan de disciplines hoog, polshoog en kogel. Ik kan met de kogel beter presteren. De meeste vooruitgang zit vermoedelijk in het speerwerpen. Mocht ik ooit 66 meter gooien dan is het record te pakken".

Voorlopig doet de 105 kg zware Hingsen het nog eventjes rustigaan. „Opbouwen tot april. 5 tot 6 uur per dag en vanaf mei dan voluit voor de kwalificatie in Ulm en de WK. Daar moet het tenslotte allemaal gebeuren. Thompson verslaan; van dat idee ben ik bezeten. Ik heb nog twee jaar de tijd, want na Seoel geeft Thompson er de brui aan. Misschien houd ik het zelf dan ook voor gezien. Fysiek ben ik dan wellicht al opgebrand", aldus Hingsen, tevens Westduits recordhouder op de 110 horden.

Tot besluit wil hij nog kwijt dat hij Nederlands bloed in zijn aderen heeft. „Mijn grootmoeder is geboren in Rotterdam en heette Geurts. Bovendien heb ik een oom in Indonesië, die eveneens een Nederlands paspoort heeft. Ik wilde dat altijd al eens kwijt. Misschien dat de Nederlanders dan voortaan ook eens voor me duimen".

Hoe het ook zij, de (legendarische) tweekamp tussen Hingsen en Thompson krijgt in september 1987 een vervolg en Thompson weet maar al te goed dat Hingsen hem dichter op de hielen zit dan ooit tevoren. Het is nu de vraag of hij een adequaat antwoord kan vinden op de aanval van Hingsen. De brede grijns is evenwel al onder zijn hangsnor verdwenen.

Tekst:
FRANS DREISSEN

Te koop aangeboden

De allermooiste leren zitmeubels, maar dan spotgoedkoop! Let op! Echt leren fauteuils va. ƒ 495,–. Eiken met echt leer bankstellen va. ƒ 1595,–. Barok en eiken eethoeken, echt leer, bekl. schitt. zilvervitrinekasten va. ƒ 595,–. De absolute top in hoog- en rankenkasten, zeer aparte salontafels op 1000 m2 ruime keuze, en! Ook wij ruilen oude meubels in. HET WITTE HUIS, Rijksweg Centrum 86-88, Geleen (vlakbij Alb. Heyn).

Te k. NERTSJASJE, mt. 42, als nw., wijd mod., heuplengte, vr.pr. ƒ 700,–. Tel. 045-270681.

Te k. GASFORNUIS met bakoven en kachel in een, ƒ 325,–. 045-244963.

Te k. zeer mooie HERENFIETS, kleuren-TV, videorecorder, z.g.a.n. Koopje. Suttnerstr. 11, Stein.

DIEPVRIESKASTEN en -kisten, wasautomaten, droogtrommels, video's en stereo-app. Alles teg. de halve prijs. Unieke serv., rotsvaste garantie en landelijk erkend. Vriesko, Sittarderweg 136, Heerlen. Tel. 045-727342. 's Maandags gesloten.

IJZER en staal. Verkoop van alle soorten staafstaal, ronde buizen, vierkante buizen, rechthoekige buizen, betonijzer, bouwstaalmatten, balken en platen. Ook verkopen wij aluminium, koper en messing. Alles is op maat leverbaar. Felix Philips, ijzer en staal. Industriepark Nuth. Tel. 045-241422. T.o. Makro.

Als nieuw te k. compl. Schneider 464 COMPUTERSET met disc. monitor, printer, literatuur en veel programma's. 045-313622.

Te k. BILJART, merk de Scheppe, therm. verw., lei uit een stuk, afm. 1.10 bij 2.20 mtr. Tev. zonnehemel te k. Tel. 04450-1675.

Uw meubels nieuw bekleed. STOFFEERDERIJ J.J. Kloprogge, Dr. Poelsplein 29, Simpelveld. Tel. 045-443771.

T-SHIRTS, sweaters, joggingpakken en sportkleding. Bedrukt met uw reclame in flock. Bel Vespo Sittard, tel. 04490-20303.

Te k. nw. VIOOL met alle access., t.e.a.b., evt. inruil van iets anders mogelijk. 04454-4752.

Te k. massief eiken EETHOEK met rieten bekleding. Tel. 045-424443.

Te k. compl. SCHOENMAKERIJ mach. o.a. schuurafw.mach. (1 pk), naaimach., handpers, driepoot etc., t.e.a.b. 04492-1455.

Te k. vlak-vandiktesschaaf, frees en CIRKELZAAG, met langgatboortafel, tel. 045-751870.

SCHARRELKALKOENEN t.k. levend of geslacht, Cezenderstr. 16, Meerssen, 043-644805.

Te k. komplete S-8 FILMUITRUSTING best. uit Braun filmcamera, filmzon, plakpers, viewer, projector, scherm etc. t.k. koop t.e.a.b. te bevr. Grispenstraat 19 Ubachsberg-Voerendaal. Tel. 752325.

Te k. grote BILJARTSPEELHAL in grote stad in Duitsland. De Eifel. Tel. 072-624438.

Te k. HOMECOMP. met datarec. en handboek en div. software ƒ 100,-. Tel. 045-319402.

KOPIEERAPPARAAT Minolta 510 EP A4-A5-formaat, gewoon papier, incl. supplies, z.g.a.n., ƒ 2400,–, incl. BTW, tel. 04746-1413.

27 MC BASISAPP., 40 kanalenen, 4 watt, nieuw, merk: Uniden, 220 volt, ƒ 595,–; 27 MC, 12 volt, 40 kanalen, 4 watt, merk: Satcom 1000, ƒ 385,–; 27 MC, 12 volt, 40 kanalen, 4 watt, merk: Uniden PC 404, ƒ 445,–; basisantenne, autoantenne, SWR-meter. Tel. 04746-1413.

ELEKTROKOOKPLAAT voor inbouw in aanrecht, 4 pl., 2× snelkook, RVS metaal afm. 50×50 cm, 220-380 volt, merk Atag, ƒ 250,–. Tel. 04746-1413.

ROOKOVEN voor vis-/vlees, handig model. 70 cm hoog, 35 cm rond, nieuw ƒ 198,–. Tel. 04746-1413.

SCANNER President S 102, 10 kanalen, hoog 1.40-1.70 MHZ la g 70-90 MHZ pocketmodel. Politie band kristal incl. nieuw ƒ 359,–. Scanner voor auto of thuis 8 kanalen hoog/laag incl. politie band kristal incl. ƒ 268,–. Tel. 04746-1413.

TELEFOONBEANTWOORDER incl. cassettes. merk Benryphone TA 100, nieuw ƒ 334,–. Tel. 04746-1413.

Te k. complete SERRE, ± 4.35×4.25 m. Tel. 04746-1413.

Te k. oude SALONTAFEL + tafeltennis, nieuw, m. toebeh. Tel. 045-218299.

Te k. RCA 86 ZIBRO KAMIN, pr. ƒ 480,–. Terweijerweg 28, Heerlen.

Ingeruilde AEG koelkast 140 ltr ƒ 95,–; ingeruilde Bosch vaatwasser rvs ƒ 200,–; ingeruilde Gaggenau afzuigkap ƒ 100,–; ingeruilde Atag inbouwkoelkast 230 ltr ƒ 300,–; ingeruilde Kupperbusch oven ƒ 115,–; ingeruilde Siemens oven met kookplaat, electrisch, type de luxe ƒ 300,–; ingeruild tegelblad met diverse uitsparingen, kleur wit ƒ 175,–; restanten formica aanrechtbladen voor de helft van de prijs; restanten rvs-bladen met bak ƒ 125,–. Te bevragen: PLAN KEUKENS B.V., Rijksweg 21, Gulpen. Tel. 04450-2490.

Te koop gevraagd

Cont. betaling, vrijbl. taxatie, GOUD, zilver, munten, postzegels etc. Groenstraat 109, Geleen.

De allerhoogste prijs voor uw gebr. DIEPVRIES, koelkast, video, VHS en TV's. Tel. 045-726206. 's Maandags gesloten.

Hoogste prijs: GOUD, munten, postzegels, ansichtkaarten. Akerstr. 208, Hoensbroek di-vrij 4-6 u., zat. 10-5 uur.

Middelgrote BUNGALOW in bebouwde kom. Br. o. no. HK 747 LD Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Jonge mensen denken nu eenmaal niet altijd aan de enorme risico's van vuurwerk. Weten ook niet goed hoe je die zo klein mogelijk kunt houden.

Bijvoorbeeld door alleen vuurwerk met een Nederlandse gebruiksaanwijzing te kopen en afstand te nemen van omstanders. Door vuurwerk aan te steken met een sigaar of sigaret en nóóit zo in je hand. Door af te blijven van weigeraars, huisdieren binnen te houden en vooral niet de held uit te hangen met vuurwerk.

U weet dat wel! Vertel 't ze en geef zelf het goede voorbeeld.

Wilt u meer weten over vuurwerk? Bel gratis voor een folder de Stichting Consument en Veiligheid, 06-0220220.

Vuurwerk. Hou't leuk.

Publicatie aangeboden door dit blad, in samenwerking met de Stichting Ideële Reclame SIRE

Te koop gevraagd
kleuren-TV en video's + stereotoren

04406-12875 def. g. bezw.

Tegen kontante betaling kopen wij al uw
overtollige winkelvoorraden
restanten enz. Textiel, stoffen en schoenen. Tel. 04180-14256.

Te k. D- + H.KAPSALON + woning in M.-Limburg. Br.o.nr. RO 378 LD, postbus 46, 6040 AA Roermond.

Defecte KLEUREN-TV'S vanaf 1977 (typenummer vermelden). Tel. 045-723712.

Kleine GEVELKACHEL te koop gevraagd. Tel. 045-413890.

Ik betaal de hoogste prijs in Limburg voor uw sloop- of SCHADE-AUTO'S. 045-753459, ook 's avonds.

Te huur aangeboden

ZELFVERHUIZEN met onze speciaal ingerichte meubelwagens voor personenautorijbewijs. Tevens verhuur personenauto's en busjes. Autoverhuur Collaris, Schelsberg 45, Heerlen. Tel. 720202.

VERHUIZEN? Te huur kleine en grote bestelauto's. Ook met hydr. laadlift. Ruime keuze in pers.auto's, 9-pers.busjes en campers. Bastiaans InterRent autoverhuur. Spoorsingel 50 Heerlen. Tel. 045-724141.

Leuke BOVENWONING Heerlen ± 525,– p.mnd. Na 12 jaar uw eigendom. O.a. 3 kamers, badk., keld., c.v. Inl. Postbus 716, Sittard.

Te h. OIRSBEEK, vrijst. woonh., gestoff. ƒ 1000,- p.m., 4 slpks., zolder gr. woonk., evt. ongestoff. Tel. 04492-3305 of 045-215172.

Gem. en gestoff. KAMERS te h. Lotbroekerweg 19, Hoensbroek, 045-227291.

KAMERS te huur met voll. pension. Buttingstr. 24, Hoensbroek. 045-214804.

Te huur APPARTEMENT in Heerlen-Noord, ind.: woonkamer, keuken, slaapkamer, douche en toilet, geh. gestoffeerd, eigen opgang. Tel. 045-722816 na 18.00 uur.

Te h. enkele 2-pers. APP., compl. inger. all-in. Houthem, nabij bus en station, ƒ 475,–, ƒ 600,–, ƒ 650,– p. mnd., afhankelijk van opperv. 04406-41871 of 12182.

Te huur te Hoensbroek APPARTEMENT, woonkamer, 3 slpk., keuken, w.c., douche en berging. Inl. tussen 16.00 en 17.00 uur. Tel. 04490-10227. Aanvaarding 1-1-'87.

Te huur gevraagd

Te huur gevraagd vrijstaande BUNGALOW of luxe woning, hoge huur geen bezwaar, tel. 045-226829.

ƒ 100,– BELONING voor diegene die mij een garagebox kan bezorgen in centr. Geleen, 04494-50125.

Dringend te huur gevr. APPARTEMENT/bened.woning. Tel. 04494-41492.

Oproep! NOODKREET! Spoed! In navolging van mijn verhaal jongstleden 15-12-'86 in dit blad „In trieste ervaringen" dreig ik, radeloze bijstandsmoeder met 2 kinderen, binnenkort op straat gezet te worden. Er zijn zoveel akties, maar wie helpt mij uit de grootste problemen, o.a. woonruimte enz. werk? Reakties naar mevr. M.L. Hendriks, Schutwijk 1, 7916 TT Elim (gem. Hoogeveen).

Onroerend goed

Voor bemiddeling zoeken wij met SPOED woonhuizen rond Geleen-Sittard tussen ƒ 200.000,– en ƒ 500.000,–. Bel vrijblijvend Peters & Partners Makelaars en Taxateurs o.g., Agnes Printhagenstr. 36, 6161 EK Geleen, tel. 04494-48191.

Ter overname aangeb. BLOEMENWINKEL gel. in Zuid-Limburg. Opp. ± 60 m2. Huur ± ƒ 500,– p. mnd. Br.o.nr. GE 369 LD, Markt 3, 6161 GE Geleen.

Te k. gevr. BUNGALOW in Oostelijke Mijnstreek. Br.o. no. KE 481 LD Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Te k. gevr. halfvrijstaand HUIS met garage, omg. Kerkrade-West. Br.o.nr. met prijsopgave KE 483 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

HEERLEN. Te k. t.e.a.b. boven ƒ 40.000,– kompleet woonhuis Palenbergstr. 26. Info: Postbus 716, Sittard.

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Huur of koop al uw machines bij BROUWERS B.V. Wijlre. Tel. 2220. Maastricht tel. 043-633555.

Dieren

TEKKELS, dw.poedels, foxterr., yorksh.terr. Kennel v. Manolito, Walem 11A Schin op Geul. Tel. 04459-1237. Tev. hondenkapsalon (rijksgediplo.).

Mooie Ierse SETTERPUPS te k. met stamb. en geënt, Engelse afst. Cobbenhagen Grasbroekerweg 42 Heerlen.

Te k. DWERGPOEDELTJES div. kleuren. Graverstr. 24, Kerkrade-W. Tel. 045-421767.

Te k. zeer mooie MINI-YORKSHIRE-TERRIERTJES met stamb., iets aparts. Suttnerstr. 11, Stein.

Te k. mooie Siamese POESJES. Tilly Busch Putstr. 50 Sittard.

PAPEGAAIEN gevr. voor de kweek! Bekijken kweekr. mog. en jonge vogels te k. Tel. 04494-49517.

Te k. mooie grijze ROODSTAARTPAPEGAAI en groene amazonepapegaai. 043-254935.

Te k. gevr. PAPEGAAIEN, kakatoe's, ara's. Tel. 043-254935.

Te k. ROTTWEILERPUPS, 7 wk. Dir. Evertsstr. 82 Kerkrade. Tel. 045-457599.

Te k. BOUVIER reu 3 jr. oud, lief en waakzaam. Tel. 045-218355.

Te k. zeer mooie HERENFIETS, kleuren-TV, videorecorder, z.g.a.n. Koopje. Suttnerstr. 11, Stein.

Te k. zeer mooie PEKINGESJES (puppies) ingeënt, ontwormd. Tel. 045-272699 Schinveld.

Prachtige BOUVIERS, 10 wk. oud, gecoup. en ontwormd en geënt. Tel. 045-455287.

Te k. CHOW-CHOWPUPPIES, teven, rood, m. stamb., geënt + ontw. Te bevr. Amstenraderweg 96, Hoensbroek. Tel. 224954.

Te k. DOBERMANN-PINCHER, 7 mnd., reu. Tel. 04494-52110.

Nog een kerstkado: nu nog enkele MECH. HERDERS 8 wk., reu ƒ 150,–, teef ƒ 100,–. 045-270630.

Te koop BOUVIERPUPS, tel. 045-216289.

Auto's en motoren

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Stelen red. prijs. Gratis afhalen. 045-750794.

ACCU'S rep., laden, nieuw. Limb. Accu Centrale B.V., Grasbroekerweg 67, Heerlen.

KENTEKENPLATEN klaar terwijl u wacht. Tel. 045-724700. Limb. Accu Centrale B.V., Grasbroekerweg 67, Heerlen.

De Limb. ACCUCENTRALE B.V., Grasbroekerweg 67, Heerlen to. VSL-garage, 045-724700. Motoronderdelen, uitlaten, acc., trekhaken f.s.b.s. koppelingen.

REMSCHIJVEN en -trommels uitdr., cil.koppen vlakken. Limb. Accu Centrale B.V., Grasbroekerweg 67, Heerlen.

RADIATEUREN rep. en nw. Limb. Accu Centrale B.V., Grasbroekerweg 67, Heerlen.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 GL, bwj.'78, APK, zeer mooie auto, vele extra's. Pr. ƒ 2600,–, tel. 04490-23516.

Te k. R 5 GTL type '80 zeer goede staat, pr. ƒ 2500,–. Tel. 04492-2042.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Betalen red. prijs. Gratis afhalen. 045-753058 na 18.00 uur 04405-2074.

Voor eerlijk, snel en onpartijdig APK-KEUREN naar garage Martens B.V., Kerkstraat 92, Ubach over Worms, tel. 045-314096.

Te k. gevraagd loop-, sloop- of SCHADEAUTO'S, van ƒ 100,– tot ƒ 4000,–. 04490-19679.

Bosch ALARMSYSTEMEN inbouwstation. Alle typen uit voorraad leverbaar. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

SNEEUWKETTINGEN Weissenfels met handige magnetische aansluiting. Grote voorraad, scherpe prijzen. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

5000 ACCU'S. Direct uit voorraad leverbaar. Voor alle voertuigen, 2 jaar garantie. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

BLAUPUNKT Hi-Fi autoradio inbouwstation. Alle typen uit voorraad leverbaar. Kerp, In de Cramer 31 Heerlen. Tel. 045-716951.

Inkoop goede AUTO'S. Contant geld. P. Jocoten, Scharnerweg 3, 043-634978.

Wij betalen ƒ 500,– tot ƒ 20.000,–; voor uw AUTO (bedr.auto's). Schade of defect geen bezwaar. Info: 045-727742-723076.

AUTOSLEUTELS, ook op slotnummer. Klaar terwijl u wacht. Limb. Accu Centrale B.V., Grasbroekerweg 67, Heerlen.

Kerp INBOUWSTATION voor: Blaupunkt, HI-FI, Bosch alarmsystemen. In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 045-716951.

Wij betalen de hoogste prijzen voor uw sloop- en SCHADE-AUTO. Tel. 045-751399. Tev. gratis afhalen.

Te k. RENAULT 4 GTL '78, ƒ 600,–. Inl. tel. 045-727868 (11-1 uur).

5 alum. VELGEN met 4 nieuwe banden voor BMW (oud model), ƒ 550,–. Tel. 045-716177.

Gunstig te koop OPEL Kadett stationcar 1,3 N, 5-deurs, '83, in nieuwstaat. Tel. 043-645529.

OPEL Kadett type Hatchback, bj. '81, blauwmet., 3-drs., LPG, div. extra's, prijs ƒ 7250,–. Tel. 045-410780.

Te k. mooie BMW 320 autom., met APK, veel accessoires, groenmet., ƒ 3950,–. Heemskerkstraat 66, Meezenbroek-Heerlen.

VW Kever, jeans-uitvoering, APK-gekeurd, 100% in orde, ƒ 2250,–. Tel. 045-410780.

Te k. gevr. VW Golf DIESELMOTOR. Tel. 045-726927.

TOYOTA Starlet, 68.000 km, zeldzaam mooi. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te k. OPEL Ascona, 4-drs., APK, autom., bj. '77; inruil mogel. Caumerweg 70, Heerlerbaan.

Te k. van part. weg. gebr. mak. v. bedr.auto MAZDA 323 GLX 1,5, blauwmet., 10 mnd. oud, ƒ 18.500,–. Tel. 045-325522.

Te k. MAZDA 626 Luxe, 4-drs., goudmet., bj. '80, mooie auto, ƒ 3450,–; Renault 14 TS, 5-drs., electr. deurvergr. en ramen, zeer mooie auto, ƒ 3750,–. Meidoornstraat 21, Geleen, tel. 04494-47737.

MAZDA 323 ES, 3-drs., eind '78, APK, auto is als nieuw. Tel. 04495-5061.

CITROEN 2CV 6 Lend, bj. '79, APK, ƒ 1650,–. Tel. 04495-5061.

Te k. Opel KADETT Berlina type '79, APK, pr. ƒ 2950,–. Inr. mog. 045-253068.

MERCEDES 230 autom. type '77 APK, vr.pr. ƒ 3750,–. Tel. 045-415528.

TOYOTA Landkruiser 4×4 Diesel grijs kenteken 1 jr. oud, km.st. 16.000, fabrieksgarantie, als eigen, in st.v.nw.; Van Ie eigen. Opel Kadett 1200 LS hatchback 6 mnd. oud, wit, veel extra's, in nw.st.; BMW 320 i 1984, Ie eigen., km.st. 25.000 in st.v.nw.; Volvo 740 GL bouwjaar 1985, Ie eigen., km.st. 28.000, in st.v.nw.; BMW 316 1982 blauw, met sportwielen. Volvo 340 L 1983 wit sportwielen. Inruil en financiering mogelijk. Te bevr. Auto Wings, Verlengde Klinkertstr. 24, Hoensbroek (nabij station), tel. 045-226829.

T.k. van Volvo-medewerker VOLVO 340 GL 5-drs., 1.7 lt-motor. 1 jr. oud. Te bevr. 043-434804.

T.k. weg. omst. HONDA-MATIC Prelude bj. '80, km.st. ± 69.000, in nw.st. ƒ 7250,–. Tel. 04490-26921.

LEIJENAAR'S AUTOCENTRALE al een kwart eeuw het beste adres voor uw nieuwe gebruikte auto zo goed als nieuw: BMW 316 met lpg, blauw '84; Ford Sierra 1.8 laser, stationcar 5-drs. blauwm. '85; Escort 1.1 CL rood, 8mnd. oud; Escort 1.1 Laser wit '85; Escort 1.1 LAser 5-drs. rood '85; Escort 1.1 L grijsm. '84; Escort 1.3 Laser rood '84; Escort 1.1 L Bravo, zomerpakket, groenm. '82; Fiesta 1.1 Festival rood '84; Fiesta 1.1 S grijsm. '82; Opel Kadett 1.3 LS grijsm. '84; VW Golf 1.6 GTS wit '83; VW Golf 1.1 wit 3 jaar oud; VW Golf 1.1 goudm. '82; Kadett 1.2 LS wit '83; VW Golf 1.1 grijsm. 5-versn. '84; VW Golf 5-drs. almond; '84; Kadett Hatchback 1.2 LS mexicorood '86; Kadett Hatchback 1.6 S 5-drs. '86, kleur bruin 1 jaar oud; Corsa 1.2 S TR grijsm. '84; Ascona 1.6 S HB 5-drs. roodm. '84; Kadett 1.2 S Special HB 3-drs. wit '83; Kadett 1.2 S Special HB zilverm. '83; Kadett Flah HB 1.2 S zwart '83; Kadett HB 1.2 S bruin '83; Kadett HB 1.2 S junior wit '81; Volvo 340 winner 1.4 met lpg sportwielen '83. Bovenstaande auto's leveren wij met lpg 1 jaar km-stand. VW kleinbus 8 pers. verv. 56.000 km '80; Suzuki Carry minibus pers.verv. '83. Door onze inruil verkregen: VW Golf 1.1 '78; Rekord 1.9 N met lpg '80; Ford 1.6 GL met lpg bijna '80; VW Polo 1.1 L grijsmetall. bwj. '81; aanhangwagen nieuw afm. 100×180×40 en afm. 130×225×40 met compleet onderhoud, inruil, taxaties, 100% garanties, leningen kunnen geregeld en betaalbaar; levering met apk, alle auto's worden gestaan, geen aflevering kosten, voor aflevering gegeven en kenteken-registratie. Ridder Hoenstr. 145 t/m 153, Hoensbroek, infolijn 045-212091, parkeerplaats achterom.

Jetta 1600 CL, '84, 4-drs.

Audi 100 CC	'84
Audi 100 1.8	'83
Audi 80 Diesel	'81
Audi 80 LS	'80
Audi 80 GLS	'79
Audi 80 GT, demo	'86
VW Santana Royal	'84
VW Jetta Elan	'83
VW Jetta Export	'81
VW Jetta Aut.	'81
VW Polo CL	'82
VW Polo C	'82
VW Polo Shopper	'85
VW Passat Rimini	'83
VW Passat GLS	'83
VW Passat L	'80
VW Golf	'78 t/m '84
VW Golf C Aut.	'86
VW Golf CL Aut.	'83
VW Golf CL	'83
VW Golf LX	'83
VW Golf GTI	'79
Ford Sierra 2.0 Laser	'85
Ford Sierra GL	'83
Ford Fiësta 1100 Bravo	'82
Ford Escort 1300 GL	'81
Ford Escort Bravo 1100	'81
Mazda 323	'80
Opel Ascona Hatchback, lpg	'82
Opel Kadett	'85
Opel Kadett	'81
Peugeot 505 GR	'84
Renault 4 TL	'84
Renault 5 TL	'85
Renault 9 TL	'83
Volvo 343 DL	'84
Golf D	'78 t/m '84

BEDRIJFSAUTO'S

VW Transp. Pick Up	'84
VW Transporter 21	'83
VW LT 35 D Pick Up	'82
VW Transporter, gesl. bestel, met ramen	'80

Diverse goedkope inruilauto's. Peter Schunckstraat Heerlen. Tel. 045-412641. Geopend ma. t/m vr. van 9.00 tot 18.00 uur, za. van 10.00 tot 17.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur.

Verkoopcentrum
Vencken

Occasions met Bovag-garantiebewijs en betrouwbare service, tegen betaalbare prijzen, o.a. SIERRA, 5-drs., 2.3 D Laser, '85; Sierra, 5-drs., 2.0, 5-bak, '84; Sierra, 5-drs., 2.3 GL, '83; Sierra, 5-drs., 2.3 D GL, '83; Escort, 3-drs., 1.3 Laser, '84; Kadett, 3-drs., 1.6 D, '84; Escort, 5-drs., 1.3 Bravo, '82; Corsa, 3-drs., 1.2 S, '84; Solara, 5-drs., 1.6 GLS, '80; Metro, 3-drs., 1.0 Surf, '84; Escort, 2-drs., 1.3 GL, '79; Escort, 2-drs., 1.1 Luxe, '79; Toyota, 2-drs., 1.3, corr. '79; Allegro, 3-drs., 1.3 Estate, '78; Datsun, 3-drs., 1.3 Cherry, '80. Autobedrijf W. Vencken, Nieuwstraat 20, Hartje Hoensbroek, tel. 045-212459.

SEAT- en Subaru-Dealer A.C.H. Jeugdgrubbenweg 20 (bij Hommerterweg) te Hoensbroek, tel. 045-222455 biedt met gar. te koop aan: Seat-Fura GL '85; Seat-Ibiza 1.5 GL '86; 1.5 GLX (s-pakket) '85; Seat-Ronda 1.5 GL '85; Ronda 1.2 L '85; Seat-Malaga 1.5 GL '85; Subaru 1600 DL '80; Subaru 1300 DL 81 en '85; Subaru 1800 4WD automaat '85; Toyota Corolla '81; Toyota Carina '77; Mitsubishi Galant 2.3 Turbo Diesel stat.-car. '83; Datsun Cherry 100AF1 '79; Renault R5GTL '81; Renault R9 GTL '83; Renault R4 TL '79; Renault R6TL '79; R20TS '78; Peugeot 505 STI '82; Peugeot 504 GL '78; Sunbeam 1600 GLS '79; Sunbeam 1000 '79; Talbot Horizon 1.5 GL '81; Solara 1 GLS '81; Hyundai Pony 1200 TL '83; Fiat Ritmo 60 '80; Renault R5 TL '78; Citroën GS '79; Citroën 2CV6 '79; VW Golf '78; Lancia Beta Coupé 1300 '77; VW Polo '77. Inr. en fin. mog. Donderdag koopavond.

Te k. FIAT Ritmo 65 CL '79, goed en gaaf. Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Te k. mooie OPEL Kadett S '79. Tel. 04490-18401.

Wij geven het meeste voor loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. U belt, wij komen direct. Ook 's avonds. Tel. 045-411480.

Ford FIESTA 1.1 '83, Kadett 12 S '80- '82- '83, Kadett 12 LS '85, Escort 1.1L Bravo '82, Escort 1.3 L 5-drs. '81, Kadett stat.car. '80, Escort 1.3 L '79. Automobielbedrijf J. Denneman, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

MAZDA 323 bj. '78 + APK, ƒ 1350,–. Tel. 045-725884.

TOYOTA Starlet 1.2 GL de Luxe zeer mooi, APK, bj. 10-'79 ƒ 3200,–. 045-715187.

NISSAN Stansa 1800 GLS, 1 jr. met veel extra's, ƒ 10.000,– ond. nw.pr., met gar. Talbot Samba '82 als nw. m. gar., prijs is erg gunstig. Tramweg 4, Holtum.

Te k. PEUGEOT 504, bwj.'77, Pijnsweg 38, Heerlen.

KADETT City '76 trekhaak, imperial, apk goedgek., van 1e eig. ƒ 1000,–. Tel. 045-318248.

Te k. YAMAHA 650 SE. Tel. 045-217307.

Te k. RENAULT 5 bj. '82, i.z.g.st. Te bev. 045-311793.

Auto Limburg
biedt ± 60
top-occasions
aan met
ANWB-rapport

Inruil en eigen financiering op huurkoopbasis mogelijk. Natuurlijk staat voor elke bezoeker bij ons de koffie klaar. Ook het juiste adres voor het leasen van nieuwe en gebruikte auto's van alle merken. Sterk konkurrerende prijzen en sterk wisselende voorraad. Auto Limburg, Mauritsweg 126, Stein (Naast Superconfex). Tel. 04495-8474/8413.

RIJKSKEURINGSSTATION. APK I + II. Voor alle voertuigen. Kerp, In de Cramer 31, Heerlen, tel. 045-716951.

Uitlaat kapot?

dan snel naar snelservice Auto Sport, Schelsberg 175, Heerlen, 045-725507. Dealer van originele Romax uitlaten en alle topmerken schokbrekers. Ook 's zaterdags geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

APK-keuringsstation

Carrosseriedelen
Origineel - imitatie - overzet
Alle Europese en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242

KOOPJE. Moet weg! BMW 520/6, bwj. '81. Inr. mogel. Caumerweg 70, Heerlerbaan-Heerlen.

Te k. VW SCIROCCO 1600 TL, APK, '77, ƒ 3650,–. Tel. 045-226773.

Te k. RENAULT 5 TL, i.z.g.st. Tel. 04750-30902.

Te k. RENAULT 18 TS stationcar, 6 jr. oud, 63.000 km, i.prst.v. onderh., pr. ƒ 4750,–. Tel. 04494-43169.

Te k. PEUGEOT 305 GL m. LPG, '80. Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Koopjes en toch goed, AUDI 100 GL, '78; Fiat Ritmo 65 GL, '79; Alfa Sud, '80, ƒ 1250,– (opknapper). Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Van Ie eig. te k. perf. nw.st. Opel KADETT type 13 S Hatchback '80 met keurrapport, 100% goed, van d.d. 18-12-'86 ƒ 5900,–. 043-211387.

Te k. PEUGEOT 305 SR Ie eig., bj. '80 i.z.g.st. ƒ 5200,–. Tel. 045-315231.

Te k. GOLF C diesel, bwj. '82, 5-bak, div. extra's. Tel. 04495-1619.

VOLKSWAGEN Golf, bwj. '81, diesel, kl. rood. Tel. 04495-2334.

Te k. MERCEDES 190 D, bwj. '85, kl. grijs. Tel. 04494-46998.

Te k. DAIHATSU Charade, 5-drs., luxe uitv., bwj. nov. '80, benz.verbr. 1:18, i.z.g.st. Tel. 04402-77889.

Te k. zeer mooie BMW 316, type '78, kl. wijnrood, APK-gek., vr.pr. ƒ 3250,–. 045-225998.

Ingeruild: OPEL Kadett spec. '78 m. apk ƒ 2650,–; Fiat 127 1050 '80 ƒ 2950,–; Vauxhall Cavalier '80 ƒ 2950,–; BMW 318 '79 m. lpg. apk ƒ 6500,–. Autobedrijf Math Bruls, Hoofdstr. 200, Hoensbroek, tel. 045-227395.

Op alle wegen kom je bestellers en bussen van Donny tegen. Steeds 50 stuks BUSSEN en bestelauto's. Open laadbakken, ombouwen voor camper en motorhomes. Div. grote en kleine bestellers. Ook div. luxe auto's in alle type en prijsklassen. Donny Klassen B.V., Meerssenerweg 219, 043-635222 of 634915 Maastricht of verkoop 043-645529. Ook 's avonds.

JO-IN-AUTO: BMW 635 CSI, veel extra's, nw. model, 6e mnd. '82, ƒ 33.500,–; BMW 735 I autom., bj. '80, ƒ 13.500,–; BMW 760 autom., fijn '79, ƒ 8750,–; BMW 316, 4-drs., '85, ƒ 23.750,–; BMW 316, LPG, '83, ƒ 13.850,–; BMW 518, '83, ƒ 15.850,–; BMW 520, '81, ƒ 6750,–; VW Golf C diesel, zwart, '81, ƒ 8750,–; VW Jetta, LPG, '81, ƒ 7500,–; VW Polo, zwart, ƒ 6750,–; Mercedes 280 S autom., nw. model, '80, ƒ 23.750,–; Opel Monza 3.0 E aut.model '80, ƒ 7950,–; Alfasud Sprint Veloce 1.5, '82, ƒ 7950,–. Deze week bij geen inruil hoge korting. Klaverstraat 1, Sittard - Limbrichterveld (bij nieuwe PTT-gebouw), tel. 04490-14769.

Automaat VOLVO 66 L, '80, Ie eigen. (oud.hr.), zr. wein. gel., is nog in nw.st., gunst. pr. 04495-2085.

Te k. CITROEN 2 CV 6, bj. '83, gebr. als 2e auto, i.z.g.st., 34.000 km, prijs ƒ 5800,–. Tel. 045-420343.

Wij geven het meeste voor uw loop-, sloop- en SCHADEAUTO. Tel. 045-422610.

Te k. Golf GTI, rood, bj. '79, spec. grill, voor- en achterspoiler, honingratvelgen, 205 Pirelli-banden, sunroof, etc. 045-425606.

MITSUBISHI Galant aug. 1978, APK, trekh., i.z.g.st. Tel. 04455-2106.

Autobedrijf A.C. MUYRES B.V., Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade, tel. 045-413916, Fiat-dealer, biedt te koop aan: Fiat Panda 34, '85, '86; Panda 45 Super, 5-bak, '85; Panda White, '85; Fiat 127 Prima, '83; Fiat Uno 55 S, 3-drs.; '85; Fiat Uno 60 S, 5-drs., '86; Ritmo 65 CL, '82; Fiat Uno 45 S, '86; Dfiat Ritmo iesel, 3-drs., CL, '85; Ritmo Diesel CL, 5-drs., '85; Fiat Ritmo 75 CL, '81, met gas; Fiat 131 2 liter, met gas, '82; Fiat Regatta 70, 5 versn., '86; Fiat Regatta 70 Aut., '84; Citroën 2CV6, '84; Opel Ascona 1.9, '81; Opel Kadett Caravan, 5-drs., '80; Renault 5 Alpine Turbo, '82; Seat Ibiza GL, '85; VW Golf GTI, '82, ƒ 15.000,–. En diverse andere inruilers. Op alle auto's Bovag garantie. 1 of 2 jaar Bovaggarantie. Op alle auto's voor moffel- en plaatwerk, cilindervlakken en garantie-onderdelen.

BMW 1802, met LPG, bj. 1975, APK, ƒ 1700,–. Tel. 045-716177.

Een goede relatie

wordt opgebouwd in vertrouwen. Hierbij kunnen wij u helpen. Vraag vrijblijvend inlichtingen voor persoonlijke bemiddeling.

Stichting Relatievorming Limburg

erkend door de Raad van Toezicht, ingesteld door het Ministerie van W.V.C.

Heerlen: mevr. T. Reulen, 045-412847; Geleen-Sittard: mevr. Kompier, 04490-23450; Maastricht: mevr. Driessen, 043-435231; hoofdkantoor: Vestahof 41, 6215 XA Maastricht.

JUBILEUMAANBIEDING, Ie 10 lessen à ƒ 30,–. Autorijschool John Quaedackers, Bergeikstr. 19, Eygelshoven. Voor inl. tussen 12.00 en 13.00 uur, of na 20.00 uur, 045-462000.

Welke leraar/lerares VWO wil daadwerkelijk STUDIEBEGELEIDING geven aan 3 à 4 gymnasiasten. M. Munnich 045-711040 (na 6 u.).

Ik betaal de hoogste prijs in Limburg voor uw sloop- of SCHADE-AUTO. 045-753459, ook 's avonds.

Modevakschool

Inschrijving voor beginners en gevorderden. Aanvang lessen 6 januari. Spec. cursussen meisjes 15/17 jaar op woensd. en vrijd.mid., aanv. 15.15 uur. Zelfmaakmode Tilly Grummer, Raadhuisstr. 68, Heerlen, tel. 045-714604.

HONDA Civic '79 ƒ 2900,–; Alfa Sud super '79 ƒ 3200,–; Renault 4 '82 ƒ 5500,–; Taunus 1600 L '80 ƒ 5600,–; Taunus 1600 combi '80 ƒ 5900,–; Toyota Corolla '79 ƒ 3900,–; Mazda 626 coupé '79 met gas ƒ 4800,–; Fiat 127 '78 APK ƒ 2800,–; Honda Accord '78 APK ƒ 2850,–; Ford Escort 1300 L automaat '77 APK ƒ 3200,–; Toyota Corolla sportswagon '78 APK ƒ 3250,–; VW Polo '76 APK ƒ 1750,–. Oude Landgraaf 101, Schaesberg, tel. 045-311078.

Te k. VW BUS bj. '77 APK gek., vr.pr. ƒ 1750,– met gas. Dr. Poelsstr. 42, Schaesberg-Bakert.

Mooie Amerikaan z. br. wielen, PLYMOUTH hardtop bj. '77, APK gek. Inr. mog. Amstelstr. 8, Heerlen.

Opel REKORD stationcar m. trekh. en APK, pr. ƒ 1600,–. Amstelstr. 8, Hrl.

RTV/muziek

Te k. VIDEOSET o.a. camera met extra monitor, portable recorder met tuner, draagtas, accu, accuoplader en div. banden, ƒ 1750,–. Raadhuisstraat 54, Elsloo.

Huwelijk/kennismaking

Iedere dond., vrijd. en zat. gez. DANSAVONDEN in café De Pijp, Maastrichterlin. 4 U.o.W. (Landgr.). Tel. 045-312912. Vrij entree.

Weduwe 60 jr. zoekt langs deze v. haar onsympathieke weg een eerlijke LEVENSGEZEL. Br.o.no. SB 620 LD, Fr. Erensln. 4, 6371 GV Schaesberg.

46 jr. jongeman, r.k., WAO'er, zacht kar., liefh. natuur en wandl., zoekt KENNISMAKING met dame tussen 40+50 jr. Kind van harte welkom. Hoeft niet perse slank te zijn. Br.o.no. SI 360 LD, Baandert 16, 6136 ER Sittard.

Ser heer, 63 jr. zkt. ser. VROUW. Br.o.nr. HK 748 aan Limb. Dagbl. Postb. 3100, 6401 DP Heerlen.

Landbouw

AGRA-BOUW Kallen voor bouwen, isoleren, ventileren enz. Kerkrade. Tel. 045-464545.

KALKSLIB, drijfmest, vaste kippemest, champignonmest. Pustjens, tel. 06-52107893 of 04749-1166.

Te k. onder de rook van GRONINGEN, complete boerderij 28 ha 1 kavel 265.000 ltr. melkquotum. Inl. Agrarisch en Juridisch Adviesbureau. Tel. 045-752290.

Te k. weg. ophouden met melkvee, roodbonte KOEIEN en runderen, drachtig van dikbilstier. Tev. Alfa-Laval melktank en melkleiding, en veekar voor twee runderen. F. Weerts, Stokhem 72, Wijlre, tel. 04450-1577.

Nu speciale voorverkoopprijzen van Fella en Deutz Fahr HOOIBOUWWERKTUIGEN. Collé, Nusterweg 90, Sittard, tel. 04490-19980.

Prima SCHEEPSLUIKEN, lengtes 360, 335 en 275 cm. Tel. 04746-4457.

Vakantie/recreatie

Nog enkele kamers vrij in mooi SKIGEBIED, Aurach Jockberg. Slapen met ontbijt 140 shilling. Tel. 04492-1762.

Nieuw! Dansen! Nieuw!

2e kerstdag en oudejaarsavond alleenstaanden-bal. Tevens elke vrijdag, zaterdag en zondag dansen. Open va. 20 u. Dancing La Perle, Bokstr. 47, H'eide.

T.k. KOP van 2-ltr Asconamotor, met verharde klepzitting. Tel. 04490-12094.

T.k. Honda PRELUDE, bj. '80, met.zwart, sportuitvoering, i.z.g.st. Tel. 04497-2027.

Te k. CITROEN GSA X3, groenmet., mei '81, nw. model, mooie auto, ƒ 3950,–; Mercedes 280, stuurbekr. schuifdak, type '77, LPG, kl. model, ƒ 3850,–. Meidoornstraat 21, Geleen, tel. 04494-47737.

Fietsen bromfietsen

Te koop gebr. HONDA MTX rood 1985 ƒ 2450,–. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen, tel. 045-726840.

Te koop ± 30 overjarige tour- en RACEFIETSEN. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen, tel. 045-726840.

HONDA MTX bj. '85 i.z.g.st., extra's, pr. ƒ 2900,–. Pr. Hendrikstr. 9, Nieuwenhagen.

Te k. z.g.a.n. HONDA MT5. Smaragdstr. 25 Heerlen.

Te k. YAMAHA RD 50, bwj. '86. Columbusstr. 97, Heerlerheide.

Lessen onderwijs

CHAUFFEURSOPLEIDING CCVB. Avondcursus, startdatum 12 jan. as.; cursus aanvullend personenvervoer, startdatum 9 jan. a.s. Verkeersschool Leo Cremers voor al uw rijbewijzen, ook E achter B. Maand december aanbieding 5 volle uren voor ƒ 99,– personenauto. Reeweg 139, Ubach o. Worms, tel. 045-312558.

Aan de Zeeuwse ... Walcheren: ZOME... JES, gesch. voor 8 ... 01186-1362.

Caravans ten... boten

KERSTSHOW: ... vans en vouwwage... Beijerland, Sprite... Heerlen, tel. ... Heinemannvouww... tot 1 jan., nog spec... terkorting op vouw... Tevens diverse ... caravans v.a. ƒ 25... voor de bezitter van... ravan vouwwagen... camper is er een ui... de onderdelen- en ... resshop. Nu speci... bieding van cara... tertenten. Kwalite... vice vindt u bij De ... ravan, Langs de H... park Nrd. Sittard, t... le en 2e kerstdag e... jaarsdag gesloten.

Div. inruil vouw-... STACARAVANS ƒ 1500,–. RALON, ... melen 58A, Geul... 645079.

Naast de I.F.A. ... camp nu ook de n... modellen de Reu... Brommelen 58A, ... tel. 043-645079.

Grote lichtgewicht... lar CARAVAN, K... 27, 29, 30 en 31 de... Bartels Caravaning... merterweg 256, A... de - Hoensbroek, ... 1870.

KIP 470 LB, duur... kachel, ijskast, nw... rondzit, 3 seizoe... bruikt, i.nw.st., gew... kg. Tel. 045-752747.

KERSTSHOW. De... wicht caravans De... Predom. De Ecc... van... een klasse... Vouwwagen o.a. ... Trigano, Europa ... Nog enkele in... aanbiedingen. ... 27, 29, 30, 31 dec. en ... januari. Camping C... derbeks, Prinsenbe... 167 Koningsbosch... 04743-2213.

KERSTSHOW bij ... recreatie. Herkenb... weg 44, Valkenbu... 04406-13730, 2e ... kerstshow van ge... caravans en vouw... Tevens verhuur.

BOCK
der sportliche Herrenausstatter
Aachen · Adalbertstr. 6–10

Voor Schiffers/food bv te Heerlen zoeken wij een energieke

produktieleider

Algemene informatie:

Schiffers/food bv is een van de werkmaatschappijen die ondergebracht is bij Schiffers/beheer bv. In coördinatie met andere werkmaatschappijen wordt de produktie, de opslag en het transport van herschi/drinks in binnen- en buitenland gerealiseerd.

De onderneming, met een produktie van 130 miljoen liter per jaar, is in 75 jaar uitgegroeid tot een van de leidende frisdrankproducenten in Nederland. De produktie is volledig geautomatiseerd met onder andere volautomatische spoel-, vul-, inpak- en palettiseermachines. Er zijn 180 personen werkzaam.

Functie-informatie:

- is verantwoordelijk voor de produktie van eindprodukten in de ruimste zin van het woord (kwaliteit, efficiency, uitvoeren van de produktie);
- geeft leiding aan de afdeling bottelhal, siroopkamer en magazijn/grondstoffen en hulpmaterialen;
- adviseert de afdeling inkoop over de inkoop van diverse grondstoffen en hulpmaterialen;
- maakt een zo efficiënt mogelijk gebruik van machines en mankracht;
- onderhoudt nauwe contacten met het bedrijfsbureau, chef technische dienst en hoofd kwaliteitsbewaking;
- ressorteert rechtstreeks onder de algemeen bedrijfsleider.

Functie-eisen:

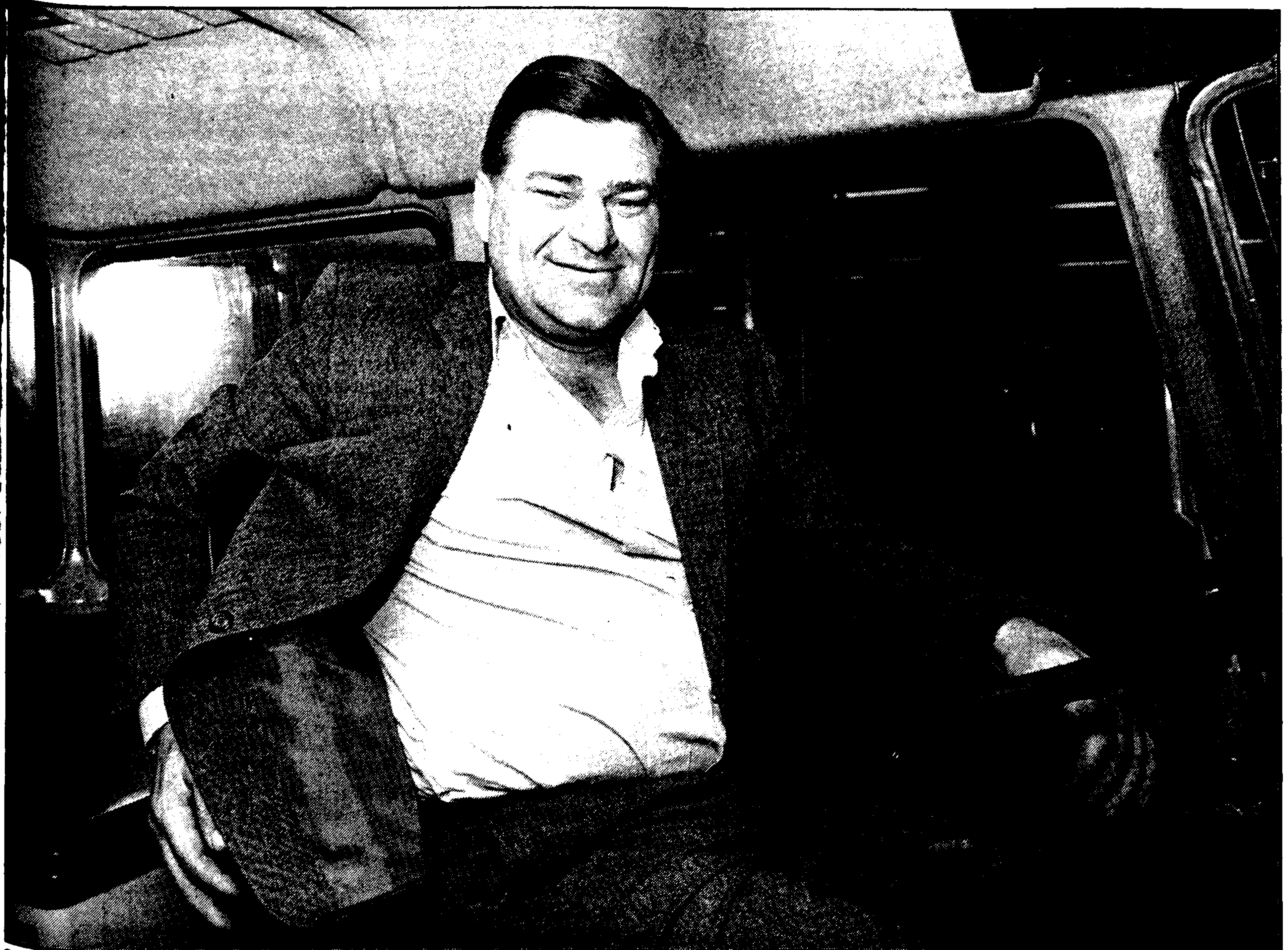
- opleiding: HTS-wtb, aangevuld met managementcursussen;
- aantoonbare ervaring in vergelijkbare functie;
- goede contactuele eigenschappen en goede mondelinge en schriftelijke communicatieve vaardigheden;
- commerciële instelling en organisatorische kwaliteiten;
- moet kunnen inspireren en motiveren en in een team kunnen werken;
- leeftijd: 30-35 jaar.

Geboden wordt een salariëring in overeenstemming met de belangrijkheid van de functie en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Sollicitatie-procedure:

Indien uw belangstelling uitgaat naar deze functie, kunt U uw sollicitatie voorzien van een recente pasfoto en volledige informatie over persoon, opleiding en ervaring sturen naar onderstaand centrum dat adviserend optreedt.

DR K.FRANS
PSYCHOLOGISCH ADVIES EN BEGELEIDINGS CENTRUM
Valkenburgerweg 129, 6419AS Heerlen
Telefoon 045-716652

● Jan de Rooij in zijn zetel: 'Aan het stuur ken ik geen angst'.

NEDERLANDSE AVONTURIERS

Nederlanders hebben de naam pioniers te zijn. Een avontuur als de Rally Parijs-Dakar doet het hart van vele landgenoten dan ook sneller kloppen. In de negende editie heeft een recordaantal deelnemers gehoor gegeven aan de woestijnroep. Niet minder dan 34 snelheidsduivels verdeeld over 16 equipes dingen van 1 tot en met 22 januari naar Hollands Glorie. In Parijs-Dakar worden immers ook de volg/servicewagens officieel ingeschreven en opgenomen in de klassering.

Temidden van dit contingent Nederlanders is de geringe deelname in de categorie motoren opvallend. Na het debâcle vorig jaar (de spoorloze Arjan Brouwer, red.) komt alleen een Drum Store Team aan de start. Daarvoor rijden de in de motorcross gelouterde broers Pierre en Toon Karsmakers uit Waalre op Honda's XRR. Zij worden begeleid door Anne Kies (Appelscha) en Albert Graafstra (Oosterwolde) in een Unimog truck.

Veruit de meeste interesse van de Nederlanders gaat uit naar de autoklasse. Voor sommigen staat dit in het teken van de revanche, na de flop van '86 toen enkele prototypes niet eens door de technische keuring kwamen. De gebroeders Jim en Huub Vermeulen uit Zoeterwoude proberen nu in ieder geval op de boot naar Afrika te komen, onder de vlag van het Toyota Team Holland. Jim, met de Engelsman Bernie Hutchinson, en Huub, met Peter Hemmes (Den Haag) komen met twee speciaal opgebouwde Toyota prototypes. Assistentie op de weg krijgen zij van Arthur van Dedem (Voorburg), Ido van Ingen (Amsterdam) en Léon de Galan (Zandvoort) in een MAN truck 8x8.

Daihatsu heeft een ambitieus Rocky-team op poten gezet. Drie terreinwagens onder deze beladen naam worden de woestijn ingestuurd. Bert Moritz (Amsterdam) en Ben Ellenbaas (Muiden) acteren in Rocky I. Maarten van Eyk (Linschoten) en Attie Doeswijk (Oude Water) in Rocky II en Ad Zijlstra (Montfort) en Geke Kastelein (Linschoten) in de derde uitgave. Naast de merkenteams zijn er privé-inschrijvingen van het echtpaar Kees en Mieke Tijsterman uit Waddinxveen (Mitsubishi Pajero) en Hardsteen/Den Toom (Toyota). De in België woonachtige Nederlander Jan van Tuyl rijdt met De Bont voor het Deense L.A. Rally Team in een Land Rover 110.

'Last but not least' het zware geweld van DAF bij de vrachtwagens. Jan de Rooy uit Son en Breugel heeft Ivo Geussens en Van de Rijt aan zijn zijde in de nieuwe versie van de Turbo Twin. De equipes Van Maris/Van Loevezijn/Duisters en Dieker/Ketelaars/Tessens vergezellen hem in twee servicetrucks.

JAN DE ROOIJ, iglo in de woestijn

SON EN BREUGEL – Anderen gaan op hoogtestage of duiken een koelcel in om te acclimatiseren voor de specifieke weersomstandigheden tijdens een groot sportevenement. De vindingrijke Jan de Rooij heeft in het complex van zijn transportbedrijf in Son en Breugel de omstandigheden van Parijs-Dakar natuurgetrouw nagebootst. Zijn kantoor lijkt wel een broeikas, als opwarmertje voor de verzengende hitte die hem volgende maand in de Afrikaanse woestijn op de pijnbank legt. Onze verslaggever was daardoor meteen op temperatuur voor een interview met een onverschrokken snelheidsmaniak. Want je krijgt het knap benauwd als een 43-jarige vertelt dat de helse tocht voor hem een 'heerlijke vakantie' is.

Jan de Rooij is, zeker wat Nederland betreft, de personificatie van het ruige woestijngebeuren. Debet daaraan is niet alleen zijn spectaculaire, niets en niemand ontziende rijstijl. Jaarlijks doet de enige compleet Nederlandse rallycombinatie internationaal van zich spreken. De creativiteit van DAF Trucks en De Rooij maakt dat de deskundigen voor Parijs-Dakar reeds staan te popelen om kennis te maken met een geavanceerd stukje techniek. Of het nu de 'Bull', de 'Tweekoppige Draak' of de 'Twin Turbo' is; de Brabanders blijven trendsetters.

Ook in hun zesde monsterrit komen de Nederlandse pioniers met noviteiten. Voortbordurend op de Turbo Twin van de vorige editie is onder meer een vederlichte en supersterke kevlar-carrosserie ontworpen, waardoor het gevaarte twee ton lichter wordt en met een gewicht van precies tien ton nog net in de zware klasse uitkomt. „Voorts is het koppel veranderd, waardoor al bij een zeer laag toerental een geweldige power voorradig is. Ook is de grote vleugel uit aerodynamisch oogpunt anderhalve meter naar voren geschoven. Al met al is deze auto dertig tot vijfendertig procent beter dan de eerste versie".

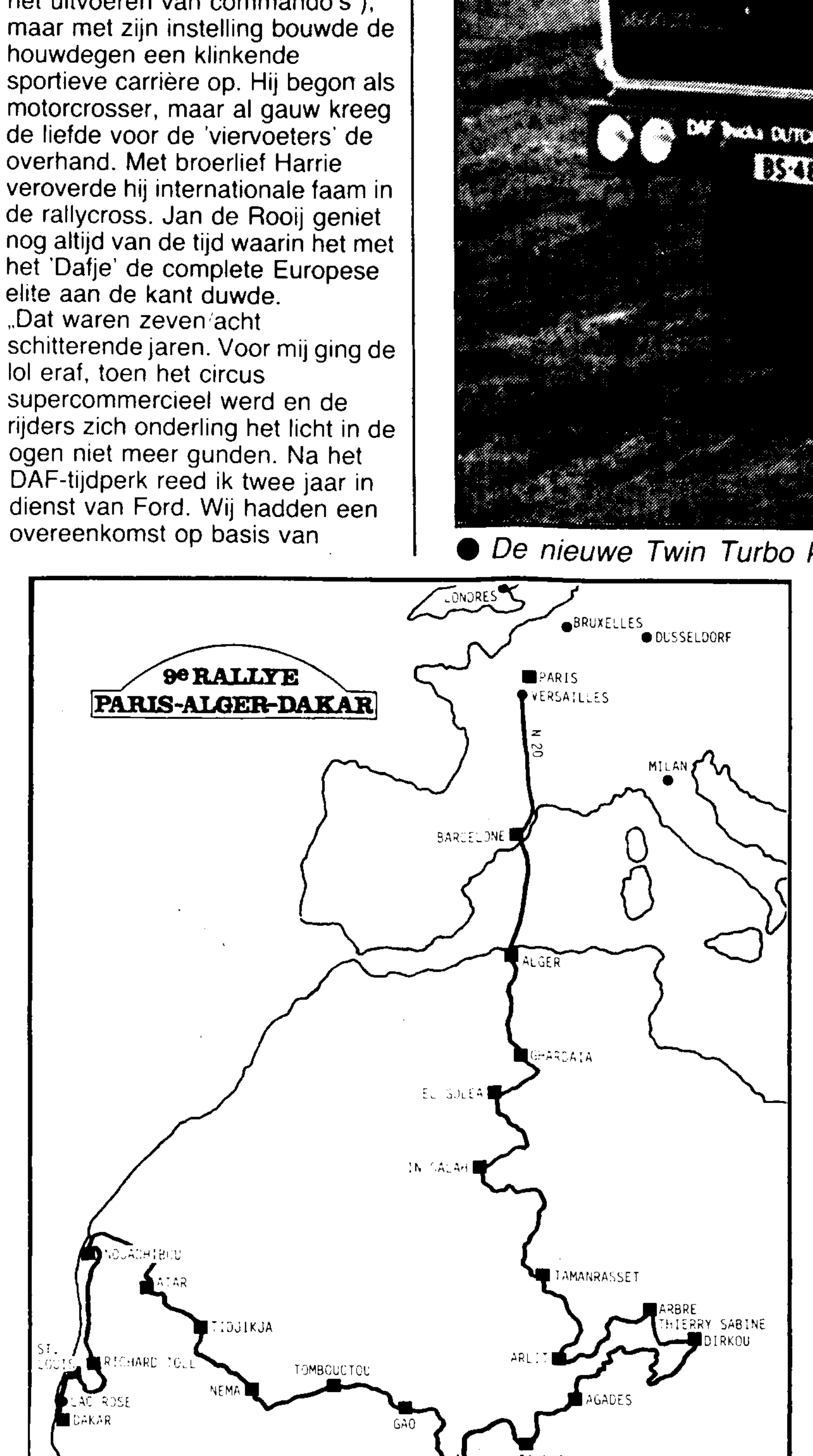
De Turbo Twin II moet eindelijk een stuk frustratie bij Jan de Rooij wegnemen. Al jaren domineert hij de vrachtwagenklasse, maar de kroon in Dakar ging steeds aan zijn neus voorbij. „Ik zal en moet het totale vrachtwagenklassement winnen", klinkt het getergd. „Al enkele malen ben ik eerste geworden in de klasse boven tien ton, maar dat is niet voldoende. Terwijl wij uren voor lagen op de concurrentie kwamen wij steeds wel een gat of een boom tegen, die ons van de totale overwinning beroofde".

Jan de Rooij en Parijs-Dakar; op het eerste oog een contradictio in terminis. Alsof je een Eskimo in de Sahara plaatst. De 43-jarige vleesmassa is het prototype van de anti-sportman. „Te veel roken, te veel drinken en te veel lekker eten", slaat De Rooij gekscherend op zijn veel te ruime verpakking. „Ik weet niet beter en doe ook niets om mijn conditie op peil te krijgen. Aan het einde van Parijs-Dakar ben ik wel zo'n acht tot tien kilo kwijt, als gevolg van de hitte en het onophoudelijk schudden en denderen in de cabine van de vrachtwagen".

De koele kikker uit het Brabantse Son en Breugel laat zich ook niet misleiden door Fata Morgana's. Als een roofdier gaat hij op zijn doel af, uiteraard via de kortste weg. Hij komt soms nors over („Ik ben gewoon beter in het uitdelen dan in het uitvoeren van commando's"), maar met zijn instelling bouwde de houwdegen een klinkende sportieve carrière op. Hij begon als motorcrosser, maar al gauw kreeg de liefde voor de 'viervoeters' de overhand. Met broerlief Harrie veroverde hij internationale faam in de rallycross. Jan de Rooij geniet nog altijd van de tijd waarin het met het 'Dafje' de complete Europese elite aan de kant duwde.
„Dat waren zeven/acht schitterende jaren. Voor mij ging de lol eraf, toen het circus supercommercieel werd en de rijders zich onderling het licht in de ogen niet meer gunden. Na het DAF-tijdperk reed ik twee jaar in dienst van Ford. Wij hadden een overeenkomst op basis van

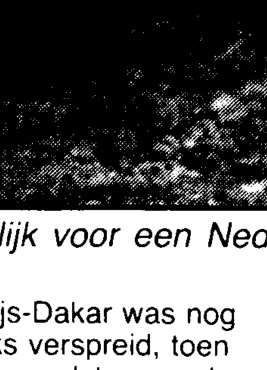
● De nieuwe Twin Turbo kolos met zijn berijder. Een combinatie die eindelijk voor een Nederlands succes zorgt?

seconden dat ik op televisie kwam. Zo maakte ik eens een geweldige koprol met de Escort, die in diverse sportprogramma's werd getoond. Dat was financieel een goede zaak. Maar het is belachelijk dat je moet blunderen om sponsorgeld te krijgen. In '81 heb ik met een Audi Quattro het EK gereden. Daarin ging zoveel tijd zitten, dat was ten opzichte van de zaak niet meer verantwoord".

Harrie en Jan hebben privé immers ook een handenbindertje. 'De Rooij transport' groeide uit zijn voegen en de twee telgen uit een gezin van zeven kinderen leken zich helemaal op de erfenis van pa te storten. Met Harrie als het financiële brein en Jan als de man van de planning en de techniek, pronkt op het nieuwe industrieterrein in Son een florerend bedrijf met 255 vrachtauto's en 363 man personeel.

Voor het afreageren van zijn snelheidsdriften trekt Harrie zich terug op zijn motorjacht. Jan echter kon de appeal van nieuwe uitdagingen niet weerstaan. De baccil van Parijs-Dakar was nog maar nauwelijks verspreid, toen DAF Trucks hem polste voor de woestijnrally.
„Het bloed kriebelde. Al helemaal omdat het een vrachtwagenproject betrof, waar ik van kinds af aan mee was opgegroeid. Ik heb de zaken op een rijtje gezet en

Tekst:
HUUB PAULISSEN

toegehapt. Januari is bij ons de rustigste maand. Tot kerstmis is het op de firma een gekkenhuis. Parijs-Dakar is dus een mooie gelegenheid om de sleur van alledag er in een maand uit te rijden. Natuurlijk is daarbij de steun van mijn vrouw en drie kinderen onontbeerlijk. Annie is echter al twintig jaar mijn grootste fan. Zij is zelf al een keer meegeweest en voelt dat Parijs-Dakar voor mij een ideaal uitstapje is om op adem te komen".

De moordende expeditie, waar anderen tegen opkijken als tegen een onoverwinnelijke berg, is voor De Rooij dus zoiets een retourtje Gran Canaria. De Brabander is enig in zijn soort. Hij is ook op geen enkele wijze te identificeren met de vele doldwaze avonturiers die een paar stuivers te veel hebben en ernaar hunkeren ontberingen en sterke verhalen te kopen. Voor De Rooij en DAF is Parijs-Dakar big business.

„Wij hebben er allebei enorme voordelen van. In ons metier kent iedereen de naam De Rooij en dat is een enorm voordeel in het zakendoen. DAF betaalt het hele gelag en krijgt daarvoor ieder jaar een massa publiciteit. Ook doet het bedrijf veel baat bij de ervaringen die wij onder extreme omstandigheden met de nieuwe technische snufjes opdoen".
Jan de Rooij en zijn kornuiten zijn klaar voor de strijd met de elementen in Algerije, Niger, Mali, Mauritanië en Senegal. In de voorbije maanden werd de nieuwe Turbo Twin uitvoerig getest. Eerst in eigen omgeving, waar De Rooij gebruik kan maken van het militaire terrein in Oirschot. Vervolgens in Spanje, waar de hittebestendigheid werd getoetst. "In dat werk hebben wij door de ervaring een enorme routine gekregen. De testresultaten waren verbluffend. Dit keer zit gruwelijk veel zand in het traject. Ideaal voor mijn bakkie".

Vooruitblikkend op de jaarlijkse beproeving lijkt Jan de Rooij zich naar dromenland te begeven. In gedachten baggert hij met zo'n 170 km pu door het mulle zand: loopt hij zijn strategie door. „Parijs-Dakar uitrijden is vooral een mentale kwestie. Het is zaak je krachten over 22 dagen te verdelen. En toch moet je als je voor het klassement rijdt klappen uitdelen. De rally is in principe in drie stukken te verdelen. Het eerste gedeelte, Algerije, is moordend voor het materiaal. Het tweede gedeelte is betrekkelijk rustig. De slotfase, het Teneregebeuren is zwaar voor de navigator".

„Helaas gebeuren er ongelukken doordat vele onervaren deelnemers de rally verkeerd inschatten. Parijs-Dakar zou makkelijker zijn geworden, omdat de nachtetappes eruit zijn. Geloof het maar niet, want daardoor zijn de special stages wel langer geworden. Als er op een dag slechts 250 kilometer moet worden afgelegd, denken velen: een makkie. Maar geloof me nou dat je dan iets zwaars te wachten staat. Met een dag of vijf zes voor de boeg denkt iedereen aan uitrijden. Daarom knappen de meesten in de Tenere af. Zij zitten dan helemaal stuk. Hoever Jan de Rooij kan gaan, voordat hij aan het einde van zijn latijn is? Ver, heel erg ver..."

De korte stilte die hierop volgt, grijpt De Rooij aan om te overpeinzen waar zijn grens ligt. "In een vliegtuig en het water voel ik me niet op het gemak. Aan het stuur een auto of een vrachtwagen ken ik geen angst".

Fysiek blijkt De Rooij gelukkig wel van vlees en bloed. Spijt klinkt in zijn stem als hij dat erkent. Begin dit jaar leidde dat namelijk tot de opgave van de DAF-equipe. De Rooij trekt het gezicht nog in een afschrikwekkende grimas als hij de herinnering oproept. „Wij hadden onze riante voorsprong verspeeld door een straftijd van tien minuten. In de inhaaljacht op Groigne ben ik er eens goed voor gaan zitten. Op een gegeven ogenblik doken wij in een enorm gat. Het stuurwiel smoleeg en, ja, daar kon het handje niet tegen. Ik hield er een gebroken middenhandsbeentje aan over. Wij hebben nog een tijdje doorgereden, maar ik verging van de pijn. Toen heb ik een van de moeilijkste beslissingen in mijn loopbaan moeten nemen: ik ben gestopt".

1 januari start de wraakexpeditie van Jan de Rooij. De Sahel moet voor hem het beloofde land worden. Navigator Ivo Geussens zal over een extra groot hart moeten beschikken. De Rooij gooit ditmaal alle remmen los, getuige zijn uitlating: „Mijn mooiste overwinning, daar zit ik op te wachten. En stuur me asjeblieft een kranteknipsel met dit interview. Mijn vrouw verzamelt die en ze heeft al een hele bibliotheek". Was het niet: ruwe bolster, blanke pit...

Keuken-renovatie?

Inbouwapparatuur van bekende topmerken met 20 tot 40% korting, werkbladen Duropal etc., eiken deuren, spoelbakken, acces. etc. aan scherpe prijzen.

Vossen-Keukens

Glaspaleis Kerkplein en Eikenderweg 77 Heerlen.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Eiken MEUBELEN, geloogd in de was of gekleurd naar wens. De grootste van Nederland! Motke-Vefato, Printhagenstraat 3, Kleingenhout-Beek. Tel. 04402-73044.

Grote uitverkoop van DEMONSTRATIEKEUKENS. In het centrale keukenmagazijn van Horn worden alle demonstratiekeukens verzameld. Deze komplete keukens worden verkocht voor ongekend lage prijzen. Demonstratiekeukens met opruimingskortingen tot 60%. Zoekt u een buitenkansje? Dan naar: Horn Centraal Keukenmagazijn, Loperweg 8 Echt, tel. 04754-3434.

Gebruikte KLEURENTELEVISIES te koop vanaf f 150,-, nieuw kleurentelevisies vanaf f 598,-. R.T.V. Van Voorst, Ganzeweide-Heerlerheide, tel. 045-213879.

KLEURENTELEVISIES O.a. Philips, Blaupunkt, ITT, vanaf f 195,–. Radio/TV Frank B.V., Bokstr. 33, H'heide. Tel. 045-213432.

AANHANGWAGENS, gemiddeld 25% goedkoper - af fabriek. Gekeurd door de rijksdienst wegverkeer. Gratis thuisbezorgd. Solide BV, 078-180408.

De Witte Hal Magazijnverkoop

voor stereo-, video-apparatuur, koelkasten, diepvriezers, wasautomaten etc. etc.

Zoekt u een buitenkansje? Wilt u stukken minder betalen? Dan eerst kijken in De Witte Hal!

In ons grote verkoopmagazijn zijn duizenden speciale koopjes bijeengebracht, afkomstig uit alle Horn-filialen

U betaalt

30 - 40 - 50 of 60% minder

voor nieuwe of lichtbeschadigde apparatuur

Let op:

Kleurentelevisie 3 jaar garantie van f 1.698,– voor f 498,–

De Witte Hal

Geerweg 9, Sittard
Tel. 04490-18162
Achter het station, over de ijzeren brug.

Aangeb. betrekkingen

PREVOS en partner bv. Bent u een bankwerker of lasser met ervaring? Dan hoeft u niet werkeloos te lopen. Voor meer informatie 045-218793.

Privéclub kan nog MEISJES aannemen, werktijden in overleg. Bel voor inl. 04494-45098.

Met spoed MEISJES gevr. voor privé en escortservice. 045-425303.

Wij vragen met spoed eerste PIJPFITTERS. Bellen na 18.00 uur 045-227719.

RIJINSTRUCTEUR. Parttime rijinstructeur gevr. Tel. 04495-4026.

Gevr. betrekkingen

NEW LOOK B.V. Baanstr. 101 Schaesberg. Schoonmaakonderhoud, gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154-312709.

STUCADOOR kan nog binnen- en buitenwerk aannemen. Tel. 045-459073.

Voor alle VERSTOPPINGEN: R.R.S. Dag- en nachtservice. 25 Vestigingen in geheel Nederland. Bel gratis 06-0991313. Betaling alleen bij succes.

Dakdekkersbedrijf M. Haas v. alle vernieuwingen, REPARATIES v. alle soorten daken, goten, schoorstenen, dakkapellen, dakbeschoten, dakisolatieplaten. Kerkrade. 045-451862.

Alles in één hand! Bel Hans Lips B.V. voor al uw timmer- en DAKWERK, spanten, dakkapellen, isolatie, kozijnen, interieurbetimmering enz. alsook alle soorten daken, zinkwerk v. nieuwbouw of onderhoud. Tel. 045-453818.

Trap BEKLEDEN. Rails hangen. Gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

Te koop aangeboden

INRUILMEUBELS van topkwaliteit. Dagel. van 13-18 uur. Einderstr. 46 Heerlen-Noord. Tel. 045-215716.

Nieuwe, gebruikte en exclusieve

kachel-kerstshow

met opvallend lage kerstaanbiedingen vanaf f 200,-

„De Kachelsmid"

Walem 21, Klimmen, tel. 04459-1638

Tweede kerstdag geopend

"Vuurwerk"

sier en knal, 10% korting in voorverkoop op onze scherpe prijzen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen, tel. 045-726840.

Super voordelig STOOKHOUT. Er kan er maar één de goedkoopste zijn. Bellen tuss. 16 en 18 uur 045-215716.

Opvallend

lage prijzen: balken, vloerplanken, spaan-, eterniet-, golfplaten, lichtkoepels, dakmat, underl. plaat etc.

Houthandel

Rinkens

Landgraaf, 045-319846.

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

AANHANGWAGENS!!!!!!! te koop en te huur. Alle modellen worden door ons op maat gemaakt. Dassen Aanhangwagens, Stationsstraat 6, Kerkrade.

Goede KLEUREN-TV'S, zeer grote sort., alle bek. merken v.a. f 195,- met gar. radio Geel, Grasbroekerweg 25 Heerlen. Tel. 045-724760.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening, in 23 maten, direkt leverbaar. Afstandbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren, compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle, tel. 043-641044.

Te k. FOTOCOPIEERAPPARATEN div. modellen ½ jr. gar. vanaf f 450,–; Spoor kantoormachines. Bocholtz 045-443961 na 18 uur.

Wijn-bier-kaasbereiding PUUR O SANA, tel. 045-312575, Heigank 112, Nieuwenhagen, geopend wo., vri., 13-17.30 uur, zat. 10-16 u.

Speciale aanbieding: VLOERPLANKEN ± 20 mm dik. Nu f 1,37 (incl. BTW) p.mtr. Rinkens, tel. 045-319846.

VLOERBEDEKKING, gordijnen en karpetten. Grote voorraad en voordelige prijzen. Vele coupons met hoge korting. Woninginr. Grooten, Kloosterstr. 22, Simpelveld. Tel. 045-441346.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253

Voordelige aanbiedingen

en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.

Zonnehemels

Zonnehemel met lange Wolff snelbruinlampen. Compleet met in hoogte verstelbaar statief. Nu voor f 795.-. V. Erp BV, Sittard: Putstr. 34. Heerlen: Saroleastr. 43. Kerkrade: Hoofdstr. 12.

„Piccolo's..."

zijn kleine advertenties in het Limburgs Dagblad om iets te kopen, te verkopen, te huren, te verhuren enz. enz.

Waar...

kunt u deze advertenties opgeven? Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en bij onderstaande adressen:

Heerlen
Sigarenhandel N.J. van Verseveld, Saroleastr. 80ᴬ

Heerlen
Kantoorboekhandel G. Alberts, Dr. Poelsstraat 22

Sittard
Dekker v.d. Vegt Boekverkopers, Brandstraat 23

Vaals
VVV Informatie Centrum, Kon. Julianaplein 47

Te k. Moulinex GRILL + bakoven v. f 375,– v. f 175,– z.g.a.n.; 2 filmcamera's 8 mm + proj.tafel + scherm f 300,–; Philips platenspeler z.g.a.n. + Akai versterker + 2 speakers 30 W. f 300,–; afzuigkap f 50,–. Tel. 045-255488.

Te k. PIANO accordeon 80 BS i.g.st., vaste pr. f 375,–. Tel. 045-251557.

Buitenkans!!! BRANDHOUT, Mbi-blokken, kalkzandstenen, div. balken en planken, gevelkachel, twee grote houten karrewielen enz. enz. Ook in een koop. 04406-12233.

Te k. COMPUTER Sinclair ZX, Spectrum, 48 Kram (interface + joystick) + lichtpen + cassetterecorder + veel spellen. Heidestr. 63, Geleen, tel. 04494-47417.

Bij beschikking van de Kantonrechter te Roermond van 17 december 1986 is aan **Franciscus Helena Tullemans,** geboren op 19 april 1968, wonende te 6031 RV Nederweert aan de Truyenhoekweg 7, handlichting verleend tot:

1. het exploiteren van een varkensfok- en varkensmestbedrijf,
2. de gehele of gedeeltelijke ontvangts van zijn inkomsten uit de exploitatie van voormeld bedrijf en de beschikking over deze inkomsten,
3. het in het kader van de exploitatie van voormeld bedrijf sluiten van verhuringen en verpachtingen, een en ander in de ruimste zin des woords, doch met inachtneming van het bepaalde bij artikel 235, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek.

STADSSCHOUWBURG HEERLEN

Gewijzigde openingstijden
24 dec. t/m 1 jan.:
24 + 27 dec. 10.00-12.00 uur;
29 + 30 dec. 10.00-15.00 uur;
31 dec. 10.00-12.00 uur
én één uur voor aanvang van elke uitvoering.
Tel. 045-716607

Vrijdag 26 december 12.

Koffieconcert in kerstsfeer K.H.M. ST.-PANCRATIUS f 6,50; CJP/Pas 65 en kinderen tot 14 jaar f 5,–; inkl. koffie/lim. Crèche f 2,50.

Zondag 28 december 12.

Familievoorstelling **Marionettentheater van Hendrik Bonneur "BASTIEN ET BASTIENNE"** (vanaf 6 jaar) f 6,50; CJP/pas 65 en kinderen tot 14 jaar f 5,–; inkl. koffie/lim. Crèche f 2,50.

Zondag 28 december 15.

Familieconcert LAURENS VAN ROOYEN EN ENSEMBLE f 6,50; CJP/Pas 65 en kinderen tot 14 jaar f 5,–; inkl. koffie/lim.

Donderdag 1 januari 15.

Nieuwjaarsconcert BALKANORKEST HAJRA f 6,50; CJP/Pas 65 en kinderen tot 14 jaar f 5,–; inkl. koffie/lim.

Vrijdag 2 januari 20.

New York Harlem Opera Ensemble "CARMEN JONES" musical van Oscar Hammerstein II naar de opera "Carmen" f 41,– - f 38,– - f 35,–; CJP/Pas 65 f 23,–.

Zondag 4 januari 13.00 - 16.00

STAATSCIRCUS VAN DE DDR f 15,–; CJP/pas 65 en kinderen t/m 14 jaar f 7,50.

Heerlens Streektheater

"WIE AUWER WIE JEKKER". Er zijn nog kaarten verkrijgbaar voor ma. 29 en di. 30 dec., ma. 5 en di. 6 jan. f 10,– excl. garderobe.

De Kijkdoos tot 16 jan.

HENK FONVILLE aquarellen.
Bestuurscommissie, direktie en medewerkers wensen u prettige kerstdagen en een voorspoedig 1987!

1e kerstdag geopend va. 21.00 uur

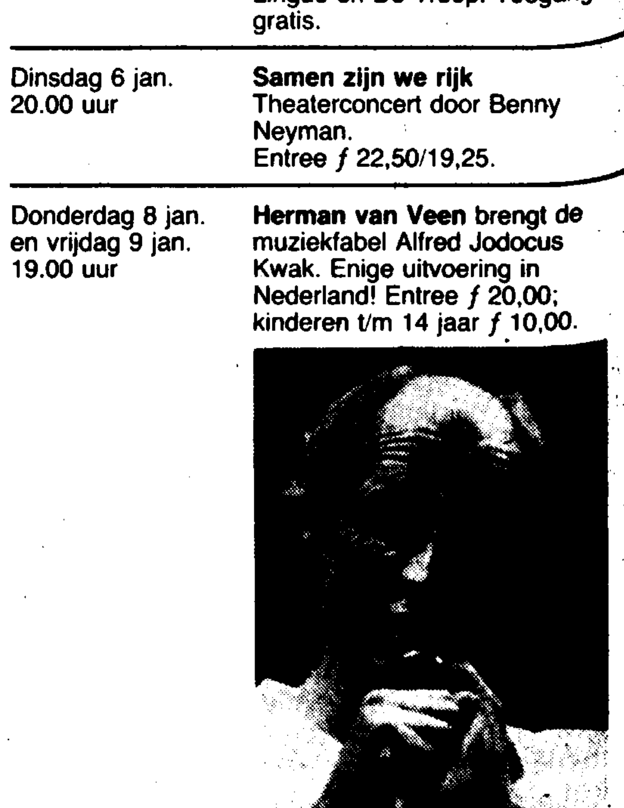
'T PANNESCHÖPKE

Spaubeek

165469

Cultureel Centrum 'de Stadsschouwburg' Sittard telefoon: 04490-10616

Vrijdag 26 dec. 12.00 uur	**Ritmic Group Schinveld** Entree f 8,50/7,25, kind. tot 8 jaar gratis.
Vrijdag 2 jan. 20.30 uur	**Opening Musita '87** m.m.v. Philharmonie Sittard, Sittards Mannenkoor 1897, St.-Caecilia Guttecoven. Soliste: Turid Karlsen, sopraan. Toegang gratis.
Zaterdag 3 jan. 20.00 uur	**Carmen Jones** Uitverkocht
Zondag 4 jan. 10.45 uur	**Limburg presenteert** rechtstreekse ROZ-uitzending met o.a. medewerking van de Philharmonie Sittard, ensemble Lingue en De Troep. Toegang gratis.
Dinsdag 6 jan. 20.00 uur	**Samen zijn we rijk** Theaterconcert door Benny Neyman. Entree f 22,50/19,25.
Donderdag 8 jan. en vrijdag 9 jan. 19.00 uur	**Herman van Veen** brengt de muziekfabel Alfred Jodocus Kwak. Enige uitvoering in Nederland! Entree f 20,00; kinderen t/m 14 jaar f 10,00.

Expositie 3 januari t/m 7 februari Rüdiger Trebels, aquarellen, tekeningen.

Openingstijden kassa: ma. t/m vr. 10.00-13.00 en 14.00-16.00 uur, za. 10.00-12.00 uur en een uur voor het begin van elke voorstelling.

Twijfels over OS in Athene '96

ATHENE – Lambis Nikolaou, voorzitter van het Griekse Olympisch Comité, heeft gisteren betwijfeld of Athene in 1996 de Olympische Spelen wel kan organiseren. Het is de bedoeling, dat Athene het eeuwfeest van de moderne Olympische Spelen viert op de plaats waar ze werden ingezet. In oktober leverde Nikolaou bij het Internationaal Olympisch Comité een bereidverklaring in. „Als we de komende zes maanden niet een aantal grote stappen voorwaarts doen, kunnen we het idee beter vergeten", meende de voorzitter.

Nikolaou rekende voor dat er 1,2 miljard dollar, ofwel 2,7 miljard gulden, nodig zijn voor de bouw en verbetering van de verschillende sportakkommodaties naast de kosten voor de constructie van twee Olympische dorpen en de aanleg van een nieuw vliegveld en een metro. Nikos Filaretos, het Griekse lid van het IOC, sprak van een aantal tragische vergissingen, begaan door Griekse enthousiasten. Hij vroeg zich af of het IOC in 1990 wel voor Athene zal kiezen, als op dat moment niet tachtig procent van de infrastructuur gereed is.

Muhammed Ali op volle toeren

RACINE – Muhammed Ali, de oud-wereldkampio en boksen die er in het verleden al geen moeite mee had zichzelf op een voetstuk te plaatsen, heeft nog niets van zijn gebrek aan bescheidenheid ingeboet. Gisteren werd bekend dat er een autofabriek zal worden gebouwd die gaat produceren voor een onderneming waar Muhammed Ali aan het hoofd komt te staan. Die onderneming krijgt de naam Ali Motors.

De bouwkosten van de autofabriek bedragen tien miljoen dollar. Ali Motors wordt een dochterondernemi ng van de Amerikaanse Diversified Mobility Inc., onderdeel van Nielsen Building Systems Inc. In de fabriek zullen met de hand luxe auto's worden gebouwd, waarbij gebruik wordt gemaakt van het chassis en de motor van de Pontiac Fiero, een kunststof sportwagen van General Motors. Het is de bedoeling dat er tenminste drieduizend auto's per jaar worden gemaakt. De prijs ligt tussen de 30.000 en 40.000 dollar. Volgens directeur Nielsen van Nielsen Building Systems zullen de eerste honderd wagens zijn bestemd voor de Amerikaanse markt. Geprobeerd zal worden ze te verkopen aan de diverse beroemdheden in de VS. Het grootste deel van de overige auto's zal worden geleverd aan moslim-landen, waar Muhammed Ali populair is. De type-aanduiding van de eerste auto's is al bekend. Die wordt Ali-3WC, hetgeen duidt op het feit dat Muhammed Ali driemaal wereldkampioen is geweest.

Veldrit in Diepenbeek

DIEPENBEEK – Morgen start Peter Harings in het Belgisch-Limburgse Diepenbeek in een sterk bezette cyclo-cross. Oud-wereldkampioen Roland Liboton is de trekpleister van de Kerstveldrit, die om 15.00 uur van start gaat. Andere bekende deelnemers zijn: Eric Vanderaerden, Nico Emonds, Jos Lammertink, Johan Capiot, Benny van Brabant, Peter Hric en Frank van Bakel.

Francis Castaing in AD Rentingploeg

HEERLEN – De Franse sprinter Francis Castaing heeft voor 1987 een contract getekend bij de AD Renting-wielerploeg. Castaing verdedigde dit jaar de kleuren van RMO. De Belgische AD Rentingformatie wordt geleid door Wilfried Reybrouck en Luis Ocana. Onlangs werd ook Limburger Jos Alberts in dit team opgenomen.

Aanval Fignon op werelduurrecord

PARIJS – Laurent Fignon heeft deze week aangekondigd volgend jaar een aanval te willen doen op het werelduurrecord van Francesco Moser. Fignons sponsor Système U heeft zich bereid verklaard de recordpoging financieel te steunen. Fignon weet nog niet waar en wanneer hij het uurrecord gaat aanvallen.

● *Boris Becker in topvorm. Hij brengt zijn landgenoten evenveel geluk als de hoofdprijs in de lotto.*

Vandaag oriënterend gesprek voor volgend seizoen

Roda JC aast op Ton Lokhoff

van onze sportredaktie

KERKRADE – Roda JC is in de race voor Ton Lokhoff, momenteel uitkomend voor het Franse Nîmes. Trainer/manager Rob Baan heeft morgen een oriënterend gesprek met de ex-PSV'er die momenteel in Nederland verblijft. Lokhoff wil na een half jaar weer terug naar Nederland, omdat zijn echtgenote in Frankrijk niet kan aarden. De voorzitter van Nîmes, waarvoor ook Jan Poortvliet uitkomt, heeft echter te kennen gegeven Lokhoff zeker tot medio '87 aan zijn (vierjarige) verbintenis te houden.

„Wij wilden Lofhoff voor de tweede helft van het seizoen huren, maar dat zit er niet in", aldus Rob Baan. „Het gesprek dat ik morgen met hem heb heeft dan ook betrekking op het volgend seizoen. Van Lokhoff zelf en van trainer Kristen Nygaard (ex-AZ, red.) heb ik begrepen dat hij in ieder geval dit seizoen moet uitdienen. Hij doet het erg goed en bij Nîmes hoopt men dat zijn vrouw op den duur ook haar draai kan vinden".

„Lokhoff heeft mij te verstaan gegeven dat hij daar niet in gelooft. Daarom is Roda JC erbij gebaat het zaakje warm te houden. Wij hebben Piet Wildschut al van het middelveld naar de liberopositie moeten halen en nu is Martin van Geel weer weggevallen met een enkelblessure. Daarom wilden wij Lokhoff direct hebben, zodat wij het op ons gemak konden bekijken, zonder dat het meteen veel geld gaat kosten".

Martin van Geel verwacht overigens na de wintersport weer present te zijn. Op 30 december gaat het gips van zijn geblesseerde linkerenkel. „Daarna duurt het herstel nog ongeveer vier weken, zodat ik eind januari, ruimschoots voor de tweede helft van de competitie, weer van de partij ben", licht de spelbepaler toe.

Sponsor Nol Hendriks verzekert dat Roda JC na de winterstop in ieder geval een nieuwe aanwinst zal presenteren. „Of Lokhoff, of Michel Boerebach van Go Ahead Eagles. Wij hadden Lokhoff al eerder willen hebben, maar wensten niet aan de vraagprijs te voldoen, waarna hij voor Frankrijk koos. Nîmes moet met minder genoegen nemen dan de vier ton die het voor Lokhoff betaalde. Gaat het niet door, dan wil ik Boerebach voor Roda JC kopen".

Fiat Nederland subsponsor Roda

KERKRADE – Roda JC heeft een nieuwe subsponsor weten te strikken in Fiat Nederland. De verbintenis loopt tot medio '88 met een optie voor nog eens anderhalf jaar. De aktiviteiten van Fiat komen voornamelijk ten gunste van de jeugd(opleiding), 'en zijn derhalve niet in geld uit te drukken', aldus Roda-manager Rob Baan. Daarnaast worden de selectiespelers en de trainer in de gelegenheid gesteld een auto van het Italiaanse merk te rijden.

Roda in februari naar Maleisië

KERKRADE – Roda JC zal het grootste gedeelte van de winterstop in warme streken doorbrengen. Naast de trip naar Gran Canaria van 4 tot en met 11 januari, 'overwinteren' de Kerkradenaren begin februari in Maleisië. Van 3 tot en met 15 februari zijn zij te gast in Koeala Loempoer, waar wordt deelgenomen aan het Intercity-toernooi. Ook Den Haag reist naar Maleisië en wel van 16 tot 27 januari.

● *Ex-PSV'er Ton Lokhoff, doelwit van Roda JC.*

Sport kort

● LONDEN – Als alle plannen doorgaan speelt Luton Town binnen enkele jaren in de grootste „voetbaltempel" van Europa. De gemeente van de stad bespreekt binnenkort een door een bouwonderneming ingediend plan, dat uitgaat van een ultramodern stadion met 120.000 zitplaatsen. De kosten van het luxueuze stadion bedragen bijna zeshonderd miljoen gulden. Het Wembley-stadion lijkt haar monopoliepositie kwijt te raken. De Engelse voetbalbond overweegt interlands en bekerfinales in het nieuwe stadion onder te brengen.

● WESTERHAAR – Ook op de laatste speeldag van de strijd om de wereldtitel dammen voor junioren in Westerhaar heeft Goentas Valneris uit de Sovjetunie zijn ongeslagen status behouden. De 19-jarige dammer, die al zeker was van de wereldtitel, speelde remise tegen de Nederlander Van der Zee.

● PARIJS – Michel Hidalgo, de coach die Frankrijk naar de Europese voetbaltitel leidde, heeft gisteren een contract getekend dat hem voor vijf jaar aan de geldschieter Bernard Tapie bindt. Hidalgo is op het ogenblik generaal manager bij de club Olympique Marseille, sinds een jaar eigendom van Tapie. Er circuleerden geruchten dat Hidalgo zou ingaan op een aanbieding van Racing Paris.

● PARIJS – Het Olympisch Comité van de Sovjetunie heeft bij monde van voorzitter Gramov laten weten geen bezwaar meer te hebben tegen de aanwezigheid van beroepstennissers bij de Olympische Spelen. Gramov deed die toezegging in een gesprek met Philippe Chatrier, voorzitter van de Internationale Tennisfederatie, ITF.

● GRONINGEN – In het Europees kampioenschap schaken voor junioren is de Sovjet Ivantsjoek op een score van honderd procent gebleven. In de vijfde ronde versloeg hij met de witte stukken de Nederlander Brenninkmeijer. De IJslander Thorhalsson en de Israëlier Manor, samen tweede, boekten in de vijfde ronde eveneens een overwinning.

● ZEIST – Het Nederlands amateur-elftal heeft in het KNVB-sportcentrum in Zeist een oefenwedstrijd gespeeld tegen de eerste-divisieclub De Graafschap. De eindstand werd 2-2. Voor de semi-profs scoorden Cornelissen en Molenaars.

● DEN HAAG – Het profbiljartteam van Holland Casino's leed in eigen huis een kansloze 8-0 nederlaag tegen het hooggeklasseerde Hilversum. De uitslagen van de vijftiende speeldag van de hoogste klasse van de driebanden-competitie zijn: Ellen '83 - Zundert 3-5, Heeswijk-Dinther - Monopool Zuid 4-4, Heerlen - Hilversum 0-8, Enschede - Wijchen 2-6, Etten-Leur - Edo '83 5-3. **Stand aan kop:** 1. Etten-Leur 14-22, 2. Hilversum 14-19, 3. Naarden 13-18, 4. Monopool Zuid 14-17.

Conclusie onderzoek: 'Aan de verheerlijking kleven gevaarlijke aspecten'

Massahysterie rond Becker

FRANKFORT – Boris Becker is, net negentien jaar oud, in West-Duitsland veel meer dan een toptennisser. Hij is, mede door zijn goed geprogrammeerde commerciële en 'menselijke' activiteiten, uitgegroeid tot een idool met een boven de sport uitgestegen populariteit.

Sterker nog, Becker leidt de aandacht af van de dagelijkse beslommeringen in de politiek. Dat komt door de aanhoudende reeks successen en het innerlijke geluk, dat Becker voortdurend uitstraalt. Aan de verheerlijking van Becker kleeft een aantal gevaarlijke aspecten. Tot deze conclusies komt de Frankfortse professor Iring Fetscher, die gisteren de resultaten bekend maakte van zijn onderzoek naar de positie van Becker in de Westduitse samenleving.

„Feitelijk is Becker een soort boven-dimensionale persoonlijkheid, die de mensen even veel geluk brengt als de hoofdprijs in de lotto", stelt Fetscher, die is gespecialiseerd in 'politicologie en sociale filosofie. Volgens de professor vervult Becker voor vele Westduitsers de droom van het perfecte. „Hij maakt de latente hang naar verering en bewondering wakker, die nu eenmaal bij de bevolking leeft. We mogen van geluk spreken, dat die gevoelens zich niet in de politiek weerspiegelen, maar in de persoon van Becker", vindt Fetscher, die zelfs zo ver gaat Beckers uitstraling als magie en pseudo-religie te bestempelen.

In dit opzicht is Fetscher bang, dat er een ontwikkeling zal komen, die een verharding in het sociale denken zal betekenen: „Becker is immers het perfecte voorbeeld van de gedachte, dat je moet worden betaald naar hetgeen je presteert. Voor de gewone man of vrouw in de maatschappij is dat lang niet altijd mogelijk".

Fetscher vergelijkt Becker voorts met de handoplegger, die in de middeleeuwen bij het volk ongekende populariteit genoot door zijn vermogen zieken te genezen. „Veel fans zoeken tegenwoordig hun lichamelijke en geestelijke heil in het volgen van alles wat Becker doet".

Dit legt volgens Fetscher een ongekende druk op de tweevoudig winnaar van Wimbledon. Als voorbeeld voor de veelomvattende taak van de jonge tennisprof noemt Fetscher diens bezoek aan de Paus. „Bovendien bleek daaruit de verschrikkelijke commerciële inslag van Becker en zijn manager Tiriac. Becker speelde immers een partijtje tegen de Paus. Daarbij kwam Beckers materiaalsponsor wel erg in de belangstelling te staan".

Ook in opvoedende zin kan Beckers rol gevaarlijk worden, concludeert Fetscher. „Sport moet toch speels en ontspannend zijn, door iedereen te doen. Maar bij Becker gaat het louter om de bittere ernst van het leveren van topprestaties, waarbij verliezen een ramp is. Dat is bepaald geen goed voorbeeld voor de jeugd, die moet leren teleurstellingen te verwerken".

Geld is volgens Fetscher toch al de drijfveer in het mondiale tennis. „Vroeger was het een exclusieve sport van rijkelui, die om de eer speelden. Leuk, maar er omheen bestond nauwelijks of niet een massa-beweging, laat staan een massa-hysterie. Becker staat nu zo nadrukkelijk in de maatschappij, dat je hem kunt vergelijken met de populariteit in het verleden van The Beatles in Engeland of Marilyn Monroe in de Verenigde Staten".

Mezzenga en Wahhabi inboksploeg

DEN HAAG – Arnold Vanderlijde, de vice-wereldkampioen in het zwaargewicht, ontbreekt in de Nederlandse amateur boksploeg, die 5 januari in Rotterdam tegen Canada uitkomt. De Canadezen hebben niet de beschikking over een zwaargewicht, die Vanderlijde waardig tegenstand kan bieden. De Nederlandse amateurploeg ziet er als volgt uit: vedergewicht: Regilio Tuur (Rotterdam); licht: Silvio Mezzenga (Munstergeleen); lichtwelter: Abdelkader Wahhabi (Maastricht); welter: Ronald Vos (Hoorn) en Frits Geel (Amsterdam); midden: Ron van Leeuwen (Amsterdam); halfzwaar: Floris Dekker (Rotterdam); zwaar: Bert van Berkel (Arnhem); super-zwaar: Wim Gerritsen (Arnhem).

Zuidafrikaanse voetbalbond stelt daad

JOHANNESBURG – De grootste Zuidafrikaanse sportbond, die van de voetballers, heeft een van haar belangrijkste sponsors, Panasonic, verzocht een einde te maken aan een jaarlijkse sponsoring van circa 500.000 gulden. De reden voor deze opzienbarende stap is het feit, dat Panasonic ook een omstreden tournee van een 'rebellen-team' van Australische cricketers sponsort en wel met een bedrag van maar liefst 2 miljoen gulden.

Remise Kasparov

BRUSSEL – Wereldkampioen Gari Kasparov heeft het internationale schaaktoernooi in Brussel besloten met een remise tegen de Hongaar Lajos Portisch. Hij bracht daarmee zijn eindtotaal op 7,5 punt uit tien partijen. Met twee punten achterstand eindigde Viktor Kortsjnoi op de tweede plaats de Westduitser Robert Hübner en de Brit John Nunn, die beiden vijf punten haalden.

Uitslagen tiende ronde: Portisch (Joe) - Kasparov (Sov) 0.5-0.5; Nunn (GBr) - Hübner (Wdl) 0.5-0.5; Short (GBr) - Kortsjnoi (Zwi) 0-1. Eindstand: 1. Kasparov 7.5 punt; 2. Kortsjnoi 5.5; 3. Hübner en Nunn 5; 5. Short 4; 6. Portisch 3.

Snel benoeming nieuwe directeur

Baan Schaesberg benadert Kemperman

LANDGRAAF – Frank Kemperman, financieel manager van MVV, is door het bestuur van de Draf- en Renbaan Schaesberg gevraagd directeur van die instelling te worden. Afgelopen zaterdag tipte het LD Kemperman reeds als kandidaat. Het werd toen echter nog ontkend door zowel Kemperman als het bestuur van de DRB.

De DRB zit momenteel zonder zakelijk leider nadat vorige week het arbeidscontract van directeur Charles Mersmans door de kantonrechter op verzoek van de DRB ontbonden werd. Mersmans, de vierde manager in de zes jaar dat de noodlijdende DRB bestaat, was al enige maanden door ziekte afwezig. Om die reden maakte het bestuur van de DRB onlangs bekend op korte termijn een tijdelijk manager aan te willen stellen. Dat is nu veranderd in een definitieve baan.

Slechte start

De Draf- en Renbaan begint het nieuwe jaar slecht. De koersavond op vrijdag 2 januari is geannuleerd. Er waren te weinig paarden aangemeld, om een acceptabel programma samen te stellen. Zoiets is een grote zeldzaamheid, maar voor Schaesberg komt het toch niet onverwacht. De laatste weken moest de NDR geregeld alles op haren en snaren zetten, om de meetings doorgang te laten vinden. Voornaamste oorzaak: er zijn te weinig draversentrainementen in de regio.

Albert Zweifel in Cross Valkenburg

VALKENBURG – De organisatie van de Cyclo-Cross Nacht van Valkenburg zorgt maandagavond voor een opvallende stunt. Gisteren slaagde men erin wereldkampioen Albert Zweifel voor deze happening te strikken. Het is de eerste keer dat de Zwitser, die speciaal voor de Nacht van Valkenburg overkomt, in een cyclo-cross in Nederland start. Zweifel is daarmee de grote trekpleister in Valkenburg, waar voorts onder meer Eric Vanderaerden, Steven Rooks, Johan van der Velden en Hennie Stamsnijder acte-de-presence geven.

Trainerscaroussel

ROERMOND – Trainer/speler Ruud Wierts, van de vierde klasser Victoria uit Roermond, gaat deze club aan het einde van het seizoen verlaten. Drie seizoenen geleden bewerkstelligde Wierts de promotie van Victoria van de afdeling Limburg naar de vierde klasse F.

Kerstcross AVON

HEERLEN – Atletiekvereniging AVON Heerlen houdt vrijdag 26 december haar jaarlijkse kerstcross nabij het voetbalterrein van VV Heksenberg. Aanvang 11.00 uur met het KNAU-programma; 12.50 uur dames; 13.40 uur heren. Om 14.40 uur is er voor iedereen een volksloop over 3300, 6600 en 10.000 meter. Inschrijven ter plaatse.

GRONINGEN EN LISSABON AKKOORD

Ruil Houtman en McDonald

van onze sportredactie

GRONINGEN – Rob McDonald treft het: zijn vroegere huis in Groningen komt net leeg te staan, want de huidige bewoner vertrekt straks naar Portugal. Nee, het is geen toeval, want die bewoner heet Peter Houtman. Anderhalf jaar geleden ruilden ze van pand, toen Houtman voor de derde keer van Feyenoord naar FC Groningen terugkeerde en McDonald van Groningen naar PSV verhuisde. Nu kunnen ze elkaar weer aflossen. Tegen drie uur gisternacht bereikten alle partijen een akkoord: Sporting stemde in met de transfersom van Houtman (volgens Groningen-voorzitter De Vries uiteindelijk minder dan vijf ton), McDonald bereikte een schikking met Sporting voor het half jaar dat hij nog had te gaan en de Engelsman tekende een contract voor een half jaar (met optie tot koop) bij FC Groningen.

2e KERSTDAG
van 10.00-17.00 uur

Sfeervolle KERSTSHOW

Show DAGEN
2e Kerstdag
za 27 dec
ma 29 dec
di 30 dec
wo 31 dec
IEDEREEN is van harte welkom

NIEUWE SUBARU MODELLEN

Grote collectie jonge occasions in onze gezellige en verwarmde showroom, tegen eindejaars prijzen !

Alle nieuwe of gebruikte auto's tijdens de showdagen verkocht, worden gratis voorzien van :stereo-radio cassette, antenne en speakers set vloermatten v.v.n. keuringsrapport

SUBARU

SUBARU

AutoGarant bv

Schelsberg 128 - HEERLEN
Telefoon 045-725588
(Tussen Hendriks-Textiel en Bristol-Shoes)
Erkend APK Keuringsstation

---

dactylo uitzendburo

zoekt voor een relatie in **Heerlen:**

tekenaars
Opleiding: MTS weg- en waterbouw.
Kandidaten dienen aantoonbare ervaring te hebben met kabelleiding-registratie.
De werkzaamheden zijn voor langere tijd.

accountant medewerkers
Opleiding: minimaal MBA nivo.
Kandidaten met een SPD opleiding genieten de voorkeur.

In opdracht van een landelijk opererend soft-wareburo hebben wij vakatures voor:

operators
Kandidaten dienen ervaring te hebben met o.a. een IBM computer systeem DOS/VSE.
De werkzaamheden vinden o.a. in Maastricht plaats.

Tevens hebben wij ook nog plaatsingsmogelijkheden voor:

LTS'ers metaal
die woonachtig zijn in de regio Kerkrade en de regio Sittard. Leeftijd 18 - 23 jaar.

MTS'er werktuigbouw
werkervaring is geen vereiste.

erv. c.v monteurs/loodgieters

Wilt u méér informatie, neem dan even kontakt op met Mevr. E. Berkers van onze vestiging in
Kerkrade/Eygelshoven, Kennedylaan 66, 045 - 35 20 59
of met Mevr. J. Dumont van onze vestiging in
Sittard, Mozartstraat 29, 04490-2 32 66.

alle funkties m/v

Op onze show staan alle Subaru's te dromen van 'n witte Kerst.

Autobedrijf EUSSEN
Officieel Subaru-dealer
Showdagen van 27-31 december
Ransdaal 43, Voerendaal, tel. 04459-1677

---

musterring

ZITKOMFORT VAN WERELDFAAM VOOR FEESTELIJKE JUBILEUMPRIJZEN.

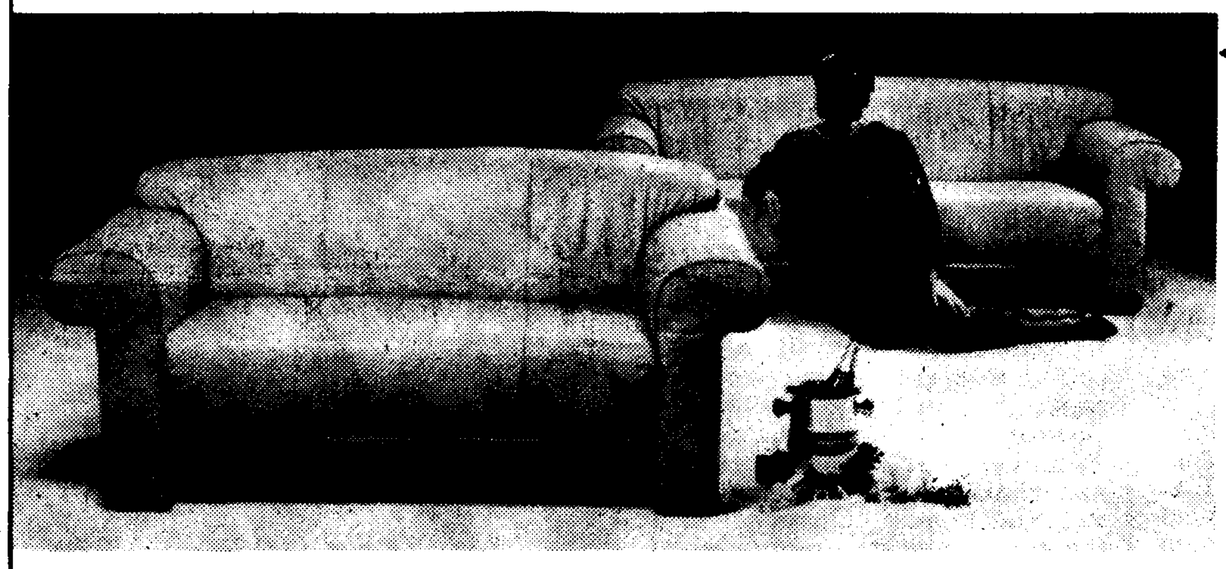
JUBILEUM AANBIEDING
musterring

Laatste feestronde van Musterring.
Ook aan de vrijgevigheid van een jubilaris komt een eind. Daarom luidt Musterring de bel voor de laatste feestronde.
Onovertroffen zitkomfort. Hoeksets die de kwaliteitskenmerken dragen van grote klasse. Musterring geniet dan ook een internationale reputatie op 't gebied van gegarandeerde topkwaliteit. Je ziet 't en je merkt 't. Ook na jaren en jaren gebruik. Deze vijf zitgroepen zijn in diverse kleuren leer (en enkele modellen ook in stof) verkrijgbaar. Voor prijzen die nog even in jubileumstemming zijn.
Bij elke zitgroep is ook de normale prijs vermeld. 't Voordeel van ons Jubileum-Zitfeest blijkt hieruit overduidelijk!

Profiteer van dit buitenkansje.

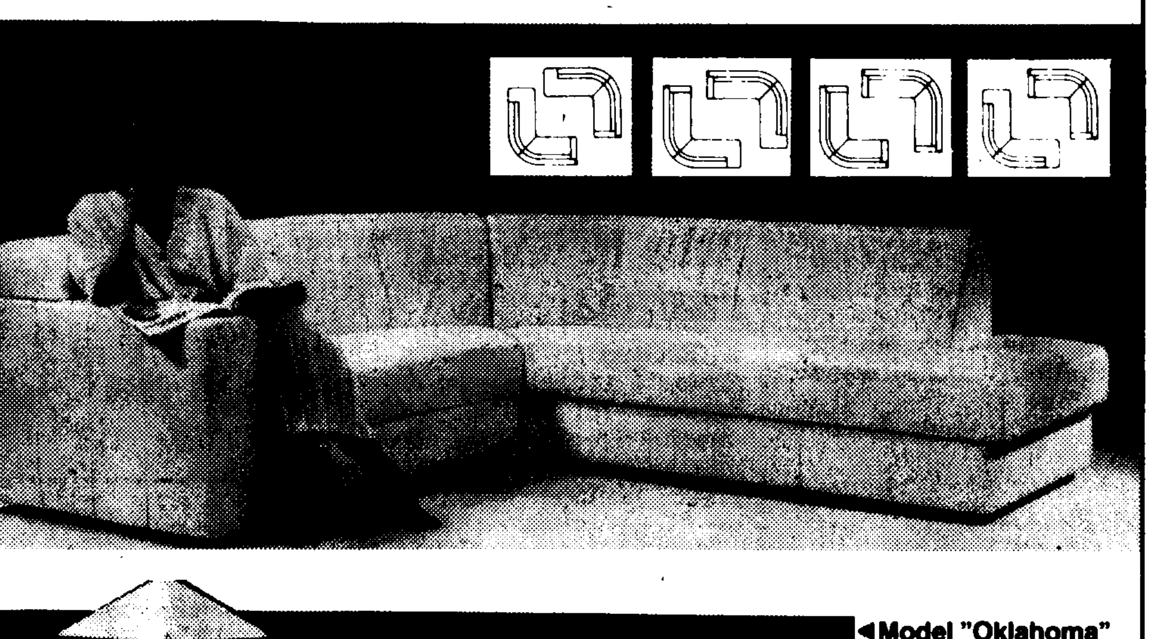
Musterring. Al bijna een halve eeuw optimaal kwaliteitsnivo.

Model "Arizona" ▲
Grandioze 3+2 zits hoekset, geheel bekleed met bijzonder mooi rundleer, voorzien van dekoratieve stiksels. Heel komfortabele zit.
In leer ~~4.395,-~~
Jubileumprijs
3.495,-

◀**Model "Alabama"**
Perfekte styling door kombinatie van strakke lijnen en zacht-ronde vormen. Keus uit diverse kleuren leer - o.a. de nieuwe zalmkleur - en romantische dessinstoffen.
3+2 zits in stof ~~3.595,-~~ 2.795,-
in leer ~~4.595,-~~
Jubileumprijs
3.695,-

Model "Nebraska" ▶
Zeer aparte hoekbank, op vele manieren samen te stellen door de grote variatie in zitelementen.
De aangebouwde „poef" biedt een volwaardige zitplaats.
Als afgebeeld in leer 4.890,-
Jubileumprijs
3.990,-
Vele mogelijkheden, zoals met of zonder armleggers, met of zonder eindproef, met 4, 5 of 6 zitplaatsen, etc.

◀**Model "Oklahoma"**
Kubistische 3+2 zits hoekset voor de liefhebbers van strakke vormgeving. Optimaal komfort door de uitgekiende zit. Ruime keus uit moderne kleuren rundleer en stof.
In stof ~~3.495,-~~ 2.795,-
In leer ~~4.695,-~~
Jubileumprijs
3.795,-

Model "Colorado" ▶
Moderne 3+2 zits hoekset met perfekt zitcomfort door de royale uitvoering en dikke vulling. Speels plooiend bekleed met soepel leer (o.a. in aqua-blue; héél appart!). ~~3.795,-~~
Jubileumprijs
2.995,-
In stof ~~2.695,-~~
1.995,-

As. maandag en dinsdag tot 21.00 uur geopend

SIJBEN MEUBELEN ROERMOND

Maasnielderweg 33 Tel. 04750-16141 Roermond-Maasniel Nabij Philips

---

LAURA METAAL B.V.

Een bedrijf in de metaalwerkende industrie vraagt voor spoedige indiensttreding een

VERKOPER BINNENDIENST

De funktie omvat de volgende taken:
- het onderhouden van externe commerciële kontakten
- het administratief verwerken van orders
- het bewaken van levertijden etc.

Vereist wordt dat de toekomstige medewerker een opleiding heeft op middelbaar niveau en/of ervaring heeft.

Geboden wordt een salariëring afhankelijk van opleiding en ervaring.

Eventuele gegadigden voor deze funktie worden verzocht schriftelijk te solliciteren met opgaaf van opleiding en ervaring.

LAURA METAAL B.V.
Rimburgerweg 40 6471 XX Eygelshoven Tel. 045-351885

Vóórdat U naar de keuring moet...
...laat U éérst bij ons Uw auto GRATIS controleren!

Wij beschikken o.a. over computer-uitlijn- en balanceerapparatuur en schokdempertestbank.

Banden
Autobanden Thijssen B.V. is een gespecialiseerd bandenservicebedrijf. Officieel Gislaved-, Good Year- en Warriordealer. Vele merken uit voorraad leverbaar, laag geprijsd. Ook voor uitlijnen, balanceren en repareren.

Uitlaten
Originele kwaliteitsuitlaten voor een lage prijs. Grote voorraad. 1 jaar volledige fabrieksgarantie en gratis montage. (zelfmontage hoge korting).

Remmen
Grote voorraad remschijven en remblokken voor praktisch elke auto, gemonteerd of voor zelfmontage.

Schokdempers
Uit voorraad leverbaar voor bijna alle typen auto. Gemonteerd of voor zelfmontage. 2 jaar garantie.

Accu's
Deta. Duitse kwaliteitsaccu voor een lage prijs. Grote voorraad. 2 jaar garantie en gratis montage.

Thijssen-autobanden Geleen

Zaterdag 27 december geopend
van 8.00 tot 12.00 uur

Wij danken u voor de prettige samenwerking in het afgelopen jaar en wensen u prettige kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar

Grondverzet- en Loonbedrijf V.O.F.
Van Der Linden
en medewerkers
EPEN
Tel. 04455-1355

VENTE LIQUIDATION TOTALE

HELVETIA

In opdracht van een onzer relaties, is **VEILINGBEDRIJF HELVETIA LIMBURG BV** belast met de **totale liquidatie** verkoop van een uiterst zeldzame partij: groot ongeveer 3800 stuks.

PERZISCHE en OOSTERSE TAPIJTEN

Al deze handgeknoopte kleden zijn voorzien van een certifikaat van oorsprong en zullen voetstoots in verband met de balans totalisering en vereffening worden verkocht aan de meest biedende. De veiling zal gehouden worden t.o.v. Gerechtsdeurwaarder J.L.G. Jeukens uit Heerlen op **maandag 29 december 1986 om 14.00 en 19.00 uur precies.**

I.v.m. de liquidatie zal verkocht en geveild worden aan netto toeslag:

ZONDER BIJKOMENDE VEILINGKOSTEN.

PERZISCHE TAPIJTEN
waarbij zeer veel antieke en zeldzame stukken van 40 x 40 tot 350 x 250 cm zoals: Sharbaff, Bidjar, Beloutch, Kashan, Meshed, Tabriz, Bachtiari, Moud, Kaschmarr, Kirrman-Lavar, Hamadan, Scherkat, Abadeh, Mahal, Shiraz enz.

OOSTERSE TAPIJTEN
de ex-AWB nrs. 648.23946.728 in alle soorten en maten zoals: Kasmar, Bidjar, Goltoch, Kazak, Mori, Bochara, Ghoum, Meshed, Kirrmann, Sarough, Hereke, Jamoud, Kazak, Sivas, Esphahan, Yagcebedir, Ekbatan, waarbij zeer zeldzame gesigneerde stukken.

JUWELEN

wegens **liquidatie van een juwelierszaak** zullen geveild en verkocht worden de voorraad en showroom collectie van een bekende juwelier waarbij voorkomen: gouden sieraden zoals armbanden, chokers, horloges, ringen, broches, enz. het merendeel bezet met briljant, diamant, safier, smaragd of andere edelstenen in totaal 500 kavels.

BESTEKKEN

een keurkcollectie Solingen bestekken waarbij veel verzilverde en vergulde, alles in originele showkoffers, totaal 500 stuks.

ANTIEK

wegens een onverdeelde boedel: 18e eeuwse Holl. kussenkast, Dantziger kabinet 17e eeuw, Holl. orgelgeb. kabinet 18e eeuw, Vlaams kabinet 17e eeuw, Limb. 4 deurs kabinet 17e eeuw, div. ant. staande horloges enz.

KIJKDAGEN
zaterdag 27 dec. '86 van 10.00 tot 18.00 uur; zondag 28 dec. '86 van 10.00 tot 18.00 uur; maandag 29 dec. '86 van 10.00 tot 14.00 uur.

VEILING
maandag 29 dec. '86 aanv. 14.00 én 19.00 uur precies. **Kijkdagen én veiling** in het Veilinggebouw van Helvetia, Stationstraat 145 te Nuth (L), tijdens welke tevens catalogus en inlichtingen verkrijgbaar zijn.

veilingbedrijf HELVETIA
Limburg bv Stationstraat 145 Nuth ☎ (045) 244312

Wij wensen iedereen Prettige Feestdagen en een voorspoedig 1987

Maastricht, Stationsstraat 35, 043-218151
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045-713120
Sittard, Rosmolenstraat 9, 04490-22279

GEZELLIG UIT

Uit goed voor u.

...elijkse wegwijzer voor uw bezoek aan bar - café - dancing - disco - braderie - restaurant......

(Advertenties: Els Swaans, telefoon: 045-739383)

Caravans tenten boten

ADRIA 530 T tandemasser, bj. 1982, kachel, ijskast, douche, nw. Walker voortent, 2 rondzit, ƒ 8750,-. Tel. 045-752747.

6-pers. STACARAVAN, Blue Bird, i.z.g.st., 2 slpk., m. invent., op mooie plaats Campign Hacienda te Remersdaal (B). Grensoverg. de Planck, prachtig bos- en wandelgebied. Pr. ƒ 4950,-. Inl. tel. 05150-20662 op camp. aanw. 29-12 t/m 3-1.

Kunst antiek

INTERART antiek, Irmstr. 64, Simpelveld, 045-443161. Grote keuze in strakke kasten, vitrines, eethoeken, salontafels enz. Ook magazijn met grenen meubelen.

ANTIEKCENTRUM Heerlen, gespecialiseerd in elk meubel, donker of licht, strak of bewerkt, afgewisseld met decoratief kleingoed. 045-719807 t/o schouwburg.

KERK-INVENTARIS te koop: in de St.-Bonifaciuskerk te Horssen (Gld.) honderden heiligenbeelden, schitterende kandelaars, kerkzilver, wierookvaten en godslampen, bidstoelen en banken, prachtige kerkmeubels, glas-in-lood ramen, boeken, schilderijen, vaandels, offerblokken, kerstgroepen etc. etc. Tweede Kerstdag tot en met Nieuwjaarsdag, alle dagen van 12.00-18.00 uur. A-50, afslag Druten. Info tel. 08874-1693/2341.

ANTIEK. Staande en hangklokken, schoolklokken, regul. met datum, iets aparts, div. kleinmeubelen, bloembakken, vele wandlampjes, div. soorten kleingoed. Speetjens, tel. 04494-49945.

Te k. ANTIEK: Steeds ruime keuze uit o.a. kasten, eethoeken, compl. slaapk., losse bedden, commodes, salontafels, nachtkastjes en kleingoed. Antiekhandel Hoeve Laeven, Rozenstr. 1, Vaesrade (aan de prov. weg). Tel. 045-241628.

2de kerstdag 26 december 10.30-18.00 uur
zaterdag 27 december 13.00-18.00 uur
zondag 28 december 10.30-18.00 uur
Antiekbeurs - Roosteren
Gemeenschapshuis De Hoge Bongerd
Ruim assortiment betaalbaar antiek, o.a. meubilair, verlichting, klokken, porselein, koper, tin etc.

Grote antiek-kerstshow
Op 26 en 27 december vanaf 10 uur geopend, o.a. kasten, kisten, tafels, buro's, tafels, stoelen, hanglampen, hangende- en staande klokken, brons, koper, tin enz. 600 m2. showruimte. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel, 04747-1593.

Kerstgroepen
o.a. kleigebakken en handbeschilderde groepen, uit Mexico en Peru, houtsnijwerk groepen uit het ertsgebergte. Doorlopend geopend ook 's zondags en 2e kerstdag van 10-18 uur.
Valkenhorst
Broekhem 25, Valkenburg a/d Geul.

Te k. gevr. alle merken toer- en STACARAVANS, ook verkoop. Tel. 045-752747.

Contacten clubs

CONTACTBURO Limburg. Bemidd. privé-adr., kamerverh. Maaspaviljoen a.d. Maasbrug, Roosteren-Maaseik, tel. 04499-3003.

De NATIONALE LIJN. Bel nu, betaal later. 24-uurs service. 013-321395.

MADSONCLUB met Eva en haar meisjes; tel. 454372, van 14.00 tot 3.00 uur, za. van 14.00 tot 20.00 uur; Nieuwstraat 110, Kerkrade.

CONTACTBURO Lucie voor bemiddeling v. adressen. Geleen 04494-50921.

ESCORTSERVICE van 12 uur tot 2.00 u. 's nachts. Tel. 045-222356.

Privé KITTY met Maggy, Peggy en Resi. Tel. 045-222356. Tev. meisjes gevr.

NANCY nu met Chantalle, Gina, Bianca, Sandra, Lily. Dag. v. 10 tot 23 uur. Zat. tot 18 u. Tel. 04494-45098. Tev. meisjes gevr.

Club TAMARA. Privé en escort, Gr. Gracht 91, Maastricht. Ook zat. en zond. en ook v.d. feestdagen. Tel. 043-250559.

TAMARA met nieuw Kim en Rosie - Elvita - Sabrina -Sindy. 04494-42313. Geopend van ma. t/m vrij. 10-24 uur. Rijksweg Zuid 131, Geleen. Ook za. en zon.

ROSIE en Kim vanoudsher. Weer in Geleen, maar nu op Rijksweg Zuid 131, Geleen. Tel. 04494-42313.

HEREN, Domina wacht. Tel. 045-424261.

PRIVÉ en escort. Ook weekends. Van 10 tot 24 u. Tel. 045-422564.

Katja en Peggy wensen alle vrienden en kennissen prettige FEESTDAGEN.

Bel voor uw dag en nacht ESCORTSERVICE. Tel. 045-424987.

Hallo heren. SAMIRA terug met haar nieuwe vriendinnen. Tel. 045-425303.

LADY X met Eva, Agnes, Monique. Nieuw Sylvia en Mona, dagel. 11-24 uur, tel. 045-423540, zat. tot 18 uur. V. d. Weyerstr. 28, Kerkrade.

Priveclub BACCARA, Kelly, Wilma, Roos, Kim, Heidi vanaf 10 u. 04490-26853. Tev. assistente gevr.

Escortservice Diana 045-320905. Geopend vanaf 's morgens 9 uur. Ook 's zondags geopend.

Nieuw! Op de Rijksweg Nrd. 334 Geleen HEIDI tel. 04490-26853.

Helemaal nieuw! DOMENIEK tel. 045-224621. Tevens assistente gevr.

Privé Donna, Brigitte, Laila, Petra en DOMINA. Tev. kam. te h. 045-227734.

PRIVÉ Angela, Joyce, Mariska en Chamilla. Tel. 045-228738.

Nieuw MARIA, Dominika, Brenda en Wendy van 11.00 - 24.00 uur. 045-226013. Met spoed assist. gevr.

SANDRA privé en escort van 10 tot 17.00 uur, tel. 045-227715.

KERKRADE-TERWINSELEN privé met Sonja, Yvonne, Betty, Gina, ma. t/m vr. 11-23 uur, za. tot 18 uur, 045-411866.

NIEUW Privé in België, van 14-24 u. Inl. 09-32-11-762993. Tev. gastvrouwen gevr.

CONTACTENBUREAU L'Amour. Privé-adresbemiddeling. Heerlen, 045-225237.

PRIVÉ en escort in Roermond, tel. 04750-31693.

Hoi, hoi, MELANY, Marion, Arlette. Geop. v. 13-24. Kapoenstr. 29, Maastricht, 043-218884.

COUNTRY CLUB geop. v.a. 14.00 u. Provincialeweg 144 Zuid, Oirsbeek, 04492-1260.

NOENDA, Jose, Liesett, Domina van 11 tot 23 uur, zat. open 04492-4518.

BARBARELLA nieuw 11 uur, ook zat. + zondags, tel. 045-721759.

BAR-LA-STRADA van 14.00 tot 2.00 u. Pr. Hendrikln. 178, Brunssum.

Diversen

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht! Tandtechniek „Hoonhout", Akerstraat Noord 328, Hoensbroek. Tel. 045-228211.

Gerard Hermans, PARAGNOST, helderziende. Tel. 073-139065. Voor toekomst en problemen en stoppen met roken.

TV-reparatie zonder voorrijkosten. Z.-Limburg TV-SERVICE. Tel. 045-314122.

Meubelen STOFFEREN. Wij komen u vrijblijvend bezoeken. J. v.d. Zwaag, Kantstraat 35, Ubach over Worms. Tel. 045-314522/724303.

Voor alle koelkast- en DIEPVRIESREPARATIES: Vroko, 045-441566 of 461658.

Schoenen een maat vergroten of verbreden, met garantie ƒ 10,-. SCHOENREPARATIE, sterk en nieuw. Vijgen, Akerstr. 30, Kerkrade-W.

Diepvries- en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 04494-45230. 24-uurs service.

Stuntverkoop
De skiwerkplaats. eikenderweg 16, Heerlen

KERST UIT? Kerst uit eten? Kerstmenu bij ons ƒ 39,-. Ook à la carte mogelijk. Sfeervol in het bos, probeer ook in "Het Koetshuis", Oosterweg 42, 6301 PX Valkenburg, tel. 04406-13845. Beide kerstdagen geopend!

Stienstra, de sleutel tot goed wonen in 1987

Direktie en medewerkers van Stienstra Heerlen wensen u Prettige Kerstdagen en een voorspoedig 1987.

WONINGEN MET RIJKSBIJDRAGE - REGELING A (max. f 50.000,- subsidie).

Netto maandlast v.a.

BRUNSSUM, Past. Savelberghstraat. Stadswoningen met mogelijkheid voor een extra hobby-, kantoor- of bedrijfsruimte. Een zee aan leefruimte, o.m. garageruimte 31 m2, L-kamer ca. 38 m2, 3 slpk., badk. met o.a. ligbad, bergzolder. f 546,-

EYGELSHOVEN, plan Laura. Attraktieve woningen met houten gevelbetimmeringen en met comfort waar je in een huurhuis vaak meer moet betalen. f 495,-

HEERLEN, Heerlerheide. Gerieflijke eengezinswoningen met tuin en berging. Prima isolatievoorzieningen zorgen voor een besparing van ca. 30%. Ruime zolder met vaste trap. f 519,-

KERKRADE, Nabij centrum. Zeer royale woningen met tuinen tot 50 m. diep. Garage/berging 32 m2, woonk./keuken 34 m2, 3 slpk. van min. 12 m2 en fraaie badkamer. f 570,-

LANDGRAAF, Nabij nieuwe bestuurscentrum. In Nieuwenhagen appartementen met meer leefruimte: Woonkamers tot 40 m2, 2 slpk. (10 en 12 m2), badk. met o.a. ligbad en een berging. f 449,-

SUSTEREN, plan Hemelrijk. Halfvrijstaande huizen met garage. Sfeervolle woonk./keuken van 35 m2, 3 slpk., fraaie badk. en extra energiezuinig. f 570,-

UBACH OVER WORMS, plan Nam. Driessen. Halfvrijstaande huizen met garage en keuze uit meerdere typen. De indeling is efficiënt en sfeervol. f 536,-

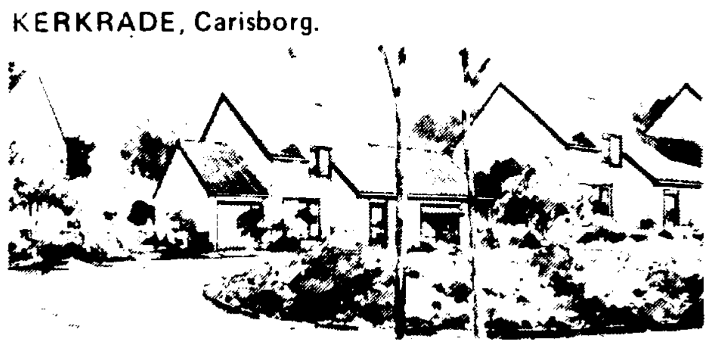
VAESRADE, Burg. Ritzenstraat. De laatste eengezinswoningen met garage, efficiënt en sfeervol ingedeeld. Vrijwel voor bewoning gereed. f 540,-

WONINGEN MET RIJKSBIJDRAGE-REGELING B (max. f 25.000,- subsidie).

Verkoopprijzen v.o.n. excl. renteverlies.

BUNDE, de Burcht. Herenhuizen met een statige uitstraling. Woonk./keuken van maar liefst 50 m2 en tuin tot 30 m. diep. f 174.720,-

KERKRADE, Carisborg.

Attraktieve huizen in een exclusieve omgeving. Ind. o.a.: doorzon-woonk ca. 40 m2 (incl. keuken), mogelijkheid voor 4e slpk., garage en luxe afwerking. f 179.700,- tot f 184.140,-

NUTH, plan Pingerdwarsstraat. Attraktieve halfvrijstaande woningen met inpandige garage, aparte bijkeuken/berging, 4 slpk. en ruime zolder. f 176.954,-

VRIJE SEKTOR WONINGEN

Verkoopprijzen v.o.n. excl. renteverlies

BEEK, plan Broekhovenlaan. Riante huizen, type vrijstaand op percelen tot 400 m2. Een kwaliteitsprodukt: comfort, ruimte, onderhoudsvrije materialen en een luxe uitstraling springen direkt in het oog. Achtertuinen ca. 20 m. breed. In aanbouw. Netto maandlast ca. f 767,-. f 168.600,- tot f 183.025,-

BORN, plan Hondsbroek.

Riante herenhuizen met goed doordachte extra's, zoals onderhoudsvrije materialen, hardhouten buitenkozijnen en een mogelijkheid voor 4e slpk. (het dakraam is er al). Netto maandlast ca. f 745,-. f 149.900,- tot f 165.854,-

ELSLOO, in een schilderachtige woonwijk. Riante herenhuizen met een L-vorm. woonk. van ca. 37 m2 (incl. keuken), 3 slpk., luxe badk., garage 20 m2. Bijvend betaalbaar dankzij de LoonVast-hypotheek, netto maandlast ca. f 798,-. f 175.462,-

Verkoopprijzen v.o.n. excl. renteverlies.

EYGELSHOVEN, Waubacherveld.

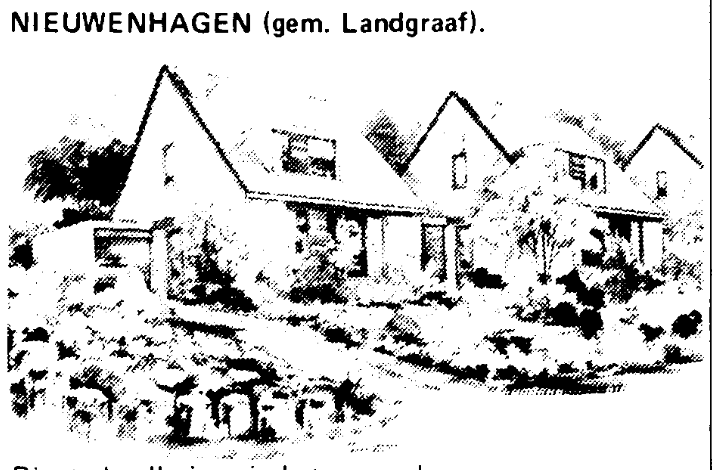
Riante villa's op percelen tot 1.000 m2, woonk. ca. 55 m2, inpandige garage en 4 kamers. Pure klasse. f 272.269,- tot f 287.395,-

HEERLEN, Gelein.

Luxueuze patio-bungalows op een uitstekende woonstand. Ind. o.a.: doorzon-woonk. van ca. 40 m2 met schuifdeur naar terras, 3 slpk., luxe badk. en carport. f 174.480,- tot f 182.640,-

NIEUWENHAGEN (gem. Landgraaf).

Riante landhuizen in het woonplan Ravetsmaar. Ind. o.a.: L-vorm. woonk. ca. 43 m2 (incl. keuken), 4 slpk. en garage. f 190.588,- tot f 196.639,-

OIRSBEEK, plan Bellekamp 2. Vriendelijke huizen, type vrijstaand met attraktieve architektuur en zonnige achtertuin. Door de extra leefruimte is voor eenieder voldoende privacy aanwezig. f 158.400,- tot f 170.160,-

SITTARD, Elsterweg. Halfvrijstaande en vrijstaande huizen gelegen in een besloten woonerf en grenzend aan reeds gerealiseerde riante bebouwing. Ind. o.a.: woonk./keuken ca. 38 m2, mogelijkheid voor 4e slpk. en garage. Netto maandlast ca. f 649,-. f 148.245,- tot f 171.077,-

SPAUBEEK, plan Beatrixlaan-Noord.

Riante halfvrijstaande woningen met garage en mogelijkheid voor 4e slpk. NIEUW WOONPLAN' f 145.000,- tot f 149.800,-

STEIN, aan de Salmansleen. Sfeervolle bungalows, voor jonge mensen, met een Z-vorm. woonk. met grappig tentdak, 3 slpk. en carport. Alle vertrekken gelijkvloers betekent comfortabel wonen. f 148.740,-

UBACH OVER WORMS, plan Namiddagsche Driessen.

Verkoopprijzen v.o.n. excl. renteverlies.

Riante herenhuizen met enorm veel ruimte, luxe afwerking en een minimum aan onderhoud. Kavels tot 360 m2. f 194.760,- tot f 206.723,-

VIJLEN, (gem. Vaals). Attraktieve huizen, type vrijstaand, met het accent op méér leefruimte, privacy en luxe afwerking. Vanuit het woonplan prachtige vergezichten. Met LoonVast-hypotheek. f 175.649,- tot f 185.849,-

VOERENDAAL, plan Lindelauf. Fraaie type vrijstaande woningen voor mensen die iets meer willen dan een alledaagse woning. Keuze uit meerdere typen en luxe afwerking. f 167.808,- tot f 174.096,-

WIJLRE, plan Etenaken.

Zeer royale herenhuizen met een leefruimte van ca. 50 m2 op de begane grond, luxe badk., percelen tot 440 m2 en mogelijkheid voor een 4e slpk. Met LoonVast-hypotheek. f 191.520,- tot f 217.380,-

HYPOTHEEK

Onze nieuwste computer maakt voor u een hypotheekvergelijking en selekteert uit 19 hypotheekbanken de voor u voordeligste hypotheekvorm.

Rente mogelijk vanaf 5,9% variabel tot 7,3% 30 jaar vast.

Kostenloos advies, ook als u niet bij Stienstra koopt.

OPEN HUIZEN

van 14.00 tot 16.00 uur
ZATERDAG 27 december

BERG A/D MAAS; Royale halfvrijstaande woning aan de Burg. Kurversstraat. Prijs f 142.440,- v.o.n. (excl. renteverlies en exclusief f 25.000,- subsidie).

EYGELSHOVEN, plan Laura; Eengezinswoning met garage voor ca. f 545,- netto per maand. Adres: Wackersstraat 37.

PARTIJ-WITTEM; Geschakelde woningen op een mooie ligging voor ca. f 490,- netto per maand. Volg de borden vanaf de Hub. Ortmansstraat.

SUSTEREN, plan Middelveld; Woning type vrijstaand aan de Landsheerlaan. Prijs f 150.252,- v.o.n. (excl. renteverlies en exclusief f 20.000,- subsidie).

ZONDAG 28 december

Zeer royale en goed onderhouden eengezinswoningen. Beslist de moeite waard!

HEERLEN, Barbarastraat 32, prijs f 142.000,-- k.k.
HEERLEN, Adelaarstraat 10, prijs f 109.000,- k.k.
HOENSBROEK, Pr. Willemstraat 82*, prijs f 148.000,- k.k.
JABEEK, Geerstraat 15*, prijs f 139.000,-k.k.
MERKELBEEK, Bernhardstraat 13*, prijs f 132.000,- k.k.
(Door zeer interessante financiering bedraagt de netto maandlast slechts f 500,-).

*- Inruil eigen huis bespreekbaar.
- Financiering aan te passen aan persoonlijke omstandigheden.
- Tophypotheek mogelijk.

INFORMATIEDAGEN

OVER STIENSTRA'S ONROEREND GOED MARKT IN DE REGIO MAASTRICHT.

*Met een ruime keuze in bestaande woningen.

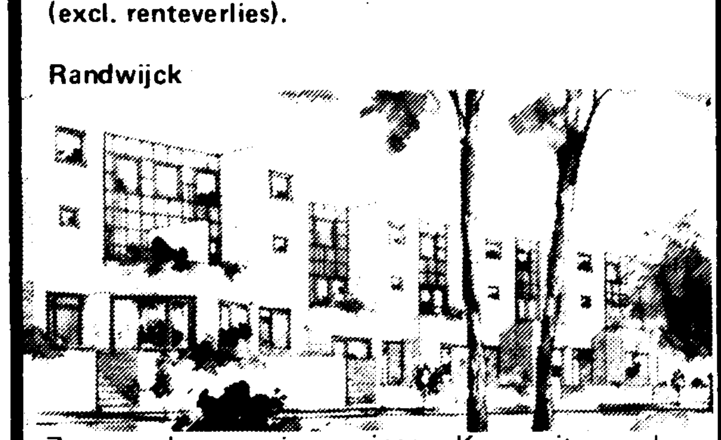
*En een grote variëteit in nieuwbouwplannen, ondermeer:
- in Maastricht

LeVignoble

Schitterende herenhuizen vanaf f 271.765,- v.o.n. (excl. renteverlies).

Randwijck

Zeer royale eengezinswoningen. Keuze uit meerdere typen en indelingen. Koopprijs vanaf f 146.000,- v.o.n. (excl. renteverlies).

Randwijck, royale appartementen.
Randwijck, het energiezuinige spaarhuis.
Eyldergaard, halfvr. woningen met B-premie.

- Meerssen, plan Humcovenderveld. Prachtige landhuizen vanaf f 247.059,- v.o.n. (excl. renteverlies).
- Bunde, halfvr. woningen met B-premie.
- Ulestraten, plan de Kling, huizen type vrijstaand.
- Cadier en Keer
Exclusieve landhuizen en bouwterreinen.
- Wijlré
Herenhuizen op royale kavels.

Maandag 29 december en dinsdag 30 december van 14.00 tot 19.00 uur in het Maaspaviljoen te Maastricht.

BESTAANDE WONINGEN

EYGELSHOVEN
Molenveld, ouder woonh. met keld., tuin, gar., woonk. met mog.h. voor o.h., ruime keuk. 4 slpk., badk. met ligb., grote zolder met 2 mansardek.
Prijs f 109.000,– k.k. 0590

EYGELSHOVEN
Riant halfvr. woonh. met tuin 60 m2, gar., geh. onderkeld., splitlevel ind., grote woonk. met keuk., kunst. install., app., 4 slpk. waarv. 1 met balkon.
Prijs f 165.000,– k.k. 0853

HEERLEN
Goed onderh. herenhuis met tuin, keld., woonk. 36 m2, aparte moderne keuk. met install., 4 of meer slpk., luxe badk., zolder met div. mogelijkh. Nieuwe installaties.
Prijs f 119.000,-- k.k. 0636

HEERLEN
Douve Weien, patio-bungalow met comfort, living met ged. open keuk. 47 m2, o.h., luxe compl. keuk. install., 4 slpk., badk., patiotuin met veel privacy en overd. terras, gar.
Prijs f 245.000,-- k.k. 0664

HEERLEN
Welten, riant gel. goed onderhouden vrijst. herenh. met tuin, gar. gesch. voor 2 auto's, L-vorm. woonk. 44 m2, aparte keuk. met install., 4 slpk., badk. met ligb.
Prijs f 259.000,-- k.k. 0839

HOENSBROEK
Halfvr. woonh. met inp. gar., gel. in geaccidenteerde en kindervriendelijke omg. nabij centrum, woonk. met o.h., eetkeuk., bijkeuk., tuin op zuiden, 3 slpk., badk. met ligb., dakisol. Bwjr. 1978.
Prijs f 137.500,– k.k. 0791

HOENSBROEK
Mariarade, halfvr. woonh. nabij centrum met keld., ruime woonk., dichte keuk., bijkeuk., badk., 3 slpk., zolder. Pand voorz. van kunstst. koz. met dubb. begl.
Prijs f 95.000,-- k.k. 0809

KERKRADE
Spekholzerheide, goed onderhouden ouder woonh. met aanb. en keld., grote woonk., zitk., gesl. keuk., bijkeuk., 4 kamers en royale badk., 5 slpk., pand gesch. voor dubb. bewoning.
Prijs f 105.000,-- k.k. 9964

KERKRADE
Ruim vrijst. woonh. met gar., tuin op zuiden, L-vorm. woonk. 53 m2, dichte keuk., 3 slpk., badk. met ligb., luik naar zolder.
Prijs f 189.000,-- k.k. 0488

KERKRADE
Goed onderh. woonh. met gar., ruime woonk. met o.h., luxe keuk.install., bijkeuk., badk. met ligb. en douche, 4 slpk., tuin met veel privacy.
Prijs f 132.000,-- k.k. 0848

KLIMMEN
Landelijk gel. halfvr. woonh. met veel privacy, leuke keuk., L-vorm. woonk., o.h., 3 slpk., werkk., 2 badk. Dit moet u beslist van binnen zien!
Prijs op aanvraag. 0790

NIEUWENHAGEN
Centrum, woonh. met inp. gar., patio-tuin, T-vorm. woonkamer 38 m2 met open keuk. waskeuk., 2 slpk., badk. met douche, zolder via vaste trap bereikb., mogelijkh. voor maken van 2 slpk.
Prijs f 77.500,– k.k. 055

NIJSWILLER
Goed onderh. sout.woning met gar., keld., keuk. met eik. install., woonk. 27 m2, 3 slpk., badk. met ligb., berg. zolder, tuin, ged. overd. terras, geh. pand voorz. van alumin. koz. met therm. begl. en roll. Bwjr. 1972.
Prijs f 155.000,-- k.k. 084

SCHAESBERG
Woonh. gesch. voor 2 gezinnen, geh. voorz. van roll. uitst. onderh., prov.keld. woonk. 30 m2, dichte keuk. badk. met ligb., keuk., woonkamer, 3 slpk., zolder via vaste trap bereikb.
Prijs f 122.500,– k.k. 087

SCHAESBERG
Ruim halfvr. geren. woonh. met oprit, tuin, ged. hardh. koz. en therm. begl., woonkeuk., woonk. 31 m2 met schuifpui en o.h., 5 slpk. badk. met douche, zolder
Prijs f 139.000,-- k.k. 087

SCHINVELD
Halfvr. woonh. met stal, gar. bouwpl. ca. 300 m2, keld. woonk., keuk., badk. met ligb. 3 slpk., vaste trap naar zolder
Prijs f 99.000,-- k.k. 059

SCHINVELD
Riant halfvr. woonh. met grote gar., tuin, keld., L-vorm. woonk. met allesbrander, eetkeuk., eik. install., waskeuk. 4 slpk., badk. met ligb. en douche, zolder. Pand heeft vele extra's o.a. plavuizen dubb. begl. op beg.grond. verd. park.vl. en ged. roll.
Prijs f 155.000,– k.k. 087

UBACH OVER WORMS
Uitst. onderh. gesch. woonh. met gar., tuin, ged. rolluiken en thermophane begl., L-vorm. woonk. 43 m2, open keuk., 3 slpk., badk. met ligb. zolder te ber. via vliezotrap
Prijs f 129.500,-- k.k. 083

UBACH OVER WORMS
Centrum, uitst. onderh. drive-in woning met ged. kunst. koz. en therm. begl., berg., L-vorm. woonk. 35 m2 met open keuk., 2 royale slpk., garage
Prijs f 109.000,– k.k. 086

VIJLEN
Halfvr. landh. met werkelijk unieke ligging en schitterend panorama, studeerk., woonk. ca. 55 m2, o.h., keuk. met compl. aanbouwkeuk., berg. 4 slpk., badk. met ligb. en douche, hardh. koz., tuin en huisweide. Weiland 5.555 m2
Prijs f 269.000,– k.k. 077

VOERENDAAL
Halfvr. herenh. met gar. en tuin. Ind. o.a. L-vorm. woonkamer met o.h., keuk. met div. inbouwapp., 3 slpk. badk. met douche en ligb. 2e verd. zolder, 4e slpk. berging.
Prijs f 185.000,– k.k. 063

Heden zijn wij geopend van 9.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

MEER WETEN?

Vraag dan het NIEUWE HUIZEN-MAGAZINE aan, boordevol informatie over onze bestaande en nieuwbouwwoningen in heel Zuid-Limburg.

VOOR GRATIS TOEZENDING even de bon invullen of 045-712255 bellen!

Bon

Ik wens vrijblijvend informatie over
o Nieuwbouwplan: ....
o Bestaande woning nr. ....
o Hypotheken (ik ben wel/niet in het bezit van een eigen huis) ....
o Stuur mij gratis en vrijblijvend het HUIZENMAGAZINE.

Naam: ....
Straat: ....
Postcode/plaats: ....
Tel.: ....

In ongefrankeerde envelop zenden aan: Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

Infour 1110/A-LD

Makelaardij onroerend goed, Hypotheken, Verzekeringen

stienstra

Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
Telefoon: 045-712255*

Uw huis verkopen?

De zekerheid van een grote, professionele organisatie.

Voor eengezinswoningen, bungalows, herenhuizen en boerderijen – in elke prijsklasse – houden wij de vraag nauwelijks bij.
Ondanks ons enorme aanbod
Speel daarom op zeker. Profiteer van deze unieke situatie bij Limburgs grootste makelaar.

Uw huis verkoopt u via **stienstra**

Topklasse in wonen

SITTARD

Absolute topklasse is deze schitterende villa zonder meer, gel. op een sublieme lokatie nabij het centrum van Sittard en panoramisch uitzicht. Interieur stijlvol en elegant.
Een opsomming van alle extra's welke deze unieke woning biedt kunt u krijgen door de uitgebreide info. aan te vragen.
Prijs op aanvraag. (0880)

UBACH OVER WORMS
Moderne vrijst. villa, gel. aan woonpark, bwjr. 1979, met vele extra ruimten. Pand heeft div. keld. en een gar. gesch. voor 2 auto's. Living 60 m2, open keuk. met div. app., binnen- en buiten open haard, 4 slpk. op de 1e verd. en een uitst. badk.
Prijs f 290.000,-- k.k. (0508)

EYS

Luxe landh./villa met riante ind. en afgew. met hoogwaardige materialen. Ind.: gar. gesch. voor 2 auto's, 2 bergkeld., sauna met douche, fitnessr., bar, woonk. met leist.vl., keuk. met compl. eik. install., 5 slpk., praktijkr., badk. in travertin uitgev. Tuin onder architektuur aangel. ca. 1.800 m2.
Prijs f 450.000,-- k.k. (0441)

VOERENDAAL
Vrijst. landh. met tuin en huisweide. Gar., div. keld., 2 werkk., douche, studeerk., ruime woonk. met inbouw open haard, schuifpui naar overd. terras, uitst. afgew. eetk., luxe keuk. met compl. inr., 4 slpk., luxe badk. met ligb. en douche, vliering via vliezotrap bereikb.
Prijs op aanvraag. (9661)

Kerstmis

KERSTBIJLAGE '86 VAN HET LIMBURGS DAGBLAD. EINDREDACTIE: JOS VAN WERSCH

● *De tijdens zijn leven al legendarische Anton Pieck (91) maakte deze tekening in het kader van het kerstfeest, een religieus motief tegen een Hollands decor. Pieck werkt, ondanks zijn hoge leeftijd, als een bezetene. Tijd voor speciale opdrachten heeft hij zelfs niet meer. Hij zei ons letterlijk: 'Ik zit vol met werk tot de dag dat ik honderd word. Ik kan helaas maar met één hand tegelijk tekenen en als je eenmaal zou oud bent als ik, dan gaat het allemaal wat langzamer'.*

Voor zanger Sjef van Wersch zat in 1986 het venijn in de staart

AMSTERDAM - Op afdeling 7 West van het VU (Vrije Universiteits)-ziekenhuis in Amsterdam heerst onder het verplegend personeel een drukte van belang wanneer ik mij 's middags rond een uur of een – dus buiten de officiële bezoekuren, maar wel na een telefonische afspraak – meld bij de receptie in het midden van de gang. De reden van deze opschudding wordt duidelijk wanneer ik mij voorstel en het doel van mijn komst meedeel. „Alweer iemand van de pers", roept een verpleegster opgewonden, „er is ook al een fotograaf bij mijnheer Van Wersch in kamer 4 en die is op zoek naar een zuster, die samen met de patiënt wil poseren."

Een door ons bestelde Amsterdamse fotograaf is op de betreffende kamer inderdaad verwoede pogingen aan het doen enkele zusters van de noodzaak van een dergelijk informeel plaatje te overtuigen. Uiteindelijk lukt het hem een leerling-verpleegster op de foto te krijgen, zodat ik binnen twee minuten rustig kan gaan praten met de man voor wie ik gekomen ben: de Limburgse, al enige tijd in Amsterdam wonende bas-bariton Sjef van Wersch, die sinds 27 november verblijft in het VU-ziekenhuis, nadat hij op die dag als voetganger, geheel buiten zijn schuld door een auto van de weg was gereden. Een gecompliceerde knie- en scheenbreuk waren het resultaat, waardoor hij minimaal drie maanden niet in staat zal zijn te lopen. 1986 – een jaar dat voor deze Limburgse zanger zo voortvarend van start was gegaan met een tiental succesvolle uitvoeringen bij de Opera van Glasgow – had voor Sjef van Wersch een heel venijnig staartje, dat hem voor lange tijd van de Nederlandse operaplanken zal houden. „De dokter en de fysiotherapeut hebben mij verteld, dat dit wel eens een heel langdurige geschiedenis kan worden", aldus pechvogel Sjef van Wersch. „Wat dat betreft ben ik dus op het ergste voorbereid."

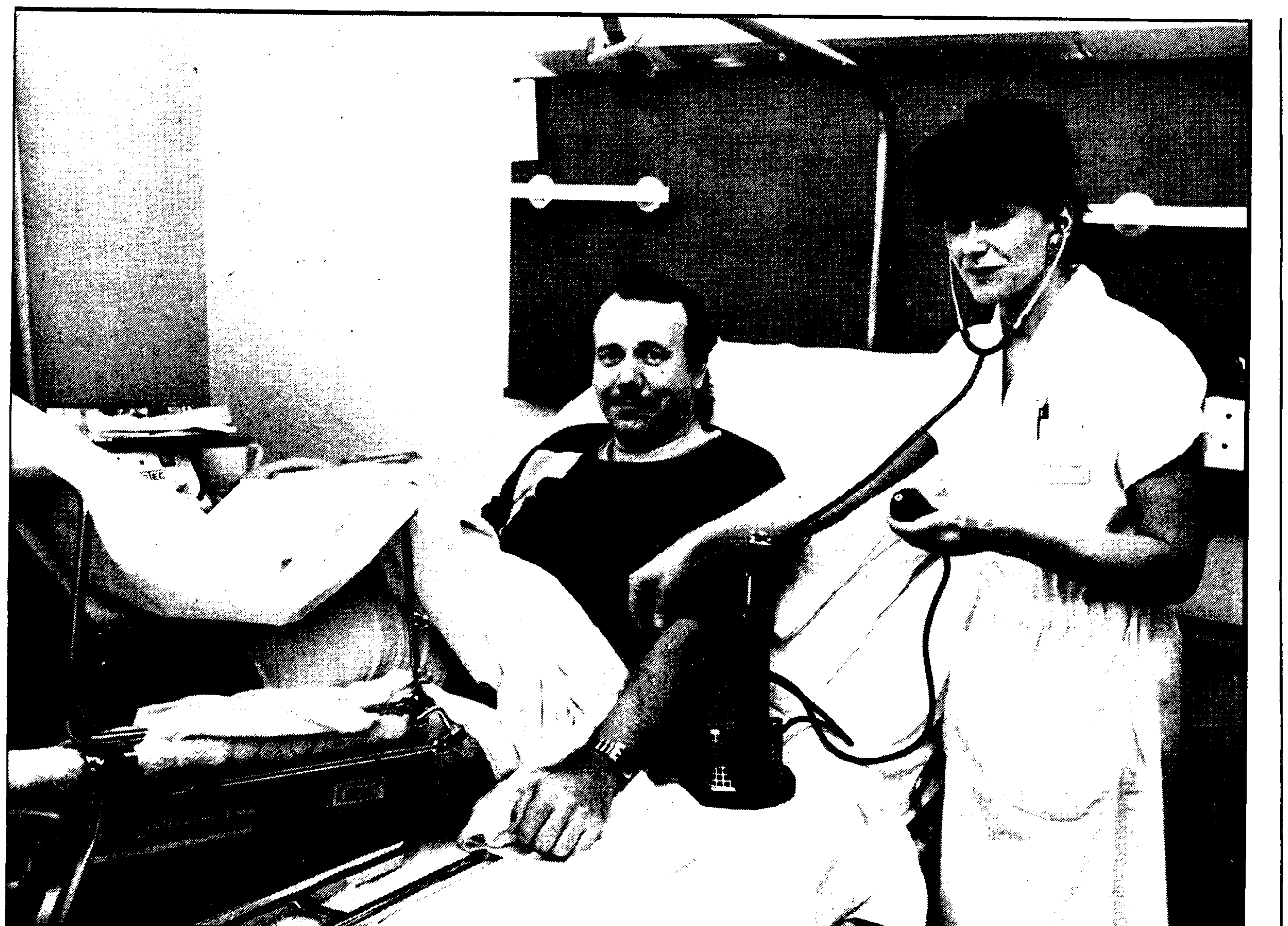
Sjef van Wersch zal donderdag 27 november niet snel meer vergeten. Op die dag ging hij 's middags met zijn negen maanden oude zoontje Raymond een wandeling maken in de buurt van zijn flat in de Amsterdamse wijk Buitenveldert. „Als je met je kind gaat wandelen, ben je extra alert, zeker als je de straat oversteekt", weet hij zich nog te herinneren. „Er was helemaal geen verkeer, alleen uit een uitrit voor ons kwam langzaam een auto. Opeens gaf de bestuurder vol gas en kwam op de voor hem verkeerde kant van de weg op ons ingereden. Ik had nog net de tijd om de buggy met mijn zoontje weg te duwen, zelf kon ik de auto niet meer ontwijken. Ik werd als het ware van het wegdek geschept en meegesleurd naar het midden van de weg. Nauwelijks een half uur later lag ik op de operatietafel."

Sjef van Wersch laat mij vervolgens een brief lezen, die hij net geschreven heeft en waarin hij zich bij directeur Giel Bronckers van het Limburgs Symphonie Orkest afmeldt voor de auditie van 'Die verkaufte Braut' van Smetana, een opera die dit orkest binnenkort in productie zal nemen. „Ik had graag aan deze uitvoering meegewerkt, maar dat kan ik vergeten", aldus een zichtbaar teleurgestelde Limburgse zanger. Maar Sjef van Wersch moet nog meer uitvoeringen van zijn agenda schrappen: de negen voorstellingen van Rigoletto van Verdi met Opera Forum; de elf voorstellingen van Traviata van Verdi, eveneens met Forum; de zes opera- en operetteprogramma's met de Stichting Cantabile en niet te vergeten de uitvoeringen van de opera A Quiet Place van Bernstein, die de operaklas van het Maastrichts conservatorium bij gelegenheid van de viering van haar dertigjarig bestaan over enkele maanden zal uitvoeren. „Hoewel de eerste uitvoering pas op 30 april is, heb ik het gevoel, dat ik daar niet meer aan toe kom. Ik vind dat heel jammer en had graag aan dit unieke project meegewerkt, maar ik moet Jean- Philippe en Sjeng (dirigent Jean Philipe Rieu en regisseur Sjeng Verheijen, J.F.) de gelegenheid geven om voor een vervanger te zorgen. Ik had mij echt verheugd op deze uitvoeringen en in Amsterdam met een repetitor al diverse uren gewerkt om deze moeilijke muziek meester te worden. Dat is niet alleen zonde van de tijd geweest, maar ook van het geld, dat ik hiervoor heb uitgegeven. En dan praat ik nog niet over de financiële gevolgen omdat ik al die uitvoeringen moet afzeggen."

● *Sjef van Wersch, hier stralend middelpunt op het operatoneel van Glasgow...*

Van operatoneel in Schotland naar ziekenhuis in Amsterdam

● *... Op deze foto 'uitgeteld' in zijn bed in het VU-ziekenhuis*

Verlies

Rond de 50.000 gulden bruto schat Sjef van Wersch het verlies, dat hij lijdt, omdat hij bij genoemde uitvoeringen niet aanwezig kan zijn. Voor een free-lancer als hij, brengt dit ongeluk behoorlijk wat financiële consequenties met zich mee.

„Ik heb mij nooit zo druk gemaakt om deze zaken, maar nu je ermee geconfronteerd wordt, besef je hoe wankel je sociale zekerheid is, wanneer je je als 'vrije jongen' op de operapodia begeeft. Ik heb mij eerst bij het GAK aangemeld, maar de mensen daar beweerden, dat ik niet genoeg arbeidsdagen had om voor een uitkering in aanmerking te komen, omdat ze mijn verblijf bij de opera in Glasgow niet als zodanig wilden erkennen. Toen naar de sociale dienst, maar die stuurde mij weer terug naar het GAK. Ik weet al zelf niet meer hoeveel telefoontjes ik gepleegd heb en hoeveel papieren ik heb ingevuld. Daar komt nog de hele verzekeringskwestie bovenop. Je moet de tegenpartij aansprakelijk stellen voor de gevolgen van dit ongeluk: van de kosten van de babysit tot de consequenties voor het verloop van mijn carrière, nu en in de toekomst. Gelukkig heeft mijn vrouw een vaste baan in het koor van de Nederlandse Opera, want anders zou de situatie desatreus worden. Die verzekeringsgelden kun je pas met terugwerkende kracht en op lange termijn verwachten, daar heb je op dit moment niets aan."

Een persoonlijke verzekering als operazanger is voor vokalisten van het kaliber Sjef van Wersch niet weggelegd. Hun stem kunnen alleen corifeeën als Pavarotti en Placido Domingo verzekeren, maar ook de premies voor verzekering in geval van ernstige ziekte of blijvende invaliditeit zijn voor het gros van de Nederlandse zangers onbetaalbaar. Een rondvraag leert, dat alleen John Bröcheler zich enigszins tegen de gevolgen van ernstige ziekte heeft ingedekt, maar Bröcheler behoort dan ook tot de absolute top van het operawereldje. „Kleine zelfstandigen als wij kunnen deze verzekeringen wel vergeten", vertelt Sjef van Wersch, „al besef ik anderzijds, dat ik toch wel wat nonchalant ben geweest. Ik ben alleen WA verzekerd, ik heb zelfs geen rechtsbijstand en die zou mij in dit geval goed van pas zijn gekomen. Toen ik nog bij DSM werkte was je sociale zekerheid gegarandeerd en voor de bijkomende verzekeringen zorgde mijn vader, die zat in het verzekeringsvak. Je realiseert je dan nauwelijks – zelfs niet als je een gezin hebt opgebouwd en een eigen huis hebt gekocht – hoe belangrijk het is goed verzekerd te zijn."

Spijt

Desondanks heeft Sjef van Wersch er geen spijt van dat hij 10 jaar geleden – op 35-jarige leeftijd (!) – de stoute schoenen heeft aangetrokken en zijn 'vaste baan' als kleurendeskundige bij DSM heeft verruild voor het onzeker bestaan van operazanger.

„Ik zou het nooit meer willen, dat plaatsgebonden werken", bekent hij resoluut. „Ik vind het heerlijk overal in het land, en af en toe eens in het buitenland, te werken. Ik hou van die afwisseling." Wel heeft hij er spijt van deze beslissing pas zo laat genomen te hebben. Want Sjef van Wersch zong al vanaf zijn kinderjaren en was – wat dat betreft – beslist geen laatbloeier. Veeleer een twijfelaar, die erg opzag tegen een opleiding op conservatoriumniveau en alles wat daarbij om de hoek kwam kijken. „Vanaf mijn jeugd heb ik in allerlei koren gezongen, ook vaker als solist in stukken als 'Die zwölf Raüber' en het 'Ave Maria'. Bij ons thuis was iedereen operaliefhebber, maar toch stond de professionele zangwereld te ver van je af. Ik ben er in ieder geval niet automatisch ingerold. Leo Ketelaars heeft mij uiteindelijk zover gekregen, dat ik op 35-jarige leeftijd naar het conservatorium ben gegaan, waar ik les kreeg van John Bröcheler, die mij enkele jaren daarvoor reeds privélessen gegeven had." In vier jaar voltooide Sjef van Wersch zijn opleiding en kwam (als bijna veertigjarige) onder kontrakt bij de Nederlandse Opera, waar hij in de Operastudio, het practicum voor getalenteerde, pas afgestudeerde zangers, drie jaar lang de kneepjes van het vak leerde. In deze periode van zeven jaar studie en aansluitend drie jaar free-lance zanger heeft Sjef van Wersch een behoorlijk aantal rollen vertolkt: o.a. Benoit uit La Bohème, Antonio uit Le Nozze di Figaro, de hertog uit Die Opernprobe, Don Tritemio uit Il Filosofo d[...] Campagna, Peachum uit de Beggards Opera, Lamoral uit Arabella, de notaris uit Don Pasquale, Zuniga uit Carmen [...] Don Fernando uit Fidelio. Begin dit jaar kwam daar in Glasgow de rol van Alaska Wo[lf] Joe uit 'Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny' van Weill e[n] Brecht bij: zijn buitenlands debuut, waarmee hij zich schaarde in het illustere gezelschap Limburgse vokalisten als John Bröcheler, Hubert Waber, Hans Scheijen, Hubert Delamboye, Harry Peters en Marijke Hendriks, di[e] allen ook buiten onze landsgrenzen furore hebben gemaakt. In 1981 verruilde de i[n] Ubach over Worms geboren zanger zijn toenmalige woonplaats Sweijkhuizen voor Amsterdam, waar hij de zangeres Mary de Reus leerde kennen, met wie hij vorig jaar i[n] het huwelijksbootje stapte.

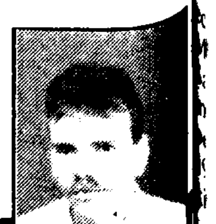
Verveling

Herhaaldelijk wordt ons gespr[ek] onderbroken door een verpleegster, die komt vragen wanneer mijnheer Van Wersch klaar is om naar de röntgenafdeling gebracht te worden.

„Ook dat nog", verzucht de patiënt, „kan in vannacht alwee[r] niet slapen van de pijn". Hoewel hij beweert, dat het w[el] mee valt, kan ik aan zijn soms van pijn vertrokken gezicht zien, dat ook het electronisch apparaat, dat zijn been heel geleidelijk strekt en weer buigt, hem het nodige ongemak bezorgt. „Die nachten duren zo verschrikkelijk lang als je niet kunt slapen", bekent hij. „Ik verveel mij rot hier. Ik kijk w[el] naar de televisie, maar daar wordt je ook snel melig van. Ik lees wel wat, in het nieuwste boek van Toon Hermans bijvoorbeeld of de Kapellekensbaan van Louis Paul Boon, maar echt veel zin heb ik daar ook niet in. Ik heb eigenlijk nergens zin in, en zeker niet in zingen. Op Sinterklaasavond vroegen de verpleegsters mij wat sinterklaasliedjes te zingen toe[n] de Sint op bezoek kwam. Ik heb het geprobeerd, maar het ging gewoon niet. Om te zingen moe[t] ik in de stemming zijn, anders komt er gewoon geen geluid ui[t] mijn keel."

En zo kreeg een jaar, dat voor Sjef van Wersch heel succesvol begon in Glasgow, Aberdeen, New Castle en Edinburgh – de London Times sprak van een 'lively and likable Alaska Wolf Joe' (een levendige en aardige Alaska Wolf Joe) – een letterlijk en figuurlijk pijnlijk einde, dat hem een aantal maanden noodgedwongen op non-aktief stelt. Hoewel van dat 'lively' op dit moment dus niet veel meer over is, blijft Sjef van Wersch (mentaal althans) niet bij de pakken neerzitten. Met enthousiasme kijkt hij weer vooruit naar de toekomst. „Ik wil graag oratorium gaan zingen. Dat heb ik altijd graag gedaan en het heeft dus niets met de eventuele gevolgen van dit ongeluk te maken. Ik ben er echter nooit aan toe gekomen door mijn werk voor de Operastudio. Ik heb er echter de stem voor en zal mij daarop zeker gaan concentreren."

Dat Sjef van Wersch dan, meer dan nu, in Limburg te bewonderen zal zijn, durft hij reeds nu met zekerheid te voorspellen. „Hoewel ik van Limburg naar Amsterdam ben verhuisd, ben ik zeker geen Amsterdammer geworden. Ik kom nog geregeld in Limburg en dat is sinds de gezinsuitbreiding zeker niet minder geworden; integendeel. Bovendien, ik kan niet zonder Maastricht, daar moet ik op gezette tijden naar toe. Dan kan Amsterdam mij gestolen worden".

door

JOS FRUSCH

De rest van de heilige familie werd uitgemoord

SLECHTS JOSEPH EN MARIA BLEVEN OVER

door

jan van lieshout

CONTAGEM/KOPENHAGEN – Slechts Joseph en Maria trof hij nog in leven. De rest van zijn heilige familie was uitgemoord. Zijn oudste zoon was in Zuid-Frankrijk doodgeschoten; zijn vrouw met de vier jongste kinderen in Auschwitz vergast. Hun deportatie op zondag 2 augustus 1942 was een vergelding van de Duitsers voor het herderlijk schrijven dat op de laatste zondag van juli 1942 in alle katholieke kerken en kapellen van Nederland was voorgelezen en waarin de Nederlandse bisschoppen de transporten van joden naar het Oosten veroordeelden.

Herman de Man, de schrijver van meer dan twintig dikke romans, was een verslagen man. Zijn pen stond stil. De pas naar de wereld van de verbeelding was afgesneden. Hij rouwde „tot in het merg van zijn knoken". Om Joseph en Maria toch te kunnen geven wat ze behoefden ging hij tegen wil en dank wederom in zaken. Op 14 november 1946 keerde hij van een zakenreis naar Londen terug. Luttele meters voor zijn einddoel stortte het vliegtuig op Schiphol neer. Zesentwintig mensen vonden de dood.

Het leven van Joseph en Maria ging verder. Joseph werd aalmoezenier van de arbeid in Brazilië, Maria verpleegster in Denemarken. Eind 1978 interviewde ik Joseph in Contagem, eind 1986 in haar landhuis in de bossen ten noorden van Kopenhagen Maria die na kerstmis een punt achter haar carrière in de gezondheidszorg zet. Ze wil gaan schrijven al was het alleen maar om recht te zetten wat in het kader van de televisieserie van haar vaders beroemdste roman – Het wassende water – is miszegd en misschreven.

Het kan er bij Maria de Man niet in dat haar vader mensen zou hebben opgelicht. „Vader had een groot rechtvaardigheidsgevoel. Het is waar dat hij in zijn jongere jaren een vagebond is geweest. Hij heeft er ons zelf over verteld. Hij zou dat nooit hebben gedaan, als het hem tot schande zou moeten worden aangerekend. Schandelijk vind ik de bewering dat mijn vader gasten voor genoten gastvrijheid zou hebben laten betalen; nog schandelijker om het te laten voorkomen dat mijn vader in april 1940 met een kwaaie kop van huis zou zijn weggelopen en het gezin aan zijn lot zou hebben overgelaten. Vader schreef zijn romans immer in de Franse Alpen af".

Herman de Man was een boeiend verteller die vooral door de calvinistische boeren in de polders tussen Lek en Hollandsche IJssel werd geïnspireerd. Als Sallie Hamburger werd hij op 11 juli 1898 in Woerden geboren. Zijn vader had er een armetierig manufacturenwinkeltje en liep met zijn ellewaar de boerenbuurten af. Sallie was twaalf, toen de ellekoopman in Oudewater een nering in katten- en mollenvellen begon. Ook Sallie werd opkoper en viller van katten en mollen.

„Mollenjoodje"

De Lopiker- en Krimpenerwaard waren het „mollenjoodje" dra te bekrompen. Hij trok de wijde wereld in en werd belijdend pacifist. Wegens dienstweigering genoot hij een jaar lang logies in een staatsgevangenis. Sallie Hamburger las er Stijn Streuvels die hem de weg naar het schrijverschap wees. In navolging van de Vlaamse meester nam Sallie Hamburger een schuilnaam aan. Hij werd Herman de Man. Vanaf 1919 leefde Herman de Man van de pen. Op het persbureau Vaz Dias in Den Haag leerde de aankomend journalist Eva Kalker kennen: de dochter van een grossier in jute zakken uit Rotterdam die bijna zeven jaar jonger was. Ze trouwden op 19 maart 1924 in Gouda.

In Utrecht werd op 3 februari 1925 zoon Jan geboren die katholiek werd gedoopt. In navolging van Pieter van der Meer de Walcheren, die evenals Herman de Man tot de medewerkers van het literair maandschrift „De Gemeenschap" behoorde, bekeerde het echtpaar De Man zich tot het katholicisme. Eva koos Maria Eva als haar doopnamen; Herman: Ezechiël Salomon Petrus Paulus. Hun geloof was doordesemd met devotie tot Onze Lieve Vrouw. Maria was dan ook de naam van hun eerste dochtertje dat op 14 mei 1926 in Vianen werd geboren. Ook de overige kinderen zouden de doopnaam Maria krijgen.

In 1927 was Herman de Man in Woerden terug. Over het „mollenjoodje" van weleer werd met ontzag gesproken. Met „Het wassende water" had hij het vette boerenland langs de Hollandse IJssel aan de vergetelheid ontrukt. De roman over een calvinistische boer die tot dijkgraaf opklom – een functie die slechts voor baronnen was weggelegd – was reeds een hoge letterkundige onderscheiding ten deel gevallen. Ook schreef en sprak de schrijver voor de radio.

In 1930 verhuisde Herman de Man met zijn gezin, dat inmiddels vier kinderen telde, naar Berlicum. Om van een geregelder inkomen verzekerd te zijn had hij een aanbod van de uitgeversmaatschappij Teulings aangenomen. Per 1 mei 1930 was Herman de Man directeur van de weekbladen, verslaggever van het sportblad „De Maandagmorgen" en redacteur van het dagblad „Het Huisgezin".

Ook Eva schreef. „Mijn heer en gebieder zegt" heette haar rubriek in het weekblad „De Katholieke Vrouw". Het waren brieven, waarin zij de aardse alledaagsheid van haar gezin beschreef. Prompt protesteerden lezeressen, toen ze ermee ophield. Het groter wordende gezin had haar echter nodig.

Ofschoon moeder van zes kinderen, nam Eva onvervaard achter op de zware Harley Davidson plaats die Herman in 1933 had aangeschaft. Hij hoefde daardoor niet meer per trein naar de wielerzesdaagse van Parijs of naar Monte Carlo om er voor de KRO de beroemde rallye te verslaan. Ook ging hij voor een ooggetuigeverslag op de motor naar de autoraces op de Avusbaan in Berlijn. Een valpartij eindigde echter in een ziekenhuis. Het „ooggetuigeverslag" moest uit de Berlijnse avondbladen worden gedistilleerd.

Opdat de kinderen ook mee uit konden gaan toeren, werd de motor met een zijspan uitgebouwd.

Sprookje

„Vader deed alles voor ons", borstelt Maria de Man in het Deense Lyngby jeugdherinneringen op. „Elke winter was een sprookje. Het begon met St.-Nicolaas. Vader stond erop dat de Sint met zijn schimmel binnenkwam. Moeder vond het vreselijk. Allen moesten we een cadeautje aan de wasvrouw afstaan. Vader zag erop toe dat het niet het minste was wat we haar gaven. Er woonde een grote naastenliefde in hem.

Met het oog op kerstmis werden we in het nieuw gestoken. In de Achelse Kluis gingen we naar de nachtmis. Bij thuiskomst kregen we worstebroodjes. 's Middags mochten kinderen uit het dorp de kerststal en de kerstboom komen kijken. Voor allen was er wat lekkers.

Op de feestdag van Onnozele Kinderen waren wij kinderen om beurten baas in huis. We zetten vader en moeder in een hoek en stuurden hen vroeg naar bed. Ze gehoorzaamden voorbeeldig.

Op de feestdag van Drie Koningen was degene, die de boon in het eten had aangetroffen, de baas. Vader maakte van karton en goudpapier een kroon voor hem of haar. Ook leerde hij ons spelletjes. In de zomer organiseerde hij wedstrijden. Jan klom eens zo hoog in een boom dat de brandweer hem eruit moest halen. Vader vond het prachtig. Jan kreeg de eerste prijs".

Engeltje

Groot was de treurnis over het verscheiden van Erikje. Het achtste kind was op 28 oktober 1935 geboren. Op 22 februari 1936 vond Maria haar broertje dood in de wieg. „Stuipen", constateerden de doktoren die Herman de Man had opgetrommeld. „Moeder weende de godsganselijke dag", aldus Joseph. „Ze sprak bijkans niet. Wel zei ze bijwijlen dat Erikje nu een engeltje in de hemel was. „Maar waarom dan gehuild?", zo vroegen wij ons af. Charles Eyck had een schilderij vol met witte engeltjes geschilderd. Het hing in het zacht blauwe kistje dat met blinkend satijn was versierd. Met twee buurjongens droegen Jan en ik ons broerje ten grave. Aan de poort van het kerkhof kreeg ik van Jan een pak rammel, omdat ik het kistje bijna had laten vallen en Erikje daardoor pijn had gedaan.

Andermaal vielen er bittere tranen, toen Anneke Mieke dood in de geitestal vond. Door alle geharrewar rond Erikjes dood waren we ons kleine geitje vergeten. Schoner nog dan Erikje hebben we Mieke begraven. Marleen liep met twee gekruiste stokken voorop. Achter haar: Anneke en Marietje die schrikbarend weenden; in oosterse trant. Jochie wierookte zo intens met een brandende struik dat ik – misdienaar met wijwaterskwast en Jan, de hogepriester, bijkans stikten in de rook. De plechtigheid was omtrent gedaan, toen vader verscheen. Hij hield de lijkrede en beloofde ter nagedachtenis van Mieke een dik boek te zullen schrijven. Hij heeft woord gehouden".

In 1936/1937 presteerde Herman de Man het om in twaalf maanden vier romans te voltooien. „Een razernij van vruchtbaarheid", concludeerde Anton van Duinkerken die tot zijn huisvrienden behoorde. Ook vonden veel Duitse joden in huize Vreedendaal onderdak. Behalve in een brochure nam Herman de Man in „De Maandagmorgen" stelling tegen het opkomend anti-semitisme. Het gevolg was dat „De Maandagmorgen" in Duitsland op de zwarte lijst werd geplaatst en abonnees verloor. Het werd Herman de Man zwaar aangerekend. Hij hield de eer aan zichzelf en nam ontslag. Hij meende van zijn boeken te kunnen leven. Hij misrekende zich. De uitgevers schoten slecht af. De financiële problemen leidden tot spanningen. Huilende kinderen en blaffende honden irriteerden hem. Om geconcentreerder te kunnen werken trok hij zich vaker en langduriger in een berghut in Bourg d'Oisans in de Franse Alpen terug.

Zodra een boek zijn einde naderde, reisde Eva hem tegemoet. „Bij thuiskomst mochten wij altijd een reep chocolade gaan kopen", aldus Joseph. „Als we dan met z'n allen in het snoepwinkeltje kwamen, vroeg Josephineke niet wat wat we wensten – ze wist het immers, maar hoe het nieuwe boek heette. In een mum wist heel het dorp het".

Oorlog

In april 1940 brachten Maria en Joseph vader weer naar de trein. Hij ging terug naar Isère om er een roman over de „gouden ploeg van Sliedrechtse baggeraars" te schrijven. Had hij een voorgevoel van naderend onheil? Op het station in Den Bosch kocht hij voor Joseph en Maria twee repen chocolade als betrof het een niet-terugvorderbaar voorschot op een boek dat wel eens niet klaar zou kunnen komen. Drie stoten op een koehoorn waarschuwden Herman de Man die tiende mei. „Brieven van Sliedrechtenaren", dacht hij. „Oorlog in Nederland", meldde de hoornblazer. Herman de Man was van zijn gezin afgesloten.

Jan, zijn oudste zoon, die inmiddels in een tuinderij in Noord-Holland werkte, hervatte thuis voor eigen gebruik zijn werk. Maria begon in september 1940 het tweede schooljaar op de MULO bij de zusters in Engelen, Joseph op het klein seminarie van de paters van de H. Geest in Weert zijn gymnasiale studie.

Eva correspondeerde trouw. „Marietje wil de ster niet dragen: wat naar!", schreef zij haar zoon in 1942. „Mijn moeder beschouwde het als een eer de ster te mogen dragen. Uit haar brieven spreekt dan ook gedurig de trots van een jodin", aldus Joseph.

Haar laatste brief dateert van 27 juli 1942. Ondanks alle beperkende maatregelen was ze vol goede moed. „Het einde zal eerder komen dan we verwachten", profeteerde ze. Het was anders dan zij het zich had voorgesteld. Op zondag 2 augustus 1942 wraakten de Duitsers het herderlijk schrijven dat de Nederlandse bisschoppen van de kansel hadden laten voorlezen en waarin zij alle onrecht, dat de joden reeds was aangedaan, aanklaagden. Voor dag en dauw werden alle katholiek-gedoopte joden van bed gelicht en op transport naar het Oosten gesteld.

„Om tien over half vier 's morgens stonden de Duitsers in Berlicum al aan de deur", aldus Joseph de Man. „Ze misten Marietje. Ze waren blijkbaar nog niet op de hoogte dat ze bij de nonnen in Engelen zat. Moeder vroeg de Duitsers of zij even de notaris mocht bellen. „Echt joods!", hoonden de Duitsers: „de notaris bellen om een erfenis te regelen". In plaats van de notaris, belde mijn moeder echter een bevriend chirurg in Den Bosch om hem te vragen Marietje in veiligheid te brengen".

„Ik werd gebeld door Isaac de Winter, een textielgroothandelaar uit Den Bosch die bij dokter Diamant inwoonde", aldus Maria de Man. „Hij raadde me aan om mijn ster af te doen en te vluchten. Ik leende een van de meisjes 25 cent, ging voor het oog in de kapel bidden, maar nam de benen. Mijn ster gooide ik in het water en over de brug wachtte Isaac de Winter mij op".

Onderduik

„Vanuit Vught werd ik naar Limburg gebracht. In eerste aanleg zat ik bij een slager die verliefd op mij werd, waardoor ik weg moest. Vervolgens was ik bij een onderwijzer in Horn. Een van zijn dochters had tb en is later in een klooster ingetreden. Tenslotte kwam ik bij de familie Thomassen in Roermond terecht: eerst bij Harrie die in de Bergstraat een bakkerij had, toen bij moeder Thomassen die een groothandel in chocolade dreef en tenslotte bij Albert die kapelaan in Helden-Panningen was. Met diens zus Mia deed ik er het huishouden. Ik herinner me niets meer uit die tijd. Het is weg".

Kon Maria de Man van een deportatie naar Auschwitz worden behoed, haar broer Jan, die inmiddels bij de Kruisvaarders van St.-Jan in Rijswijk studeerde, werd op 2 augustus 1942 wèl op transport naar het Oosten gesteld. Dat zou ook met Joseph zijn gebeurd, ware het niet dat pater Schins, de prefect op het klein seminarie van de paters van de H. Geest in Weert, de Duitsers op een dwaalspoor had gezet.

„Reeds om half vier die zondagmorgen belden zij aan", aldus Joseph die overigens met „Joost" werd aangesproken. „Pater prefect verklaarde dat ik op vacantie was. 's Avonds laat heeft hij mij onder zijn toog naar de ouders van pater Kahlert gebracht. Ze woonden tegenover. Het waren Duitsers. Ook was ik drie maanden bij meester Knoups die ons muziekles gaf en twee weken bij een zuster van kapelaan Thomassen die in Weert een bazar had. Uiteindelijk kwam ik bij Joseph van der Heijden in Someren-Eind terecht. De onderwijzer had twee broers die bij de paters van de H. Geest waren".

Weerzien

Zowel Joseph en Maria de Man overleefden de oorlog. Op 12 augustus 1945 zagen zij hun vader weer. Hij was vanuit het onbezette deel van Frankrijk via Spanje en Portugal naar Londen uitgeweken, waar hij voor Radio Oranje onder meer nieuw aangekomen Engelandvaarders interviewde. In oktober 1942 vernam hij van de deportatie van zijn vrouw en vier kleinste kinderen; in januari 1944, toen hij hoofd van de Curaçaosche Radioömroep was, van de dood van zijn oudste zoon. Jan was in een kwikmijn in Silezië tewerkgesteld. Hij was gevlucht, maar in Zuid-Frankrijk in handen van de Duitsers gelopen. Op 21 maart 1946 liet Herman de Man in de St.-Catharinakerk te Eindhoven voor vrouw en kinderen een plechtige uitvaartdienst houden.

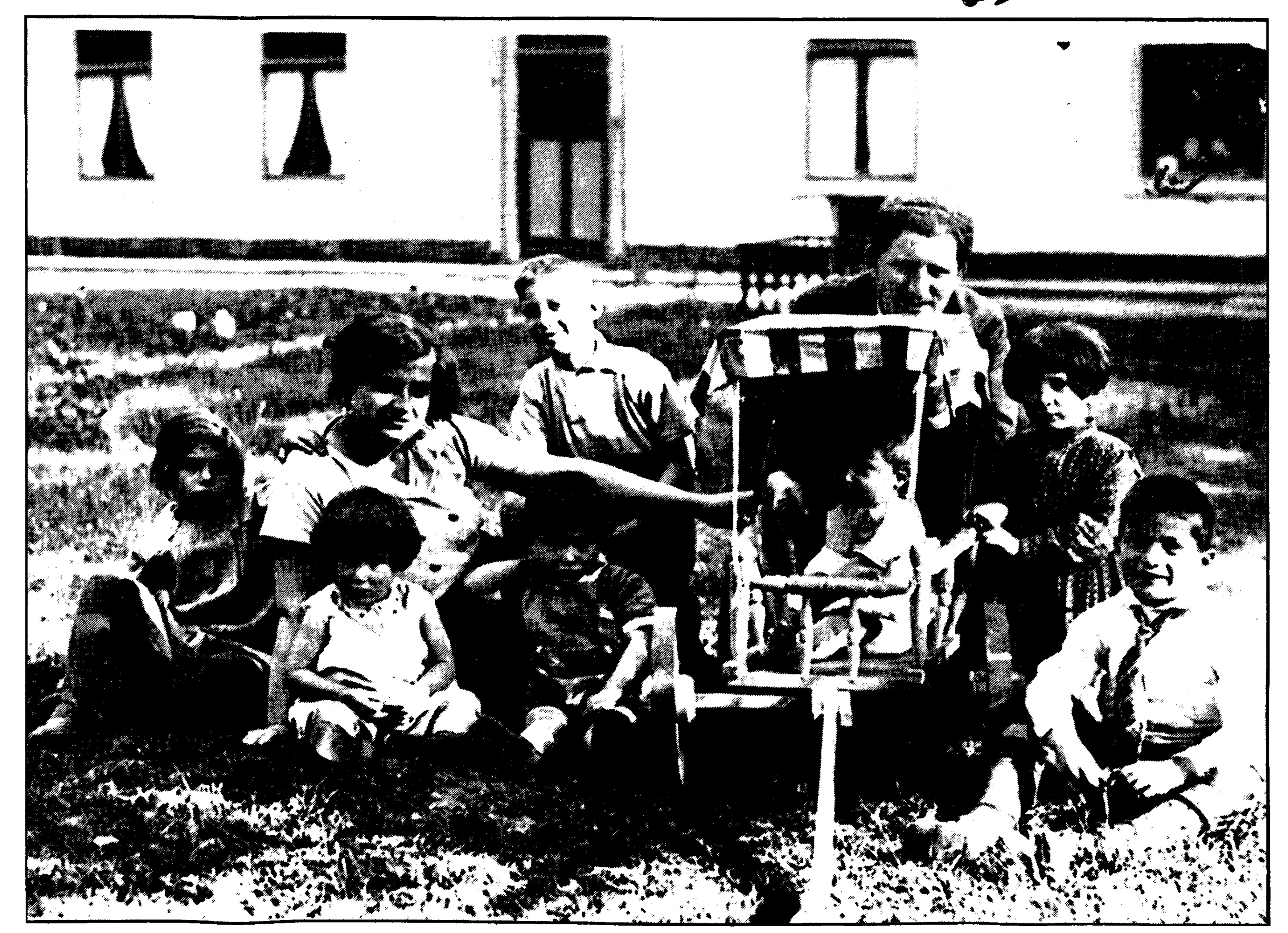
Op 19 november 1946 kwamen vrienden en bekenden andermaal in de kerk samen; nu om er afscheid van de schrijver zelf te nemen. Terugkerend van een zakenreis naar Londen was hij op Schiphol verongelukt. Kort tevoren had hij erover gedroomd, zo had hij zijn dochter toevertrouwd. Hij was verzoend met zijn einde en wilde in Oudewater worden begraven.

Voor Joseph en Maria de Man ging het leven verder. Op 7 augustus 1955 werd Joseph in St.-Truiden tot priester gewijd. Als aalmoezenier van de arbeid werkte hij achtereenvolgens in Seraing, in Berchem en in Boussu bij Mons. In 1963 trok hij naar de missie in Brazilië. Hij stichtte er een middelbare en een hogere technische school in Coronel Fabriciano en een middelbare technische school in Contagem. Voorts voerde hij de administratie van de katholieke universiteit van Belo Horizonte. Op 19 juni 1981 stond zijn hart stil. „De man heeft zich werkelijk doodgewerkt", aldus pater Titus Frankort (65), toen pastoor in Contagem en thans dorpsherder in Rimburg.

Moeder Maria

Ofschoon Maria de Man niet de vereiste scholen had gehad, werd zij toch als leerling-verpleegster in het Westeinde ziekenhuis in Den Haag aangenomen. Achtereenvolgens werkte ze in Rouaan en Kopenhagen, waar ze op een fuif William Boserup leerde kennen, een tien jaar oudere econoom, aan wie ze in 1959 haar jawoord gaf. Uit het huwelijk werden twee dochters geboren, die het blonde haar en de blauwe ogen van hun vader hebben. Annemarie, die in 1961 werd geboren, wil dierenarts worden; Eva, die twee jaar jonger is, lithografe. De meisjes wonen op kamers, maar als ze twee dagen niet hebben gebeld, maakt moeder Maria zich al ongerust.

Ook is Maria de Man een moeder voor de ongeneeslijke zieken, die aan haar zorgen en aan die van haar zestig personeelsleden zijn toevertrouwd. „Het zijn er 189. Vooral met kerstmis wordt veel voor hen gedaan. We ontvangen de familie, houden een kerkdienst met hen, zingen en dineren met de zieken en helpen hen bij het uitpakken van het cadeau van het huis. Wie dat aanschouwt beseft dat het leven heilig en euthanasie moord is".

● *De heilige familie van Eva en Herman de Man. Van links naar rechts: Maria (Marietje), moeder Eva, Magdalena (Marleentje), Jan, Joachim (Jochie), vader Herman, Piet, Anna (Anneke) en Joseph (Joost). De foto werd in 1934 in Berlicum gemaakt.*

● *Met zus Maria ontkwam Joseph de Man aan deportatie naar Auschwitz.*

● *Met William Boserup begon Maria de Man in Denemarken een nieuw leven.*

KERST-PUZZEL

Na oplossing van het kruiswoordraadsel geven de gevraagde letters in het onderste diagram een kerstgedachte.

HORIZONTAAL: 1 niet zwaar; 5 jaargetijde; 10 boom; 14 onbedekt; 18 beroep; 24 meedogenloos; 29 damp; 30 specerij; 32 Europeaan; 34 havenstad; 36 verheideren; 38 elk; 40 titel; 41 deel van schoeisel; 42 landbouwwerktuig; 43 gezwel; 45 plaats op de Veluwe; 47 onverlaat; 50 plaats uit de oudheid; 51 roem; 53 wreed heerser; 54 baan voor balspel; 55 stuk stof; 56 plaats in Friesland; 58 grafzuil; 60 het leegmaken; 63 godheid; 65 vochtdoorlatend; 66 entstof; 68 motorrace; 69 plaats in Noord-Holland; 70 doorgang; 72 heester; 73 onder andere; 75 hoog bouwwerk; 78 verbinding; 79 elite; 81 plaats op de Veluwe; 83 erg zoet; 85 vakantieverblijf; 87 vreemde munt; 89 dwarshout; 91 tijdsaanduiding; 93 plaats in Rusland; 95 slecht stuk weefsel; 96 kledingstuk; 98 dieregeluid; 99 vaas; 101 zuivelprodukt; 102 muurholte; 104 roemen; 105 deel van India; 107 hetzelfde; 109 boom; 110 bloem; 112 gevangenis; 113 man; 116 gewicht; 118 soort; 120 fijne veren; 123 brugschuit; 125 bevel; 126 gelofte; 127 boom; 129 deel van een schip; 131 bestuur; 133 lied; 134 deel van een huis; 136 keurig; 137 voegwoord; 139 telwoord; 141 zitplaats; 143 op elkaar; 145 planeet; 147 eetgerei; 149 plaats in Gelderland; 150 inval; 152 zoogdier; 153 kloosterlinge; 155 hoog bouwwerk; 157 lichtbron; 159 kansbrief; 160 paardje; 162 denkbeeld; 163 op een of andere plaats; 166 verschaffen; 168 drinkkom; 170 deel van een wet; 173 trotseren; 176 plaats op de Veluwe; 177 kledingstuk; 179 losgeraakt stiksel; 180 schoeisel; 181 derhalve; 182 rund; 184 moedig; 186 water in Friesland; 188 rijksgrens; 189 gissen; 191 pl. op Voorne; 193 titel; 194 voertuig; 195 ongedierte; 197 roemen; 199 metaal; 201 religieuse; 202 land in Azie; 204 bidt; 205 aan de kade komen; 207 verslagen; 208 oude maat; 210 loopstokken; 211 de dato; 212 havenstad; 214 vr. munt; 216 niet even; 217 behoeftig; 219 man van stand; 222 inspannend pogen; 225 kledingstuk; 227 trek; 228 keur; 229 water in Drente; 230 noot; 231 tandeloos zoogdier; 232 op grote afstand; 234 eenmaal; 236 aankomend; 238 het Romeinse Rijk; 240 fam. lid; 242 de oudere; 244 grondsoort; 246 insekt; 247 fam. lid; 248 vaste regel; 250 deel van het gelaat; 252 niet even; 254 boom; 255 boom; 256 omgang; 258 gewas; 260 vierhandig dier; 262 bosgod; 265 verslagen; 266 plaats in Drente; 268 vorm van zijn; 269 bevel; 271 handvat; 273 fout; 274 doffe dreun; 275 kant; 276 gedekte tafel; 278 gelaatskleur; 281 landbouwwerktuig; 283 in het jaar onzes Heren; 284 van links naar rechts; 287 oude maat; 289 sein; 291 een zekere; 292 kippeloop; 294 fam. lid; 295 fam. lid; 296 deel van een koeiemaag; 298 noot; 299 vis; 301 vogel; 303 slede; 304 vreemde titel; 305 beest; 307 numero; 309 militair; 310 achter; 318 ter gedachtenis; 313 strak; 314 sloom persoon; 315 noot; 317 tandeloos zoogdier; 318 soort onderwijs; 320 uitgave; 321 vod; 322 boom; 323 dichterbij komen; 326 schijnen; 329 onderricht; 331 dieregeluid; 332 loot; 333 boom; 334 vogelprodukt; 337 burcht; 340 de oudere; 341 eerstvolgend; 343 plaats in Overijssel; 345 huisdier; 346 hetzelfde; 348 waterdier; 349 snelle loop; 351 luchtig verblijf; 352 dwaas; 353 daar; 354 reeds; 355 pilaar; 357 oorzaak; 359 daar; 361 mobiele eenheid; 362 voetangel; 364 deel van een vinger; 367 plezier; 368 geslagen opening; 370 vorstelijke waardigheid krijgen; 372 deel van de bijbel; 373 onder andere; 375 mirakel; 377 omlijsting; 378 bevel; 380 roem; 381 ieder; 383 mannelijk dier; 384 geestdrift; 386 indien; 388 vaartuig; 390 nooit; 393 wilde haver; 394 kosten koper; 395 erg; 397 rund; 398 vis; 399 rekenopgave; 401 titel; 402 scheepsborrel; 405 deel van Engeland; 407 gast; 410 in gebruik ontvangen goed; 413 wild varken; 415 heimelijk; 417 deel van een toga; 418 hemellichaam; 420 kerel; 421 botterik; 423 havenstad; 425 open plek in het bos; 427 vernis; 429 geestdrift; 430 moed; 432 voegwoord; 434 voorstellingen in de slaap; 437 bijbels figuur; 439 begroeiïng; 441 kledingstuk; 444 bergplaats; 445 roem; 447 beschadiging; 448 kennis; 451 misdaden; 454 oevergewas; 455 bovendien; 457 eenjarig dier; 459 vaartuig; 460 zeeschildpad; 461 geen een; 463 trots zijn op; 465 daar; 466 geestelijk lied; 468 deel van een wet; 469 moed; 472 lange beweeglijke draad bij dieren; 474 hert; 475 iemand van het leger; 477 edel dier; 478 godheid; 480 slede; 482 snavel; 484 achter; 485 onderrichten; 487 in nomine Dei; 488 rampen; 489 mobiele eenheid; 490 hoender; 491 slede; 492 een weinig scheel; 494 deel van de week; 497 godheid; 499 metaal; 500 delfstof; 502 schreeuw; 503 vreemde munt; 504 deel van een klok; 505 woonplaats; 506 blijde gebeurtenis; 507 plaats in Friesland; 508 een weinig scheel.

VERTIKAAL: 1 schoeisel; 2 land in Azië; 3 klein vertrek; 4 lengtemaat; 5 opening in ijs; 6 voorz.; 7 luizeei; 8 Indon. akker; 9 oude maat; 11 oorsprong; 12 Europa; 13 boom; 15 voertuig; 16 houding; 17 veldgewas; 19 aankomend; 20 brandkast; 21 boterton; 22 daar; 23 hert; 25 het Romeinse Rijk; 26 telw.; 27 mannen v. stand; 28 schaden; 29 vaste regel; 30 deel van een huis; 31 naaste bewoners; 33 plaats op Arab. schiereiland; 35 in het midden; 37 ontkenning; 39 kledingstuk; 41 deel van een varken; 43 weerom; 44 ervaren leidsman; 45 voedsel; 46 rustplaats; 48 tegenstand; 49 heester; 52 bedorven; 55 strikje; 56 onbuigzaam; 57 ondergang; 58 ontspanning; 59 uniek; 61 getekend; 62 niet een; 64 noodsein; 67 mannelijk dier; 68 uitdrukking; 70 deel van het hoofd; 71 betaalmiddel; 74 tegen; 76 opstootje; 77 ongezouten; 79 zangvereniging; 80 snelle loop; 82 roemen; 84 tocht; 85 deel van een boom; 86 aardhoogte; 88 klein vertrek; 90 behoefte; 91 lef; 92 knik; 94 huisdier; 96 fout; 97 salonheld; 98 onder; 100 deel van een Franse ontkenning; 101 spleet; 103 vistuig; 104 godheid; 105 grap; 106 zangstuk; 108 lofdicht; 109 plaats in de N.O. Polder; 111 teleurstellend; 112 vennoot; 114 deel van een Franse ontkenning; 115 ongedierte; 117 verbinding; 118 niet een; 119 bijbelse reus; 121 bidt; 122 drinkbakje; 125 motorrace; 125 gewas; 127 plaats in Noord-Brabant; 128 plaats in Noord-Brabant; 130 woede; 131 plaats in Groningen; 132 kostbare schotel; 133 grote afstand; 134 lidwoord; 135 vochtdoorlatend; 138 ontkenning; 140 wreed heerser; 141 hoop; 142 zandheuvel; 144 voor; 146 mannelijk insekt; 147 plezier; 148 Europeaan; 149 paradijs; 151 plaats in Hongarije; 152 plaats in Overijssel; 154 keurig; 155 voorzetsel; 156 wiel; 158 vreemde titel; 159 pausennaam; 161 deel van een huis; 162 hetzelfde; 164 griezelig mens; 165 gelofte; 167 fam. lid; 168 de onbekende; 169 fam. lid; 171 gewicht; 172 hemellichaam; 174 eren; 175 adrem; 177 plaats in België; 178 sportterm; 182 deel van het gelaat; 183 kunstprodukt; 185 vrij; 187 telwoord; 189 snelle loop; 190 groet met het hoofd; 191 speelgoed; 192 vordering; 194 vlaktemaat; 196 ongeveer; 198 toespraak; 200 deel van de dag; 201 deel van het gelaat; 203 Egyptische godheid; 204 plaats op de Veluwe; 206 vogelverblijf; 209 vlaktemaat; 212 stelling; 213 fam. lid; 214 vreemde munt; 215 bijbels figuur; 218 eetgerei; 220 waterkering; 221 bloeiwijze; 223 baan voor balspel; 224 vordering; 225 afrastering; 226 land in Azië; 233 eiland in Indonesië; 235 goedheid; 236 voorwerp ter herinnering; 237 Frans lidwoord; 239 bloem; 240 banier; 241 militair; 243 plaats in Zuid-Holland; 245 ieder; 247 gevuld; 248 pers. voornw.; 249 schoolsoort; 250 voorzetsel; 251 Ged. Staten; 253 ontkenning; 256 sieraad; 257 lidwoord; 259 vorderen; 261 planeet; 263 spil; 264 scheepsbezitter; 266 reis; 267 lor; 270 een zekere; 272 deel van een vinger; 277 plaats in Drente; 279 Europeaan; 280 voorzetsel; 282 plaats in België; 283 palmsoort; 284 uitroep van afkeer; 285 roem; 286 handelsterm; 288 steensoort; 290 achter; 291 oude maat; 293 achter; 294 fam. lid; 295 langs; 297 absoluut; 300 slede; 302 het Romeinse Rijk; 304 inspannend pogen; 306 Europeaan; 308 bidt; 309 watering; 311 zangstem; 312 plaats in Drente; 313 noot; 316 plaats in Gelderland; 317 deel van een wet; 319 vreemde munt; 320 boom; 323 luizeei; 324 loot; 325 stuurs; 326 hemellichaam; 327 bergweide; 328 ontkenning; 330 bouwland; 331 plaats in Drente; 335 inwonend; 336 hoog bouwwerk; 338 bloeiwijze; 339 vochtdoorlatend; 340 visgerei; 342 op grote afstand; 343 hoender; 344 jong dier; 347 insekteneter; 348 lor; 350 speelkaart; 351 ogenblik; 354 overal; 356 streling met de tong; 358 droog; 360 toespraak; 362 beschadiging; 363 tafelgerei; 565 hemellichamen; 366 pl in Noord-Brabant; 368 projectiel; 369 rustteken; 370 pluimvee; 371 Ned. Televisie Stichting; 372 vreemde munt; 374 sprookjesfiguur; 375 overhoop; 376 enigma; 377 recht stuk vaarwater; 379 zeevogel; 380 plaats op de Veluwe; 382 onderwijsinrichting; 383 opstootje; 385 Ned. Televisie Stichting; 387 smook; 389 godheid; 391 getemd; 392 moedig; 395 broeder; 396 advies; 399 dierenverblijf; 400 mobiele eenheid; 403 nevenschikkend voegwoord; 404 vreemde munt; 405 schenkvat; 406 soort verlichting; 407 droogoven; 408 oogvocht; 409 regeringsreglement; 410 soort onderwijs; 411 groot hert; 412 voeg; 413 daar; 414 mannelijk dier; 415 slordige vrouw; 416 laatstleden; 417 vrucht; 419 richtlijn; 420 steekwapen; 422 schelpdier; 424 voorzetsel; 426 land der Arabieren; 428 wagen; 429 gast; 431 aanbidder; 433 lidwoord; 435 deel van een schip; 436 gebergte in Rusland; 438 verbond; 439 deel van de arm; 440 aanvang; 442 inwendig orgaan; 443 halsbont; 445 toegang; 446 opstootje; 448 ton; 449 vlegel; 450 deel van Sumatra; 451 muur; 452 dwalen; 453 keurig; 455 plaats in Noord-Brabant; 456 kleding; 457 dwaling; 458 dierenverblijf; 460 jongen; 462 kreupel; 464 stad in België; 466 soort muziek; 467 manieren; 468 vis; 470 hoofddeksel; 472 slot; 473 verdriet; 475 redelijk wezen; 476 een weinig; 477 huivering; 479 sportterm; 481 vroegere vorstin; 483 mannelijk dier; 486 gevangenis; 488 vragend voornaamwoord; 490 toiletart.; 491 vlaktemaat; 493 aansporing; 495 namelijk; 496 pers. voornw.; 498 scheikundig element; 499 voorzetsel; 500 noot; 501 uitroep van pijn; 502 verslagen.

330	272	128	■	433	429	86	■	226	10	221	377	■	28	192	■	452	70	190	490	109	101	314	351	285	■	278	228	434	■	440	224	1	472	359	470	173	■	151
323	■	450	193	■	172	403	390	■	24	45	424	328	162	105	■	362	357	16	3	343	75	■	91	380	411	39	■	41	437	320	185	141	■	118	481	333	431	223
■	134	497	336	■	244	164	376	479	191	506	208	13	388	499	■	96	196	332	146	■	139	486	■	502	275	236	88	225	155	■	305	501	37	■	5	308	383	107
						68	■	125	389	124	■	114	487	413	99	507	59	■	166	346	77	258	408	■	240	9	449	451	19	112	177	130						

ONDANKS HEIMWEE NAAR SCHOONHEID VAN GREGORIAANS

Kerklied beleeft hoogtijdagen

Nog hebben velen in de katholieke kerk moeite met de verkleinde inbreng van het Gregoriaans in de liturgie in vergelijking met de voor-conciliaire periode. De schoonheid ervan roept heimwee op. In de plaats van het oude *Liber Usualis* zijn de overigens niet minder mooie liederenbundels gekomen, gevuld met deels nieuwe teksten en melodieën, maar ook met 'reformatorische' gezangen. „Achteraf", zo zegt een man die van liturgie en kerkmuziek zijn beroep heeft gemaakt, „zou over de na-conciliaire tijd in de historie van het kerklied wel eens heel positief gedacht kunnen worden. Het zou best eens zo kunnen zijn, dat later juist deze tijd als een hoogtepunt wordt gezien".

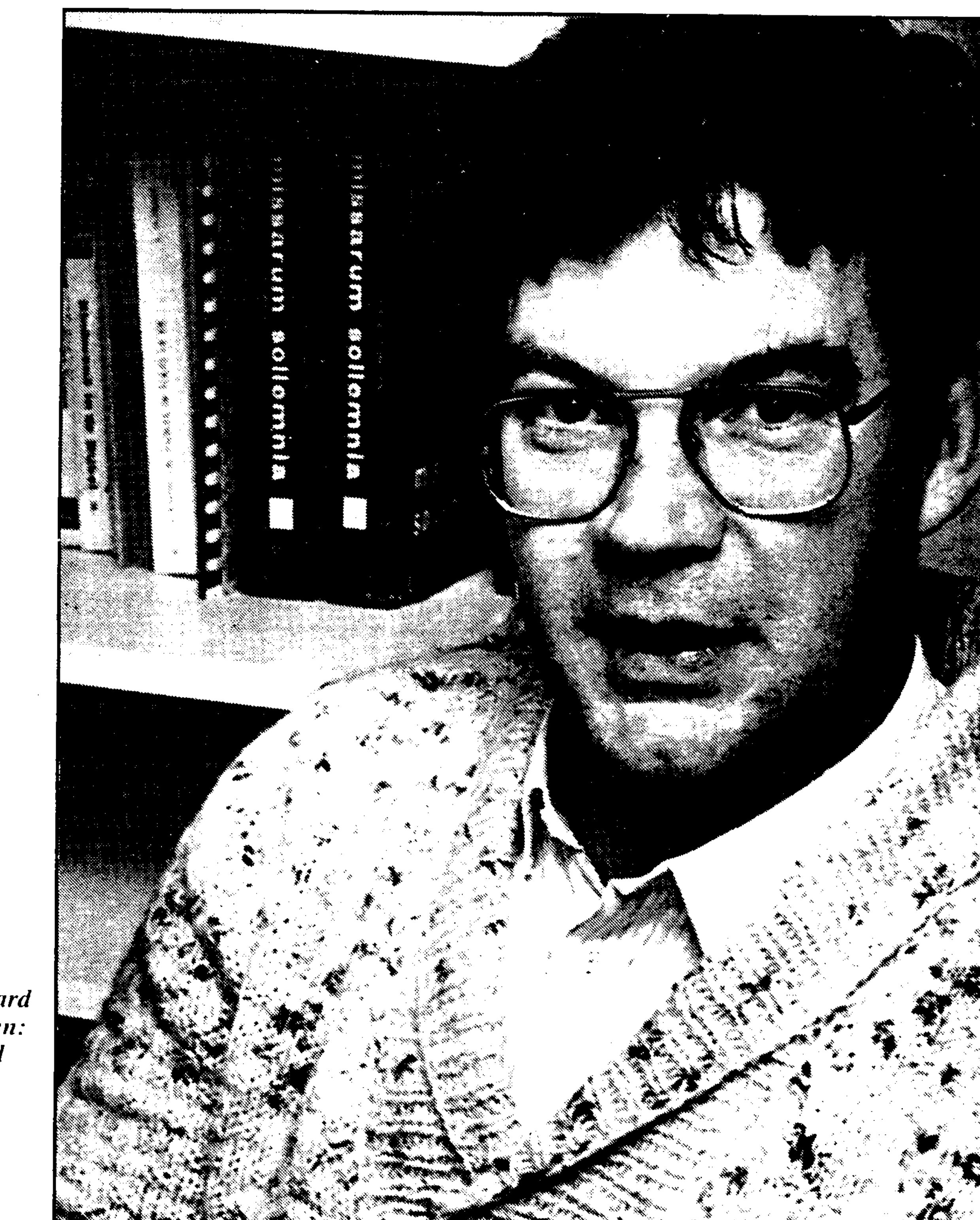
Drs. Gerard Broekhuijsen, staflid liturgische vorming aan het Diocesaan Pastoraal Centrum te Breda, erkent volmondig, dat ook hij de overgang naar de volkstaal in de liturgie aanvankelijk maar moeilijk heeft kunnen verwerken. Hij was in die tijd dirigent voor de Gregoriaanse gezangen van de schola van het Capucijner-klooster te Helmond. „Naast het liturgisch wel heel rijke Gregoriaans voor elk Miseigen en toegepaste teksten en melodieën stonden de in de kerk gebruikte Nederlandstalige liederen op een laag niveau en terecht hebben slechts enkele de tijd overleefd. Ze konden eenvoudigweg niet concurreren met het gregoriaans. „Ik blijf sympathie hebben voor koren die het Gregoriaans vasthouden" zegt Broekhuijzen „maar ik ben langzamerhand ook enthousiast geworden voor het Nederlandstalige kerklied".

Dit enthousiasme heeft volgens hem alles te maken met het elan waarmee tekstdichters en componisten zich op het Nederlandse kerklied hebben gestort: „De kwantiteit groeide in enkele tientallen jaren met sprongen, maar ook met betrekking tot de kwaliteit behoort deze tijd tot de unieke perioden in de kerkgeschiedenis". Volgens Broekhuijsen geldt dit zowel voor de katholieke RK als voor de reformatorische kerken. Hij noemt van katholieke zijde Huub Oosterhuis, Gabriel Smit, Tom Naastepad, Jan Duin en Henk Jongerius,maar ook de protestanten Willem Barnard, Jan Wit en Muus Jacobse.

Hoewel de kerken in deze tijd veel van elkaar overnemen, valt Broekhuijzen toch een duidelijk verschil op tussen wat van katholieke en wat van protestantse zijde wordt geproduceerd. „De sfeer van de verschillende kerken valt er niet uit weg te denken. Protestanten hebben altijd met zijn allen liederen gezongen en doen dit nog. De katholieken met hun kerkkoortraditie over de hoofden van de mensen heen 'spelen' meer met liederen. Zij wisselen meer af, doen meer aan beurtzang".

Er is in de loop van eeuwen zeer veel geschreven over het kerklied, zowel het Gregoriaans als het eigentalige lied – en dit vaak in jubeltaal. De beroemde Dom André Mocquereau, Benedictijner-monnik van Solesmes, schreef in 1921 over de 'bevallige melodische en rythmische lijnen' en de 'zoete zangwijzen van het Gregoriaans'. En meer recentelijk: dr. C. P. van Andel schrijft begin tachtig in zijn boek 'Tussen de regels' over 'de schoonheid van het lied', de 'verborgen schatten van de kerk', de 'gemeentezang als benadering van het hart van de kerk' en over 'het profetisch geweld van Luther, dat uitmondt in de tederheid van een kinderkerstlied'.

De Nederlandse componist Hendrik Andriessen noemde kerkmuziek zo'n 25 jaar geleden 'een toegepaste kunst, een levensstijl die organisch (liturgisch) is en de schoonheid vormt'. Gerard Broekhuijsen kan zich in grote lijnen wel vinden in deze loftuigingen. „Maar" zegt hij „dit geldt toch niet voor elk lied en elk stuk Gregoriaans. Het bekende Rorate Caeli mag dan wel mooi zijn qua melodie, maar is eigenlijk geen zuiver Gregoriaans. Sommige wel zuivere Gregoriaanse melodieën, zoals de tussenzangen (tractussen) in de vastentijd zijn erg langdradig, bijna vervelend".

● *Drs. Gerard Broekhuijsen: 'In deze tijd wordt goed gepresteerd door de kerkkoren'*

De grote kracht van zowel het Gregoriaans als in het kerklied zit volgens Broekhuijsen in de samenhang tussen tekst en melodie. Zij sluiten op elkaar aan. Het meest uitspringende voorbeeld hiervan in het Gregoriaans is 'In Paradisum' na een uitvaartmis bij het verlaten van de kerk op weg naar de teraardebestelling. Na de sonore melodieën van de mis (Requiem en vooral Dies irae dies illa) klinkt er een jubelzang: de engelen begeleiden de ziel van de overledene naar het paradijs (de hemel) en eigenlijk moeten de nabestaanden dan blij zijn, dat de overledene op zijn eindbestemming is aangekomen.

Van de eigentijdse kerkliederen noemt Broekhuijsen als goed voorbeeld 'God zij geloofd om Kanaan', een tekst van Tom Naastepad op een in 1560 gecomponeerde melodie van een zekere N. Herman. „Naastepad heeft heel secuur zijn tekst aan deze middeleeuwse 'protestantse' melodie aangepast. Waar gezongen wordt over 'land vol druiven en vol graan' wordt die volheid uitgedrukt door hele noten in plaats van de halve noten waarmee de rest van de melodie is opgebouwd. Die verbindingen vind je in alle hedendaagse bundels" aldus Broekhuijsen.

Geattendeerd op de veelstemmige composities van de grote componisten, schitterende muziek voor orgel, orkest en grote koren (Mozart, Haydn, Beethoven, Bach en heel veel anderen), zegt Broekhuijsen, dat die muziek zeker religieuze ervaring kan oproepen, Bach meer dan Beethoven, maar dat ze feitelijk minder functioneel is voor een liturgische viering: „Eigenlijk geldt voor elke muziek die ook in de concertzaal kan worden uitgevoerd, dat ze daarvoor te massaal en te weinig dienstbaar en plooibaar is."

Onderscheid

Broekhuijsen maakt onderscheid tussen religieuze muziek, die wel regilieuze ervaring kan oproepen, en kerkmuziek die voor de kerk bedoeld is of daaraan is ontleend: „De viering stelt vragen aan de muziek, die passend, functioneel moet zijn. De hedendaagse meerstemmige kerkmuziek beantwoordt daaraan volgens hem meer dan de grote compositorische werken." Ten slotte wil Gerard Broekhuijsen graag nog kwijt, dat er in deze tijd door kerkkoren goed wordt gepresteerd. „Vroeger had een parochie of gemeente een kerkkoor. Tegenwoordig zie je in veel plaatsen een gemengd koor, een heren- en of dameskoor, een jongerenkoor, kinderkoor en soms ook een bejaardenkoor. Op de jaarlijkse korendagen constateer ik, dat er veel en goed wordt gewerkt en dat het lukt om de gezongen diensten op niveau te brengen."

jac de winter

Gevolgen van Tsjernobyl pas over een paar jaar duidelijk

MOSKOU – Enkele weken geleden toonde de Sovjet-televisie weer eens beelden uit Tsjernobyl. Hoog boven het levenloze landschap uit torende de 'sarcofaag', zoals de zojuist gereedgekomen, uit zware betonnen muren bestaande omheining rond rampreactor nummer vier wordt genoemd. Een sinister mausoleum van 61 meter ter nagedachtenis aan een katastrofe waarvan de gevolgen nog steeds niet te schatten zijn. De Russische nieuwslezer bracht als commentaar, dat de reactoren 1 en 2 inmiddels weer werken, dat ook nummer 3, wiens controlesystemen met die van nummer 4 verbonden waren, in bedrijf genomen zal worden en dat zelfs een vijfde reactoreenheid in aanbouw is.

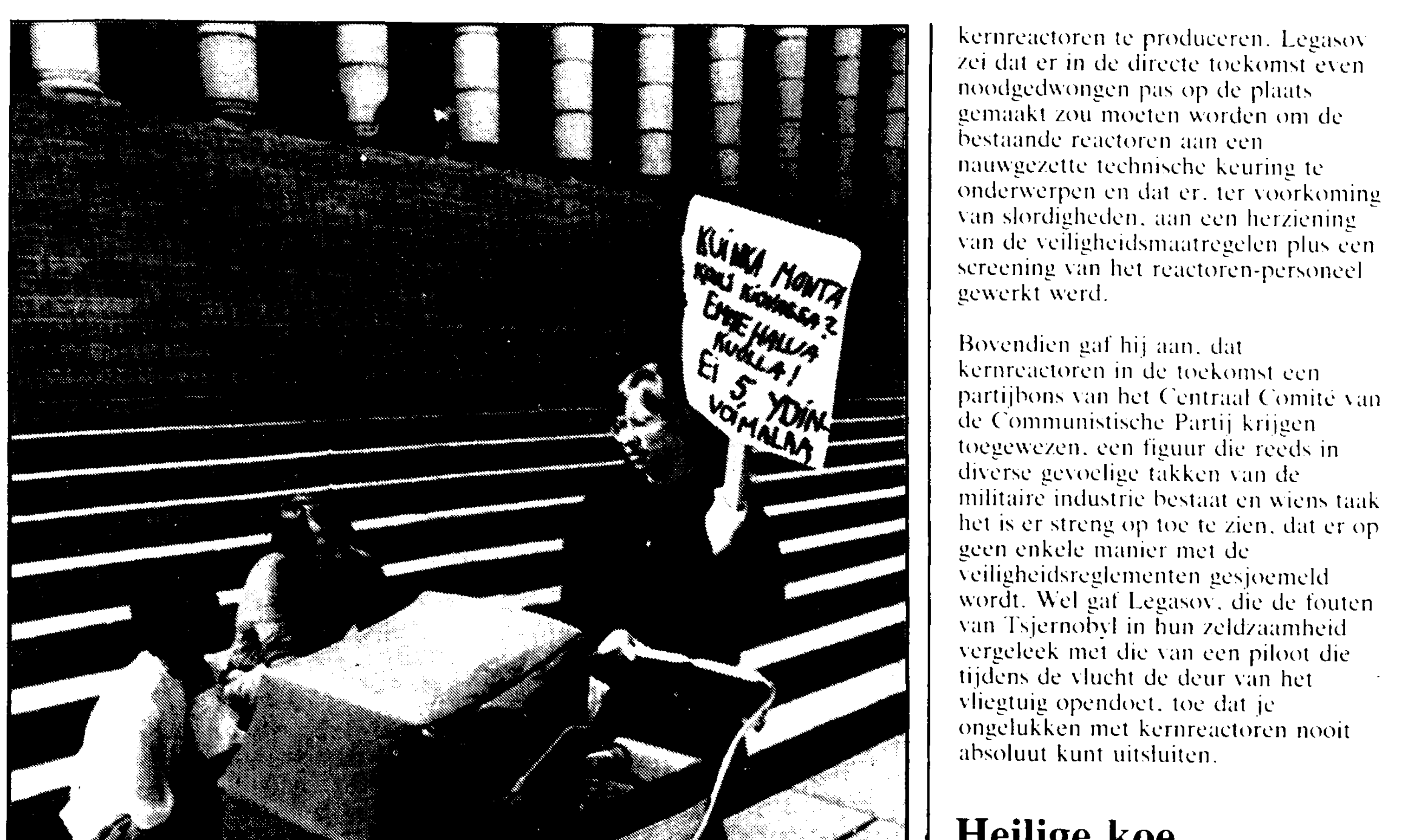
De Sovjet-plannen ten aanzien van kernenergie zijn door Tsjernobyl dus niet gewijzigd. Dat had ook niemand verwacht. Het enorme land haalde in 1985 tien procent van zijn totale energie uit de 25 in gebruik zijnde reactoren. Een paar maanden voordat in Tsjernobyl de hel losbarstte was er in het kader van het twaalfde vijfjarenplan vastgesteld, dat in 1990 dit aandeel op twintig procent gebracht moet zijn. Het officiële rapport over de ramp suggereert, dat het personeel in Tsjernobyl door deze taakverzwaring tot de 'misdadige onachtzaamheid' vervallen is die tot de ramp heeft geleid: als ze bepaalde proeven niet in april konden doen, hadden ze een heel jaar moeten wachten en dan was de planvervulling in het gedrang gekomen. En het plan is nu eenmaal heilig in de USSR.

Nu zijn de Sovjets nog veel verder van huis. De 29 miljard kWh die Tsjernobyl per jaar als grootste reactor van het land aan energie opleverde zijn verloren gegaan. De permanente, dringende oproepen tot zuinigheid met electriciteit, waarop de bevolking met ingang van september getracteerd werd, spreken in dit verband boekdelen. Puur financieel gezien is de schade enorm: ruim zeven miljard gulden. Voor de 135.000 evacué's (45.000 uit het geheel ontruimde plaatsje Pripjatj, 90.000 uit het Witrussische gebied rond Gomelj) moest nieuwe behuizing met een totale oppervlakte van ruim een miljoen vierkante meter gebouwd worden. Tal van kostbare voorzieningen moesten worden getroffen om deze volksverhuizing naar het gebied rond Ternopolskoje, op driehonderd kilometer van Tsjernobyl, op te vangen. Samen met de gekelderde olieprijzen op de wereldmarkt, waardoor de Sovjet-Unie bijna de helft minder deviezen ontvangt dan voorzien was, is Tsjernobyl dé grote financiële strop van dit jaar voor het Kremlin.

Nieuwe kernreactoren

De reactie bestaat uit een verdubbelde inspanning om zo snel mogelijk een nieuwe generatie kernreactoren in gebruik te nemen. Een speciaal daartoe in juli opgericht nieuw Ministerie van Kernenergetische Industrie moet dat karwei klaren. Wat dat betreft walsen de autoriteiten over de eventuele angsten en onzekerheden na Tsjernobyl heen. Een supermogendheid kan zich nu eenmaal geen achterstand op dit gebied veroorloven.

Al vrij snel kwam de academicus Valeri Legasov, lid van de Tsjernobyl-onderzoekscommissie en plaatsvervangend directeur van het Koertsjatov Instituut voor Atoomenergie te Moskou, derhalve met de aankondiging dat binnen enkele jaren de Sovjet-Unie in staat zal zijn om per jaar voor tien à twaalf miljoen kiloWatt aan nieuwe, in serie gebouwde kernreactoren te produceren. Legasov zei dat er in de directe toekomst even noodgedwongen pas op de plaats gemaakt zou moeten worden om de bestaande reactoren aan een nauwgezette technische keuring te onderwerpen en dat er, ter voorkoming van slordigheden, aan een herziening van de veiligheidsmaatregelen plus een screening van het reactoren-personeel gewerkt werd.

● *Protest tegen kernenergie in vele landen na het gebeuren in Tsjernobyl. Hier een moeder voor het parlementsgebouw in het Finse Helsinki*

Bovendien gaf hij aan, dat kernreactoren in de toekomst een partijbons van het Centraal Comité van de Communistische Partij krijgen toegewezen, een figuur die reeds in diverse gevoelige takken van de militaire industrie bestaat en wiens taak het is er streng op toe te zien, dat er op geen enkele manier met de veiligheidsreglementen gesjoemeld wordt. Wel gaf Legasov, die de fouten van Tsjernobyl in hun zeldzaamheid vergeleek met die van een piloot die tijdens de vlucht de deur van het vliegtuig opendoet, toe dat je ongelukken met kernreactoren nooit absoluut kunt uitsluiten.

Heilige koe

Voor de gewone Rus geldt, dat hij al deze voortvarende maatregelen en enthousiaste plannen, ook al staan ze wellicht haaks op gerede gevoelens van onbehagen, voor kennisgeving dient aan te nemen. Inspraak van de burger bestaat wel als het gaat om bijvoorbeeld het afkeuren van een monument waar niemand behoefte aan heeft (zoals onlangs in Moskou gebeurde) en zelfs de sluitingstijden van de drankwinkels worden aangepast als er maar genoeg ingezonden brieven van klagers bij de Pravda binnenkomen.
Maar kernenergie is een heilige koe, het fundament waarop de Sovjet-Unie zijn status van wereldmacht wenst te gronden. Dus kan er van een beweging tegen kernenergie in de Sovjet-Unie geen sprake zijn, zelfs al is het zo dat de zes grootste kernreactoren, per stuk met een vermogen van 1000 megaton, alle in de onmiddellijke nabijheid van grote steden liggen (Minsk, Volgograd, Charkov, Koejbisjev, Leningrad en Kiev), dat de reactor van Obninsk onder de rook van Moskou ligt en dat er keihard gewerkt wordt om bij Saratov de allergrootste kernreactor aller tijden uit de grond te stampen.

Beelden hierover op het tv-journaal wekken bij de gemiddelde kijker al geen bezorgd hoofdschudden meer. Een gedramatiseerd toneelstuk over de ramp, 'De Sarcofaag' geheten, verscheen in september in een literair tijdschrift zonder dat het veel weerklank kreeg. Tsjernobyl, zo lijkt het, ondergaat in de Sovjet-Unie hetzelfde lot dat het in het Westen zou treffen: het verliest zijn nieuwswaarde, men is er op uitgekeken en gaat over tot de orde van de dag. De mensen aan de top, zo is de heersende dooddoener, zullen wel weten wat ze doen, zeker na deze 'avarija'.

'Hand van God'

Het lijkt intussen waarschijnlijk dat over een jaar of twee de werkelijke gevolgen van Tsjernobyl duidelijk zullen worden, althans voor de insider. Op de begraafplaats Mitino, twintig kilometer ten westen van Moskou, liggen nu 28 van de dertig directe stralingsslachtoffers bij elkaar in een aparte sector. Die dodenrekening is al zonder precedent in de geschiedenis. Volgens sommige westerse deskundigen zullen zich in 1988 daar bovenop de eerste van de in totaal 25.000 extra kankergevallen openbaren, vooral natuurlijk bij de geëvacueerden. De Sovjets beperken hun schattingen tot ongeveer 2000 toekomstige slachtoffers en voegen eraan toe, dat het heel moeilijk zal zijn om Tsjernobyl-gevallen te onderscheiden van normale kwaadaardige carcinomen.

Er bestaan in de Sovjet-Unie wel mensen die in dit alles de hand van god menen te bespeuren. Enige opwinding ontstond, toen uit kringen van mystici werd vernomen, dat het woord 'Tsjernobyl' in het Oekrains ongeveer hetzelfde is als het oud-Russische woord 'polyn', wat grasvlakte betekent en dat in de Russische vertaling van de Openbaringen van Johannes voorkomt. Met andere woorden: Tsjernobyl is de plaats van handeling van de Jongste Dag. De Metropoliet van Kiev was er snel bij om dit gerucht voor de televisie te ontzenuwen en sindsdien is ook van deze visie nauwelijks meer iets vernomen. Het lijkt niet waarschijnlijk dat, als over een paar jaar de eerste slachtoffers gaan vallen, de samenhang met Tsjernobyl voor het grote publiek in de Sovjet-Unie nog herkenbaar zal zijn.

alexander münninghoff

(correspondent in moskou)

Kerstmis in Limburg. Kerstmis in een mooie streek. De natuur draagt de wintertooi met voornamelijk donkere kleuren in schakeringen die boeiend zijn. Her en der liggen kastelen en grote hoeven. Tal van kerktorens wijzen naar de hemel: merktekens in een heuvelachtig, goed land. Een regio die in welk jaargetijde dan ook volop attractief is voor een rondrit, voor een wandeling. Kortom, voor kleine zwerftochten door een aan charme en karakter zo rijk gebied.

LIMBURGS DAGBLAD/TIJDJE VRIJ, in samenwerking met de provinciale VVV en de VVV van Heerlen, presenteert een kerststallenroute waarop tevens van vele andere facetten van het Limburgse land te genieten valt. Een autoroute die start en finisht in Heerlen maar die ook op tal van andere lokaties begonnen en beëindigd kan worden.

Voor hen die in de kersttijd liever te voet in eigen streek er op uit willen trekken, heeft de wandelvereniging Vilt drie trajecten uitgestippeld door onder meer het Gerendal en over het plateau van Margraten.

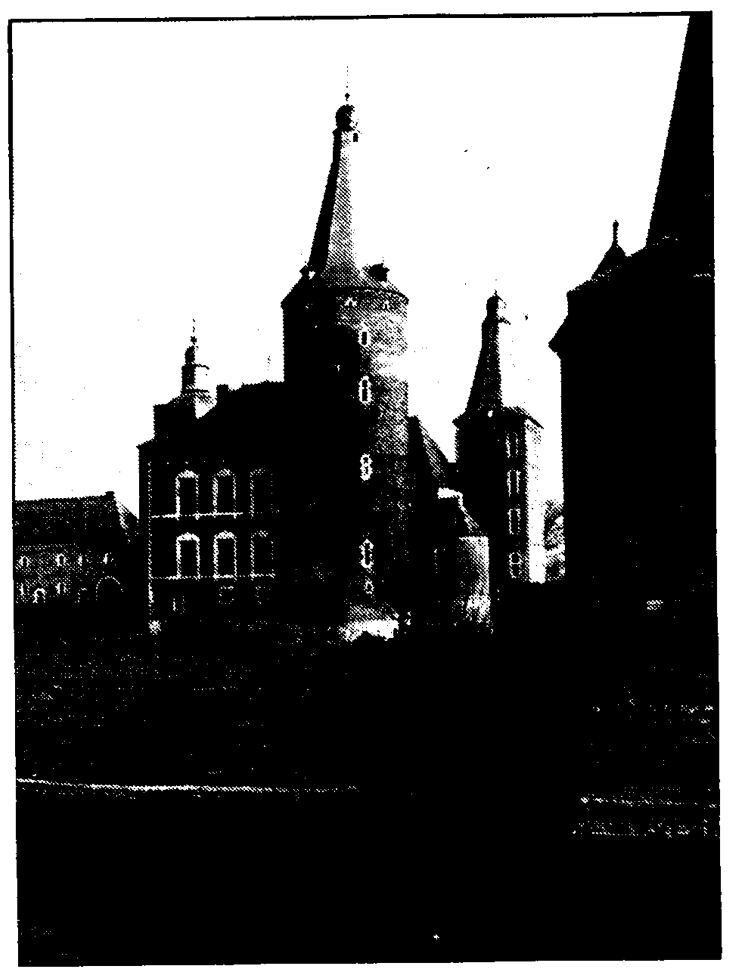
Start vanaf het VVV-bureau HEERLEN in de Stationsstraat. Straat uitrijden richting centrum. Linksaf over het spoor, meteen rechtsaf de Spoorsingel op. Bij eerste stoplicht rechtsaf, Groene Boord op. Bij het vierde stoplicht linksaf de Molenberglaan op. Derde weg rechtsaf, de Justus van Maurikstraat in en langs de Hoeve. Eerste weg rechtsaf, de Caumermolenweg in. Bij T-kruising linksaf, Johannes de XXXIII-Singel in. Bij T-kruising

● *Zo zag eens een levende Kerststal in Bocholtz er uit*

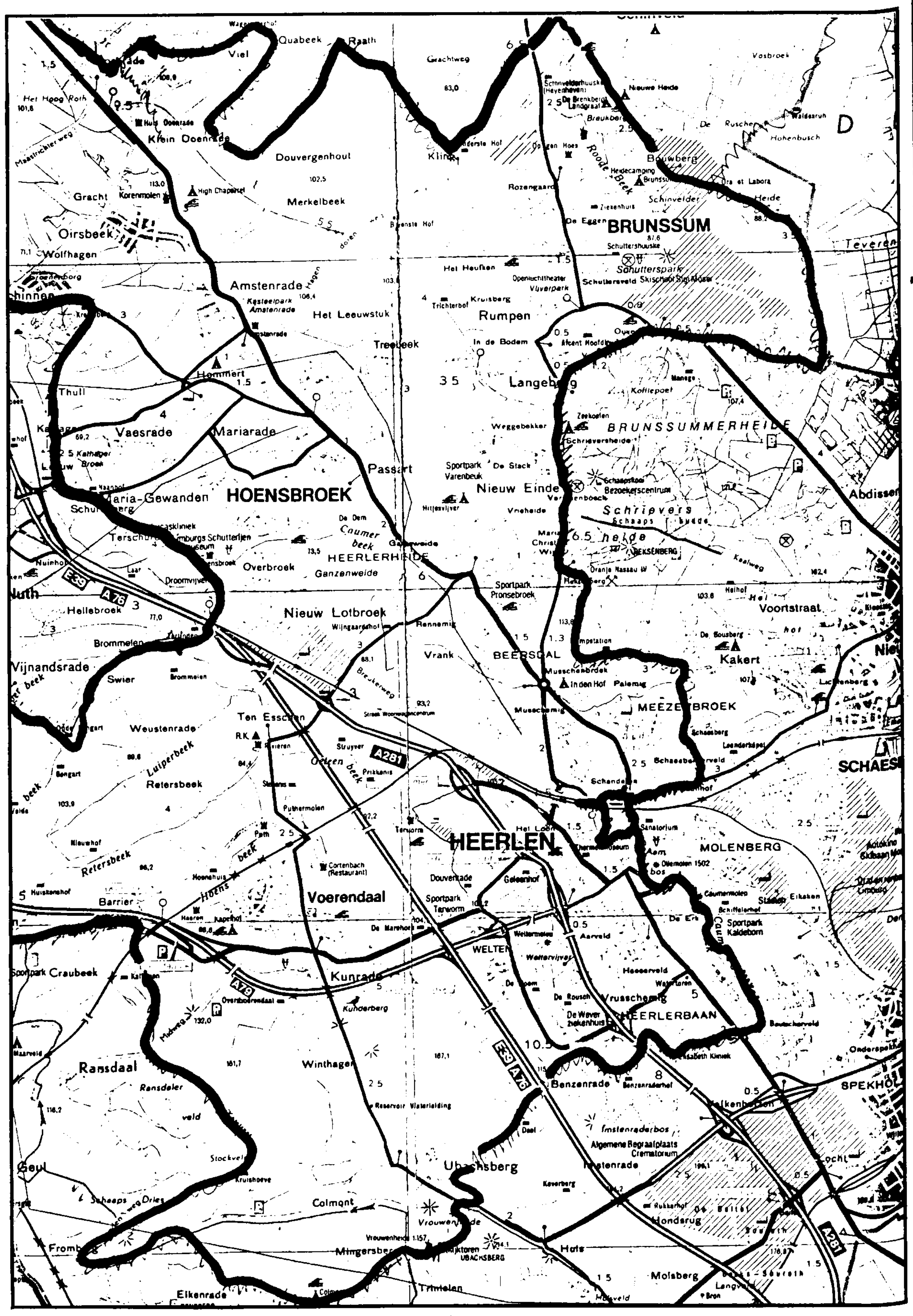
● *Vrouwenheide-molen, hoogst gelegen molen van Nederland*

● *Kasteel Hoensbroek*

Rijksweg rechtdoor rijden. Bij T-kruising (St. Joseph-college) rechtsaf. Daarna eerste weg linksaf. Bij kruising oversteken, u passeert het bord Doenrade. Bij T-splitsing linksaf. Rechts de HEILIGE JOSEPH-KERK van **DOENRADE**. De kerststal is er de gehele kerstperiode te bezichtigen.

Na de kerk eerste weg rechtsaf, de Vielderweg in. We blijven recht doorrijden, de holle weg in. De weg blijven volgen, u passeert het gehucht **VIEL.** Na Viel, bij driesprong (houten pallets)

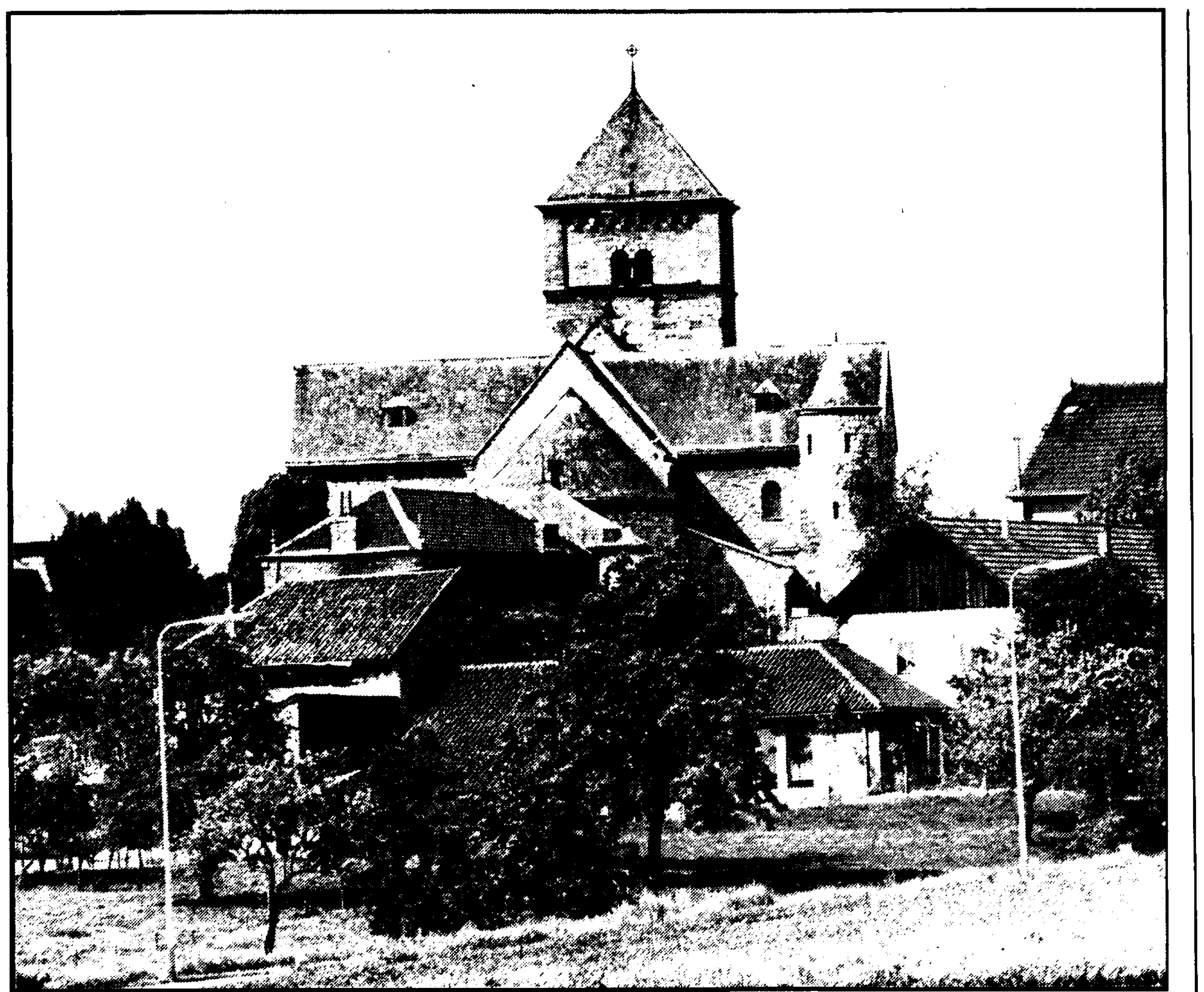

linksaf de Kaldebornweg in en daarna eerste weg links de Corisbergweg in. Bij tweede kruising rechtsaf, Bautscherweg op. Bij T-splitsing rechts en meteen linksaf, de Ridderweg in. Bovenaan de weg bij de kruising bevindt zich de St. Elisabeth/Vroedvrouwenschool. Hier rechtdoor en vervolgens bordje Carboonland-route aanhouden. Bij driesprong linksaf, onder viadukt door. Bij volgende driesprong rechts aanhouden. Bij het kapelletje links aanhouden. Bij T-splitsing linksaf onder viadukt door. De weg blijven volgen.

In **UBACHSBERG** bij T-splitsing linksaf en meteen weer linksaf de Kerkstraat op, indien u rechtsaf slaat vindt u op Kerkstraat no. 30 de HEILIGE BERNARDUS-KERK. De kerststal is er gedurende de kerstdagen te bezichtigen tot het donker wordt. Bij bordje Einde bebouwde kom rechtsaf. Aan de rechterkant de Vrouwenheide-molen, de hoogst gelegen molen van Nederland (type Beltmolen, in 1857 gebouwd). Bij de kruising rechtdoor. In **EYSERHEIDE** rechtsaf, richting Elkenrade. In **ELKENRADE** tweede weg rechtsaf (bij kruisbeeld). Bij de T-kruising linksaf. Bij driesprong rechtsaf, bord Mergellandroute. Bij volgende driesprong rechtsaf, bord Mergellandroute volgen. Bij volgende driesprong rechtdoor (slipgevaar). Bij kruispunt linksaf, richting Ransdaal.

Bij voorrangsweg rechtsaf en meteen weer linksaf, de Ransdalerweg op. Bij voorrangsweg linksaf onder viadukt door, rechtdoor richting Klimmen. In **KLIMMEN** links de HEILIGE REMIGIUS-KERK (de kerststal is op de eerste en tweede kerstdag te bezichtigen van 15.00 tot 17.00 uur en ook na afloop van de H. Missen). Rechtdoor rijden daarna rechtsaf richting Hulsberg-Maastricht. Onder viadukt door. In **HULSBERG** richting Nuth-Valkenburg volgen. Na circa 200 meter bij het eerste zebrapad scherp links, Mgr. Brulsstraat op. U komt uit bij de HEILIGE CLEMENS-KERK (de kerststal aldaar is te bezichtigen op eerste en tweede kerstdag van 15.00 tot 17.00 uur en ook na afloop van de H. Missen). Bij ingang kerk rechtsaf, de Kerkstraat in. Daarna eerste weg rechtsaf. Bij stopbord linksaf. Bij voorrangsweg rechtsaf, richting Nuth-Hoensbroek. Vervolgens eerste weg rechtsaf, richting Wijnandsrade. In **WIJNANDSRADE** bij kasteel rechtdoor, vervolgens linksaf richting HEILIGE STEPHANUS-KERK (de kerststal is op eerste en tweede kerstdag te bezichtigen van 14.30 tot 16.30 uur en ook na afloop van de H. Missen). We rijden terug naar het kasteel. Bij kasteel linksaf richting Hoensbroek. Bij scherpe bocht links aanhouden. U passeert het dorpje **SWIER.** Bij kruising richting Hoensbroek blijven volgen. Op holle weg linksaf, richting Hoensbroek (bord Mergelland-route). Bij kruising linksaf (bord Mergelland-route). U passeert aan de rechterkant Kasteel Hoensbroek (zie kader Tips). Bij T-kruising linksaf. Dan rechtdoor de Schuureikenweg op en blijven volgen tot aan T-kruising. Hier linksaf. Borden Vaesrade/Amstenrade volgen (indien u deze weg blijft volgen, ziet u na enige tijd rechts de St. Servatiuskerk, de kerststal is op eerste en tweede kerstdag van 15.00 tot 17.00 uur te bezichtigen.

Wij gaan echter vóór de kerk eerste weg linksaf, de Thullerweg in. Bij de Alpha-brouwerij rechtsaf. Bij T-splitsing linksaf. In **SCHINNEN** ziet u links de HEILIGE DIONYSIUS-KERK; de kerststal is te bezichtigen op eerste en tweede kerstdag van 15.00 tot 17.00 uur (eventueel aanbellen bij de pastorie). We vervolgen onze weg door Schinnen. Bij bordje Terborg linksaf. Bij kruispunt rechtdoor, richting Spaubeek. Bij driesprong rechtsaf richting Puth. Bij T-splitsing (zitbank) rechtsaf. In **PUTH** bij T-splitsing linksaf. Rechts van de weg ligt de HEILIGE PETRUS CANISIUS-KERK (de kerststal is op beide kerstdagen te bezichtingen van 11.30-13.30 uur en van 15.00 tot 17.00 uur). We blijven rechtdoor rijden. Na bord Geleen rechtsaf, richting Munstergeleen-Windraak. De weg blijven volgen (doorgaand verkeer richting Heerlen-Sittard-Windraak). Na **MUNSTERGELEEN** bij kruising

● *De H. Remigiuskerk in Klimmen*

rechtsaf. Na 300 meter bij splitsing rechts aanhouden, u passeert het bord Merkelbeek. Bij stopbord linksaf, de grote weg op. Vervolgens bij driesprong linksaf ANWB-bord Raath-Jabeek-Bingelrade volgen. Bij T-kruising linksaf Raath-Jabeek-Bingelrade aanhouden. Vervolgens rechtdoor naar Bingelrade. Bij kruising (stopbord) naar rechts, richting Brunssum-Schinveld. Als u links afslaat, komt u bij de HEILIGE LAMBERTUS-KERK van **BINGELRADE.** De kerststal is op beide kerstdagen te bezichtigen van 15.00 uur tot het donker wordt.

Na bord Merkelbeek linksaf, richting Schinveld. In **SCHINVELD** bord Doorgaand Verkeer volgen. Bij kruising linksaf. U passeert de HEILIGE ELIGIUS-KERK. De kerststal is er op eerste en tweede kerstdag van 15.00 tot 17.00 uur te bezichtigen. Na de kerk eerste weg rechtsaf. De weg blijven volgen, u passeert het bord Brunssum. Weg blijven volgen. Na enige tijd ziet u rechts de golfbaan liggen. Bij T-splitsing rechtsaf, richting Sittard. Bij kruising rechtsaf richting Heerlen-Sittard. Na bord Brunssum linksaf richting Heerlen-Aken. Bij stoplicht linksaf richting Heerlen-Aken. Na circa 1 km kunt u linksaf naar Bezoekerscentrum Schrieversheide (zie kader Tips). Bij volgende stoplicht linksaf, richting Landgraaf, de Heideveldweg op. Wanneer u bij het stoplicht rechtdoor gaat, ligt na enkele meters aan de rechterkant de HEILIGE GERARDUS MAJELLA-KERK. De kerststal is er op eerste en tweede kerstdag te bezichtigen van 14.00 tot 17.00 uur. Wij blijven de Heideveldweg volgen. Bij kruising met spiegel rechtdoor. Bij volgende kruising met spiegel en kapel, rechtdoor. Aan de linkerkant passeert u de ruïne van Kasteel Schaesberg. Bij T-splitsing gaat u rechtsaf de Schaesbergerweg op. Bij tweede stoplicht linksaf richting centrum.

Bij de tweede stoplicht rechts de Putgraaf op. Vervolgens bij eerste stoplicht rechtsaf de Akerstraat in. U vervolgt de weg. Links ligt de SINT PANCRATIUSKERK. Op eerste en tweede kerstdag open tot 13.00 uur, daarna dagelijks tot 12.00 uur. Bij driesprong linksaf de Emmastraat in. Bij stoplichten linksaf de Stationsstraat in. Einde van de route.

Tips voor onderweg

- **Kasteel Hoensbroek.** Tweede kerstdag geopend van 13.30-17.30 uur. Verder dagelijks van 10.00-17.00 uur. Het kasteel is niet te bezichtigen i.v.m. restauratie-werkzaamheden.
- **Volkssterrewacht Hercules** (gelegen bij bezoekerscentrum Schrieversheide). Eerste kerstdag en maandagen gesloten. Alle andere dagen geopend van 13.00-17.00 uur.
- **Bezoekerscentrum Schrieversheide.** Eerste kerstdag, nieuwjaarsdag en op maandagen gesloten. Voor de rest geopend van 10.00-17.00 uur. Tot en met 4 januari 1987 expositie „Marterachtigen".
- **Thermenmuseum**. Coriovallumstraat 9, Heerlen. Gesloten op eerste kerstdag, nieuwjaarsdag en op maandagen. Geopend: zaterdag, zon- en feestdagen van 14.00-17.00 uur. Dinsdag t/m vrijdag van 10.00-17.00 uur. Tot en met 12 januari expositie 90 jaar bioscoop in Nederland.

Wandelen door Gerendal en over plateau van Margraten

Kersttocht van Wandelvereniging Vilt. Op zondag 28 december. Drie parcoursen over respectievelijk 7, 14 en 21 kilometer. Starttijd: tussen 8.00 en 14.00 uur. Startplaats: café Noben, Rijksweg 132 in Berg en Terblijt. Inschrijving mogelijk mét herinnering (2 gulden) en zonder herinnering (1 gulden). De herinnering bestaat uit een sticker, de laatste aflevering van een jubileumserie.

Het parcours loopt vanaf Terblijt door het droogdal van en naar Sibbe. De mogelijkheid bestaat hier in de grotten de bijzonder mooie kapel te bezichtigen. Daarna gaat de tocht verder door Sibbe, alwaar opnieuw een kapelletje (geheel met schelpen bezet) bezocht kan worden. De eerste rustplaats is gesitueerd in café Beckerswei in Sibbe. De 7 km-route voert van hier uit terug naar de startplaats.

Het 14- en 21 km-traject gaan naar het Gerendal en verder naar Scheulder. Daar is de tweede rustplaats ingericht in het „Kruushöfke". De 14 km-route vervolgt via het plateau van Margraten terug naar het café Beckerswei en vervolgt over het 7 km-traject naar de finish. De 21 km-route gaat via Scheulder naar de andere kant van het Gerendal, vandaar naar het plateau Berghöf, dan naar Ingber en tenslotte terug naar „Kruushöfke". Vanaf deze lokatie over de 14 en 7 km-route naar de finish.

De IVV-stempel is (zoals „echte" wandelaars bekend is) alleen voor de wandelaars op het 14 en 21 km-traject beschikbaar. Voor het natje en droogje van de wandelaars is gezorgd. Bij startplaats café Noben wordt een feesttent opgezet, met een eet- en drankbuffet.

Informaties: J. Herben, 04406-41052.

'IN DE KROEG ZITTEN WE IN IEDER GEVAL WARM'

HEERLEN – Het is de vrijdag voor kerst. Rond twaalf uur 's middags zitten Loetje Penders, Charles Heesbeen en Herman Witteveen in een kroeg in het centrum van Brunssum. Buiten snijdt een ijzige wind en valt de eerste natte sneeuw, dus ze hangen al een paar uur achter de bar. „Zitten we in ieder geval warm". Loetje werd vanochtend om half negen na een nachtje in een Brunssumse politiecel weer op straat gezet. De andere twee brachten zoals gebruikelijk de nacht door in een bouwval in het Brunssumse Vijverpark. Het gebouw is al jaren buiten gebruik, de ruiten liggen stuk voor stuk aan diggelen, via een gat in het dak regent het binnen. Op de kale betonnen vloer liggen een paar kussens, een matras, wat slaapzakken en een uit een flatgebouw 'gedemonteerd' stuk vloerbedekking. Vrijwel iedere nacht slapen hier twee, drie, soms vijf Brunssumse zwervers. Zij zijn niet zo tuk op 'n witte kerst, want dat betekent dat je 's ochtends om zes uur van de vrieskou wakker wordt. „Dan zit er maar een ding op: net zo lang wandelen tot je weer warm bent, totdat de kroegen open gaan".

● *Jan op zijn 'overwinteradres' in Maastricht. 's Zomers krijgt hij 'de kriebels', laat de boel de boel en vertrekt naar warmere oorden.*

Niet iederéén droomt van een witte kerst

Nederland telt naar schatting vijftig- tot honderdduizend daklozen. De meesten trekken langs de pensions of de zeventien opvanghuizen die Nederland kent. Tien- tot vijftienduizend van hen leven op straat. „Een enkele keer, als het echt heel koud is, ga ik wel eens naar de flats in Brunssum-Noord. Daar hebben ze onder in de hal een verwarming waar je tegen aan kunt gaan zitten. Maar als de 'nachtbrakers' dan weer thuis komen, worden we er weer uitgezet. Wij zijn het uitschot van Brunssum, 'vieze schooiers' die ze liever niet in huis hebben", zo vertelt Charles. „Liefst zouden ze ons allemaai kwijt zijn, maar ik ben een geboren en getogen Brunssummer. Mij krijg je de stad niet uit".

Charles is 47 jaar en 'woont' nu al zo'n vijf, zes jaar op straat. „Volgens de statistieken zou ik nou al lang de pijp uit moeten zijn, maar blijkbaar ben ik een harde". Zo'n vijf à zes jaar geleden, „precies weet ik het niet meer", verliet hij zijn vrouw en nam hij afscheid van zijn keurig ingerichte woning. „Ik had zelfs kleuren-TV, met video, maar ik was door die heibel zo over m'n toeren dat ik alles heb achtergelaten". Charles behoort, compleet met blauwe muts, tot de bekende gezichten in het Brunssumse straatbeeld. 's Zomers slaapt hij in de open lucht, 's winters in het voormalige omkleed-gebouwtje bij het openlucht-theater in het Vijverpark. Er zit een omheining om, maar het slot heeft het lang geleden begeven. Overdag loopt hij met zijn kameraden langs de straat, zit in de kroeg of haalt een gratis kop koffie bij een van de jongerencentra.

Broederband

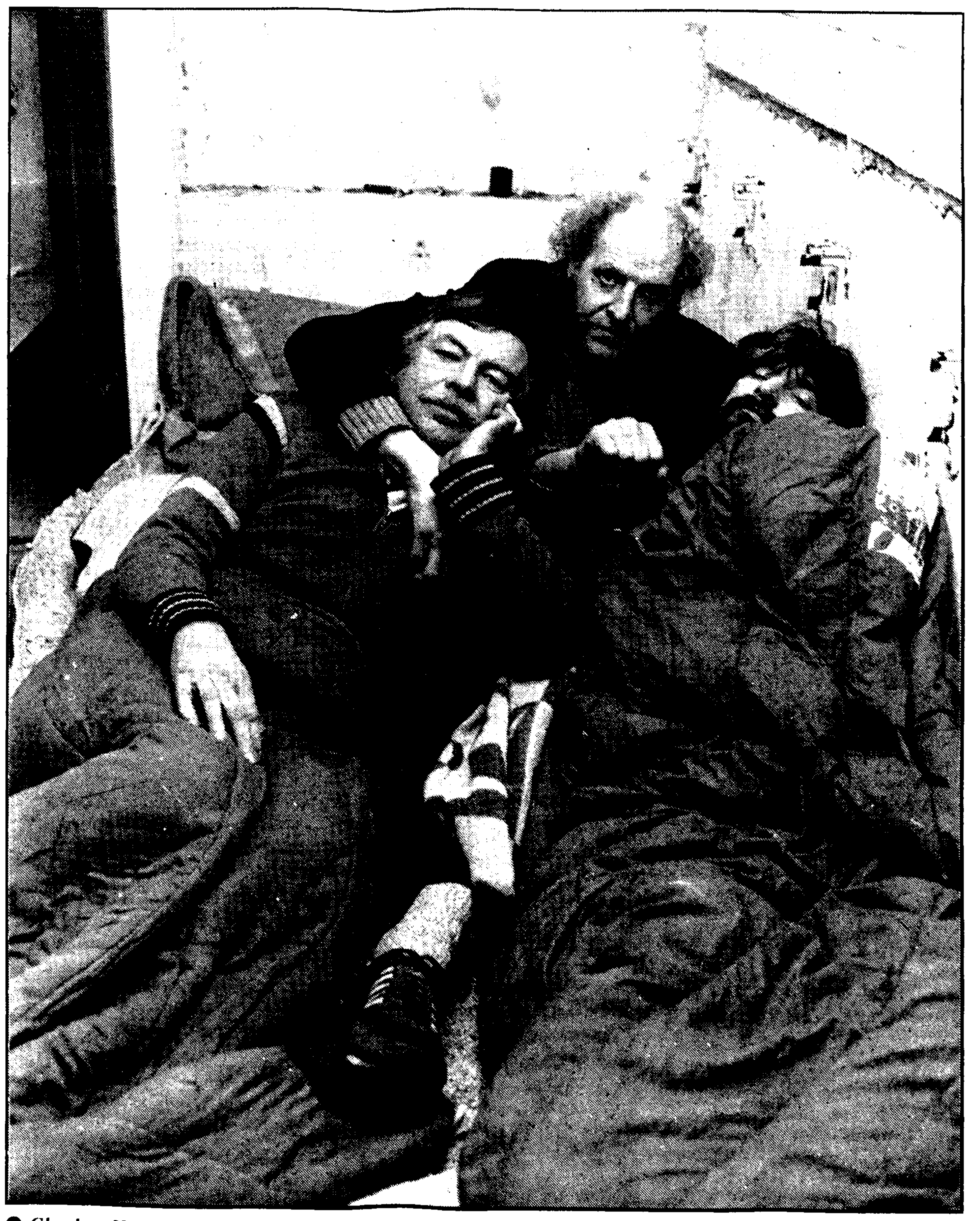
Loetje moet zich vanmiddag bij het politiebureau melden. Hij belandde in de cel nadat hij in het centrum bij een knokpartij betrokken raakte en een politieagent een 'knal' verkocht. „Ik wil m'n excuses gaan

door
ELS VAN DER VAART

aanbieden. Je moet met je poten van agenten afblijven", zo laat hij weten. „Niet dat ik het erg vond een nachtje droog te zitten, maar ik had al dik een jaar geen last meer gehad met de wouten". Voor die tijd bracht Loetje enkele maanden door in het Huis van Bewaring in Maastricht of de gevangenis in Breda. Een keer kreeg hij een jaar gevangenisstraf wegens zware mishandeling van een agent. „Toen had ik op tijd m'n natje en doogje, kon lekker televisie kijken. En de sfeer tussen de jongens was geweldig. Daar heerste echt een broederband. In de bak zitten is op zich niet leuk, maar nog altijd beter dan het leven op straat. Want dat kan, vooral 's winters, knap waardeloos zijn. Maar de politie in Brunssum is niet gek. Die zien ons ook liever gaan dan komen".

Enkele jaren geleden kwam de gemeente met een ambitieus plan in een poging de zwervers van de straat te halen. In de Prins Hendriklaan werd een pand beschikbaar gesteld voor de opvang van 'daklozen'. Een experiment dat pakweg na een jaar als mislukt moest worden beschouwd. De woning was in vlammen opgegaan, maar in feite was dat niet het eindsignaal. In een evaluatie werd geconstateerd dat met de bewoners nauwelijks afspraken te maken vielen. Ondanks de inzet van welzijnswerkers en vrijwilligers, er was nauwelijks daadwerkelijk 'contact' mogelijk. De vaste club wisselde te vaak, er kwamen te veel logés binnen en van de uiteindelijke doelstelling – de zwervers een kans geven een nieuw bestaan op te bouwen – kwam weinig terecht. De 'bewoners' zelf zagen het pand meer als een droge plek om te pitten en niet zozeer als een thuis.

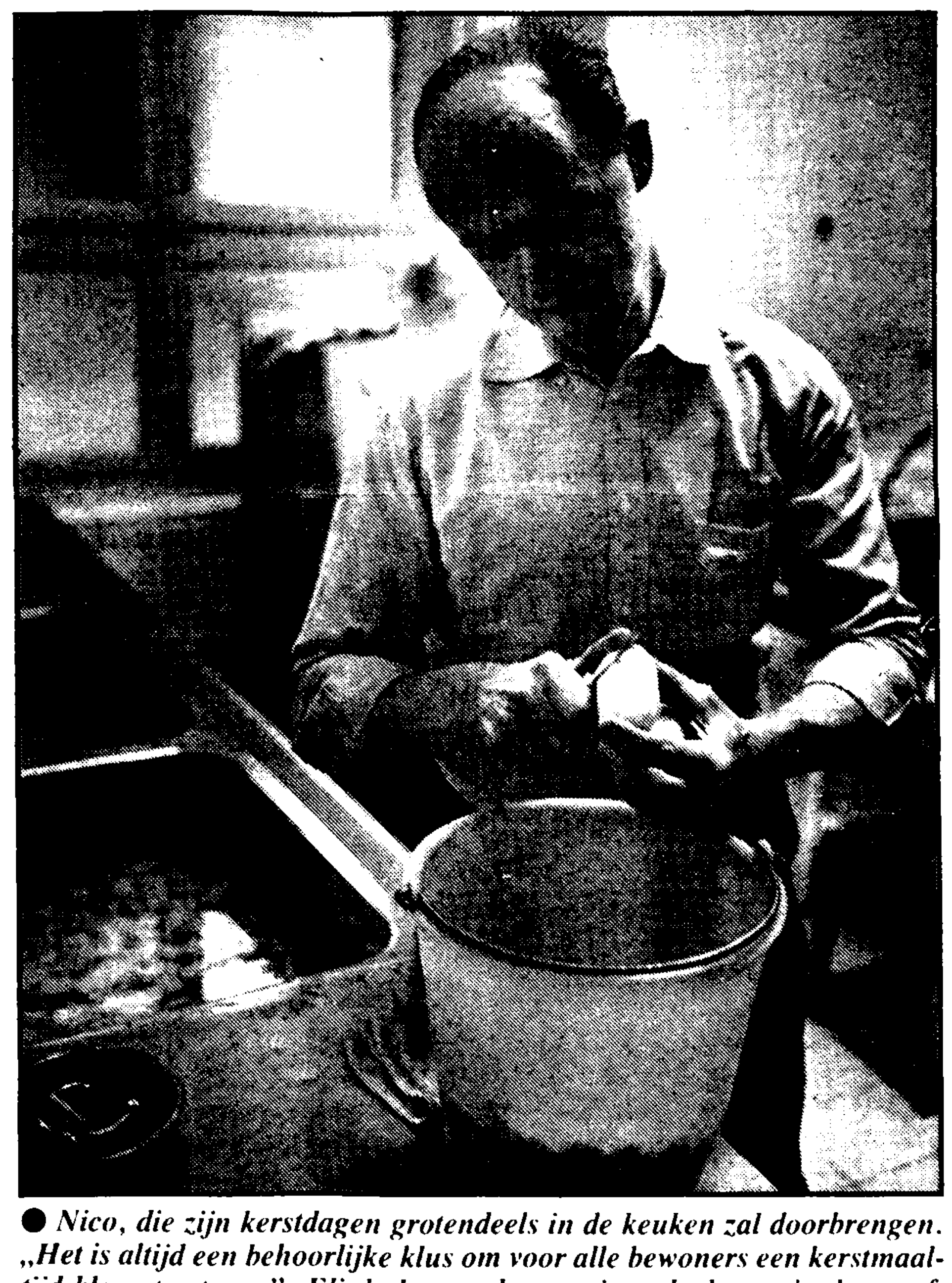
● *Charles, Herman en Loetje in hun 'slaapplaats' in het Brunssumse Vijverpark.*

Bij het Leger des Heils in Maastricht staan drie bedden klaar waar zwervers zo in kunnen stappen. Vorig jaar, tijdens de koude wintermaanden, werden er extra luchtbedden en slaapzakken verzameld om iedereen te kunnen herbergen. „De politie levert regelmatig iemand af. Ze kunnen een douche nemen, krijgen een warme maaltijd en zijn de volgende ochtend weer verdwenen", aldus de directeur van het opvanghuis, kapitein Henny van Pelt. „Als mensen langere tijd bij ons willen blijven, dan zullen ze zich ook aan de regels van het huis moeten houden. Dat betekent door de week om elf uur en in het weekend om twaalf uur binnen zijn, je uitkering afgeven, etc. Mensen die in hart en nieren zwerver zijn, krijgen het benauwd van al die regeltjes".

Het voormalige klooster aan de Boschstraat telt ruim veertig kamers, waarvan de meeste gereserveerd zijn voor de min of meer 'vaste' bewoners. Voor sommigen is het Leger des Heils een tussenstation of een plek om te overwinteren, anderen blijven er maanden tot jaren 'hangen'. In het kantoor van de kapitein hangt aan de muur een portret van Gerrit, compleet met muts op z'n hoofd en sjekkie in zijn mond. Hij woont sedert de start van het opvanghuis, vijftien jaar geleden, in de Boschstraat. „Wat voor mensen hier binnen wandelen, valt moeilijk te zeggen. Vooral omdat ik er een hekel aan heb om stempeltjes uit te delen. Ieder mens krijgt wel eens een tegenslag te verwerken. Hier tref je mensen die alle mogelijke ellende hebben meegemaakt die er maar te bedenken valt; ex-psychiatrische patiënten, verslaafden, voormalige sekte-leden, alcoholisten, noem maar op", zo stelt Annemarie Bartels die de administratie van het huis runt.

Op zoek naar...

„Mensen die vrijwel geïsoleerd door het leven gaan en doelloos (?) langs de diverse opvangcentra in het land trekken, op zoek naar.... ja, naar wat? Naar geborgenheid, liefde, bescherming? Woorden die niet over hun lippen komen, maar gevoelens weergeven die zij niet of nauwelijks meer ervaren. Deze mensen hebben een diepe indruk op mij gemaakt", zo schreef de Nijmeegse studente Marie-José Verblakt in haar afstudeerscriptie, nadat zij in een opvangcentrum voor daklozen stage liep. „Wat houdt hen op de been? Waarom leiden ze een dergelijk leven? Kiezen ze er bewust voor? Vragen die moeilijk te beantwoorden zijn, temeer omdat deze mensen erg gesloten en bijna 'ongrijpbaar' zijn. Heel af en toe laten zij een glimp van zichzelf zien en komen er gevoelens van verdriet of eenzaamheid los".

● *Nico, die zijn kerstdagen grotendeels in de keuken zal doorbrengen. „Het is altijd een behoorlijke klus om voor alle bewoners een kerstmaaltijd klaar te stoven". Flink doorwerken en je gedachten niet laten afdwalen. Dat is volgens hem de beste remedie.*

● *Kapitein Henny van Pelt in de 'huiskamer' aan de Boschstraat in Maastricht. „Wij proberen de mensen hier een thuis te geven, al is het maar voor een paar maanden".*

Nico, 44 jaar oud, kwam vijftien maanden geleden als een 'schuwe vogel' bij het Leger des Heils binnen. Hij had nauwelijks tanden in z'n mond, was sterk vermagerd en al enkele keren met een epileptische aanval in het ziekenhuis beland, al met al de tol van vier maanden 'straatleven'. Bij Nico ging het mis toen zijn vader overleed en hij bij de matrassenfabriek waar hij werkte ontslag kreeg. Hij woonde op vier, vijf verschillende kamers, raakte aan de alcohol en belandde tenslotte op straat. „Plotseling zat er een ander slot op de deur en kwam ik m'n kamer niet meer in. Ik heb toen een paar dagen in de badkamer van het huis gewoond, maar dat ging op een gegeven moment niet meer".
De daarop volgende vier maanden bracht hij op straat door. De nachten op een bankje in het park, overdag op zoek naar wat eten of een kop warme koffie. Een periode waar Nico, een ras-echte Maastrichtenaar, liever niet meer aan terugdenkt. Inmiddels is hij weer opgeknapt, lust nog wel een pilsje maar daar blijft het ook bij, is voorzien van een nieuw gebit en heeft nu al maanden geen aanval meer gehad. Hij is van plan rustig op z'n huidige stek te blijven. „Of ik moet dat ene meisje nog eens tegenkomen", zo stelt hij zelf.

Dat laatste geldt beslist niet voor Jan, begin veertig, die al jaren alle opvanghuizen in Nederland afloopt. „Ik ken ze allemaal van binnen en van buiten. Maar tegenwoordig kom ik alleen nog maar in Maastricht en Zwolle, daar krijg je tenminste fatsoenlijk te eten". Jan overwintert in Nederland, maar stijgt de barometer, dan pakt hij zijn rugzak en vertrekt met zijn vakantiegeld over de grens. „Dan krijg ik de kriebels en moet ik er vandoor". Noem maar een land op – Frankrijk, Griekenland, Turkije, Afghanistan, Spanje – of hij is er geweest. „Ik steek gewoon m'n duim omhoog. Dan zit je voor een paar gulden ver weg. In dat soort landen kun je veel makkelijker overleven dan in Nederland. Je kunt zo je rugzak neerleggen en gaan pitten en in iedere stad kun je wel ergens terecht voor een kop soep of een een boterham. Als je niet te bang bent uitgevallen, vind je altijd wel mensen die je de juiste weg kunnen wijzen".

Uitgekotst

Jan begon zijn 'carriere' als zeeman, totdat hij wegens poging tot doodslag in de gevangenis belandde. „Als je daar uitkomt word je door de maatschappij uitgekotst. Ik wou wel, maar kwam nergens meer aan de slag. Ik had als zeeman al heel wat water gezien. Toen vond ik het tijd worden om ook eens wat meer van de landen op de wereld te zien. Nu kan ik niet meer zonder dat zwerversbestaan. Ik kan 's winters wel op een kamertje gaan zitten, maar ik heb liever mensen om me heen. Bovendien, wat moet ik 's zomers met zo'n keurig ingericht hok. Dan zou ik de sleutel weggooien en van de ene dag op de andere vertrekken. Geheid dat daar heibel van komt. Hier kan ik vertrekken wanneer ik wil en dat is een prima gedachte".

Peter heeft weer een ander verhaal. Hij is met zijn 29 jaar een van de jongere bewoners in de Boschstraat. „We krijgen de laatste tijd steeds meer jongeren binnen. Laatst kwam er een verzoek binnen om een veertienjarige op te nemen, maar daar zijn we doodeenvoudig niet op berekend. In principe nemen we alleen mannen van boven de achttien jaar op, maar incidenteel ook gezinnen. Dat laatste met name als het vluchtelingen betreft. Ook dat aantal neemt toe. We hebben hier al mensen uit Polen gehad die de hele reis in de bagage-ruimte van een treinwagon hadden doorgebracht. Als die mensen hier aankloppen, dan kun je het toch niet over je hart verkrijgen om ze weg te sturen", aldus kapitein Van Pelt.
Peter kwam drie maanden geleden bij het Leger des Heils aan. Hij besloot na enkele jaren 'vrijwillig' verblijf in een psychiatrische inrichting ontslag te nemen. „Vorig jaar heb ik de kerst in een isoleercel doorgebracht. Je zat in die inrichting de hele dag uit het raam te staren. Hier kunnen we overdag in de 'werkplaats' terecht, je kunt je gedachten uitschakelen en je bent aan de slag". De Boschstraat is voor hem een 'tussenstation'; hij hoopt over een jaar zelfstandig op kamers te kunnen gaan wonen. Peter is verslaafd aan soft-drugs. „Ze zeggen wel dat Heerlen het centrum voor drugs-verslaafden is, maar als je in Maastricht rondloopt zou je dat niet zeggen. Als dat spul zo makkelijk te krijgen is, kom je er niet makkelijk vanaf".

'Verlopen'

De meeste bewoners in de Boschstraat hebben geen contact meer met hun familie, geen vrienden waar ze op terug kunnen vallen. Zelfs niet met de Kerstdagen. „Iedereen is hier uit eigen wil door de voordeur gestapt, maar je kunt je natuurlijk afvragen of ze hier werkelijk vrijwillig zitten. Je moet niet vergeten dat het beslist niet gemakkelijk is om hier binnen te wandelen. Dat doe je niet zomaar. Veel mensen, ook in Maastricht, hebben nog het idee dat hier 'verlopen' mannetjes in versleten regenjassen rondlopen. Ik denk dat ze gewoon geen andere keuze hebben. Dit is voor deze mensen de laatste mogelijkheid. Wij hopen dat we hen een thuis kunnen geven, al is het maar voor een paar maanden", zegt kapitein Van Pelt.

Het kerstkind en zijn postkantoor

door
NINO TOMADESSO

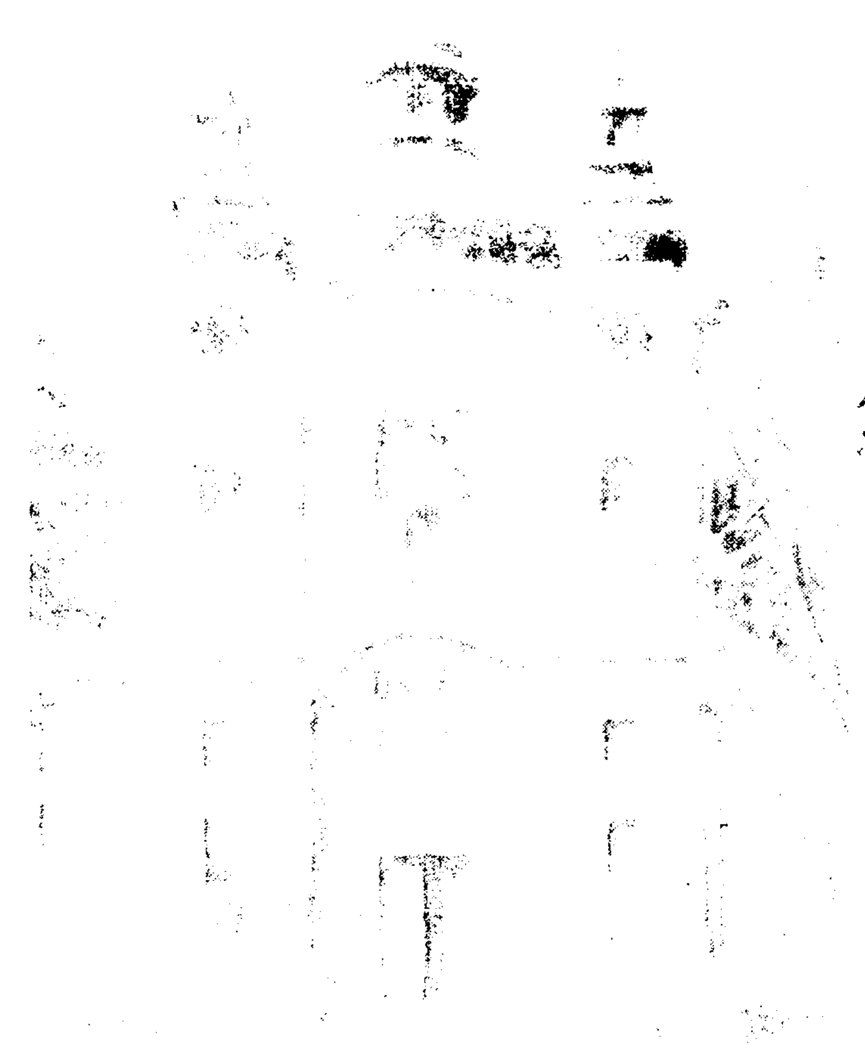

Gevraagd: portikosten bijsluiten

CHRISTKINDL - Voor hen die volgend jaar gebruik willen maken van de speciale diensten van het exclusieve postkantoor van Christkindl, zij gezegd dat zij kerstkaarten en -brieven voor familie, vrienden en bekenden sturen kunnen naar Postamt, 4411 Christkindl/Steyr, Oostenrijk. Met het verzoek ze door te sturen naar de opgegeven adressen.
Portikosten bijsluiten door middel van een internationale antwoordcoupon, verkrijgbaar op elk PTT-kantoor.

CHRISTKINDL - Een briefkaart uit Hamburg. *Liebes Christkindl. Ich wünsche mir dass meine Lehrerin nett bleibt* . Een brief uit Piacenza. *Caro Gesù bambino. Fammi diventare buono e aiutami a non dire bugie.* Post voor het Kerstkind. Van kinderen overal vandaan. Met verzoeken om gunsten. Het kind in West-Duitsland zag graag dat haar onderwijzeres aardig blijft en dat in Italië vroeg om voorspraak teneinde braaf te worden en niet meer te liegen.... *For the Christchild, Austria* . Méér stond er op de envelop niet geschreven. „Aan het kerstkind, Oostenrijk", luidde de summiere adresaanduiding. De omslag was in Melbourne gepost, door een jong meisje. Het vroeg om een kerstboom uit de tuin van het kerstkind. „Een klein boompje maar....". Brieven ook van volwassenen. Van die man in Neurenberg bijvoorbeeld die zijn nood klaagde. „Ik ben een oude man, loop op krukken en ben zó eenzaam....". Correspondentie voor het kerstkind. Honderdduizenden brieven en kaarten. Elk jaar opnieuw. Het kerstkind heeft er nu zijn eigen postkantoor. In het piepklein dorpje Christkindl, daar hoog boven de samenvloeing van de riviertjes Steyr en Enns.

Een eigen postkantoor. En een eigen prachtig barok kerkje, voortdurend bezocht door vrome bedevaartgangers. Het kindeke Jesus *leeft* ergens in de stilte van „Oberösterreich". Het kwam er tot *leven* tegen het einde van de zeventiende eeuw. Nu is het dorpje uitgegroeid tot een mondiaal begrip voor kleine en grote mensen die nog vertrouwen koesteren, geloof hebben. Devotie en profaniteit. Godsdienstige verering én een bijzondere vorm van het postwezen, zó ziet de structuur uit van het verhaal van Christkindl.

Christkindl bei Steyr

● *Speciale envelop met even speciale poststempel. De eerste stempel namelijk die op 28 november jl., de dag dat het Christkindl-„Postamt" opnieuw geopend werd, op een omslag gedrukt werd. Filatelisten zijn er tuk op.*

Kerk

Devotie. Ene Ferdinand Sertl zocht, lang geleden, sterkte in godvruchtigheid. Hij was torenwachter en koster in Steyr. Hij leed vanaf zijn jeugd aan vallende ziekte en was er zeer ongelukkig door. In 1695 ontving hij van kloosterzusters een klein wassen beeldje van het kindje Jesus. Hij toog er mee naar het bos, boven op het plateau van Steyr, sneed in de stam van een spar een holte uit en plaatste er het beeldje in. Elke zondag vervolgens kwam hij bij die spar-met-het-beeldje bidden. Vol vertrouwen. Dat, zo luidt het verhaal, niet beschaamd werd. Ferdinand Sertl bespeurde voortdurende verbetering van zijn ziektebeeld. Die vooruitgang, gevolgd door algehele genezing, ging als een lopend vuurtje door het land. Het beeldje van het Christuskindje in de spar trok hoe langer hoe meer mensen naar het bos bij Steyr. Uit Tirol, uit Beieren, uit Italië, uit alle windstreken. Pelgrims *Zum Christkindl unterm Himmel* . In 1697 werd om de spar een kapelletje gebouwd. Een jaar later meldde abt Anselm von Garsten aan de bisschop van Passau dat steeds meer bedevaartgangers naar, wat men in de volksmond al was gaan noemen, Christkindl kwamen. De abt pleitte voor de bouw van een kerk ter plekke. In 1709 voltooide de Italiaanse bouwmeester Carlo Antonio Carlone het godshuis, gebouwd naar het voorbeeld van de „Maria Rotondo" in het Pantheon van Rome. In het centrum van het altaar was de spar, die eerder in het bos het Christusbeeldje gedragen had, geplaatst. Het beeldje zélf, boven het tabernakel, in een schrijn. Rond de boom bracht men machtig, kostbaar houtsnijwerk aan. De kerk is pas gerestaureerd. Een *beauty* . Boom en beeldje zijn bewaard gebleven. Schitterende fresco's versieren het plafond. *Gloria in excelsis deo* .

● *Spitsuurdrukte in een bijzonder postkantoor. Voortdurend sorteren van post voor het kerstkind, afkomstig uit de gehele wereld.*

Postkantoor

Pelgrims in levenden lijve. Ze kwamen én komen in Christkindl het gehele jaar door. Als echter de wintertijd nadert, als het tegen de advent loopt, dan stroomt bovendien uit de gehele wereld een berg post naar Christkindl. Het begon met enkele „verdwaald" lijkende brieven en kaarten, het groeide in de loop der jaren uit tot een niet aflatende stroom. Destijds, zo'n halve eeuw geleden, kreeg in het postkantoor van Steyr Johanna Zeilinger enkele kaarten en brieven onder ogen, gericht aan het „Christkindl". Zij raakte vertederd en besloot die kaarten en brieven te beantwoorden. Onbewust van het feit dat zij aan de wieg stond van, wat later worden zou, een fenomeen. Het verschijnsel van internationale briefwisseling met het kindeke Jezus. Johanna Zeilinger deed méér dan alleen maar beantwoorden. Zij liet een eenvoudige, aparte stempel met de aanduiding Christkindl vervaardigen, ze verhuisde tegen de kersttijd van haar kantoor in Steyr naar de keuken van de kleine „Gaststätte" achter het kerkje van Christkindl teneinde daar, terwijl Frau David ten gerieve van hongerige pelgrims „Suppenknödel" bereidde, de kerstpost af te handelen. Daar bleef het niet bij. Oh neen, mét het jaar nam het aantal poststukken toe, mét het jaar ook kreeg Johanna Zeilinger het drukker.....Nu wordt elk jaar vanaf 29 november een van de twee „Speisesäle" van de inmiddels gemoderniseerde „Gaststätte" achter het kerkje van Christkindl ingericht als een volledig geoutilleerd postkantoor (tot en met Driekoningen, 6 januari), nu werken er dag in en dag uit (ook op de zon- en feestdagen) tweeëntwintig postbeambten van beiderlei kunne in ploegdiensten om de stormvloed van de kerstpost te kunnen verwerken. Stormvloed? Cijfers bewijzen het: 42.000 brieven en kaarten in 1950, meer dan 'n half miljoen in 1955, meer dan één miljoen in 1966, in 1985 1,8 miljoen brieven en kaarten. „Dit jaar schat ik dat we dicht bij de twee miljoen zullen komen", zei Alfred Wallner, de man die enthousiast het exclusiefste postkantoor ter wereld dirigeert.

Jaarlijks arriveren in Christkindl miljoenen brieven en kaarten.....

Post voor Christkindl. De een vraagt het kindeke Jesus om een gunst, de ander wenst antwoord omdat hij tuk is op de speciale poststempels die sinds 1950 gebruikt worden. Voor filatelisten een bijzonderheid. Alfred Wallner: „In de mate van het mogelijke krijgt iedereen, waar ook ter wereld, antwoord. Het kind dat het kerstkind zo maar geschreven heeft, het jonge mensje dat om speelgoed of iets anders gevraagd heeft, de volwassene die meestal z'n vol gemoed heeft uitgestort. Iedereen". In vier, vijf talen. In het Engels: *Dear little friend, your kind letter has arrived at our special post office. We hope that Santa Claus has brought you many of the things you have wished for* . In het Frans: *Mon petit, nous te remercions beaucoup de ta gentille lettre dans l'espoir que le père Noël t'aura apporté la plupart des cadeaux demandés, c'est ce que te souhaite la poste du père Noël* . In het Nederlands: *Lief kind, heel hartelijk bedankt voor je lieve brief. Wij hopen dat de Kerstman vele van je wensen zal vervullen. Hartelijke groeten van het postkantoor Christkindl* . Terecht zei ing. dr. Josef Sindelka, een hoge piet bij de Oostenrijkse posterijen, dan ook: „Het postkantoor in Christkindl is als een bode van de kerstvrede omdat het alleen maar brieven met goede inhoud verzendt".

Devotie en profaniteit. Het gaat in Christkindl samen als kribbe en kindje, als brief/kaart en speciale stempels. De een stuurt zijn (kerst)post tijdig naar Alfred Wallner en de zijnen om haar, voorzien van speciale afdrukken, terug te ontvangen. De ander wendt zich met (harte)wensen tot het „Christkindl". Soms ten einde raad, lijkt het. „Laat mijn grootvader weer gezond worden", vraagt een kind uit Bretagne. *Liebes Christkindl. Mach es möglich dass papa für immer zu uns zurück kehrt* , schrijft een meisje uit Keulen. „Er passeert hier ook veel menselijk leed", constateert Alfred Wallner. Hij trekt zich dat aan, denkt er over na. Maar, goedlachs als hij nu eenmaal is, veert hij omhoog als een stel scholieren uit Tirol binnenstapt. Hij deelt snoepjes uit, speelt met overgave zijn rol van bijzondere kerstman. Dáár in het „Postamt" van Christkindl, het postkantoor van het kerstkind......

● *Alfred Wallner: „Er passeert hier ook veel menselijk leed....".*